INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

WERSJA CYFROWA

CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

miesięcznik

MK MONITOR księgowego

PODATKI · RACHUNKOWOŚĆ · ZUS · KADRY I PŁACE

Raport „Mk”:

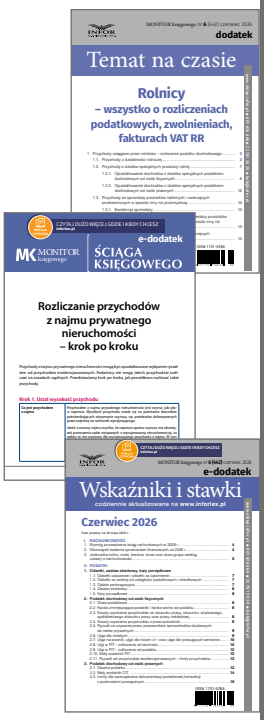
- **Korekty faktur ustrukturyzowanych oraz faktur offline**

6/442
czerwiec 2026

I. AKTUALNOŚCI

1. Zmiany prawa – weszły w życie od 24 kwietnia do 30 maja 2026 r. . . . 4
1.1. Nowelizacja rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego – dostosowanie do KSeF . . . 4
1.2. Zwrot VAT od zakupów dokonywanych przez organizacje międzynarodowe – dostosowanie do KSeF . . . 4
1.3. Informacje o opodatkowaniu wyrównawczym – MF określił szczegółowy zakres danych . . . 5
1.4. Niższy VAT i akcyza na paliwa do 31 maja . . . 5
1.5. Wyższa pomoc z FOR dla grup producentów rolnych . . . 6
1.6. Nowe wyłączenia z obowiązku monitorowania przewozu odzieży i obuwia . . . 7
1.7. Mniej ograniczeń dla biegłych rewidentów . . . 7
1.8. Poprawione przepisy o zwolnieniu z akcyzy olejów używanych do celów żeglugi . . . 8
2. Oczekują na wejście w życie . . . 9
2.1. Zmiana wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego . . . 9
2.2. Rejestr fundacji rodzinnych dostępny online . . . 10
2.3. Rozszerzenie systemu SENT o pozycję CN 1518 . . . 11
3. W Sejmie – maj 2026 r. . . . 12
3.1. Interpretacje indywidualne wydawane przez organy samorządowe we wspólnej bazie EUREKA – zmiana Ordynacji podatkowej . . . 12
3.2. Przesunięcie terminu przesyłania JPK_PIT i JPK_CIT . . . 12

ciąg dalszy spisu treści na następnej stronie >

w komplecie z numerem: **e-dodatki** do pobrania na www.inforlex.pl

ISSN 1731-5786
9 771731 578601 06

Indeks 347108

Więcej na **inforlex.pl**

Dodatkowe materiały specjalne dostępne dla Prenumeratorów na **inforlex.pl** → **Zaloguj się do konta**

eprasa.pl 339c99d798

3.3. Darowizny na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r. – zwolnienie z podatku . . 12
3.4. Zmiany w procedurach podatkowych 13
3.5. Opodatkowanie akcyzą e-papierosów działających na zasadzie indukcji elektromagnetycznej 14
3.6. Zmiany w Ordynacji podatkowej i Kodeksie karnym skarbowym 14
3.7. Rozszerzenie systemu SENT o przewozy betonu 15
3.8. Ustawa o osobistych kontach inwestycyjnych 15
4. Projekty – maj 2026 16
4.1. Zniesienie obowiązku przekazywania podatnikom PIT-11, PIT-8C, IFT-1R oraz IFT-2R. . . . 16
4.2. Ugoda podatkowa – projekt zmian w Ordynacji podatkowej 16
4.3. VAT w imporcie i eksporcie – projekt zmian. 16
4.4. Zmiany w VAT – projektowana implementacja pakietu VIDA. 17
4.5. Ulga podatkowa CIT dla podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi . . 17
5. Ważne terminy – czerwiec 2026 17

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1. JPK_VAT z deklaracją – zasady stosowania znaczników NrKSeF, OFF, BFK i DI. 21
2. ORD-IN, WN-CFR, INF-FO – nowe formularze w formie kreatorów dostępne w e-US. 23
3. Jak rozliczyć prezenty przekazywane z okazji Dnia Dziecka 25
4. Czy student lub uczeń zatrudniony na umowę zlecenia zawsze jest zwolniony ze składek ZUS 27

Odpowiedzi na pytania księgowych

Czy na wniosek zleceniobiorcy można mu nie naliczać kosztów uzyskania przychodu 31
Czy przekąski i napoje udostępniane członkom zarządu mogą być kosztem podatkowym . . 31
Jak małżonkowie prowadzący odrębne firmy mogą amortyzować należący do nich środek trwały 31

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1. INFORLEX Korekty faktur ustrukturyzowanych oraz faktur offline 32
1. Obowiązek wystawienia faktury korygującej – zasada ogólna 32
2. Kiedy podatnik ma obowiązek wystawić fakturę korygującą 32
3. W jakich sytuacjach podatnik może wystawić korektę faktury obniżającą podstawę opodatkowania VAT 33
4. Jak skorygować błąd w danych sprzedawcy lub nabywcy 35
5. Czy można skorygować fakturę „do zera” z powodu braku realizacji dostawy 36
6. Kiedy należy wystawić fakturę korygującą z powodu błędów w załączniku 36
7. Jaka jest obowiązkowa forma faktury korygującej 37
8. Cechy charakterystyczne faktury korygującej w FA(3) 38
9. Jak prezentować „różnice” w fakturach korygujących 40
10. Procedura korekty w przypadku konieczności wystawienia kilku faktur korygujących do jednej faktury pierwotnej 41
11. Dopuszczalne metody korygowania wierszy (pozycji) faktury 41
12. Zalecenia w przypadku wystawiania korekty faktur zaliczkowych i faktur rozliczających 42
13. Jak wystawiać zbiorczą fakturę korygującą do faktur wystawionych w KSeF i poza KSeF 43
14. Jak wystawiać „uproszczone” zbiorcze faktury korygujące 44
15. W jakim terminie podatnik musi wystawić fakturę korygującą 45
16. Jak rozliczać faktury korygujące – zasady ogólne 45
17. Jak ustalić datę wystawienia lub otrzymania faktury korygującej w KSeF 51
18. Jak postąpić w przypadku otrzymania faktur korygujących, w których prawo do odliczenia VAT jest wyłączone 52

eprasa.pl 339c99d798

19. Kiedy faktury korygujące błędy inne niż „kwotowe" mogą wpłynąć na rozliczenia VAT . . . 53
20. Oficjalne stanowisko w sprawie dopuszczalności korygowania faktur „do zera" w różnych przypadkach . . . 53
Podsumowanie . . . 54

IV. VAT

1. Metoda kasowa VAT – co trzeba wiedzieć przed podjęciem decyzji . . . 56
2. Czy trzeba rozliczyć VAT od wycofania lokalu ze spółki i przekazania go do majątku osobistego wspólników . . . 60
3. Spory cywilne nie wydłużają terminu przewidzianego na korektę deklaracji i odliczenie VAT – wyrok NSA . . . 63
4. Opodatkowanie VAT usług noclegowych sprzedawanych wraz z usługami towarzyszącymi – wyrok TSUE . . . 66

V. RACHUNKOWOŚĆ

1. Jak ująć w księgach rachunkowych spółki z o.o. wypłatę dywidendy w walucie obcej wspólnikom będącym krajowymi osobami fizycznymi . . . 68
2. Jak rozliczyć stratę w jednoosobowej działalności gospodarczej, gdy właściciel pobierał zaliczki na poczet zysku . . . 74
3. Czy biegły weryfikuje ważność i poprawność podpisów na sprawozdaniu finansowym . . . 78
4. Jak w księgach rachunkowych ująć prowizję bankową za prowadzenie rachunku ZFŚS . . . 80

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1. Jak rozliczyć koszty wyburzenia budynku i wywozu gruzu . . . 83
2. Czy sprzedaż zabudowanej działki rolnej może korzystać ze zwolnienia z CIT . . . 85
3. Czy można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów utracone wadium . . . 87
4. Jak amortyzować znakowarkę laserową . . . 88
5. Czy przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część mogą być przedmiotem leasingu – wyrok NSA . . . 91

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. Jak ustalać limit przychodów w ryczałcie, jeżeli podatnik osiąga przychody z najmu prywatnego oraz z wynajmu samochodów . . . 93
2. Jak amortyzować fotobudkę . . . 95
3. Czy zwrot kosztów najmu mieszkania na rzecz prezesa spółki stanowi dla niego przychód opodatkowany PIT . . . 97
4. Kiedy sprzedaż mieszkań stanowi działalność gospodarczą – wyrok NSA . . . 100

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1. Jak ewidencjonować w pkpir odsetki od kredytu firmowego . . . 102

IX. ZUS

1. Czy świadczenie usług przez psychologa w ramach działalności nierejestrowanej powoduje obowiązek ubezpieczeń społecznych . . . 104

X. KADRY I PŁACE

1. Jak ustalić prawo i obliczyć odprawę pośmiertną . . . 108

XI. ORDYNACJA PODATKOWA

1. Wstrzymanie wykonania decyzji podatkowej jako środek wyjątkowy – postanowienie NSA . . . 112

Z okazji Dnia Księgowego życzymy Wam wszystkiego najlepszego i zapraszamy do sprawdzenia się w quizie
„Prawda, mit czy absurd – witaj w księgowości",
w którym historia finansów pokazuje swoje najbardziej zaskakujące oblicze.

Quiz dostępny w internetowym wydaniu „MONITORA księgowego", po zalogowaniu na inforlex.pl

eprasa.pl 339c99d798

I. AKTUALNOŚCI

1 Zmiany prawa – weszły w życie od 24 kwietnia do 30 maja 2026 r.

Przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 17 kwietnia do 18 maja 2026 r.

24 kwietnia 2026 r.

1.1. Nowelizacja rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego – dostosowanie do KSeF

24 kwietnia 2026 r. weszła w życie nowelizacja rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego.

Zmiany mają na celu aktualizację przepisów obowiązującego rozporządzenia przez uwzględnienie w nich rozwiązań wynikających z wprowadzenia obowiązkowego KSeF.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 20 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. 2026 r. poz. 559)

25 kwietnia 2026 r.

1.2. Zwrot VAT od zakupów dokonywanych przez organizacje międzynarodowe – dostosowanie do KSeF

Zmiany wprowadzone w rozporządzeniu w sprawie miejsca świadczenia usług oraz zwrotu kwoty podatku naliczonego jednostce dokonującej nabycia (importu) towarów lub usług uwzględniają zmiany w zakresie fakturowania (obowiązkowy KSeF). Ich istotą jest wskazanie na możliwość otrzymywania przez uprawnione podmioty (np. instytucje lub organy Unii Europejskiej), organizacje międzynarodowe, organizacje pożytku publicznego oraz osoby fizyczne (członków personelu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej Frontex) faktur dokumentujących dokonywane zakupy towarów i usług w różnej formie (również faktur wystawianych w KSeF).

Obecnie jednym z warunków formalnych uzyskania zwrotu VAT od zakupów dokonywanych przez wymienione podmioty i osoby jest dołączenie do wniosku o zwrot faktur dokumentujących te zakupy uwierzytelnionych kserokopii tych faktur lub – w przypadku faktur elektronicznych – przesłanie lub udostępnienie ich w formie elektronicznej w dniu złożenia wniosku. Z uwagi na wprowadzenie obligatoryjnego e-fakturowania został zlikwidowany obowiązek dołączania faktur do składanego wniosku. W przypad-

eprasa.pl 339c99d798

ku faktur posiadających numery identyfikujące je w KSeF wystarczające jest podanie tych numerów we wniosku.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie miejsca świadczenia usług oraz zwrotu kwoty podatku naliczonego jednostce dokonującej nabycia (importu) towarów lub usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 561)

27 kwietnia 2026 r.

1.3. Informacje o opodatkowaniu wyrównawczym – MF określił szczegółowy zakres danych

Minister właściwy do spraw finansów publicznych określił w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres danych zawartych w informacji o opodatkowaniu wyrównawczym.

Informacja ta oparta jest o ustandaryzowaną informację podatkową opracowaną przez OECD/G20 Inclusive Framework i zawiera dane niezbędne administracjom podatkowym do przeprowadzenia właściwej oceny ryzyka.

Nie zastępuje ona krajowych zeznań podatkowych składanych w Polsce dla celów rozliczenia podatków wyrównawczych (deklaracji w zakresie globalnego podatku wyrównawczego, podatku wyrównawczego od niedostatecznie opodatkowanych zysków, krajowego podatku wyrównawczego), lecz stanowi odrębny obowiązek informacyjny o charakterze sprawozdawczym.

Rozporządzenie ma charakter wykonawczy i techniczny, służący prawidłowej realizacji obowiązków informacyjnych przewidzianych w ustawie z 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych (tzw. ustawa GloBE).

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 24 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w informacji o opodatkowaniu wyrównawczym (Dz.U. z 2026 r. poz. 571)

27 i 30 kwietnia oraz 13 maja 2026 r.

1.4. Niższy VAT i akcyza na paliwa do 31 maja

Minister Finansów i Gospodarki do 31 maja 2026 r. przedłużył termin obowiązywania obniżonych stawek VAT oraz akcyzy na benzynę i olej napędowy. Termin obowiązywania obniżek przedłużano dwukrotnie. Początkowo do 15 maja, a następnie do 31 maja 2026 r. Rozporządzenia w tej sprawie weszły w życie odpowiednio 27 i 30 kwietnia oraz 13 maja 2026 r. (z dniem publikacji w Dzienniku Ustaw). Ze względu na termin publikacji rozporządzeń MFiG informacja o przedłużeniu terminu obowiązywania obniżek nie mogła być ujęta w majowym numerze „MONITORA księgowego".

eprasa.pl 339c99d798

Na dzień oddania do druku bieżącego numeru „Mk" brak jest informacji o dalszym stosowaniu obniżonych stawek VAT i akcyzy na paliwa. MFiG może podjąć taką decyzję, ponieważ na podstawie delegacji ustawowej istnieje możliwość przedłużenia stosowania obniżonych stawek do 30 czerwca 2026 r.

Obniżki stawek VAT i akcyzy na paliwa są powiązane z cenami maksymalnymi na te surowce. W okresie obowiązywania obniżonych stawek podatku sprzedaż powyżej ceny maksymalnej jest zagrożona karą do 1 mln zł. Kontrole prowadzi Krajowa Administracja Skarbowa.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 572)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 573)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 641)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 13 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 642)

13 maja 2026 r.

1.5. Wyższa pomoc z FOR dla grup producentów rolnych

Przepisy ustawy z 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa umożliwiają przyznanie rekompensaty producentom rolnym oraz ich grupom, w przypadku gdy nie otrzymają zapłaty za swoje produkty ze względu na niewypłacalność podmiotów skupujących.

13 maja 2026 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa. Dzięki zmianom możliwe będzie wyższe wsparcie dla grup producentów rolnych (do 300 000 euro w okresie 3 lat). Wprowadzono dwa terminy składania wniosków o przyznanie rekompensaty. Będzie je można składać:

- od 1 lutego do 31 marca danego roku,
- od 1 lipca do 31 sierpnia danego roku.

Ustawa uchyliła przepisy dotyczące nakładania kar pieniężnych za nieprzekazanie w terminie deklaracji o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz Ochrony Rolnictwa.

Ustawa z 17 kwietnia 2026 r. o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz.U. 2026 r. poz. 632)

eprasa.pl 339c99d798

13 maja 2026 r.

1.6. Nowe wyłączenia z obowiązku monitorowania przewozu odzieży i obuwia

13 maja 2026 r. weszła w życie nowelizacja ograniczająca obowiązek zgłaszania do systemu SENT przewozu odzieży i obuwia. W przypadku takich przewozów, rozpoczynających się na terenie kraju, wykonywanych w celu dokonania sprzedaży na targowisku, podlegającej opłacie targowej, z obowiązku przesyłania zgłoszeń do systemu SENT zostały wyłączone przewozy, gdy łącznie są spełnione następujące warunki:

- przewóz towarów objętych działem 61, 62 CN lub kodem CN 6309 00 00 (odzieży lub odzieży używanej) nie przekracza łącznie 500 kg lub towarów objętych działem 64 CN (obuwia) nie przekracza 700 sztuk;
- przewóz towarów odbywa się od stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot zobowiązany do przesłania zgłoszenia lub miejsca jego zamieszkania albo siedziby na targowisko i z targowiska;
- przewozowi towarów towarzyszy dokument zawierający:
  - imię i nazwisko albo nazwę podmiotu zobowiązanego do przesłania zgłoszenia, adres jego zamieszkania albo siedziby, numer identyfikacji podatkowej (NIP),
  - rodzaj towaru będącego przedmiotem przewozu,
  - numer rejestracyjny środka transportu, którym są przewożone towary,
  - datę ich przewozu,
  - dane adresowe stałego miejsca wykonywania przez ww. podmiot działalności gospodarczej lub miejsca jego zamieszkania albo siedziby,
  - dane adresowe targowiska.

Targowiska, na których sprzedaż podlega opłacie targowej, to miejsca takie jak otwarte place targowe czy ulice handlowe. Bez znaczenia jest przy tym, czy rada gminy wprowadziła opłatę targową i czy ta opłata jest pobierana.

Wyłączenie nie dotyczy przewozu towarów na targowiska, na których sprzedaż nie podlega opłacie targowej, tj. w budynkach lub w ich częściach.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyłączenia niektórych obowiązków w zakresie zgłoszeń przewozu towarów (Dz.U. z 2026 r. poz. 634)

28 maja 2026 r.

1.7. Mniej ograniczeń dla biegłych rewidentów

Z dniem 28 maja 2026 r. wprowadzono zmiany w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz w ustawie o rachunkowości. W ustawie o biegłych rewidentach skreślono art. 136. Zgodnie z tym przepisem firmy audytorskie badające tzw. jednostki zainteresowania publicznego (JZP)

eprasa.pl 339c99d798

mogły na ich rzecz wykonywać jedynie określony katalog usług wprost wskazany w art. 136 ust. 2, tzw. biała lista usług dozwolonych. Wszystkie usługi, które nie były wymienione w art. 136 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach, niebędące czynnościami rewizji finansowej, były zakazane do wykonywania przez firmę audytorską na rzecz badanej JZP.

Uchylenie art. 136 ustawy o biegłych rewidentach spowodowało, że zamiast „białej listy" (usług dozwolonych) obowiązuje wyłącznie „czarna lista" usług zakazanych – zob. art. 5 rozporządzenia 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (…). Oznacza to, że firma audytorska na rzecz badanej JZP może obecnie wykonywać wszystkie usługi, które nie są wskazane w tym rozporządzeniu jako zakazane. Nadal zakazane są m.in. usługi podatkowe, usługi obejmujące udział w zarządzaniu lub procesie decyzyjnym badanej jednostki, prowadzenie księgowości czy też usługi związane z funkcją audytu wewnętrznego badanej jednostki. Natomiast dozwolone są wszystkie pozostałe usługi, które były dotychczas zabronione. Oznacza to, że firma audytorska badająca JZP może obecnie wykonywać na rzecz badanej jednostki np. procedury *due diligance* związane z nabyciem spółki, weryfikować: wyliczenia wskaźników dla celów umowy handlowej, wydatki inwestycyjne czy też korekty ceny przy rozliczeniu nabycia spółki.

Zmiany w ustawie o rachunkowości polegają na wykreśleniu z przepisów tej ustawy odwołania do skreślonego art. 136 ustawy o biegłych rewidentach (zob. art. 66 ust. 6 pkt 1 ustawy o rachunkowości).

Ustawa z 27 marca 2026 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 640)

30 maja 2026 r.

1.8. Poprawione przepisy o zwolnieniu z akcyzy olejów używanych do celów żeglugi

Zmiana wprowadzona w rozporządzeniu w sprawie warunków stosowania niektórych zwolnień od podatku akcyzowego polega na wprowadzeniu modyfikacji określonego na poziomie rozporządzenia dodatkowego warunku zwolnienia od akcyzy wskazanych olejów wykorzystywanych do celów żeglugi. Celem zmiany jest uwzględnienie specyficznej sytuacji, w której podmiot zużywający te oleje powinien zachować prawo do zwolnienia od akcyzy, mimo stwierdzonego braku ich prawidłowego oznaczenia lub zabarwienia. Zgodnie z nowym brzmieniem § 4 ust. 1 wskazanego rozporządzenia brak prawidłowego oznaczenia lub zabarwienia wskazanych olejów nie będzie przeszkodą do stosowania zwolnienia od akcyzy na podstawie art. 32 ust 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym, jeżeli takie oleje zostaną ujawnione w zbiorniku jednostki pływającej podmiotu zużywającego i podmiot ten udowodni ich nabycie w okolicznościach niewskazujących

eprasa.pl 339c99d798

na możliwość uniknięcia opodatkowania akcyzą oraz ich użycie zgodnie z przeznaczeniem. W okolicznościach konkretnej sprawy, w celu zachowania prawa do stosowania zwolnienia od akcyzy (mimo braku prawidłowego oznaczenia lub zabarwienia przedmiotowych olejów), nie powinno dojść do stwierdzenia innych nieprawidłowości, np. ujawnienia braku legalnego źródła pochodzenia wyrobów, a w konsekwencji nie może mieć miejsca ujawnienie oszustwa podatkowego czy innej formy nadużycia lub uniknięcia opodatkowania.

Jednocześnie wprowadzono przepis przejściowy, zgodnie z którym omawiane zwolnienie ma zastosowanie także do wyrobów, w przypadku których postępowanie podatkowe zostało wszczęte i nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie nowelizacji rozporządzenia (§ 2 rozporządzenia). Nowelizacja weszła w życie 30 maja 2026 r.

Zawarte w rozporządzeniu regulacje mogą mieć wpływ na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców przez zachowanie prawa do stosowania zwolnienia od akcyzy będących przedmiotem legalnego obrotu i wykorzystywanych zgodnie z przeznaczeniem paliw żeglugowych, w sytuacji gdy nie zostały one prawidłowo oznaczone lub zabarwione.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków stosowania niektórych zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 648)

2 Oczekują na wejście w życie

Przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 17 kwietnia do 18 maja 2026 r.

21 lipca 2026 r.

2.1. Zmiana wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego

21 lipca 2026 r. wejdzie w życie nowe rozporządzenie w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego. Zastąpi ono poprzednie rozporządzenie regulujące tę kwestię. Zmiany do wzoru formularza wpłaty gotówkowej/polecenia przelewu oraz zmiany objaśnień do tego wzoru zostały wprowadzone w związku z:

- koniecznością dostosowania formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu (WP) na rachunek organu podatkowego do Polskiej Normy PN-F-01101:2017-10 Bankowość i pokrewne usługi finansowe,

eprasa.pl 339c99d798

- wprowadzeniem możliwości dokonywania wpłat grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego przy wykorzystaniu formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego.

Dotychczasowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego wraz z objaśnieniami będzie mógł być stosowany przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia z 8 kwietnia 2026 r., czyli nie dłużej niż do 21 stycznia 2027 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 8 kwietnia 2026 r. w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 537)

Treść rozporządzenia wraz ze wzorem formularza, objaśnieniami oraz przykładami prawidłowego wypełnienia polecenia wpłaty/przelewu publikujemy w dziale Tylko w e-wydaniu dostępnym po zalogowaniu na inforlex.pl.

29 lipca 2026 r.

2.2. Rejestr fundacji rodzinnych dostępny online

29 lipca 2026 r. wejdą w życie zmiany w rozporządzeniu w sprawie rejestru fundacji rodzinnych. Dzięki nim możliwe będzie prezentowanie treści z rejestru fundacji rodzinnych na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim oraz otrzymanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń i informacji z rejestru fundacji rodzinnych online.

Wprowadzane zmiany umożliwią samodzielne pobranie w formie wydruku informacji i zaświadczeń, których treść będzie odpowiadała aktualnemu i pełnemu odpisowi z rejestru fundacji rodzinnych. W tym celu Biuro Obsługi Interesantów Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim ma udostępniać na stronie podmiotowej (internetowej) tego sądu adres www, pod którym dostępny będzie system informatyczny umożliwiający złożenie wniosku o wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia lub o udzielenie innych informacji – w wersji elektronicznej.

Zmiany wprowadzone w rozporządzeniu nie wpływają na zasady wydawania odpisów, wyciągów, zaświadczeń lub innych informacji w formie papierowej. Te pozostają bez zmian.

Rejestr fundacji rodzinnych jest jawny. Każdy ma prawo otrzymać poświadczone odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje w nim zawarte. Również każdy zainteresowany ma prawo wglądu do danych tam zgromadzonych oraz pozyskania (a wkrótce też samodzielnego pobrania) wymienionych dokumentów.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rejestru fundacji rodzinnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 577)

eprasa.pl 339c99d798

31 października 2026 r.

2.3. Rozszerzenie systemu SENT o pozycję CN 1518

31 października 2026 r., po sześciomiesięcznym *vacatio legis*, wejdą w życie zmiany wprowadzone w rozporządzeniu w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi.

Zmiana polega na dodaniu kolejnej pozycji CN z grupy towarów będących olejami roślinnymi (tj. CN 1518) do listy towarów objętych systemem monitorowania przewozu (SENT). Oznacza to, że przewóz nowych towarów z pozycji CN 1518 będzie objęty systemem monitorowania przewozu i obrotu, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tą pozycją przekroczy 500 kg lub jej objętość przekroczy 500 litrów.

Pozycja Nomenklatury Scalonej CN 1518 obejmuje „Tłuszcze i oleje, zwierzęce, roślinne lub mikrobiologiczne i ich frakcje, gotowane, utlenione, odwodnione, siarkowane, napowietrzane, polimeryzowane przez ogrzewanie w próżni lub w gazie obojętnym, lub inaczej modyfikowane chemicznie, z wyłączeniem objętych pozycją 1516; niejadalne mieszaniny lub preparaty z tłuszczów lub olejów, zwierzęcych, roślinnych lub mikrobiologicznych, lub z frakcji różnych tłuszczów lub olejów z niniejszego działu, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone".

Dla towarów z pozycji CN 1518 będą obowiązywać takie same wyłączenia jak dla pozostałych towarów z grupy olejów objętych systemem SENT. Zostały one określone w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 kwietnia 2022 r. w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi. Zgodnie z powołanym przepisem wyłączenia z obowiązku monitorowania przewozu tej grupy towarów dotyczą przypadku objęcia procedurą celną tranzytu, składowania, odprawy czasowej, przetwarzania, wywozu albo powrotnym wywozem, a także przemieszczania w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy. Systemowi monitorowania przewozu i obrotu nie będzie też podlegał przewóz tych towarów w opakowaniach jednostkowych, których masa brutto nie przekroczy 26 kg lub objętość nie przekroczy 26 litrów.

Zmiana jest odpowiedzią na pojawiające się nieprawidłowości związane z celowym przekwalifikowaniem przez przedsiębiorców pełnowartościowego oleju na zużyty olej kuchenny (tzw. UCO), który jest pożądanym na rynku surowcem do produkcji biopaliw podwójnie zaliczanych do Narodowego Celu Wskaźnikowego.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz.U. z 2026 r. poz. 589)

eprasa.pl 339c99d798

3 W Sejmie – maj 2026 r.

Przygotowane na podstawie informacji z posiedzeń Sejmu w dniach 28–30 kwietnia i 12–15 maja 2026 r. oraz projektów, które wpłynęły do Sejmu w maju 2026 r.

3.1. Interpretacje indywidualne wydawane przez organy samorządowe we wspólnej bazie EUREKA – zmiana Ordynacji podatkowej

30 kwietnia 2026 r. Sejm uchwalił ustawę nowelizującą Ordynację podatkową. Ma ona na celu dostosowanie stanu prawnego do sytuacji, w której interpretacje indywidualne wydawane przez poszczególnych wójtów, burmistrzów i prezydentów miast będą zamieszczane (w formie zanonimizowanej) w jednej, wspólnej i powszechnie dostępnej bazie interpretacji podatkowych, tj. w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych – aktualnie funkcję tę pełni dedykowany System Informacji Celno-Skarbowej EUREKA.

Zmiany wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 30 kwietnia 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (druk sejmowy nr 2352) – ustawa została przekazana pod obrady Senatu na posiedzeniu w dniach 20–21 maja 2026 r.

3.2. Przesunięcie terminu przesyłania JPK_PIT i JPK_CIT

15 maja 2026 r. Sejm uchwalił ustawę nowelizującą ustawy o PIT, CIT i ryczałcie ewidencjonowanym. Zmiana ma wydłużyć podmiotom prowadzącym księgi rachunkowe termin na przesyłanie Jednolitego Pliku Kontrolnego w podatkach dochodowych (PIT i CIT) do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego.

Nowelizacja ma wejść w życie 1 lipca 2026 r. (z kilkoma wyjątkami).

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (druk sejmowy nr 2445) – ustawa została przekazana pod obrady Senatu na posiedzeniu w dniach 20–21 maja 2026 r.

3.3. Darowizny na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r. – zwolnienie z podatku

15 maja 2026 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o podatku od spadków i darowizn. Zmiana ma na celu zapewnienie przedłużenia o rok obowiązywania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn dla darowizn przeznaczonych na usunięcie skutków powodzi z września 2024 r.

eprasa.pl 339c99d798

Zgodnie z nowelizacją zwolnienie z podatku obejmie takie darowizny, jeżeli w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r. zostaną one przeznaczone przez obdarowanego na usunięcie skutków powodzi z września 2024 r.
Nowelizacja ma wejść w życia następnego dnia po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (druk sejmowy nr 2489) – ustawa przekazana pod obrady Senatu

3.4. Zmiany w procedurach podatkowych

15 maja 2026 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw. Planowane zmiany obejmują 44 pozycje i dotyczą m.in.:

1) podwyższenia kwoty uprawniającej do zapłaty podatku przez inny podmiot niż podatnik,
2) wprowadzenia możliwości umorzenia podatku przed terminem jego płatności,
3) zniesienia wymogu składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty, w przypadku gdy nadpłata wynika ze skorygowanej deklaracji,
4) usunięcia obowiązku raportowania tzw. krajowych schematów podatkowych (schematów podatkowych innych niż schematy podatkowe transgraniczne) i usunięcia innych szczególnych cech rozpoznawczych oraz ogólnych cech rozpoznawczych niewystępujących w dyrektywie Rady (UE) 2018/822 z 25 maja 2018 r.,
5) usunięcia podmiotu „wspomagającego" z kategorii podmiotów zobowiązanych do raportowania schematów podatkowych (pozostawienie jedynie dwóch podmiotów: „promotora" i „korzystającego" – na wzór regulacji w ww. dyrektywie),
6) likwidacji obowiązku przekazywania zawiadomień (MDR-2),
7) usunięcia obowiązku raportowania przez promotorów obowiązanych do zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej,
8) wprowadzenia generalnego obowiązku przekazywania informacji o stosowaniu schematu podatkowego (informacji MDR-3) jedynie raz do roku wraz z jednoczesnym wprowadzeniem możliwości wskazania szacunkowej wysokości korzyści podatkowej w przypadku braku możliwości jej wskazania w dokładnej wysokości oraz wprowadzenie przepisu dotyczącego przeliczenia korzyści podatkowej z innej waluty niż polski złoty,
9) umożliwienia podpisywania informacji o stosowaniu schematu podatkowego (informacji MDR-3) również przez pełnomocnika,
10) uchylenia obowiązku posiadania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych,
11) uproszczenia trybu korygowania deklaracji z urzędu przez organ podatkowy w ramach czynności sprawdzających i zwiększenie wysokości korekty z kwoty 5000 zł do 10 000 zł.

eprasa.pl 339c99d798

Nowelizacja ma też zapewnić ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych możliwość składania wniosków do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podjęcie uchwały abstrakcyjnej.

W swoim zasadniczym kształcie nowelizacja ma wejść w życie 1 października 2026 r., z wyjątkiem części przepisów, które wejdą w życie w innym terminie.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2287) – ustawa została przekazana pod obrady Senatu

3.5. Opodatkowanie akcyzą e-papierosów działających na zasadzie indukcji elektromagnetycznej

15 maja 2026 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o podatku akcyzowym. Nowelizacja dotyczy e-papierosów działających na zasadzie indukcji elektromagnetycznej. Po zmianach o uznaniu wyrobu za e-papieros będzie decydował element ferromagnetyczny, a nie to, czy wyrób umożliwia wytworzenie i spożycie aerozolu z zawartego w nim płynu. Celem zmian ma być równe opodatkowanie wszystkich papierosów elektronicznych. Po wejściu w życie proponowanych zmian przestaną być opodatkowane akcyzą urządzenia działające na zasadzie indukcji pozbawione elementu ferromagnetycznego, ale wyposażone w cewkę indukcyjną („doły"), natomiast zaczną być opodatkowane zbiorniki połączone z elementem ferromagnetycznym albo „doły" z elementem ferromagnetycznym.

Nowelizacja ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk sejmowy 2457) – ustawa przekazana pod obrady Senatu

3.6. Zmiany w Ordynacji podatkowej i Kodeksie karnym skarbowym

15 maja 2026 r. Sejm uchwalił ustawę z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy. Celem nowelizacji ma być m.in. poprawa relacji między podatnikami i organami podatkowymi. Jedną z przewidzianych w niej zmianjest uchylenie art. 70 § 6 pkt 1 oraz powiązanych z nim art. 70 § 7 pkt 1 i art. 70c Ordynacji podatkowej. Ma to rozwiązać problem instrumentalnego wszczynania postępowania karnego skarbowego przez organy podatkowe celem przedłużania okresu przedawnienia. Nowelizacja wprowadza też liczne zmiany, które należy ocenić jako niekorzystne dla podatników. Przykładowo w art. 70f § 1 Ordynacji podatkowej proponuje się, aby 5-letni termin przedawnienia zobowiązania podatkowego uległ wydłużeniu o 12 miesięcy. Miałoby to miejsce w przypadku skorygowania przez podatnika deklaracji w okresie krótszym niż 12 miesięcy przed upływem 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, z którym wiąże się:

- zmniejszenie wysokości podatku,

eprasa.pl 339c99d798

- wykazanie lub zwiększenie wysokości zwrotu podatku lub podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług, do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych,
- wykazanie lub zwiększenie wysokości straty.

Nowelizacja ma wejść w życie 1 października 2026 r., z wyjątkiem części przepisów, które wejdą w życie następnego dnia po publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (druk sejmowy 2288) – ustawa przekazana pod obrady Senatu

3.7. Rozszerzenie systemu SENT o przewozy betonu

15 maja 2026 r. Sejm przyjął poprawki Senatu do nowelizacji ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi oraz niektórych innych ustaw. Zmiana zakłada objęcie systemem monitorowania przewozu i obrotu (system SENT) przewozu szeroko rozumianego betonu, tj. betonu towarowego i innych mieszanek na bazie spoiw mineralnych, w postaci masy gotowej do wylania, rozsypania, wbudowania lub zastosowania, bez względu na ilość w przesyłce, do wszystkich podmiotów odbierających, w tym również osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.

Nowelizacja ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw, z wyjątkiem części przepisów, które wejdą w życie w innym terminie.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2272) – ustawa przekazana Prezydentowi do podpisu

3.8. Ustawa o osobistych kontach inwestycyjnych

8 maja 2026 r. do Sejmu wpłynął projekt ustawy o osobistych kontach inwestycyjnych (OKI). OKI ma służyć do inwestowania w akcje, obligacje oraz inne instrumenty finansowe z pełnym zwolnieniem od podatku dochodowego do 100 tys. zł. Dla aktywów oszczędnościowych, takich jak lokaty czy obligacje oszczędnościowe, zwolnienie wyniesie do 25 tys. zł. Pieniądze zgromadzone na OKI nie będą objęte tzw. podatkiem Belki. Zostaną jednak opodatkowane podatkiem od wartości aktywów. Stawka podatku od wartości aktywów będzie wynosić 19% wartości stopy referencyjnej NBP, obowiązującej na dzień 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy. Oznacza to, że w 2027 r. stawka podatku od aktywów ma wynieść 0,85%. Rozliczenia podatkowe związane z OKI mają się odbywać za pośrednictwem e-Urzędu Skarbowego.

Nowe przepisy mają wejść w życie od 1 stycznia 2027 r.

Ustawa o osobistych kontach inwestycyjnych (druk sejmowy nr 2580) – 15 maja 2026 r. skierowana do I czytania na posiedzeniu Sejmu

eprasa.pl 339c99d798

4 Projekty – maj 2026

Przygotowane na podstawie projektów opublikowanych w maju 2026 r.

4.1. Zniesienie obowiązku przekazywania podatnikom PIT-11, PIT-8C, IFT-1R oraz IFT-2R

4 maja 2026 r. został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Zakłada on zniesienie obowiązku przekazywania z mocy prawa w każdym przypadku imiennych informacji PIT-11, PIT-8C, IFT-1R i IFT-2R wszystkim podatnikom. W zamian ma być wprowadzone uprawnienie podatnika do uzyskania imiennych informacji, co do zasady, na wniosek złożony płatnikowi lub innemu podmiotowi zobowiązanemu do ich sporządzenia.

Projektowane regulacje mają wejść w życie 1 stycznia 2027 r. i będą miały zastosowanie do rozliczeń dochodów uzyskanych począwszy od 2026 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (nr z wykazu UDER105) – opubl. 4 maja 2026 r. na legislacja.gov.pl

4.2. Ugoda podatkowa – projekt zmian w Ordynacji podatkowej

4 maja 2026 r. został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Celem projektu jest wprowadzenie nowej instytucji prawa podatkowego, tj. ugody podatkowej jako instrumentu alternatywnego rozwiązywania sporów między podatnikiem a organem podatkowym. Zawarcie ugody (porozumienie się do co do prawidłowej wysokości i warunków spłaty zobowiązania oraz uznanie swojej odpowiedzialności przez podatnika) mogłoby ograniczyć liczbę sporów przed sądami administracyjnymi generujących koszty i obciążenia dla obu stron postępowania. Nowelizacja miałaby wejść w życie 1 stycznia 2028 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (nr z wykazu UDER110) – opubl. 4 maja 2026 r. na legislacja.gov.pl

4.3. VAT w imporcie i eksporcie – projekt zmian

30 kwietnia 2026 r. został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług. Przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie o VAT, m.in. w związku ze zmianami przepisów unijnych w odniesieniu do zniesienia zwolnienia z należności celnych przesyłek o wartości do 150 euro. Zmiany mają uprościć procedury importowe przez wprowadzenie obowiązku składania deklaracji importowej wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz eksportowe przez rozszerzenie katalogu dowodów (dokumentów), których posiadanie w dokumentacji podatnika będzie uprawniało do zastosowania stawki VAT w wysokości 0% w eksporcie towarów.

eprasa.pl 339c99d798

Nowelizacja ma wejść w życie 1 stycznia 2027 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (nr z wykazu UDER112) – opubl. 30 kwietnia 2026 r. na legislacja.gov.pl

4.4. Zmiany w VAT – projektowana implementacja pakietu VIDA

Projekt nowelizacji ustawy o VAT jest związany z dyrektywą 2025/516, będącą częścią tzw. pakietu ViDA. Pakiet ViDA (VAT in the Digital Age), opublikowany przez Komisję Europejską, to unijna reforma mająca na celu modernizację systemu VAT. Kluczowe zmiany obejmują wprowadzenie obowiązkowego e-fakturowania w transakcjach wewnątrzwspólnotowych (od 2030 r.), ujednolicenie rejestracji VAT (Single VAT Registration) i uszczelnienie systemu w obszarze e-commerce. Zmiany mają być wprowadzane etapami przez kolejne lata – od 1 lipca 2027 r. do 1 lipca 2030 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (nr z wykazu UC147) – opubl. 30 kwietnia 2026 r. na legislacja.gov.pl

4.5. Ulga podatkowa CIT dla podmiotów zarządzających portami i przystaniami morskimi

Planowane rozwiązania w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych polegają na zastąpieniu obowiązującego zwolnienia rozwiązaniem polegającym na powiązaniu preferencji z ponoszeniem wydatków na działalność podmiotów zarządzających portami lub przystaniami morskimi na zasadach określonych w ustawie o portach (mechanizm zwolnienia dochodów od podatku – do wysokości wynikającej z przepisów o pomocy publicznej). Projektowane zmiany mają wejść w życie 1 stycznia 2027 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o portach i przystaniach morskich (nr z wykazu UC134) – opubl. 29 kwietnia 2026 r. na legislacja.gov.pl

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

5 Ważne terminy – czerwiec 2026

1 czerwca*

AKCYZA

- deklaracja w sprawie przedpłaty akcyzy (AKC-PA)

ZUS

- przekazanie ZUS informacji o wysokości przychodu z pracy zarobkowej uzyskanego w okresie od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r. przez osoby pobierające świadczenia (zasiłki) przedemerytalne

* Termin przesunięty, ponieważ 31 maja 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl 339c99d798

- wniosek o zwrot nadpłaty z tytułu rozliczenia rocznego składki zdrowotnej

KRUS

- złożenie przez rolnika lub domownika prowadzącego działalność gospodarczą zaświadczenia albo oświadczenia do KRUS, że nie została przekroczona kwota graniczna podatku dochodowego od przychodów z tej działalności za 2025 r.

PFRON

- przekazanie przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za marzec 2026 r.

5 czerwca

ZUS

- zapłata składek za maj 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe; złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

VAT

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za maj 2026 r.

8 czerwca**

PDOP

- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu udziału w zyskach osób prawnych pobranego przez płatnika w maju 2026 r.
- przekazanie przez płatnika podatnikowi informacji CIT-7 o wysokości pobranego w maju 2026 r. podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach krajowych osób prawnych
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w maju 2026 r. od zagranicznych osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Polski z tytułów wskazanych w art. 21 ust. 1 updop, m.in. z tytułu odsetek i należności licencyjnych
- podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji CIT-NZ za maj 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

PDOF

- Podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji PIT-NZ, PIT-NZS za maj 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

AKCYZA

- deklaracja o wpłacie akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (dotyczy samochodów osobowych sprzedanych w maju 2026 r.) – AKC-P

KARTA PODATKOWA

- zapłata podatku dochodowego przez podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej za maj 2026 r.

10 czerwca

INTRASTAT

- złożenie zgłoszeń INTRASTAT za maj 2026 r. (INTRASTAT-Przywóz, INTRASTAT-Wywóz)

** Termin przesunięty, ponieważ 7 czerwca 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl 339c99d798

15 czerwca

ZUS

- zapłata składek za maj 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez płatników posiadających osobowość prawną oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PODATKI LOKALNE

- zapłata przez osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej podatku od nieruchomości i podatku leśnego za czerwiec 2026 r.

PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

- wpłata do PPK za maj 2026 r.

22 czerwca***

ZUS

- zapłata składek za maj 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez pozostałych płatników oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za maj 2026 r.
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, jeśli w maju 2026 r. dokonano wypłaty lub wydatku lub wykonano świadczenie
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu zmiany wartości składników majątku, jeśli w maju 2026 r. dokonano przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu CIT-5
- wpłata za maj 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b updop

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w maju 2026 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od osiągniętych w maju 2026 r. dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za maj 2026 r. z tytułów określonych w art. art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13–16 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)
- wpłata za maj 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 30g updof

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- wpłata ryczałtu ewidencjonowanego za maj 2026 r.

*** Termin przesunięty, ponieważ 20 czerwca 2026 r. przypada w sobotę.

eprasa.pl 339c99d798

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-I-o, DEK-I-a, DEK-I-b, DEK-II-a, DEK-W) za maj 2026 r.

25 czerwca

VAT

- zapłata VAT i przesłanie pliku JPK_V7M za maj 2026 r.
- przesłanie pliku JPK_V7K (część ewidencyjna) za maj 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania innych deklaracji VAT, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał w maju 2026 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za maj 2026 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za maj 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za maj 2026 r.

AKCYZA

- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC-4/F, AKC-4/H–AKC-4/N, AKC-WW, AKC-WG, AKC-EN, AKC-ST/AKC-STn

- **PFRON**
- złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za maj 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- rozliczenie podatku cukrowego należnego i złożenie informacji CUK-1 za maj 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej i złożenie deklaracji PSD-1 za maj 2026 r.

29 czerwca****

INNE OBOWIĄZKI

- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz złożenie deklaracji WZP-1M – przedsiębiorstwa i WZS-1M – spółki

30 czerwca

VAT

- złożenie deklaracji VII-DO za maj 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu (IOSS) przez podatnika (lub przez pośrednika – gdy państwem identyfikacji jest Polska)

RACHUNKOWOŚĆ

- zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego za 2025 r. w jednostce, której rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym

PFRON

- przekazanie przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za kwiecień 2026 r.

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

**** Termin przesunięty, ponieważ 28 czerwca 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl 339c99d798

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1 JPK_VAT z deklaracją – zasady stosowania znaczników NrKSeF, OFF, BFK i DI

Ministerstwo Finansów udostępniło zestawienia przypadków stosowania znaczników w JPK_VAT z deklaracją w części ewidencyjnej. Przedstawiamy treść informatora MF w tej sprawie.

JPK_VAT z deklaracją – stosowanie w części ewidencyjnej znaczników w polu „Dane z faktur lub oznaczenia dotyczące występowania faktur w Krajowym Systemie e-Faktur" – zestawienie przypadków – SPRZEDAŻ.

JPK_VAT z deklaracją część ewidencyjna – sprzedaż

Oznaczenie	Warunki stosowania
1	2
NrKSeF	Należy wypełnić, gdy faktura została wystawiona za pośrednictwem KSeF i na dzień złożenia JPK_VAT ma nadany nr KSeF. **WAŻNE! Podanie numeru KSeF ma zastosowanie do wszystkich trybów wystawiania faktur (offline24, awaria, niedostępność systemu), jeśli z chwilą złożenia JPK_VAT z deklaracją faktury te zostały przesłane do KSeF i posiadają numer identyfikujący je w tym systemie.**
OFF	Oznaczenie dotyczy faktury wystawionej w trybie awarii, o której mowa w art. 106nf ust. 1 z 11 marca 2004 r. ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), która na dzień złożenia ewidencji nie posiada numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF. **WAŻNE! Podatnik nie ma obowiązku dokonania korekty ewidencji JPK_VAT po uzyskaniu numeru KSeF.**
BFK	Oznaczenie dotyczy faktury elektronicznej oraz faktury w postaci papierowej wystawionych bez użycia Krajowego Systemu e-Faktur, tj. w przypadku wystawienia faktury poza systemem. Oznaczenie należy stosować do faktur ujętych w ewidencji sprzedaży: ■ wystawionych w trakcie awarii całkowitej KSeF, ■ które zostały wystawione przed wdrożeniem obowiązkowego KSeF, tj. przed 1 lutego 2026 r., i wykazane w JPK_VAT za okres od 1 lutego 2026 r., ■ które zostały wystawione w lutym lub marcu 2026 r. poza KSeF przez podatników, dla których obowiązek KSeF przypadał na 1 kwietnia 2026 r., ■ które zostały wystawione w 2026 r. poza KSeF przez podatników, którzy nie mają obowiązku wystawiania faktur przy użyciu tego systemu, ■ które zostały wystawione poza KSeF i wykazywane w związku z korektą z tytułu tzw. ulgi za złe długi,

eprasa.pl 339c99d798

1	2
	■ wystawionych przy wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów (WNT) oraz imporcie usług, ■ wystawionych przy imporcie towarów rozliczanym zgodnie z art. 33a ustawy o VAT, ■ wystawionych dla dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca – zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT.
DI	Oznaczenie dotyczy dowodu innego niż faktura, w szczególności: ■ dokumentów nieobjętych oznaczeniami OFF i BFK (np. dowód wewnętrzny, zbiorczy dowód sprzedaży z kas rejestrujących itp.), ■ faktur wystawionych w trybie offline24 (art. 106nda ustawy o VAT) oraz w trakcie niedostępności systemu (art. 106nh ust. 1 ustawy o VAT), które na dzień przesłania ewidencji nie posiadają numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF, ■ zapisów dotyczących wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów (WNT) oraz importu usług dokumentowanych dowodem innym niż faktura (oznaczanych w JPK znacznikiem WEW), ■ zapisów dotyczących importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy o VAT, ■ zapisów dotyczących dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT. **WAŻNE! W przypadku ujęcia w ewidencji faktury wystawionej w trybie offline24 (art. 106nda ustawy o VAT) oraz w trakcie niedostępności systemu (art. 106nh ust. 1 ustawy VAT) i udostępnionej nabywcy w sposób inny niż przy użyciu KSeF, dla której zastosowano w ewidencji oznaczenie DI – po uzyskaniu numeru w KSeF podatnik powinien skorygować zastosowane oznaczenie przez oznaczenie tej faktury numerem KSeF.**

JPK_VAT z deklaracją – stosowanie w części ewidencyjnej znaczników w polu „Dane z faktur lub oznaczenia dotyczące występowania faktur w Krajowym Systemie e-Faktur" – zestawienie przypadków – ZAKUPY.

JPK_VAT z deklaracją część ewidencyjna – zakupy

Oznaczenie	Warunki stosowania
1	2
NrKSeF	Należy wypełnić, gdy faktura została wystawiona za pośrednictwem KSeF i na dzień złożenia JPK_VAT faktura ma nadany nr KSeF
OFF	Oznaczenie dotyczy faktury wystawionej w trybie awarii (art. 106nf ust. 1 ustawy o VAT), która na dzień złożenia ewidencji nie posiada numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF, tj. faktury wystawionej w okresie trwania awarii KSeF. Przy czym na dzień złożenia ewidencji faktura nie ma jeszcze przydzielonego numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF. **WAŻNE! Oznaczenie to wskazuje, że z uwagi na brak aktywności systemu, faktura na dzień złożenia JPK_VAT z deklaracją nie posiada numeru identyfikującego KSeF. Podatnik nie ma obowiązku dokonania korekty ewidencji JPK_VAT po nadaniu numeru KSeF.**
BFK	Oznaczenie dotyczy faktury elektronicznej oraz faktury w postaci papierowej wystawionych bez użycia KSeF, tj. w przypadku otrzymania faktury wystawionej poza systemem. Oznaczenie należy stosować do faktur ujętych w ewidencji zakupu: ■ elektronicznej albo faktury w postaci papierowej wystawionych przy użyciu kas rejestrujących (takie faktury mogą być wystawiane do 31 grudnia 2026 r.) ,

eprasa.pl 339c99d798

1	2
	■ paragonów fiskalnych uznanych za faktury wystawionych zgodnie z art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT (takie faktury mogą być wystawiane do 31 grudnia 2026 r.), ■ wystawionych poza KSeF, wykazywanych w związku z korektą z tytułu tzw. ulgi za złe długi, ■ wystawionych przy wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów (WNT) oraz imporcie usług, ■ wystawionych przy imporcie towarów (w tym imporcie towarów rozliczanym zgodnie z art. 33a ustawy o VAT), ■ wystawionych dla dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca – zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT.
DI	Oznaczenie dotyczy dowodu innego niż faktura w szczególności wszystkich innych przypadków dokumentów, które nie będą posiadały numeru KSeF i nie zostały przesłane do systemu, ani nie będzie można ich oznaczyć BFK i OFF, ale pojawia się konieczność wykazania ich w ewidencji dla podatku od towarów i usług. Oznaczenie należy stosować w szczególności do: ■ faktur wystawionych w trybie art. 106nda ustawy o VAT (offline24) oraz art.106nh ust.1 ustawy o VAT (niedostępność KSeF), które na dzień przesłania ewidencji nie posiadają numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF, ■ zapisów dotyczących wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów (WNT) oraz importu usług, dokumentowanych dowodem innym niż faktura (oznaczanych w JPK znacznikiem WEW), ■ zapisów dotyczących importu towarów (w tym importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy o VAT), ■ zapisów dotyczących dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT, ■ dokumentów VAT-RR wystawionych poza KSeF.

ŹRÓDŁO:

- informator MF pt. „JPK_VAT z deklaracją – stosowanie znaczników”– opubl. na mf.gov.pl (Krajowy System e-Faktur (KSeF)/Pliki do pobrania KSeF 2.0)

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

2 ORD-IN, WN-CFR, INF-FO – nowe formularze w formie kreatorów dostępne w e-US

W e-Urzędzie Skarbowym (e-US) zostały udostępnione nowe formularze: Wniosek o interpretację indywidualną przepisów prawa podatkowego ORD-IN, Wniosek o certyfikat rezydencji podatkowej WN-CFR i Oświadczenie o wyborze lub zmianie formy opodatkowania INF-FO.

eprasa.pl 339c99d798

Aby skorzystać z nowych funkcjonalności e-US, należy się do niego zalogować za pomocą login.gov.pl (przez profil zaufany, e-dowód, bankowość elektroniczną) danymi podatkowymi lub aplikacją mObywatel. Nowe dokumenty są dostępne w formie kreatorów, które prowadzą użytkownika krok po kroku. W kreatorze obowiązkowe pola formularza są czytelnie oznaczone, aby uniknąć ryzyka błędów. Żeby wysłać formularze online, konieczne jest wcześniejsze wyrażenie zgody na e-korespondencję w e-US.

Wniosek o interpretację indywidualną (ORD-IN)

ORD-IN jest dostępny z poziomu konta osoby fizycznej oraz organizacji. Wniosek jest kierowany do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej i pozwala uzyskać oficjalne wyjaśnienie, jak stosować przepisy podatkowe w konkretnej sytuacji podatnika.

Wniosek o certyfikat rezydencji podatkowej (WN-CFR)

WN-CFR jest dostępny zarówno dla osób fizycznych, jak i organizacji. Z usługi mogą korzystać:

- osoby fizyczne mieszkające w Polsce dla celów podatkowych,
- przedsiębiorcy i inne podmioty gospodarcze mające siedzibę lub zarząd w Polsce,
- pełnomocnicy działający na podstawie pełnomocnictwa ogólnego (np. doradcy podatkowi, adwokaci).

Wniosek umożliwia uzyskanie potwierdzenia rezydencji podatkowej na potrzeby rozliczeń międzynarodowych czy stosowania umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Oświadczenie o wyborze lub zmianie formy opodatkowania (INF-FO)

INF-FO jest dostępne wyłącznie z konta osoby fizycznej. Może być składane przez przedsiębiorcę (osobę fizyczną) oraz przez pełnomocnika ogólnego takiej osoby. Formularz przeznaczony jest dla przedsiębiorców prowadzących działalność jako osoby fizyczne, również w formie spółki. Ułatwia wybór lub zmianę formy opodatkowania.

Nowa funkcjonalność: „Forma opodatkowania”

W e-US została udostępniona usługa, która pozwala przedsiębiorcom szybko sprawdzić formę opodatkowania zarejestrowaną w bazie KAS dla ich działalności gospodarczej – dla lat 2025 i 2026. Funkcjonalność ta znajduje się w sekcji „Twoje dane” i umożliwia m.in. bezpośrednie przejście do formularza zmiany formy opodatkowania.

ŹRÓDŁO:

- komunikat KAS z 13 kwietnia 2026 r. pt. „Nowe usługi w e-Urzędzie Skarbowym” – opubl. na mf.gov.pl/Krajowa Administracja Skarbowa

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

eprasa.pl 339c99d798

3 Jak rozliczyć prezenty przekazywane z okazji Dnia Dziecka

Wielu pracodawców z okazji Dnia Dziecka decyduje się na przekazywanie pracownikom prezentów w postaci paczek, bonów czy kart przedpłaconych. Tego rodzaju świadczenia mogą być finansowane ze środków ZFŚS albo środków obrotowych. Źródło finansowania wpływa na sposób rozliczenia przekazywanych prezentów. W lepszej sytuacji są pracownicy, którzy otrzymali upominki sfinansowane ze środków ZFŚS, gdyż w większości przypadków mogą one korzystać ze zwolnienia z opodatkowania PIT. Przedstawiamy zasady rozliczania prezentów przekazywanych z okazji Dnia Dziecka, zarówno gdy są finansowane z ZFŚS, jak i ze środków obrotowych.

Jak rozliczać prezenty z okazji Dnia Dziecka finansowane z ZFŚS

Przychody. W przypadku gdy prezenty dla dzieci są finansowane ze środków ZFŚS, stanowią one dla pracownika przychód ze stosunku pracy. Paczki oraz karty przedpłacone mogą korzystać ze zwolnienia z PIT do 1000 zł rocznie na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Jeżeli kwota limitu zostanie przekroczona – dzieje się tak, gdy wartość upominku przekracza 1000 zł albo pracownik otrzymał wcześniej inne świadczenia z ZFŚS – nadwyżka jest przychodem pracownika podlegającym opodatkowaniu. Ze zwolnienia nie mogą korzystać bony, talony i inne znaki uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi. Tego rodzaju świadczenia zostały wprost wyłączone z omawianego zwolnienia.

Podstawa wymiaru składek. Wartość prezentów przekazywanych pracownikom z okazji Dnia Dziecka, które są finansowane ze środków ZFŚS, jest wyłączona z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Koszty uzyskania przychodów. Wydatki na prezenty przekazywane z okazji Dnia Dziecka, finansowane ze środków ZFŚS, nie są dla pracodawców kosztem podatkowym. Jest tak, ponieważ kosztem uzyskania przychodów są dla nich odpisy na ZFŚS (art. 23 ust. 1 pkt 7 i 42 updof, art. 16 ust. 1 pkt 9 i 45 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop).

Jak rozliczać prezenty z okazji Dnia Dziecka finansowane ze środków obrotowych

Przychody. Przez wiele lat organy podatkowe uważały, że prezenty przyznawane z okazji Dnia Dziecka finansowane ze środków obrotowych stanowią przychód pracownika

eprasa.pl 339c99d798

niepodlegający zwolnieniu z PIT. Od pewnego czasu organy podatkowe zmieniły swoje stanowisko w tej kwestii. W wydawanych interpretacjach podatkowych uzależniają sposób rozliczenia takich świadczeń od tego, czy:

1) są one traktowane przez pracodawcę jako dodatkowy element wynagrodzenia, przewidziany np. w umowie o pracę, regulaminie wynagradzania albo w innym akcie wewnętrznym,

2) stanowią formę upominku, którego pracownik nie może się domagać, a na pracodawcy nie ciąży obowiązek jego wręczenia.

W pierwszym przypadku organy uznają, że prezenty przekazywane z okazji Dnia Dziecka są przychodem pracownika ze stosunku pracy podlegającym opodatkowaniu PIT.

W drugim przypadku twierdzą, że mamy do czynienia z darowizną niepodlegającą przepisom updof, tylko przepisom ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (zob. art. 2 ust. 1 pkt 3 updof). Wtedy pracodawca jako płatnik nie jest zobowiązany do obliczenia, pobrania i odprowadzenia zaliczki na PIT od przekazywanych świadczeń. Takie stanowisko Dyrektor KIS zajął m.in. w interpretacji indywidualnej z 22 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4015.3.2026.3.ZK), w której stwierdził, że:

MF *(…) Upominki mają charakter powszechny – przysługują wszystkim dzieciom pracowników spełniającym kryterium wieku. Otrzymanie upominku nie zależy od wykonywanej przez pracownika pracy, jej wyników czy oceny. Otrzymanie upominku nie wynika z zawartych umów o pracę, regulaminów ani innych aktów wewnętrznych funkcjonujących w Spółce. Nie stanowi też wynagrodzenia za świadczoną pracę. Wydatki na nabycie upominków finansowane są ze środków obrotowych Spółki. Spółka dokonuje bezpłatnego świadczenia kosztem swojego majątku oraz nie oczekuje jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego ze strony obdarowanego pracownika. Przekazanie vouchera nie wiąże się z jakimkolwiek świadczeniem wzajemnym ze strony pracownika.*
(…) należy stwierdzić, że przekazywanie prezentów (upominków w postaci voucherów) dzieciom pracowników z okazji Dnia Dziecka, które nie będą dodatkową formą gratyfikacji za wykonaną pracę, co do zasady będą podlegały opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn.
(…) z uwagi na wyłączenie z opodatkowania na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, nie będą one stanowić przychodu dla Państwa pracowników w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Takie samo stanowisko Dyrektor KIS zajął w interpretacjach indywidualnych z 21 stycznia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.871.2025.5.GG) oraz z 25 września 2025 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.601.2025.1.JG).

Podstawa wymiaru składek. Jeśli przekazywane prezenty stanowią dla pracownika przychód ze stosunku pracy opodatkowany PIT, wartość takiego świadczenia stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W przypadku gdy prezent stanowi darowiznę, jego wartość jest wyłączona z podstawy oskładkowania.

eprasa.pl 339c99d798

Koszty uzyskania przychodów. Pracodawca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki poniesione na zakup prezentów z okazji Dnia Dziecka, sfinansowane ze środków obrotowych, jeżeli świadczenia te są dla pracowników przychodem opodatkowanym PIT. Jeśli takie prezenty stanowią darowiznę niepodlegającą opodatkowaniu PIT, pracodawca nie może zaliczyć wydatków na ich nabycie do kosztów podatkowych. W tym drugim przypadku zastosowanie znajduje art. 23 ust. 1 pkt 11 updof i art. 16 ust. 1 pkt 14 updop. Z przepisów tych wynika, że podatnicy nie mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju (z nieistotnym w omawianym przypadku wyjątkiem).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 12 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 67, art. 23 ust. 1 pkt 7, 11 i 42 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1 pkt 9, 14 i 45 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- art. 2, art. 8 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 25)
- § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 316).

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z: 22 kwietnia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4015.3.2026.3.ZK), z 21 stycznia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT2-3.4011.871.2025.5.GG) oraz z 25 września 2025 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.601.2025.1.JG)

©℗

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

4 Czy student lub uczeń zatrudniony na umowę zlecenia zawsze jest zwolniony ze składek ZUS

W okresie wakacyjnym pracodawcy chętnie zatrudniają uczniów i studentów do prac sezonowych. Popularnym rozwiązaniem jest zawieranie z nimi umów zlecenia, co wynika z braku obowiązku opłacania składek ZUS. Osoby posiadające status ucznia lub studenta i nieprzekraczające 26. roku życia nie podlegają bowiem ani obowiązkowym, ani dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym, ani ubezpieczeniu zdrowotnemu. Warunkiem skorzystania z tego rozwiązania jest jednak posiadanie aktualnego statusu ucznia lub studenta.

Zleceniobiorcy będący uczniami szkół ponadpodstawowych, a także studenci do ukończenia 26. roku życia, nie spełniają warunków do objęcia ich obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi (art. 6 ust. 4 ustawy z 13 października 1998 r. o syste-

eprasa.pl 339c99d798

mie ubezpieczeń społecznych; dalej: ustawa systemowa), jak również ubezpieczeniem zdrowotnym (art. 66 ust. 1 pkt 1e ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; dalej: ustawa zdrowotna).

Takie osoby nie mogą również być zgłoszone do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych. Warunkiem jest jednak, oprócz wieku, posiadanie statusu ucznia lub studenta. Jego utrata powoduje, że zawarte z taką osobą zlecenie podlega obowiązkowi oskładkowania od następnego dnia po utracie tego statusu.

Tabela 1. Status ucznia lub studenta – warunki do spełnienia

Status ucznia	Status studenta
■ uczniem do **31 sierpnia każdego roku** jest osoba, która: – kontynuuje naukę w tej samej szkole, – skończyła szkołę, a po wakacjach rozpoczyna od 1 września naukę w kolejnej szkole, – ukończyła szkołę (absolwent); ■ uczniem do **30 września każdego roku** jest osoba, która przedstawi zaświadczenie z uczelni potwierdzające przyjęcie jej na studia I, II stopnia lub jednolite studia magisterskie	studentem jest osoba, która: ■ kształci się na studiach I stopnia (licencjat, studia inżynierskie); ■ kształci się na studiach II stopnia (uzupełniające magisterskie); ■ kształci się na studiach magisterskich, od dnia wpisania jej na listę studentów do dnia: – złożenia egzaminu dyplomowego, – złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu (dotyczy kierunku lekarskiego, lekarsko-dentystycznego lub weterynaryjnego), – zaliczenia ostatniej przewidzianej w planie studiów praktyki (dotyczy kierunku farmacja), – skreślenia z listy studentów

WAŻNE! Nie są studentami uczestnicy studiów podyplomowych oraz doktoranckich.

PRZYKŁAD

Mateusz jest tegorocznym absolwentem Technikum Informatycznego. Podczas wakacji przez miesiąc planuje zatrudnić się na umowę zlecenia w pobliskim barze. Zleceniodawca, który zatrudni Mateusza, nie musi zgłaszać go do ZUS, gdyż do 31 sierpnia 2026 r. zachowuje on status ucznia.

PRZYKŁAD

Ewelina jest tegoroczną maturzystką. Od 1 czerwca 2026 r. podjęła pracę na umowę zlecenia. Umowa zawarta jest do 31 października 2026 r. Do 31 sierpnia 2026 r. Ewelina ma status ucznia i nie podlega ubezpieczeniom. Jeżeli podejmie po wakacjach naukę na studiach i złoży płatnikowi stosowne zaświadczenie, wówczas zachowa status ucznia do 30 września 2026 r. oraz status studenta od 1 października 2026 r.

eprasa.pl 339c99d798

To oznacza, że z umowy zlecenia nie będzie podlegała ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

PRZYKŁAD

Zleceniobiorca w spółce z o.o., będący studentem studiów magisterskich, 12 czerwca 2026 r. kończy 26 lat. A zatem od tego dnia (12 czerwca 2026 r.) spółka musi go zgłosić do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. W jego przypadku ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne.

Przerwa między studiami I i II stopnia. W przypadku ukończenia przez studenta studiów I stopnia i rozpoczęcia studiów II stopnia okres między złożeniem egzaminu dyplomowego a rozpoczęciem nauki na studiach uzupełniających jest okresem, w którym taka osoba z tytułu np. wykonywania umowy zlecenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

PRZYKŁAD

Renata w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2026 r. jest zatrudniona w spółce ABC na umowę zlecenia. Wynagrodzenie miesięczne ustalone jest w wysokości 5000 zł (150 godzin miesięcznie). W związku z tym, że posiada status studenta i nie ukończyła 26. roku życia, nie podlega ubezpieczeniom społecznym ani zdrowotnemu. 5 czerwca 2026 r. zleceniobiorczyni zaliczyła egzamin kończący studia I stopnia (licencjackie). A to oznacza, że od następnego dnia, tj. od 6 czerwca 2026 r., zleceniodawca musi zgłosić ją do ZUS na druku ZUS ZUA do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania powyższej umowy (jeśli zleceniobiorca nie posiada w tym czasie innych tytułów do ubezpieczeń uprawniających do zbiegu). Składki na obowiązkowe ubezpieczenia należy obliczyć od wynagrodzenia uzyskanego w okresie od 6 do 30 czerwca 2026 r. Ustalenie tej kwoty powinno wyglądać następująco:

5000 zł : 30 dni czerwca × 25 dni podlegania ubezpieczeniom ZUS = 4166,67 zł (podstawa oskładkowania).

Jeśli Renata W. podejmie studia II stopnia (np. od 1 października 2026 r.), spółka będzie musiała ją wyrejestrować z ubezpieczeń na druku ZUS ZWUA od 1 października 2026 r. Ubezpieczona bowiem ponownie uzyska status studenta.

Dokumentowanie statusu ucznia/studenta. Płatnicy składek zatrudniający uczniów i studentów mają obowiązek bieżącej weryfikacji ich statusu. Oprócz wypełnionego przez zleceniobiorców oświadczenia dla celów ustalenia obowiązku ubezpieczeń płatnik może żądać przedstawienia np. zaświadczenia ze szkoły lub uczelni potwierdzającego okres nauki, ważnej legitymacji studenckiej (z aktualnym hologramem) lub w wersji cyfrowej z aplikacji mObywatel. Takie postępowanie płatnika zmniejszy ryzyko ewentual-

eprasa.pl 339c99d798

nego błędu w zakresie ustalania obowiązku podlegania ubezpieczeniom ZUS z tytułu zawartego zlecenia, który w konsekwencji może powodować konieczność skorygowania dokumentacji zgłoszeniowej i rozliczeniowej w ZUS oraz opłacenia zaległych składek (wynikających z rozliczenia) wraz z odsetkami.

PRZYKŁAD

W firmie XYZ została przeprowadzona kontrola ZUS. Okazało się, że zleceniobiorcy będący studentami nie powiadomili zleceniodawcy, że zostali wykreśleni z listy studentów w trakcie roku akademickiego oraz że ukończyli studia I stopnia i zamierzają podjąć od nowego semestru studia II stopnia. To spowodowało, iż nie zostali zgłoszeni do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w okresie utraty statusu studenta, przez co narazili zleceniodawcę na dodatkowe koszty. W tym przypadku na podstawie protokołu pokontrolnego płatnik będzie musiał zgłosić te osoby do obowiązkowych ubezpieczeń, a także skorygować raporty za miesiące, w których podlegali ubezpieczeniom, oraz opłacić wynikającą z rozliczenia niedopłatę składek wraz z odsetkami.

Umowa zlecenia jako obowiązkowy tytuł ubezpieczeń. Umowa zlecenia stanowi tytuł do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Zatem osoby, które wykonują pracę na jej podstawie, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu w okresie od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy (art. 13 pkt 2 ustawy systemowej). Ubezpieczenie chorobowe w ich przypadku jest dobrowolne. Po spełnieniu określonych warunków od umowy należy także odprowadzić składkę na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jeżeli jednak wystąpi tzw. zbieg tytułów do ubezpieczeń, wówczas umowa zlecenia może nie stanowić tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Warunkiem jest, aby z innych tytułów zleceniobiorca osiągał w danym miesiącu podstawę wymiaru składek w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia (art. 9 ust. 2c ustawy systemowej). W 2026 r. jest to kwota 4806 zł.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 6 ust. 4, art. 8 ust. 2a, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 1a, art. 36 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 66 ust. 1 pkt 1e, art. 81 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)
- art. 76 ust. 7, art. 108 ustawy z 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 328).

Agata Pinzuł
specjalista w zakresie ubezpieczeń społecznych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 339c99d798

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Czy na wniosek zleceniobiorcy można mu nie naliczać kosztów uzyskania przychodu

Zleceniobiorca zwrócił się do nas z wnioskiem o nienaliczanie mu kosztów uzyskania przychodu należnych przy umowie zlecenia. Czy mamy obowiązek ich nie naliczać?

Przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie przewidują możliwości nienaliczania kosztów uzyskania przychodów związanych z umowami zlecenia. Taka możliwość istnieje jedynie w przypadku pracowniczych kosztów uzyskania przychodu.

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy przekąski i napoje udostępniane członkom zarządu mogą być kosztem podatkowym

Spółka z o.o. zapewnia napoje i przekąski członkom zarządu w czasie prowadzonych przez nich obrad. Czy takie wydatki stanowią koszty podatkowe?

Do kosztów uzyskania przychodów nie można zaliczać wydatków na rzecz osób należących do rad nadzorczych, komisji rewizyjnych oraz organów stanowiących osób prawnych. Zakaz ten nie dotyczy wynagrodzeń związanych z pełnieniem funkcji w tych organach. Zarząd spółki nie jest organem stanowiącym spółki. Jest to organ wykonawczy. Dlatego spółka może zaliczyć do kosztów podatkowych przekąski oraz napoje udostępniane członkom zarządu w czasie prowadzonych przez nich obrad.

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Jak małżonkowie prowadzący odrębne firmy mogą amortyzować należący do nich środek trwały

Małżonkowie prowadzą odrębne firmy. Zamierzają wykorzystywać w nich środek trwały stanowiący ich współwłasność. Jak należy go amortyzować?

Jeśli małżonkowie są współwłaścicielami tego samego środka trwałego i chcą go wykorzystywać w prowadzonych przez siebie firmach, to każdy z małżonków może amortyzować ten środek trwały tylko w połowie jego wartości początkowej.

inforlex.pl

Kompleksowa baza wiedzy

PODATKI ■ RACHUNKOWOŚĆ ■ SPRAWOZDAWCZOŚĆ
KADRY ■ PŁACE ■ HR

eprasa.pl 339c99d798

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Korekty faktur ustrukturyzowanych oraz faktur offline

Zobacz więcej inforlex.pl

Od 1 lutego 2026 r. do wystawiania faktur ustrukturyzowanych oraz faktur w trybach offline stosujemy strukturę logiczną FA(3). W opracowaniu przedstawiamy proces korygowania takich faktur wystawianych w formie elektronicznej przy zastosowaniu struktury logicznej FA(3).

1. Obowiązek wystawienia faktury korygującej – zasada ogólna

Obowiązek wystawienia faktury korygującej powstaje, gdy po wystawieniu pierwotnej faktury następują zdarzenia gospodarcze mające wpływ na jej treść lub zawiera ona błędy i konieczne jest wystawienie faktury korygującej.

Faktury korygujące są specyficznym rodzajem faktur. Wystawia się je w celu doprowadzenia faktury pierwotnej do stanu odpowiadającego rzeczywistości i udokumentowania ostatecznej wielkości sprzedaży w danym okresie rozliczeniowym. Istotą faktur korygujących jest korekta faktur pierwotnych, tak aby dokumentowały rzeczywisty przebieg zdarzeń gospodarczych (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 9 stycznia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.1178.2025.1.AJB).

Fakturę korygującą może wystawić jedynie podatnik, który wystawił fakturę pierwotną (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 listopada 2025 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.654.2025.2.MR).

2. Kiedy podatnik ma obowiązek wystawić fakturę korygującą

Z art. 106j ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) wynika, że podatnik wystawia fakturę korygującą, w przypadku gdy po wystawieniu faktury pierwotnej:

- podstawa opodatkowania lub kwota podatku uległa zmianie,
- dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań,
- dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty, o której mowa w art. 106b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT,
- stwierdzono pomyłkę w jakiejkolwiek pozycji faktury.

Jeżeli zatem podatnik wystawił fakturę (w tym fakturę ustrukturyzowaną albo fakturę offline), po czym miały miejsce zdarzenia, o których mowa w art. 106j

eprasa.pl 339c99d798

ust. 1 ustawy o VAT, to podatnik jest zobowiązany do jej skorygowania przez dokonanie korekty (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 listopada 2025 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.654.2025.2.MR).

Podkreślić należy, że prawo do wystawienia faktury korygującej jest uzależnione od ściśle wskazanych w ustawie o VAT sytuacji. Ustawodawca nie pozostawił podatnikowi swobody w tym zakresie. Uzależnił prawo do skorygowania pierwotnie wystawionych faktur od wystąpienia określonych zdarzeń (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 1 grudnia 2025 r., 0112-KDIL1-3.4012.711.2025.2.KK).

3. W jakich sytuacjach podatnik może wystawić korektę faktury obniżającą podstawę opodatkowania VAT

Podstawę opodatkowania obniża się o (art. 29a ust. 10 pkt 1–3 ustawy o VAT):

1) kwoty udzielonych po dokonaniu sprzedaży opustów i obniżek cen,
2) wartość zwróconych towarów i opakowań,
3) zwróconą nabywcy całość lub część zapłaty otrzymaną przed dokonaniem sprzedaży, jeżeli do niej nie doszło,
4) wartość zwróconych kwot dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, które były wcześniej doliczone do podstawy opodatkowania VAT jako element ceny.

Każda z tych pozycji stanowi odrębną podstawę zmniejszenia podstawy opodatkowania (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 31 stycznia 2023 r., sygn. 0112-KDIL1-1.4012.574.2022.2.HW).

Premia pieniężna. Wypłata kontrahentowi bonusu warunkowego (tzw. premii pieniężnej) z tytułu osiągnięcia określonej wielkości sprzedaży lub terminowości regulowania należności stanowi rabat zmniejszający podstawę opodatkowania i powinna być udokumentowana fakturą korygującą (zob. uchwała NSA z 25 czerwca 2012 r., sygn. akt I FPS 2/12; interpretacja ogólna Ministra Finansów z 27 listopada 2012 r., sygn. PT3/033/10/423/AEW/12/PT-618; interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 4 grudnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.576.2023.1.MC; interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 25 kwietnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.227.2025.1.IK).

Zwrot towarów. Podstawą do obniżenia podstawy opodatkowania i wystawienia faktury korygującej jest także zwrot towarów. Należy jednak podkreślić, że dopiero po faktycznym zwrocie towaru możliwe jest wystawienie faktury korygującej (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 7 stycznia 2026 r., sygn. 0111-KDIB3-3.4012.624.2025.1.AK).

PRZYKŁAD

2 kwietnia 2026 r. spółka sprzedała towary firmie Y. Sprzedaż została udokumentowana fakturą ustrukturyzowaną wystawioną 3 kwietnia 2026 r. Okazało się jednak, że towary są wadliwe i zostały zwrócone 12 maja 2026 r. Spółka jest uprawniona do wy-

eprasa.pl 339c99d798

stawienia faktury korygującej z tytułu zwrotu towarów. Powinna być ona wystawiona w postaci faktury ustrukturyzowanej albo faktury offline24.

Kaucja. Ustawa o VAT zawiera szczególne regulacje dotyczące:

- obrotu opakowaniami kaucjonowanymi „zwykłymi" (zob. art. 29a ust. 11, ust. 12, art. 106i ust. 5 ustawy o VAT) oraz
- kaucji pobieranej za opakowanie objęte systemem kaucyjnym (zob. art. 2 pkt 49a – pkt 52, art. 17b, art. 29a ust. 11a, ust. 12c, ust. 12d, art. 109 ust. 11ia, ust. 11ib, art. 145ka ustawy o VAT).

Ograniczmy się tutaj do wskazania, że wynikający z art. 29a ust. 12c ustawy o VAT obowiązek zwiększenia podstawy opodatkowania na ostatni dzień roku o różnicę w wartości kaucji nie spowoduje obowiązku wystawienia faktury korygującej (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 28 października 2025 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.597.2025.2.ICZ).

Z kolei, jak wynika z objaśnień podatkowych Ministerstwa Finansów z 29 sierpnia 2025 r. w zakresie zasad rozliczania na gruncie podatku od towarów i usług transakcji związanych z systemem kaucyjnym w rozumieniu art. 8 pkt 13a ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi:

MF *(…) pobranie kaucji powinno być dokumentowane notą lub innym dokumentem księgowym. Jednocześnie, informacja o pobranej kaucji może być ujęta na fakturze jako element dodatkowy. Również zwrot opakowań lub odpadów opakowaniowych nie wiąże się z wystawieniem faktury korygującej. (…).*

Zwrot zaliczki. Należy pamiętać, że obowiązek korekty faktury zaliczkowej wywołuje zwrot zaliczki podlegającej opodatkowaniu, ale wyłącznie faktyczny zwrot zaliczki klientowi. Jeżeli po wystawieniu faktury zaliczkowej nie dojdzie do zwrotu zaliczki, to nie ma podstaw do wystawienia faktury korygującej (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 16 lutego 2026 r., sygn.0111-KDIB3-1.4012.953.2025.2.MG).

Pomyłki. Podstawą do wystawienia faktury są również pomyłki w stawce podatku, kwocie podatku, kwocie netto lub brutto (zarówno „in minus", jak i „in plus") oraz w jakiekolwiek innej pozycji faktury (np. w imieniu i nazwisku lub nazwie sprzedawcy lub nabywcy, adresie sprzedawcy lub nabywcy, nazwie towaru lub usługi).

PRZYKŁAD

Spółka sprzedała towar i wystawiła fakturę ustrukturyzowaną pomyłkowo ze stawką 8%, podczas gdy właściwa stawka wynosi 23%. Spółka powinna wystawić fakturę korygującą „in plus".

WAŻNE! Od 1 lutego 2026 r. zostały zlikwidowane noty korygujące (art. 106k ustawy o VAT regulujący zasady ich wystawiania został uchylony). Dlatego wszelkie pomyłki na fakturze mogą być naprawiane wyłącznie przez wystawienie faktury korygującej.

eprasa.pl 339c99d798

4. Jak skorygować błąd w danych sprzedawcy lub nabywcy

W przypadku konieczności korekty danych sprzedawcy lub nabywcy ważnymi elementami są sekcje Podmiot1K oraz Podmiot2K.

W sekcji Podmiot1K podaje się dane identyfikacyjne i adresowe sprzedawcy, jeśli uległy one zmianie choćby częściowo w stosunku do danych zawartych na fakturze pierwotnej.

W takim przypadku w Podmiot1K należy podać pełne dane sprzedawcy występujące na fakturze korygowanej (pierwotnej). Poprawne dane (po korekcie) należy umieścić natomiast w części Podmiot1 faktury korygującej.

Podmiot1K nie dotyczy przypadku korekty błędnego NIP występującego na fakturze pierwotnej – wówczas wymagana jest korekta faktury do wartości zerowych. Do wystawienia faktury z błędnym NIP może dojść wyłącznie w przypadku, gdy wystawca faktury posiadał uprawnienia do wystawiania faktur w imieniu różnych podatników (tzn. posiadał uprawnienia do kilku kontekstów) i wystawił ją w kontekście podatnika, do którego posiadał uprawnienia, ale który faktycznie nie dokonał danej sprzedaży (sprzedaży dokonał inny podatnik, do którego posiada uprawnienia).

W przypadku korekty danych nabywcy występującego jako Podmiot2 w sekcji Podmiot2K podaje się dane identyfikacyjne i adresowe nabywcy. Należy podać pełne dane tego podmiotu występujące na fakturze korygowanej (pierwotnej). Korekcie nie podlegają błędne numery identyfikujące nabywcę. W przypadku korygowania pozostałych danych nabywcy wskazany numer identyfikacyjny powinien być tożsamy z numerem w części Podmiot2 faktury korygującej.

W Krajowym Systemie e-Faktur (dalej jako KSeF lub system) przewidziano możliwość podawania na fakturze danych więcej niż jednego nabywcy. Sekcja Podmiot2K może pojawić się wielokrotnie, m.in. w celu podania danych wielu nabywców występujących na fakturze pierwotnej.

Istotna jest możliwość powiązania danych nabywcy, po korekcie występujących w części Podmiot2, z danymi w stanie przed korektą w sekcjach Podmiot2K. W tym celu wprowadzono pole „IDNabywcy". Jest to unikalny klucz powiązania danych nabywcy, stosowany na potrzeby wystawienia danej faktury korygującej. Pole występuje wyłącznie na fakturach korygujących, w których ulegają zmianie dane nabywcy (wypełniona sekcja Podmiot2K). Jest to dowolny unikalny ciąg znaków (maksymalnie 32 znaki).

Jeżeli chodzi o korektę danych nabywcy, to praktyka organów podatkowych wskazuje, że w przypadku:

- wystawienia faktury pomyłkowo na całkowicie innego nabywcę,
- pomyłki w numerze NIP nabywcy (tj. element Podmiot2),

– należy fakturę skorygować „do zera" i wystawić fakturę z prawidłowymi danymi – zob. „Podręcznik KSeF 2.0 część II" oraz broszurę informacyjną dotyczącą struktury logicznej FA(3).

eprasa.pl 339c99d798

WAŻNE! W przypadku faktur ustrukturyzowanych nie jest możliwe anulowanie faktury. Jedyną drogą „wycofania się" z pomyłkowo wystawionej faktury ustrukturyzowanej jest wystawienie faktury korygującej „do zera".

Korygowanie pierwotnie wystawionej faktury sprzedaży z powodu wskazania na niej błędnych lub niepełnych danych faktycznego odbiorcy towarów i usług wskazanego jako Podmiot3 powinno nastąpić przez wystawienie faktury korygującej błędne lub niepełne dane. Nie trzeba jej korygować do zera i wystawiać nowej faktury. Takie stanowisko zajął Dyrektor KIS w interpretacji zmieniającej z 13 kwietnia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-3.4012.1091.2025.3.JM).

5. Czy można skorygować fakturę „do zera" z powodu braku realizacji dostawy

Organy podatkowe akceptują możliwość skorygowania „do zera" faktury w drodze wystawienia faktury korygującej, w sytuacji gdy dostawa towaru lub usługi nie została zrealizowana (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 3 grudnia 2021 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.771.2021.1.IK).

Nie jest natomiast możliwa korekta „do zera" faktury dokumentującej faktyczną dostawę (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 11 grudnia 2025 r., sygn. 0113-KDIPT1--2.4012.919.2025.2.AM). W tym przypadku należy wystawić fakturę korygującą z poprawnymi danymi (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 27 października 2025 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.558.2025.2.IK).

6. Kiedy należy wystawić fakturę korygującą z powodu błędów w załączniku

W przypadku gdy faktury ustrukturyzowane lub faktury wystawione w trybie offline (faktura offline24, faktura offline niedostępność KSeF, faktura awaryjna) dotyczą czynności o złożonej liczbie danych w zakresie jednostek miary i ilości (liczby) dostarczanych towarów lub wykonywanych usług, lub cen jednostkowych netto, podatnik może wystawiać i przesyłać do KSeF faktury ustrukturyzowane lub faktury offline z załącznikiem będącym integralną częścią faktury, zawierającym wyłącznie dane, o których mowa w art. 106e ust. 1 ustawy o VAT, lub dane ściśle powiązane z tymi danymi; zwane dalej: fakturami z załącznikiem, na zasadach określonych w art. 106gba ustawy o VAT oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki z 12 grudnia 2025 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur.

Załącznik jest częścią pliku XML faktury. Stanowi więc jej integralną część. Do KSeF nie są przesyłane załączniki w postaci osobnych plików (np. w formatach .jpg lub .pdf).

eprasa.pl 339c99d798

W interesującym nas zakresie należy wskazać, że wystawienie faktury korygującej jest wymagane w przypadku:

- błędów w załączniku,
- konieczności uzupełnienia faktury o załącznik (jeśli podatnik pomyli się lub zapomni wypełnić element Zalacznik w strukturze FA danej faktury, musi wystawić fakturę korygującą i w ramach korekty wypełnić m.in. węzeł Zalacznik, którego pierwotnie nie uwzględnił).

Jeżeli podatnikowi odebrano możliwość wystawiania i przesyłania do KSeF faktur z załącznikiem, to aby wystawić fakturę korygującą, musi ponownie zgłosić zamiar wystawiania faktur z załącznikiem do Szefa KAS i uzyskać potwierdzenie tej możliwości.

7. Jaka jest obowiązkowa forma faktury korygującej

Fakturę korygującą fakturę ustrukturyzowaną można wystawić wyłącznie w postaci (zob. art. 106j ust. 4 ustawy o VAT):

- faktury ustrukturyzowanej albo
- faktury offline24.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca (podatnik VAT czynny) wystawił 9 kwietnia 2026 r. fakturę ustrukturyzowaną dla firmy X. 17 kwietnia 2026 r. została zauważona pomyłka w nazwie usługi. Korektę faktury przedsiębiorca może wystawić w postaci alternatywnie faktury ustrukturyzowanej albo faktury offline24. Nie jest natomiast możliwe wystawienie korekty tej faktury w postaci papierowej lub elektronicznej zwykłej (np. w formacie .pdf).

Korekty faktury offline (wszystkich typów faktur wystawionych w ten sposób) można dokonać dopiero po przydzieleniu fakturze korygowanej (fakturze offline) numeru identyfikującego w KSeF (zob. art. 106nda ust. 12, art. 106nf ust. 12, art. 106nh ust. 4 ustawy o VAT).

PRZYKŁAD

Spółka wystawiła 31 sierpnia 2026 r. fakturę offline24. Z uwagi na częściową awarię systemu faktura została przesłana do KSeF 3 września 2026 r. 1 września 2026 r. spółka zauważyła pomyłkę na tej fakturze. Dopiero po nadaniu numeru KSeF fakturze spółka może wystawić fakturę korygującą. Jeżeli pomyłka sprowadzałaby się do zawyżenia na fakturze pierwotnej kwoty podatku, to dopiero w następnym miesiącu mogłaby być ona rozliczona, natomiast faktura pierwotna z nieprawidłowymi kwotami powinna zostać rozliczona za okres powstania obowiązku podatkowego.

eprasa.pl 339c99d798

Fakturę korygującą fakturę offline24 można alternatywnie wystawić w postaci faktury ustrukturyzowanej albo faktury w trybie offline24 (zob. „Podręcznik KSeF 2.0 część III").

PRZYKŁAD

18 marca 2026 r. spółka wystawiła fakturę offline24. 19 marca 2026 r. została przesłana do KSeF i tego dnia otrzymała numer KSeF. Z uwagi na podwyższenie ceny (aneks do umowy z 12 maja 2026 r.) zaszła konieczność wystawienia faktury korygującej „in plus". Spółka może ją wystawić w postaci:

- faktury ustrukturyzowanej albo
- faktury offline24.

Ministerstwo Finansów przyjmuje, że fakturę korygującą można wystawić również w:

- trybie offline – niedostępność KSeF lub
- trybie awaryjnym

(zob. „Podręcznik KSeF 2.0 część III").

W obu przypadkach można to zrobić dopiero po przydzieleniu fakturze pierwotnej numeru KSeF.

8. Cechy charakterystyczne faktury korygującej w FA(3)

Faktura korygująca powinna zawierać (art. 106j ust. 2 ustawy o VAT):

1) numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
2) numer identyfikujący w KSeF fakturę, której dotyczy faktura korygująca, z wyjątkiem faktur korygujących wystawianych do faktur, dla których nie został nadany numer identyfikujący w KSeF;
3) informacje zawarte na fakturze, której dotyczy faktura korygująca, czyli:
   a) dane określone w art. 106e ust. 1 pkt 1–5 ustawy o VAT,
   b) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
4) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego – odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
5) w przypadkach innych niż wskazane w pkt 4 – prawidłową treść korygowanych pozycji.

Faktura korygująca może zawierać oznaczenie „FAKTURA KORYGUJĄCA" albo „KOREKTA" (zob. art. 106j ust. 2a pkt 1 ustawy o VAT). W przypadku faktur korygujących w postaci ustrukturyzowanej lub faktur offline wyrazy te nie są niezbędne, gdyż wzór

eprasa.pl 339c99d798

struktury FA(3) wymaga wskazania rodzaju faktury. Struktura logiczna faktury ustrukturyzowanej FA(3) wymaga wskazania:

- „KOR" – w przypadku faktury korygującej, także w przypadku wystawienia faktury korygującej do faktury uproszczonej;
- „KOR_ZAL" – w przypadku faktury korygującej fakturę zaliczkową:
  – dokumentującą otrzymanie zapłaty lub jej części przed dokonaniem czynności oraz
  – w związku z art. 106f ust. 4 ustawy o VAT (chodzi tu o przypadek, gdy wystawiono więcej niż jedną fakturę dokumentującą otrzymanie części zapłaty, a faktury te obejmują łącznie całą zapłatę);
- „KOR_ROZ" – w przypadku faktury korygującej fakturę rozliczeniową wystawioną w związku z art. 106f ust. 3 ustawy o VAT. Taką fakturę wystawia się po wydaniu towaru lub wykonaniu usługi, jeżeli wcześniejsza faktura dokumentująca otrzymanie zapłaty przed dostawą towaru (wykonaniem usługi) nie obejmowała całej zapłaty.

Faktura korygująca może zawierać przyczynę korekty (zob. art. 106j ust. 2a pkt 2 ustawy o VAT). Jej wskazanie nie jest obowiązkowe także w przypadku faktur korygujących wystawianych w KSeF.

Wystawiając fakturę korygującą, warto zwrócić uwagę na pola struktury FA(3), charakterystyczne dla tego typu dokumentów. Należą do nich w szczególności pola:

- RodzajFaktury:
  – „KOR" – oznaczenie wskazywane, jeżeli wystawiana jest faktura korygująca do faktury podstawowej lub uproszczonej,
  – „KOR_ZAL" – oznaczenie wskazywane, jeśli wystawiana jest faktura korygująca do faktury zaliczkowej,
  – „KOR_ROZ" – oznaczenie wskazywane w przypadku faktury korygującej do faktury rozliczającej;
- PrzyczynaKorekty, które pozwala na opisanie przyczyny wystawienia faktury korygującej (obecnie podawanie przyczyny korekty nie jest obowiązkowe);
- TypKorekty, w którym można podać typ skutku korekty w ewidencji VAT. Jest to pole nieobowiązkowe i może przyjmować jedną z trzech wartości:
  – „1" – korekta skutkująca w dacie ujęcia faktury pierwotnej,
  – „2" – korekta skutkująca w dacie wystawienia faktury korygującej,
  – „3" – korekta skutkująca w dacie innej, w tym, gdy dla różnych pozycji faktury korygującej daty te są różne;
- NrFaKorygowany, w którym podaje się poprawny numer faktury korygowanej, w przypadku gdy przyczyną korekty jest błędny numer faktury korygowanej. Pole wypełniane jest w szczególnym przypadku, jeśli przyczyną korekty jest nadanie przez podatnika fakturze pierwotnej błędnego numeru (w takim przypadku błędny numer faktury podaje się na fakturze korygującej w polu NrFaKorygowanej);

eprasa.pl 339c99d798

- DaneFaKorygowanej – zawiera dane dotyczące faktury korygowanej (faktur korygowanych), m.in. numer faktury, numer KSeF faktury, datę wystawienia. Element ten może wystąpić wielokrotnie (do 50 000 razy), ponieważ jedną fakturą korygującą można korygować wiele faktur pierwotnych (tzw. korekty zbiorcze);
- P_15ZK – które można wypełnić w przypadku:
  – korekt faktur zaliczkowych (pole zawiera kwotę zapłaty przed korektą),
  – korekt faktur rozliczających (pole zawiera kwotę pozostałą do zapłaty przed korektą);
- KursWalutyZK, czyli kurs waluty stosowany do wyliczenia kwoty podatku w przypadkach, o których mowa w dziale VI ustawy o VAT przed korektą. Pole dedykowane jest dla faktur korygujących faktury zaliczkowe, wystawianych w walucie obcej (w przypadku korekt faktur podstawowych i rozliczających kursy walut przed korektą mogą być podawane na wierszach dotyczących stanu przed korektą).

9. Jak prezentować „różnice” w fakturach korygujących

Jeżeli faktura korygująca wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego – powinna zawierać odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej (zob. art. 106j ust. 2 pkt 5 ustawy o VAT).

W fakturach korygujących kwoty zawarte w polach – w zależności od stawki VAT – P_13_1, P_14_1, P_14_1W; P_13_2, P_14_2, P_14_2W (itd.), P_15, czyli tzw. podsumowanie faktury obejmujące kwoty podstaw opodatkowania i podatku w podziale na stawki oraz kwotę należności ogółem, wypełniane są przez różnicę w stosunku do kwoty zawartej na fakturze pierwotnej.

PRZYKŁAD

Podatnik wystawił fakturę na 2000 zł netto (pole P_13_1 = 2000), 460 zł VAT (pole P_14_1 = 460), brutto 2460 zł (pole P_15 = 2460). Następnie zorientował się, że popełnił błąd, w związku z czym wystawił fakturę korygującą na –200 zł netto, ponieważ transakcja miała mieć wartość 1800 zł netto. Zapis na fakturze korygującej powinien odnosić się do różnicy w kwocie podstawy opodatkowania, kwocie podatku oraz kwocie należności ogółem, tj. pole P_13_1 = –200, pole P_14_1 = –46, pole P_15 = –246).

Jest to ogólna zasada obowiązująca we wszystkich typach faktur korygujących. Może też dotyczyć np. korekty błędnie zafakturowanej wysokości otrzymanej zaliczki.

eprasa.pl 339c99d798

10. Procedura korekty w przypadku konieczności wystawienia kilku faktur korygujących do jednej faktury pierwotnej

Może zdarzyć się sytuacja, że podatnik wystawił fakturę pierwotną, następnie wystawił do niej fakturę korygującą podstawę opodatkowania i kwotę podatku, a po pewnym czasie kolejną fakturę korygującą podstawę opodatkowania i kwotę podatku. W przypadku wystawiania kolejnych faktur korygujących do faktury pierwotnej, skutkujących zmianą wartości podstawy opodatkowania i podatku, w sytuacji gdy wcześniejsza korekta już na te wartości wpływała, należy odnosić się zawsze do wartości uwzględniających wcześniej wystawioną fakturę korygującą. W sekcji DaneFaKorygowanej należy podać natomiast dane (m.in. numer KSeF, jeśli faktura pierwotna była wystawiona w KSeF, datę wystawienia) faktury pierwotnej. Na fakturze korygującej nie jest konieczne podawanie danych (numerów, dat wystawienia) wcześniej wystawionych faktur korygujących.

PRZYKŁAD

Podatnik wystawił fakturę na 1000 zł netto (pole P_13_1 = 1000), 230 zł VAT (pole P_14_1 = 230), brutto 1230 zł (pole P_15 = 1230). Następnie podatnik wystawił fakturę korygującą na –100 zł netto, ponieważ transakcja miała mieć wartość 900 zł netto (pole P_13_1 = –100, pole P_14_1 = –23, pole P_15 = –123). Następnie podatnik wystawił kolejną fakturę korygującą na –200 zł netto, ponieważ zorientował się, że faktura nadal zawiera błąd, gdyż transakcja ostatecznie miała mieć wartość 700 zł netto (zapis na fakturze korygującej: pole P_13_1 = –200, pole P_14_1 = –46, pole P_15 = –246).

W drugiej fakturze korygującej podatnik powinien odnieść się więc do kwot uwzględniających wcześniej wystawioną fakturę korygującą. Po pierwszej korekcie faktura opiewała na kwotę 900 zł netto, 207 zł VAT, czyli 1107 zł brutto. W stosunku do docelowych, poprawnych wartości (700 zł netto, 161 zł VAT, 861 zł brutto), w drugiej fakturze korygującej właściwe było wskazanie zapisu: –200 zł netto, –46 zł VAT, –246 zł brutto.

11. Dopuszczalne metody korygowania wierszy (pozycji) faktury

W przypadku korygowania danych kwotowych zawartych w poszczególnych pozycjach (wierszach) faktury, względnie pozycji (wierszy) zamówienia faktury zaliczkowej, mogą być stosowane trzy metody:

1) korygowanie przez różnicę

W takim przypadku jednemu wierszowi faktury korygowanej odpowiada jeden wiersz na fakturze korygującej. Kwota wynikająca z takiego wiersza jest kwotą różnicy w stosunku do wartości zawartej na fakturze pierwotnej. Przykładem takiego sposobu korygowania

eprasa.pl 339c99d798

jest całkowity zwrot towaru, gdzie ujemna wartość wiersza zeruje wartość wykazaną na fakturze pierwotnej.

2) korygowanie z wykorzystaniem znacznika StanPrzed

Metoda ta umożliwia czytelną prezentację danych dla każdego przypadku korekty. Zalecana jest szczególnie w przypadku całkowitej zmiany stawki VAT lub zmiany kursów walut.

W takim przypadku jednemu wierszowi faktury korygowanej odpowiadają dwa wiersze faktury korygującej. Pierwszy z wierszy zawiera dane w stanie przed korektą i opatrywany jest znacznikiem StanPrzed. Jest to osobne pole w wierszu przyjmujące w takim przypadku wartość „1". Drugi z wierszy zawiera prawidłowe dane po korekcie.

Na potrzeby obliczania kwot podsumowania wartość wiersza oznaczonego znacznikiem StanPrzed przyjmuje znak przeciwny (dodatnie wartości „stanu przed" są traktowane jako ujemne). Wiersze dla „stanu przed" i „stanu po" posiadają odrębną numerację.

3) korygowanie poprzez storna

To metoda podobna do metody wykorzystującej znacznik StanPrzed, ale zamiast jego stosowania wiersz odnoszący się do stanu przed korektą prezentowany jest ze znakiem przeciwnym. Wiersz faktury pierwotnej (o wartości dodatniej) prezentowany jest na fakturze korygującej z wartością ujemną. W celu jej uzyskania prezentuje się ujemną ilość lub ujemną cenę jednostkową.

Wystawiając fakturę korygującą, podatnik może również wykorzystać pole „UU_ID" – uniwersalny unikalny numer wiersza faktury. Funkcjonalność tego pola umożliwia jednoznaczne powiązanie wiersza faktury korygującej z wierszem faktury korygowanej, pod warunkiem że numer ten nadawany jest wierszowi już na fakturze pierwotnej. Wykorzystanie tego pola umożliwia łatwe korygowanie np. błędu w nazwie towaru, zawartej na fakturze korygowanej, poprzez podanie w wierszu faktury korygującej m.in. tego numeru. Niezbędne jest zapewnienie unikalności numeru wiersza w ramach wszystkich faktur danego podatnika lub wszystkich faktur danego podatnika w danym systemie do fakturowania. Wykorzystanie tej funkcjonalności jest dobrowolne.

12. Zalecenia w przypadku wystawiania korekty faktur zaliczkowych i faktur rozliczających

W przypadku faktur korygujących faktury zaliczkowe i faktur korygujących faktury rozliczające, nawet jeśli korekta nie dotyczy wartości zamówienia i jednocześnie zmienia wysokość podstawy opodatkowania lub podatku, zaleca się wprowadzenie zapisu według stanu przed korektą i zapisu w stanie po korekcie – w części Zamowienie (w przypadku faktury korygującej fakturę zaliczkową) lub w części FaWiersz (w przypadku faktury korygującej fakturę rozliczającą) – w celu potwierdzenia braku zmiany wartości danej pozycji faktury. Dotyczy to np. sytuacji, gdy przyczyną korekty jest błędnie

eprasa.pl 339c99d798

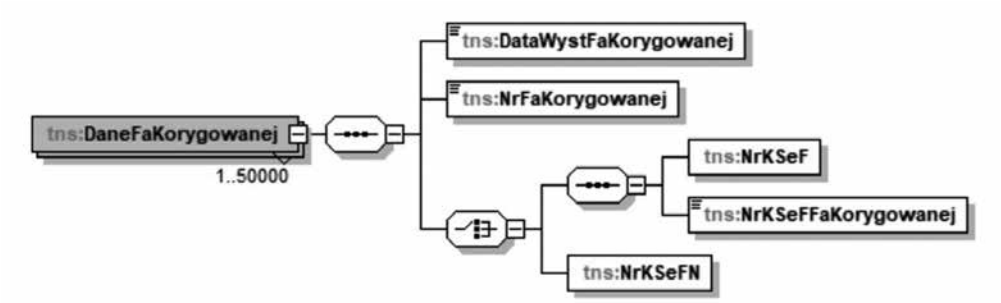
zafakturowana wartość zaliczki, mimo braku zmiany poszczególnych pozycji zamówienia. W polu P_15 należy wówczas wskazać kwotę różnicy wartości zaliczki w stosunku do faktury pierwotnej.

W fakturach zaliczkowych występuje pole WartoscZamowienia (wartość zamówienia lub umowy z uwzględnieniem kwoty podatku). Powinna ona odpowiadać sumie wartości brutto poszczególnych wierszy zamówienia. Jeśli faktura korygująca dotyczy korekty wartości zamówienia, pole to powinno zawierać prawidłową wartość zamówienia w stanie po korekcie, zatem powinno odpowiadać sumie wartości brutto poszczególnych wierszy zamówienia w stanie po korekcie.

13. Jak wystawiać zbiorczą fakturę korygującą do faktur wystawionych w KSeF i poza KSeF

Struktura FA(3) zawiera m.in. element DaneFaKorygowanej. Dzięki budowie tego elementu możliwe jest wystawienie w KSeF zbiorczej faktury korygującej (np. w przypadku udzielenia rabatu do wszystkich dostaw w danym okresie), odnoszącej się jednocześnie do faktur pierwotnych wystawionych poza KSeF oraz faktur pierwotnych wystawionych przy użyciu KSeF. Wówczas element DaneFaKorygowanej jest wypełniany tyle razy, ile faktur pierwotnych jest korygowanych.

Schemat. Element DaneFaKorygowanej w strukturze logicznej FA(3)

Element DaneFaKorygowanej składa się z:

- pola DataWystFaKorygowanej – data wystawienia faktury korygowanej;
- pola NrFaKorygowanej – numer faktury korygowanej;
- sekwencji typu „choice" (wybór), w skład której wchodzi sekwencja złożona z pól:
  – NrKSeF – znacznik faktury korygowanej wystawionej w KSeF,
  – NrKSeFFaKorygowanej – numer identyfikujący fakturę korygowaną w KSeF,
  – pole NrKSeFN - znacznik faktury korygowanej wystawionej poza KSeF.

W przypadku wystawienia faktury korygującej zbiorczej:

- wskazując dane faktury pierwotnej wystawionej poza KSeF, podatnik wypełnia pola DataWystFaKorygowanej, NrFaKorygowanej oraz wskazuje „1" w polu NrKSeFN (potwierdzając, że faktura pierwotna jest fakturą wystawioną poza KSeF),

eprasa.pl 339c99d798

- wskazując dane faktury pierwotnej wystawionej przy użyciu KSeF, podatnik wypełnia pola DataWystFaKorygowanej oraz NrFaKorygowanej. Dodatkowo w polu NrKSeF wskazuje „1", potwierdzając, że faktura pierwotna jest fakturą wystawioną przy użyciu KSeF, oraz wypełnia pole NrKSeFFaKorygowanej.

Zakres pól wypełnianych w elemencie DaneFaKorygowanej zależy zatem od tego, czy wskazywane są dane faktury pierwotnej wystawionej w KSeF, czy poza KSeF. Możliwa jest sytuacja, w której jedna faktura korygująca zbiorcza będzie odnosiła się zarówno do faktur pierwotnych wystawionych w KSeF, jak i poza KSeF.

14. Jak wystawiać „uproszczone" zbiorcze faktury korygujące

W KSeF możliwe jest wystawienie zbiorczej faktury korygującej. Można to zrobić zarówno dla faktur korygujących „in minus", jak i faktur korygujących „in plus". Uproszczenia w zakresie obowiązkowych elementów faktury występują jednak wyłącznie w przypadku wystawiania faktur korygujących „in minus", czyli wówczas, gdy podatnik udziela opustu lub obniżki ceny dotyczącej dostaw towarów lub świadczenia usług na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie (art. 106j ust. 3 ustawy o VAT). W takiej sytuacji podatnik może wystawić fakturę korygującą zbiorczą, która:

- zawiera dodatkowo wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub udzielana obniżka,
- może nie zawierać nazwy (rodzaju) towaru lub usługi objętych korektą – w przypadku gdy korekta dotyczy wszystkich dostaw towarów i świadczonych usług.

Jeśli korekta dotyczy wszystkich dostaw towarów i usług, podatnik:

- ujmuje kwotę korekty podstawy opodatkowania (ze znakiem „–") i kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej w polach P_13_1, P_14_1, P_14_1W; P_13_2, P_14_2, P_14_2W (itp.),
- korektę kwot należności ogółem wynikających z faktur korygowanych wskazuje w polu P_15,
- stosuje w polu RodzajFaktury oznaczenie „KOR",
- fakultatywnie uwzględnia przyczynę wystawienia faktury korygującej w polu PrzyczynaKorekty, np. „rabat 5% w związku z osiągnięciem progu dokonanych zakupów w II kwartale 2026 r.",
- fakultatywnie może wskazać typ skutku korekty w ewidencji na cele podatku od towarów i usług w polu TypKorekty,
- wskazuje dane poszczególnych faktur korygowanych w elemencie DaneFaKorygowanej (element ten może wystąpić w strukturze do 50 000 razy),
- uwzględnia okres faktury korygowanej, do którego odnosi się udzielany opust lub udzielana obniżka w polu OkresFaKorygowanej (pole tekstowe, które może przyjmo-

eprasa.pl 339c99d798

wać zarówno zakres dat, jak i opis tekstowy, dotyczy wyłącznie faktur korygujących, o których mowa w art. 106j ust. 3 ustawy o VAT),

- nie zawiera żadnych danych w części FaWiersz.

Jeżeli zbiorcza faktura korygująca dotyczy części dostaw towarów i świadczonych usług na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, powinna zawierać dodatkowo nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą w polu P_7 w części FaWiersz.

WAŻNE! Fakturę korygującą zbiorczą można wystawić zarówno dla faktur korygujących „in minus", jak i faktur korygujących „in plus". Uproszczenia w zakresie obowiązkowych elementów faktury, o których mowa w art. 106j ust. 3 ustawy o VAT, wystąpią jednak wyłącznie w przypadku wystawienia faktur korygujących „in minus".

15. W jakim terminie podatnik musi wystawić fakturę korygującą

Przepisy ustawy o VAT nie określają terminu wystawienia faktury korygującej. Jednak w praktyce należałoby tego dokonać niezwłocznie po zaistnieniu podstawy do dokonania korekty faktury, np. zauważenia pomyłki, udzieleniu rabatu potransakcyjnego, dokonania zwrotu towaru, dokonania zwrotu zaliczki, podwyższenia ceny.

Faktura korygująca może być wystawiona do czasu przedawnienia zobowiązania podatkowego z faktury pierwotnej. Faktury korygującej nie można wystawić po przedawnieniu zobowiązania podatkowego za okres (tj. miesiąc albo kwartał), w którym była rozliczona faktura pierwotna (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 21 listopada 2025 r., sygn. 0114-KDIP1-1.4012.680.2025.1.EW; wyrok WSA w Opolu z 11 grudnia 2019 r., sygn. akt I SA/Op 407/19).

16. Jak rozliczać faktury korygujące – zasady ogólne

Faktury korygujące można podzielić na takie, które:

- powodują zmniejszenie podstawy opodatkowania (tzw. faktury korygujące „in minus") oraz
- wywołują skutki odwrotne, tj. w wyniku ich wystawienia wartość podstawy opodatkowania ulega podwyższeniu (tzw. faktury korygujące „in plus")

– zob. interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 4 lutego 2026 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.833.2025.1.KM; z 26 stycznia 2026 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.858.2025.1.MŻA).

16.1. Rozliczanie faktur korygujących „in minus"

Od 1 lutego 2026 r. w przypadku rozliczania faktur korygujących „in minus" (zmniejszających podatek należny) ważna jest forma, w jakiej została wystawiona faktura korygującą.

eprasa.pl 339c99d798

Zasadą jest, że obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazanym podatkiem, dokonuje się za okres rozliczeniowy, w którym podatnik wystawił fakturę korygującą w postaci faktury ustrukturyzowanej (zob. art. 29a ust. 13 z zastrzeżeniem art. 29a ust. 13a–13c ustawy o VAT).

PRZYKŁAD

Spółka (podatnik VAT czynny składający JPK_V7M) wystawiła 8 maja 2026 r. faktury korygujące w postaci faktur ustrukturyzowanych do faktur ustrukturyzowanych dokumentujących sprzedaż dokonaną w marcu 2026 r. (obowiązek podatkowy powstał w marcu 2026 r.):

- podatnikowi X (podatnik VAT czynny) z tytułu udzielonego w kwietniu 2026 r. rabatu potransakcyjnego,
- przedsiębiorcy – osobie fizycznej (podatnik zwolniony z VAT) z tytułu udzielonego w kwietniu 2026 r. rabatu potransakcyjnego.

Obie faktury korygujące należy rozliczyć (tj. obniżyć podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego) za okres, w którym zostały wystawione, tj. za maj 2026 r.

Jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą inną niż faktura ustrukturyzowana, obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazanym podatkiem, dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik otrzymał potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi (zob. art. 29a ust. 13a ustawy o VAT). Przepis ten ma zastosowanie do korekt faktur wystawionych w tradycyjnej postaci. Zatem jeżeli podatnik wystawi fakturę korygującą w postaci papierowej lub elektronicznej, a nie ustrukturyzowanej, to obniżenia podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego dokonuje w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzyma potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi.

PRZYKŁAD

Spółka (podatnik VAT czynny) wystawiła 24 czerwca 2026 r. faktury korygujące w postaci papierowej do faktury papierowej dokumentującej sprzedaż dokonaną w kwietniu 2026 r. (obowiązek podatkowy powstał w kwietniu 2026 r.) dla osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej z tytułu udzielonego w czerwcu 2026 r. rabatu potransakcyjnego.

Załóżmy, że potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę spółka otrzymała:

- w czerwcu 2026 r. – wówczas pomniejszenia podstawy opodatkowania i podatku należnego dokonuje w rozliczeniu za czerwiec 2026 r.,
- w lipcu 2026 r. – wówczas pomniejszenia podstawy opodatkowania i podatku należnego dokonuje w rozliczeniu za lipiec 2026 r.

eprasa.pl 339c99d798

16.1.1. Rozliczenie faktur korygujących „in minus" w postaci offline24, offline niedostępność KSeF lub awaryjnych

Jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą:

1) w postaci faktury offline24 lub faktury offline niedostępność KseF na rzecz nabywcy, o którym mowa w art. 106gb ust. 4 pkt 2–6 ustawy o VAT (np. firm zagranicznych i osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej), i udostępnił ją temu nabywcy w sposób inny niż przy użyciu KSeF,
2) w postaci faktury awaryjnej i udostępnił ją nabywcy w sposób inny niż przy użyciu KSeF

– obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazanym podatkiem, można dokonać w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik przesłał fakturę korygującą do KSeF (zob. art. 29a ust. 13b ustawy o VAT).

PRZYKŁAD

30 czerwca 2026 r. spółka (podatnik VAT czynny) wystawiła fakturę korygującą (z tytułu zwrotu towaru) do faktury ustrukturyzowanej z marca 2026 r. (dokumentującej sprzedaż towaru w lutym 2026 r.). Faktura korygująca została wystawiona w formie faktury offline24 i udostępniona nabywcy (osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej) poza KSeF. Spółka przesłała tę fakturę korygująca do KSeF:

- 30 czerwca 2026 r. – pomniejszenia podstawy opodatkowania i podatku należnego spółka dokonuje w rozliczeniu za czerwiec 2026 r.,
- 1 lipca 2026 r. – pomniejszenia podstawy opodatkowania i podatku należnego spółka dokonuje w rozliczeniu za lipiec 2026 r.

Jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą w postaci faktury offline (wszystkie typy faktur offline) i udostępnił ją nabywcy przy użyciu KSeF, obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazanym podatkiem, dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik przesłał fakturę korygującą do KSeF (zob. art. 29a ust. 13c ustawy o VAT).

PRZYKŁAD

Spółka (podatnik VAT czynny) wystawiła firmie Y 29 lipca 2026 r. fakturę korygującą w postaci faktury offline do faktury ustrukturyzowanej z 30 czerwca 2026 r. z tytułu zwrotu zaliczki. Spółka zamierzała dosłać tę fakturę do KSeF 30 lipca 2026 r., jednak z powodu awarii częściowej (ogłoszonej w komunikacie Ministerstwa Finansów) nie mogła tego zrobić ani 30 lipca, ani 31 lipca. Fakturę udało się przesłać do KSeF 1 sierpnia 2026 r., dlatego dopiero w sierpniu 2026 r. spółka może rozliczyć tę fakturę korygującą.

eprasa.pl 339c99d798

16.1.2. Rozliczenie faktur offline „in minus" dotyczących mediów

W kształtującej się praktyce organów podatkowych pojawił się pogląd, że w przypadku faktur korygujących zmniejszających, dotyczących transakcji związanych ze sprzedażą mediów (tj. energii elektrycznej i gazu), wystawionych w trybach offline oraz udostępnionych nabywcom przy użyciu KSeF, korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik prześle taką fakturę korygującą do KSeF (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 4 lutego 2026 r., sygn. 0112-KDIL1--3.4012.833.2025.1.KM; interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 19 lutego 2026 r., sygn. 0113-KDIPT1-3.4012.1108.2025.1.ALN).

16.1.3. Rozliczenie faktur korygujących pomyłki „in minus" w kwocie podatku

Zasady rozliczania faktur „in minus" opisane w pkt 16.1 opracowania stosuje się odpowiednio w przypadku stwierdzenia pomyłki w kwocie podatku na fakturze i wystawienia faktury korygującej do faktury, w której wykazano kwotę podatku wyższą niż należna (zob. art. 29a ust. 14 ustawy o VAT).

PRZYKŁAD

Spółka akcyjna 31 marca 2026 r. wystawiła fakturę korygującą w postaci faktury ustrukturyzowanej z powodu pomyłki w stawce (23% zamiast 8%) do faktury ustrukturyzowanej z 2 lutego 2026 r. Podatek należny „in minus" spółka może rozliczyć za okres wystawienia faktury korygującej, tj. za marzec 2026 r.

PRZYKŁAD

Zakład energetyczny (podatnik VAT czynny i VAT UE) 14 kwietnia 2026 r. wystawił dla osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej fakturę elektroniczną (w postaci dokumentu w formacie .pdf) dokumentującą dostawy energii elektrycznej w marcu 2026 r. Po wystawieniu tej faktury okazało się, że pomyłkowo została zawyżona podstawa opodatkowania, a w konsekwencji zawyżona została kwota podatku i kwota należności ogółem. 30 kwietnia 2026 r. zakład energetyczny wystawił elektroniczną fakturę korygującą (również w formacie .pdf) korygującą tę pomyłkę. W przypadku elektronicznej faktury korygującej dotyczącej dostawy energii elektrycznej nie jest wymagane uzyskanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej. Obniżenia podstawy opodatkowania zakład ten może dokonać w rozliczeniu za kwiecień 2026 r., czyli miesiąc wystawienia faktury korygującej.

16.1.4. Rozliczenie faktur korygujących dotyczących sprzedaży zwolnionej oraz skont

Zasady rozliczania faktur „in minus" opisane w pkt 16.1 nie odnoszą się do:

- faktur korygujących na minus faktury dokumentujące sprzedaż zwolnioną – takie korekty powinny być rozliczone przez sprzedawcę za okres, w który faktu-

eprasa.pl 339c99d798

ra korygująca zostanie wystawiona, bez względu na formę, w jakiej zostanie wystawiona,

- faktur korygujących wystawianych z tytułu skonta – takie korekty faktury powinny być rozliczone przez sprzedawcę za okres, w który faktura korygująca zostanie wystawiona (bez względu na formę, w jakiej zostanie wystawiona).

16.1.5. Zasady rozliczania faktur korygujących „in minus" przez nabywcę

Zasady rozliczania faktur korygujących „in minus" przez nabywcę reguluje art. 86 ust. 19a ustawy o VAT (w brzmieniu obowiązującym od 1 lutego 2026 r.). Zgodnie z tym przepisem w przypadku:

- obniżenia podstawy opodatkowania, o którym mowa w art. 29a ust. 13–13c ustawy o VAT, lub
- stwierdzenia pomyłki w kwocie podatku na fakturze, o którym mowa w art. 29a ust. 14 ustawy o VAT

– nabywca towaru lub usługi jest obowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą. Jeżeli podatnik nie obniżył kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego na fakturze, której korekta dotyczy, a prawo do takiego obniżenia mu przysługuje, zmniejszenie kwoty podatku naliczonego uwzględnia się w rozliczeniu za okres, w którym podatnik dokonuje tego obniżenia.

PRZYKŁAD

Spółka (podatnik VAT czynny) kupiła towary w kwietniu 2026 r. W tym samym miesiącu otrzymała fakturę ustrukturyzowaną (przy użyciu KSeF) dokumentującą zakupy i odliczyła podatek naliczony z tego tytułu w JPK_V7M za kwiecień 2026 r. Również w kwietniu 2026 r. kontrahent udzielił spółce rabatu potransakcyjnego i wystawił stosowną fakturę korygującą:

Wariant I: faktura korygująca w postaci ustrukturyzowanej – spółka jest zobowiązana pomniejszyć kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymała fakturę korygującą, tj. w przypadku faktury korygującej w postaci faktury ustrukturyzowanej za okres przydzielenia numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF.

Wariant II: faktura korygująca w postaci faktury offline24 udostępniona za pomocą KSeF – spółka jest zobowiązana pomniejszyć kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymała fakturę korygującą, tj. za okres przydzielenia numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca (podatnik VAT czynny) kupił towary w lutym 2026 r. W tym samym miesiącu otrzymał fakturę elektroniczną dokumentującą te zakupy i odliczył podatek na-

eprasa.pl 339c99d798

liczony z tego tytułu w JPK_V7M za luty. W marcu 2026 r. kontrahent udzielił przedsiębiorcy rabatu potransakcyjnego i wystawił stosowną fakturę korygującą w postaci elektronicznej. Przedsiębiorca jest zobowiązany pomniejszyć kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał tę fakturę korygującą, tj. za marzec 2026 r.

16.2. Rozliczanie faktur korygujących „in plus”

Zasady rozliczania faktur korygujących „in plus” nie uległy zmianie w związku z wprowadzeniem obowiązkowych faktur ustrukturyzowanych wystawianych przy użyciu KSeF.

16.2.1. Rozliczenie faktur korygujących „in plus” u sprzedawcy

Jeśli podstawa opodatkowania uległa zwiększeniu, korekty tej podstawy dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zaistniała przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania (art. 29a ust. 17 ustawy o VAT) – zob. interpretacje indywidualne Dyrektora KIS: z 14 stycznia 2026 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.792.2025.4.AKR; z 9 stycznia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.1178.2025.1.AJB; z 3 grudnia 2025 r., sygn. 0114-KDIP1-2.4012.576.2025.4.JO.

Tabela 1. **Przyczyny korekt „in plus” i moment rozliczenia faktury korygującej**

Lp.	Przyczyny korekty „in plus”	Moment rozliczenia faktury korygującej
1	Korekta błędu, który spowodował zaniżenie wartości obrotu, np. niewłaściwa stawka podatku, błąd rachunkowy, zaniżenie wartości sprzedaży.	Faktura korygująca powinna zostać rozliczona w deklaracji podatkowej za okres, w którym została wykazana faktura pierwotna.
2	Korekta „in plus” z powodu przyczyn zaistniałych już po dokonaniu sprzedaży. Taki przypadek ma miejsce, gdy przyczyna korekty powstała później i nie była możliwa do przewidzenia w momencie wystawienia faktury pierwotnej.	Faktura korygująca powinna zostać rozliczona w deklaracji podatkowej za okres, w którym zaistniała przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania, np. podpisano aneks podwyższający cenę.

PRZYKŁAD

Spółka sprzedała towar firmie Y 26 lutego 2026 r. i wystawiła fakturę ustrukturyzowaną, która została rozliczona w JPK_V7M za luty 2026 r. 2 kwietnia 2026 r. spółka wystawiła fakturę korygującą w postaci faktury ustrukturyzowanej („in plus”) z tytułu:

Wariant I: zauważenia pomyłki w podstawie opodatkowania (kwocie netto), kwocie podatku i kwocie brutto – faktura korygująca powinna być rozliczona w JPK_V7M za luty 2026 r., tj. za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy od sprzedaży towaru (konieczna korekta JPK_V7M za luty 2026 r.).

Warinat II: podwyższenia ceny:

A) porozumienie w sprawie podwyższenia ceny zostało zawarte 30 marca 2026 r. – spółka powinna rozliczyć wystawioną fakturę korygującą w rozliczeniu za marzec 2026 r.

eprasa.pl 339c99d798

B) porozumienie w sprawie podwyższenia ceny zostało zawarte 1 kwietnia 2026 r. – spółka powinna rozliczyć wystawioną fakturę korygującą w rozliczeniu za kwiecień 2026 r.

Niekiedy mechanizm rozliczeń między podatnikiem a zamawiającym (wynikający z zawartej umowy) od początku przewiduje możliwość korekty wynagrodzenia ze względu na fakt, że pierwotna jego wysokość jest ustalana na podstawie ogółu kosztów planowanych – opartych na budżetowanych stawkach jednostkowych wskazanych w kosztorysach (formularzach cenowych), a następnie korygowana w oparciu o koszty rzeczywiste – po weryfikacji przez zamawiającego na podstawie przesłanego przez spółkę rozliczenia sporządzonego w oparciu o koszty rzeczywiste oraz przedstawionej dokumentacji – świadczonych usług. W takim przypadku organy podatkowe przyjmują, że wystawione przez podatnika (sprzedawcę) faktury korygujące „in plus" powinny być ujęte dla potrzeb VAT „na bieżąco". Wystawione faktury korygujące „in plus" należy zatem rozliczać w miesiącu, w którym zostały ustalone wszystkie elementy składające się na ostateczną wysokość wynagrodzenia, tj. w miesiącu, w którym zostały oszacowane poniesione rzeczywiste koszty świadczonej usługi. Nie ma przy tym znaczenia, czy i kiedy doszło do pisemnej akceptacji ostatecznej wysokości wynagrodzenia za cały zakres prac. Organy podatkowe przyjmują, że podpisanie protokołu końcowego finansowego rozliczenia prac nie jest momentem, w którym „zaistniała przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania". Ta sama zasada dotyczy przypadku korekt należnego wynagrodzenia „in plus" dokonywanego w trakcie trwania kontraktu (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 5 września 2024 r., sygn. 0112-KDIL3.4012.403.2024.1.MC).

16.2.2. Rozliczenie faktur korygujących „in plus" u nabywcy

Przepisy ustawy o VAT nie regulują kwestii rozliczenia faktury korygującej zwiększającej podatek naliczony. Należy tu odpowiednio stosować zasady ogólne zawarte w art. 86 ust. 10–19 ustawy o VAT, jak to przyjmowano w dotychczasowej praktyce orzeczniczej (zob. interpretacje indywidualne Dyrektora KIS: z 8 grudnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.702.2025.1.IK oraz z 9 stycznia 2026 r., sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.1178.2025.1.AJB).

17. Jak ustalić datę wystawienia lub otrzymania faktury korygującej w KSeF

Dla rozliczenia korekt faktur znaczenie ma data wystawienia lub data otrzymania faktury korygującej. W tabeli 2 pokazujemy, jak ustalać datę wystawienia i otrzymania faktury korygującej w KSeF.

eprasa.pl 339c99d798

Tabela 2. **Zasady ustalania daty wystawienia i daty otrzymania faktury korygującej w KSeF**

Rodzaj faktury korygującej w KSeF	Data wystawienia	Data otrzymania
faktura ustrukturyzowana	dzień przesłania faktury do KSeF (art. 106na ust. 1 ustawy o VAT)	dzień przydzielenia numeru identyfikującego fakturę w KSeF (art. 106na ust. 3 ustawy o VAT)
faktura w trybie offline	data wskazana na przez podatnika w polu P_1 struktury logicznej Fa(3) (zob. art. 106nda ust. 10, art. 106nf ust. 9, art. 106nh ust. 4 ustawy o VAT)	data przydzielenia numeru identyfikującego fakturę w KSeF

18. Jak postąpić w przypadku otrzymania faktur korygujących, w których prawo do odliczenia VAT jest wyłączone

Podatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego w całości lub w części, pod warunkiem:

- spełnienia przez niego zarówno przesłanek pozytywnych, wynikających z art. 86 ustawy o VAT, jak i
- niezaistnienia przesłanek negatywnych, określonych w art. 88 ustawy o VAT.

Zatem podatnik nie może odliczyć VAT naliczonego z faktur, w tym z faktur korygujących, jeżeli zaistniały przesłanki negatywne wskazane w art. 88 ustawy o VAT (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 lutego 2026 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.806.2025.2.WH).

Podatnik nie może odliczyć VAT naliczonego, jeżeli faktura:

- dokumentuje pomyłkowo sprzedaż opodatkowaną zamiast sprzedaży zwolnionej (zob. art. 88 ust. 3a pkt 2 ustawy o VAT),
- dokumentuje czynności, które nie zostały dokonane (zob. art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a ustawy o VAT) – zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 24 października 2025 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.559.2025.3.IK),
- została wystawiona w wyniku pomyłki sprzedawcy lub nadużycia polegającego na wystawieniu faktury np. w celu wymuszenia płatności (tzw. faktura scamowa).

Jeżeli taka sytuacja ma miejsce, a podatnik odliczył pomyłkowo z faktury pierwotnej podatek naliczony, to po otrzymywaniu stosowanej faktury korygującej „in minus" nie rozlicza tej korekty faktury. Powinien natomiast skorygować JPK_VAT za okres, w którym rozliczył fakturę pierwotną. Jeśli zaś z takiej faktury pierwotnej nie dokonał odliczenia podatku naliczonego, to nie rozlicza także faktury korygującej (nie musi zatem pomniejszać podatku naliczonego).

Okoliczności, które wyłączałyby prawo do odliczenia podatku naliczonego na podstawie art. 88 ustawy o VAT, nie zachodzą w sytuacji, gdy na fakturze pierwotnej:

eprasa.pl 339c99d798

- kwota podatku naliczonego została zawyżona wskutek zastosowania zawyżonej stawki VAT (np. 23% zamiast 8% lub 0%) – zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 lutego 2026 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.806.2025.2.WH,
- zastosowano wyższy niż prawidłowy kurs walutowy stosowany do przeliczania podstawy opodatkowania oraz kwoty VAT na PLN (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 lutego 2026 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.806.2025.2.WH).

W takich przypadkach korekty rozlicza się na zasadach ogólnych.

19. Kiedy faktury korygujące błędy inne niż „kwotowe" mogą wpłynąć na rozliczenia VAT

Fakturą korygującą powinny być korygowane również pozycje inne niż dotyczące pozycji kwotowych faktury. W takim przypadku faktury korygujące co do zasady nie wpłyną na rozliczenie VAT, ale od tej reguły są wyjątki.

Literówka w adresie nabywcy, nazwie towaru lub usługi, w rachunku bankowym i wystawienie z tego tytułu stosownej faktury korygującej nie powinny wpłynąć na rozliczenia podatku należnego lub podatku naliczonego.

W niektórych przypadkach błędy w „niekwotowych" pozycjach faktury mogą w sposób pośredni wpłynąć na rozliczenia podatkowe, zwłaszcza VAT przez nabywcę lub sprzedawcę. Przykładowo, jeżeli wskutek wskazania błędnej daty sprzedaży na fakturze podatnik rozliczył podatek należny w niewłaściwym okresie, to po skorygowaniu tego błędu w drodze faktury korygującej konieczne będzie wykazanie podatku należnego za właściwy okres (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 18 lutego 2026 r., sygn. 0114-KDIP4-2.4012.806.2025.2.WH).

20. Oficjalne stanowisko w sprawie dopuszczalności korygowania faktur „do zera" w różnych przypadkach

W odpowiedzi na pytania dziennikarzy, opublikowanej 6 maja 2026 r., Ministerstwo Finansów potwierdziło, że wystawianie faktury korygującej „do zera" w określonych sytuacjach jest dopuszczalnym rozwiązaniem.

W celu zachowania systematyki wystawiania faktury i realizowania prawidłowych obowiązków wynikających z ustawy o VAT, w przypadku wystawienia błędnej faktury należy wystawić w KSeF fakturę korygującą. Jeśli plik xml został wysłany do KSeF, przyjęty w systemie i końcowo fakturze został nadany numer identyfikujący ją w KSeF, oznacza to, że faktura weszła do obrotu prawnego. Zerowanie jest stosowane w przypadku błędnego NIP nabywcy, gdy np. faktura trafiła do innego podmiotu. Schemat akceptowany przez organy polega na wystawieniu kolejno: faktury pierwotnej, następnie faktury korygującej „do zera" odnoszącej się do błędnych danych oraz na końcu nowej faktury

eprasa.pl 339c99d798

pierwotnej wystawionej na prawidłowego nabywcę. Zerowanie nie jest instytucją prawa podatkowego. Jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy nie da się osiągnąć prawidłowego rezultatu jedną korektą. MF podkreśliło, że nadużywanie zerowania przy drobnych błędach formalnych może zostać zakwestionowane (zob. informacja Ministerstwa Finansów przekazywana do mediów z 28 kwietnia 2026 r. pt. „Zerowanie faktur (wystawianie faktur korygujących »do zera« i wystawianie nowej) przy zrezygnowaniu z możliwości stosowania not korygujących w obecnym modelu KSeF" – opubl. 6 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl).

Podsumowanie

1. Od 1 lutego 2026 r. do wszystkich faktur ustrukturyzowanych oraz wystawianych w trybach offline stosuje się strukturę logiczną FA(3). Jednocześnie likwidacji ulegają noty korygujące. To oznacza, że wszelkie błędy (nawet mniejszej wagi) muszą być poprawiane wyłącznie przez wystawienie faktury korygującej.
2. Podatnik musi wystawić fakturę korygującą w przypadku zmiany podstawy opodatkowania lub kwoty podatku, zwrotu towarów lub opakowań, zwrotu całości lub części zapłaty (zaliczek) oraz stwierdzenia jakiejkolwiek pomyłki w treści faktury pierwotnej. Obowiązek korekty jest ściśle uzależniony od wystąpienia tych konkretnych zdarzeń.
3. Fakturę korygującą do faktury ustrukturyzowanej można wystawić wyłącznie jako kolejną fakturę ustrukturyzowaną lub w trybie offline24. Nie jest dopuszczalne korygowanie takich dokumentów w formie papierowej czy tradycyjnej formie elektronicznej, np. w formacie .pdf.
4. Wystawienie korekty jest możliwe dopiero po przydzieleniu fakturze korygowanej numeru identyfikującego w KSeF.
5. W KSeF nie można anulować faktury. Jedynym sposobem na wycofanie błędnie wystawionej faktury (np. błędny NIP nabywcy, całkowicie inny nabywca lub brak realizacji dostawy) jest wystawienie faktury korygującej „do zera" i wystawienie nowego, poprawnego dokumentu.
6. **Rozliczanie korekt „in minus".** Sprzedawca zmniejszenia podstawy opodatkowania dokonuje co do zasady w okresie wystawienia faktury ustrukturyzowanej. W przypadku korekt offline rozliczenie następuje w okresie, w którym fakturę przesłano do KSeF. Nabywca natomiast jest zobowiązany do zmniejszenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą. W KSeF datą otrzymania jest dzień przydzielenia dokumentowi numeru identyfikującego.
7. **Rozliczanie korekt „in plus".** Zasady nie zmieniły się – jeśli korekta wynika z błędu, rozlicza się ją wstecznie w okresie wykazania faktury pierwotnej. Jeżeli przyczyna powstała później (np. aneks podwyższający cenę), korektę rozlicza się „na bieżąco" w dacie zaistnienia przyczyny korekty.

eprasa.pl 339c99d798

8. **Aspekty techniczne struktury FA(3).** Faktury korygujące wymagają oznaczeń, takich jak „KOR", „KOR_ZAL" lub „KOR_ROZ". Wprowadzono pole „IDNabywcy", będące unikalnym kluczem pozwalającym powiązać dane nabywcy po korekcie z danymi sprzed korekty. Dopuszczalne są trzy metody korygowania pozycji: przez różnicę, z wykorzystaniem znacznika „StanPrzed" (zalecane przy zmianie stawki VAT) lub poprzez storno. Podanie przyczyny korekty w KSeF nie jest obowiązkowe.
9. **Korekty zbiorcze.** Struktura FA(3) pozwala na wystawienie jednej zbiorczej faktury korygującej do wielu faktur pierwotnych (do 50 000 wpisów), w tym również mieszanych – wystawionych w KSeF i poza systemem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 49a – pkt 52, art. 17b, art. 29a, art. 86, art. 88, art. 106e, art. 106f, art. 106gba, art. 106i ust. 5, art. 106j, art. 106b ust. 1 pkt 4, art. 106na, art. 106nda ust. 10–12, art. 106nf ust. 9–12, art. 106nh ust. 4, art. 109 ust.11ia, ust.11ib art. 145ka ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 grudnia 2025 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (Dz.U. z 2025 r., poz. 1815; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 169)

ŹRÓDŁO:

- „Podręcznik KSeF 2.0 część II. Wystawianie i otrzymywanie faktur w KSeF" – opubl. na mf.gov.pl
- „Podręcznik KSeF 2.0, cz. III. Dodatkowe funkcjonalności KSeF" – opubl. na mf.gov.pl
- „Faktura ustrukturyzowana. Broszura informacyjna dotycząca struktury logicznej FA(3)" – opubl. na mf.gov.pl
- informacja Ministerstwa Finansów z 28 kwietnia 2026 r. pt. „Zerowanie faktur (wystawianie faktur korygujących »do zera« i wystawianie nowej) przy zrezygnowaniu z możliwości stosowania not korygujących w obecnym modelu KSeF" – opubl. 6 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja ogólna Ministra Finansów z 27 listopada 2012 r.,(sygn. PT3/033/10/423/AEW/12/PT-618)
- interpretacje indywidualne Dyrektora KIS: z 3 grudnia 2021 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.771.2021.1.IK), z 31 stycznia 2023 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.574.2022.2.HW), z 4 grudnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.576.2023.1.MC), z 5 września 2024 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.403.2024.1.MC), z 25 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3--1.4012.227.2025.1.IK), z 27 października 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.558.2025.2.IK), z 28 października 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.597.2025.2.ICZ), z 18 listopada 2025 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.654.2025.2.MR), z 21 listopada 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.680.2025.1.EW), z 1 grudnia 2025 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.711.2025.2.KK), z 3 grudnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.576.2025.4.JO), z 8 grudnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.702.2025.1.IK), z 11 grudnia 2025 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.919.2025.2.AM), z 7 stycznia 2026 r. (sygn. 0111-KDIB3-3.4012.624.2025.1.AK), z 9 stycznia 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.1178.2025.1.AJB), z 14 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.792.2025.4.AKR), z 26 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.858.2025.1.MŻA), z 4 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.833.2025.1.KM), z 16 lutego 2026 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.953.2025.2.MG), z 18 lutego 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.806.2025.2.WH), z 19 lutego 2026 r. (sygn. 0113-KDIPT1-3.4012.1108.2025.1.ALN)

POWOŁANE WYROKI:

- uchwała NSA z 25 czerwca 2012 r. (sygn. akt I FPS 2/12)
- wyrok WSA w Opolu z 11 grudnia 2019 r. (sygn. akt I SA/Op 407/19)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl 339c99d798

IV. VAT

1 Metoda kasowa VAT – co trzeba wiedzieć przed podjęciem decyzji

Przepisy VAT nakładają na podatników prowadzących działalność gospodarczą obowiązek zapłaty podatku, nawet jeśli nie została dokonana jeszcze płatność za transakcję. Takie rozwiązanie nie jest kłopotliwe, o ile mamy do czynienia z rzetelnymi kontrahentami, jednak, jak pokazuje praktyka, nie zawsze tak jest. Zatory płatnicze są zmorą wielu przedsiębiorców, co niekiedy może stanowić nawet zagrożenie dla przetrwania firmy. W związku z tym część podatników, aby ograniczyć to zagrożenie, może skłaniać się do wyboru kasowej metody rozliczania VAT. Przed podjęciem takiej decyzji warto zwrócić uwagę na pewne kluczowe kwestie.

1. Kasowy VAT – informacje ogólne

W VAT obowiązek podatkowy na zasadach ogólnych powstaje z chwilą dokonania dostawy, wykonania usługi, otrzymania całości lub części zapłaty. Oznacza to, że nawet przy braku zapłaty podatnik ma obowiązek wykazać sprzedaż w rejestrze VAT.

Ta zasada nie będzie obowiązywała, jeśli podatnik dokona wyboru metody kasowej rozliczania VAT. W takim przypadku sprzedaż znajdzie się w ewidencji VAT dopiero w momencie otrzymania zapłaty, z pewnymi ustawowymi wyjątkami.

Rozliczanie VAT metodą kasową stanowi wyjątek od ogólnej zasady rozliczania. Warunki, jakim powinien sprostać podatnik, zostały wymienione w art. 21 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Z zawartej tam regulacji wynika, że nie każda firma i nie do każdej transakcji może zastosować kasowy VAT.

1.1. Moment powstania obowiązku podatkowego w kasowym VAT

Obowiązek podatkowy przy kasowym VAT powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty z pewnymi ustawowymi wyjątkami.

Dostawa towarów i świadczenie usług na rzecz:

podatnika zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny:	podmiotu innego niż podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny:
z dniem otrzymania całości lub części zapłaty	z dniem otrzymania całości lub części zapłaty, nie później niż 180. dnia, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi

eprasa.pl 339c99d798

Do podmiotów innych niż podatnicy VAT czynni zaliczamy w szczególności:

- osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej (konsumenci),
- jednostki organizacyjne, które nie prowadzą działalności gospodarczej, takie jak:
  – organy władzy publicznej realizujące zadania publiczne,
  – fundacje czy stowarzyszenia realizujące zadania statutowe.

W przypadku sprzedaży na rzecz podmiotów innych niż podatnik VAT czynny, bez względu na to, czy przedsiębiorca otrzyma zapłatę czy też nie, ma obowiązek wykazać sprzedaż w VAT najpóźniej 180. dnia od dnia dostawy towaru czy świadczenia usługi.

1.2. Zasada odliczania VAT naliczonego

Przed wybraniem metody kasowej rozliczania VAT trzeba wiedzieć, że prawo do odliczenia podatku naliczonego od faktur zakupowych powstaje dopiero w momencie dokonania zapłaty. Przy czym zasada ta obowiązuje obydwie strony transakcji – zarówno sprzedawcę, jak i nabywcę.
Zgodnie z przepisami prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje w okresie, w którym powstał obowiązek podatkowy i nabywca otrzymał fakturę sprzedaży. Te dwa warunki muszą być spełnione łącznie. Skoro obowiązek podatkowy u sprzedawcy powstaje w chwili otrzymania zapłaty, to nabywca odliczy VAT dopiero gdy zapłaci za fakturę. Podatnik, który wybrał kasowy VAT, ma obowiązek zamieścić na fakturze oznaczenie „metoda kasowa". Jest to informacja dla nabywcy, że VAT naliczony odliczy dopiero po uregulowaniu należności za transakcję.

Takie rozwiązanie może nie być satysfakcjonujące dla kontrahentów podatnika stosującego metodę kasową. Wynika to chociażby z faktu, że firmy często mają ustalone wydłużone terminy płatności, co i tak nie pozbawia ich prawa do odliczenia VAT już po otrzymaniu faktury. Inaczej jest przy metodzie kasowej, gdzie dopiero po dokonaniu zapłaty mogą odliczyć VAT naliczony.

Również sprzedawcy rozliczający VAT metodą kasową mogą odliczać VAT naliczony dopiero w momencie dokonania zapłaty za nabyty towar lub usługę. Wynika to wprost z art. 86 ust. 10e ustawy o VAT.

1.3. Kto może wybrać kasowy VAT

Kasowy VAT może wybrać podatnik, który spełnia warunki określone w ustawie o VAT, tj.:

1) jest czynnym zarejestrowanym podatnikiem VAT o statusie małego podatnika (zob. wskaźnik: „Mały podatnik VAT w 2026 r." dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl),
2) złoży na piśmie zawiadomienie do naczelnika urzędu skarbowego, w terminie do końca miesiąca poprzedzającego okres, za który będzie stosował metodę kasową.

1.4. Zgłoszenie rejestracyjne VAT-R

Rozliczanie na kasowym VAT będzie możliwe, o ile podatnik złoży w ustawowym terminie zawiadomienie do naczelnika urzędu skarbowego. Czynny podatnik VAT, który skła-

eprasa.pl 339c99d798

dał już zgłoszenie rejestracyjne, jeśli chce i może wybrać metodę kasowego rozliczania VAT, powinien dopełnić formalności, aktualizując formularz VAT-R.

Na ile ważne jest spełnienie tego warunku, dowiadujemy się z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 30 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-3.4012.68.2025.2.MAZ). W sprawie tej doszło do przekroczenia terminu złożenia wniosku o wyborze metody kasowej VAT. Pytanie podatnika dotyczyło możliwości złożenia wniosku z datą wsteczną, co okazało się niemożliwe. Organ podatkowy wskazał na literalne brzmienie przepisu, z którego wynika, że zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego na piśmie o wyborze metody kasowej musi być dokonane w terminie do końca miesiąca poprzedzającego okres, za który podatnik będzie stosował tę metodę. Termin ten nie może zostać przekroczony. Organ podatkowy podkreślił, że nie jest możliwe złożenie zawiadomienia z datą wsteczną, a przepisy ustawy o VAT nie dają prawa do stosowania metody kasowej wstecz, nawet jeśli na fakturze znajdzie się oznaczenie „metoda kasowa".

1.5. Do jakich transakcji nie ma zastosowania kasowy VAT

Do pewnych kategorii czynności nie stosuje się zasad kasowego rozliczania VAT. Z przepisów ustawy o VAT wynika, że dotyczy to transakcji:

- transferu bonu jednego przeznaczenia,
- wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów,
- ułatwiania sprzedaży na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości powyżej 150 euro przez platformy, platformy handlowe, portale.

Metoda kasowa rozliczania VAT nie narusza przepisów art. 19a ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o VAT. W stosunku do czynności tam wymienionych obowiązek podatkowy powstaje także z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, ale nie wynika to z przepisów o kasowym VAT.

2. Rozliczenie kasowego VAT w JPK_V7

Co do zasady mali podatnicy, którzy wybrali kasowy VAT, rozliczają go kwartalnie. Oznacza to, że po każdym miesiącu wysyłają JPK_V7 w części ewidencyjnej, a po zakończeniu kwartału składają część ewidencyjną i deklaracyjną. Wszystkie rozliczenia należy przesłać do urzędu skarbowego w terminie do 25. dnia miesiąca po każdym miesiącu/kwartale. Jednak w przepisach mowa jest też o określonych przypadkach, w których mały podatnik nie rozliczy VAT kwartalnie.

Obowiązek rozliczania VAT miesięcznie powstaje wówczas, jeśli podatnik:

a) jest zarejestrowany do VAT krócej niż 12 miesięcy,

b) dokonuje dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, na kwotę przekraczającą 50 000 zł (netto) chociażby w jednym miesiącu kwartału (lub poprzedzających go czterech kwartałach),

c) rozlicza import towarów metodą uproszczoną w deklaracji JPK_V7 (art. 33a ustawy o VAT),

eprasa.pl 339c99d798

d) w danym kwartale nie udostępnia możliwości zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego.

Nie oznacza to, że w takich przypadkach podatnik traci prawo do stosowania metody kasowej. Traci jedynie prawo do kwartalnego rozliczenia VAT w deklaracji. Potwierdza to Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 31 grudnia 2025 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.996.2025.2.AM). Podatnik zadał pytanie, czy mimo przekroczenia limitu dostaw, o których mowa w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, może w dalszym ciągu stosować kasową metodę rozliczania VAT. Organ podatkowy zgodził się z tezą postawioną przez podatnika, że utrata możliwości składania deklaracji kwartalnych nie wiąże się z utratą prawa do stosowania metody kasowej rozliczeń VAT.

Ta sama zasada będzie obowiązywała w stosunku do podatników, którzy są zarejestrowani do VAT krócej niż 12 miesięcy. Brak prawa do rozliczeń kwartalnych nie stoi na przeszkodzie, aby podatnik rozliczał się metodą kasową.

3. Rezygnacja (utrata) prawa do kasowego VAT

Wybór metody kasowego rozliczania VAT wiąże podatnika na 12 miesięcy. Jak wynika z art. 21 ust. 3 ustawy o VAT, podatnik może zrezygnować z metody kasowej nie wcześniej jednak niż po upływie 12 miesięcy, w trakcie których rozliczał się tą metodą, po uprzednim zawiadomieniu na piśmie naczelnika urzędu skarbowego, w terminie do końca kwartału, w którym stosował tę metodę.

Inaczej wygląda sytuacja, jeśli dojdzie do przekroczenia limitów uprawniających do korzystania ze statusu małego podatnika w VAT. W takim przypadku mały podatnik traci prawo do rozliczania podatku metodą kasową począwszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym przekroczył odpowiednio kwotę 2 000 000 euro (45 000 euro) – zob. wskaźnik: „Mały podatnik VAT w 2026 r." dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl.

4. Ulga na złe długi a metoda kasowa VAT

Podatnik może skorygować podstawę opodatkowania oraz podatek należny z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona. Za taką uważa się wierzytelność, która nie została uregulowana lub zbyta w jakiejkolwiek formie w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze.

Czy w takim razie podatnik, który wybrał metodę kasową, skorzysta z ulgi na złe długi? Odpowiedź na to pytanie nie wynika wprost z przepisów podatkowych. Do tej kwestii odniósł się Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 30 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.882.2025.1.AA). Wyraźnie podkreślił w niej, że prawo do skorzystania z ulgi na złe długi powstanie nie wcześniej niż w okresie rozliczeniowym, w którym wykazany zostanie podatek należny z tytułu wykonanej usługi.

eprasa.pl 339c99d798

Podatnik, który wybrał metodę kasową rozliczania VAT, wykazuje podatek należny nie później niż 180. dnia od dokonania dostawy lub wykonania usługi na rzecz „podmiotu innego niż podatnik VAT czynny". Oznacza to, że jeśli chce skorzystać z ulgi na złe długi do takich wierzytelności, to musi je najpierw wykazać po stronie podatku należnego w VAT. Zapis doprecyzowujący stosowanie ulgi na złe długi przez podatników, którzy wybrali kasowy VAT, znajduje się w rządowym projekcie nowelizacji ustawy o VAT. Projekt ten miał wprowadzić zmiany od 1 lipca 2026 r., ale nie trafił jeszcze do Sejmu.

5. Podsumowanie

Wybór metody kasowego rozliczania VAT może okazać się zbawienny dla branż borykających się z zatorami płatniczymi. Przed podjęciem decyzji o stosowaniu tej metody warto znać jej ograniczenia. Jednym z nich jest bardziej czasochłonny i wymagający skrupulatności proces rozliczania VAT. Dodatkowo kontrahenci biznesowi podatnika mogą obawiać się wpływu stosowania metody kasowej na ich własne rozliczenia podatkowe, co może się przyczynić do zmniejszenia „konkurencyjności" podatnika kasowego w porównaniu z podatnikami rozliczającymi VAT na zasadach ogólnych. W praktyce oznaczać to może mniej kontraktów i zleceń.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21, art. 89a, art. 99 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora KIS: z 30 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-3.4012.68.2025.2.MAZ), z 31 grudnia 2025 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.996.2025.2.AM) i z 30 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4--2.4012.882.2025.1.AA)

Małgorzata Jagusiak
księgowa z wieloletnim doświadczeniem, autorka licznych publikacji o tematyce podatkowej, wykładowca w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce

2 Czy trzeba rozliczyć VAT od wycofania lokalu ze spółki i przekazania go do majątku osobistego wspólników

PROBLEM

Wspólnikami spółki cywilnej (podatnika VAT czynnego) są małżonkowie (obowiązuje ustrój ustawowej wspólności majątkowej, tym samym wszelki majątek nabyty przez małżonków w trakcie trwania związku małżeńskiego objęty jest

eprasa.pl 339c99d798

ustawowym ustrojem wspólności majątkowej). Wspólnicy, w celu prowadzenia działalności gospodarczej, w maju 2008 r. nabyli lokal użytkowy stanowiący odrębną nieruchomość lokalową. Lokal ten stanowi współwłasność małżonków i znajduje się w majątku wspólnym. Został wprowadzony do ewidencji środków trwałych spółki cywilnej oraz jest amortyzowany. Od nabycia lokalu spółce cywilnej przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego (w całości), z którego to prawa spółka skorzystała. Spółka nie ponosiła żadnych nakładów na ulepszenie lokalu, wydatki związane były jedynie z bieżącymi naprawami i utrzymaniem lokalu. Do pierwszego zasiedlenia lokalu doszło w maju 2008 r., tj. z chwilą sprzedaży lokalu spółce przez dewelopera. Obecnie wspólnicy spółki zamierzają wycofać lokal z ewidencji środków trwałych spółki cywilnej do majątku wspólników. Przy czym chcą, aby lokal nadal był użytkowany przez wspólników do prowadzenia działalności gospodarczej. Czy wycofanie lokalu z ewidencji środków trwałych spółki cywilnej i przekazanie go do majątku wspólników powinno być rozliczone w VAT?

RADA

Wycofanie lokalu z ewidencji środków trwałych spółki cywilnej i przekazanie go do majątku wspólników podlega VAT na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), jednak korzysta ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT.

UZASADNIENIE

Nieodpłatne przekazanie jak dostawa

Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy o VAT przez dostawę towarów rozumie się również przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, w szczególności:

1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,

2) wszelkie inne darowizny

– jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych.

Zatem dla uznania nieodpłatnej dostawy za odpłatną dostawę towarów, podlegającą opodatkowaniu VAT, muszą być spełnione łącznie dwie przesłanki:

- podatnik przekazuje lub zużywa nieodpłatnie towary (m.in. na cele osobiste podatnika, wspólnika spółki) należące do jego przedsiębiorstwa,

eprasa.pl 339c99d798

- podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwoty podatku naliczonego przy nabyciu tych towarów.

W przedstawionej sprawie, w stosunku do planowanej czynności wycofania lokalu do majątku prywatnego wspólników spółki, zostaną spełnione przesłanki warunkujące zrównanie nieodpłatnego przekazania towarów z odpłatną dostawą towarów, ponieważ:

- przekazania lokalu dokona podatnik VAT (tj. spółka cywilna),
- lokal ten wprowadzony został do ewidencji środków trwałych spółki (tj. należy do majątku przedsiębiorstwa spółki cywilnej),
- przy nabyciu tego lokalu spółka cywilna dokonała odliczenia VAT naliczonego.

Oznacza to, że planowana czynność wycofania lokalu z działalności gospodarczej spółki cywilnej i przekazania go do majątku wspólników będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy o VAT.

Zwolnienie z VAT

Nie oznacza to, że czynność ta powinna być realnie opodatkowana VAT, ponieważ w tym przypadku ma zastosowanie zwolnienie z VAT. Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT zwalnia się od podatku dostawę budynków, budowli lub ich części, z wyjątkiem gdy:

1) dostawa jest dokonywana w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim,
2) między pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata.

Zatem dostawa budynków, budowli lub ich części jest co do zasady zwolniona z VAT. Wyjątek stanowi dostawa w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim oraz jeżeli między pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata.

Biorąc pod uwagę stan faktyczny przedstawiony w pytaniu, zostaną spełnione warunki do zastosowania zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT, ponieważ:

- spółka nabyła lokal w 2008 r.,
- spółka nie ponosiła żadnych nakładów na ulepszenie lokalu, jedynie na bieżące naprawy i utrzymanie lokalu,
- lokal został oddany do użytkowania w maju 2008 r. i wtedy doszło do pierwszego zasiedlenia,
- od momentu pierwszego zasiedlenia lokalu do planowanej transakcji przekazania lokalu do majątku osobistego wspólników minęło więcej niż 2 lata.

eprasa.pl 339c99d798

Podsumowanie

Wycofanie lokalu z ewidencji środków trwałych spółki cywilnej i przekazanie lokalu do majątku wspólników:

- podlega VAT na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy o VAT,
- korzysta ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 lipca 2025 r., sygn. 0114-KDIP4-3.4012.296.2025.1.IG),
- powinno być wykazane w JPK_VAT w miesiącu przekazania na cele osobiste tego lokalu na podstawie dowodu wewnętrznego.

Rozliczając tę czynność, podatnik:

- powinien przyjąć jako podstawę opodatkowania cenę nabycia określoną na moment dokonania czynności przekazania (art. 29a ust. 2 i ust. 8 ustawy o VAT) – w praktyce oznacza to przyjęcie za podstawę opodatkowania wartości tego lokalu ustalonej na moment przekazania,
- powinien w podstawie opodatkowania ująć zarówno lokal, jak i udział w gruncie w wartości łącznej, ponieważ z podstawy opodatkowania nie wyodrębnia się wartości gruntu (art. 29a ust. 2 i ust. 8 ustawy o VAT); konsekwencją tego jest, że zwolnienie z VAT znajdzie zastosowanie zarówno do lokalu, jak i gruntu,
- nie ma obowiązku dokonania korekty w trybie art. 91 ustawy o VAT, ponieważ nieodpłatna dostawa lokalu zostanie dokonana po upływie 10 lat od końca roku, w którym został on oddany do używania.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 ust. 2, art. 29a ust. 2 i ust. 8, art. 43 ust. 1 pkt 10 , art. 91 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 lipca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP4--3.4012.296.2025.1.IG)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

3 Spory cywilne nie wydłużają terminu przewidzianego na korektę deklaracji i odliczenie VAT – wyrok NSA

Nie jest możliwe dokonanie korekty deklaracji VAT i odliczenie podatku naliczonego po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

eprasa.pl 339c99d798

Tak orzekł NSA w wyroku z 17 lipca 2025 r. (sygn. akt I FSK 1913/22). Sąd stwierdził, że toczący się w sprawie spór cywilny między kontrahentami nie spowodował zawieszenia biegu terminu przedawnienia. W konsekwencji uznał, że zobowiązanie podatkowe spółki uległo przedawnieniu, a korekta deklaracji VAT nie mogła być skuteczna.

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki, która chciała dokonać korekty deklaracji VAT za sierpień 2015 r. i odliczyć podatek naliczony wynikający z faktury otrzymanej od kontrahenta. Korekta była związana ze sporem cywilnym dotyczącym wykonania i wartości świadczenia między stronami transakcji.

Spółka argumentowała, że mimo upływu czasu możliwe jest dokonanie korekty, ponieważ bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego został zawieszony w związku z postępowaniem sądowym dotyczącym stosunku prawnego będącego podstawą wystawienia faktury.

Organ interpretacyjny uznał jednak, że zobowiązanie podatkowe uległo przedawnieniu, a tym samym korekta deklaracji nie może wywołać skutków prawnych.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor KIS wskazał, że możliwość dokonania korekty deklaracji VAT jest ograniczona terminem przedawnienia zobowiązania podatkowego. Po jego upływie organy podatkowe nie mogą już weryfikować rozliczeń, a podatnik nie może skutecznie domagać się zwrotu podatku.

Organ podkreślił, że zawieszenie biegu terminu przedawnienia na podstawie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej: Ordynacja podatkowa) następuje wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach, w szczególności, gdy to organ podatkowy wystąpi do sądu o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego. Sam fakt toczącego się sporu cywilnego między kontrahentami nie wywołuje takiego skutku.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie oddalił skargę spółki. Uznał, że organ prawidłowo stwierdził brak możliwości skutecznej korekty deklaracji VAT po upływie terminu przedawnienia. WSA podzielił również stanowisko, że spór cywilny między kontrahentami nie prowadzi do zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

eprasa.pl 339c99d798

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną spółki, w pełni zgadzając się z oceną sądu pierwszej instancji. Wskazał, że istotą sprawy było ustalenie, czy możliwe jest dokonanie korekty deklaracji VAT i odliczenie podatku naliczonego po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Sąd jednoznacznie potwierdził, że nie jest to dopuszczalne.

Podkreślono, że choć przepisy nie wprowadzają wprost ograniczenia czasowego dla składania korekt deklaracji, to ich skuteczność jest uzależniona od tego, czy zobowiązanie podatkowe nie uległo przedawnieniu. Po jego upływie organy nie mogą prowadzić postępowania weryfikacyjnego, a korekta nie wywołuje skutków prawnych.

NSA odniósł się również do kwestii zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Wskazał, że następuje ono wyłącznie w sytuacji, gdy organ podatkowy sam wystąpi do sądu powszechnego – w trybie przewidzianym w Ordynacji podatkowej – o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego. Tymczasem w tej sprawie powództwo zostało wytoczone przez kontrahenta spółki, co nie spełnia ustawowych przesłanek zawieszenia biegu przedawnienia.

Sąd podkreślił także, że postępowania cywilne co do zasady nie mają charakteru prejudycjalnego dla postępowań podatkowych. Organy podatkowe są zobowiązane do samodzielnego ustalania stanu faktycznego i prawnego, a wystąpienie do sądu ma charakter wyjątkowy i następuje tylko w przypadku istotnych wątpliwości.

W konsekwencji NSA uznał, że zobowiązanie podatkowe spółki uległo przedawnieniu, a korekta deklaracji VAT nie mogła być skuteczna.

Od redakcji

Orzeczenie potwierdza, że przedawnienie zobowiązania podatkowego wyznacza faktyczną granicę skuteczności korekt deklaracji – nawet jeśli przepisy formalnie nie wskazują terminu ich złożenia.

Szczególnie istotne jest stanowisko NSA dotyczące zawieszenia biegu przedawnienia. Sąd jednoznacznie wskazał, że spory cywilne między kontrahentami nie wpływają na bieg terminu przedawnienia w podatkach. Skutek taki wywołuje jedynie działanie samego organu podatkowego.

W praktyce oznacza to konieczność bieżącego monitorowania terminów przedawnienia oraz podejmowania działań korygujących odpowiednio wcześnie, niezależnie od trwających sporów gospodarczych.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 339c99d798

4 Opodatkowanie VAT usług noclegowych sprzedawanych wraz z usługami towarzyszącymi – wyrok TSUE

5 marca 2026 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok dotyczący dopuszczalności stosowania odrębnych stawek VAT dla usług noclegowych oraz usług towarzyszących. Wyrok ten potwierdza prawidłowość obowiązującej w Polsce praktyki w tym zakresie.

Często bywa, że świadczenia składają się z pewnej grupy czynności. W takich przypadkach pojawiają się wątpliwości, czy czynności te należy traktować łącznie (jako jedno świadczenie o charakterze kompleksowym składające się z czynności zasadniczej oraz czynności pomocniczych) czy odrębnie (jako dwa lub więcej świadczeń).

Jednocześnie hotele oraz inne obiekty noclegowe często sprzedają usługi w pakietach, tj. usługi noclegowe wraz z towarzyszącymi im świadczeniami dodatkowymi, np. z wyżywieniem, możliwością korzystania z hotelowego basenu czy parkingu. Sądy administracyjne jednolicie orzekają, iż w takich przypadkach rozdzielenie poszczególnych usług (usługi noclegowej oraz usług dodatkowych) nie ma charakteru sztucznego, a w konsekwencji poszczególne usługi wchodzące w skład pakietów noclegowych podlegają odrębnemu opodatkowaniu. Stanowisko takie zajął przykładowo NSA w wyrokach z 9 lutego 2012 r. (sygn. akt I FSK 493/11) i z 6 maja 2015 r. (sygn. akt I FSK 2105/13).

Takie też stanowisko reprezentują organy podatkowe, czego przykładem są interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 18 maja 2017 r. (sygn. 0115-KDIT1-1.4012.25.2017.2.DM) oraz z 27 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.818.2018.2.IK). Jak czytamy w drugiej z tych interpretacji:

MF *(...) brak jest podstaw do objęcia jedną stawką preferencyjną świadczenia usług w formie pakietów pobytowych, które obejmują nocleg, wyżywienie i zabiegi SPA, saunę, siłownię, zwiedzanie zamku czy gry i zabawy dla dzieci. W świetle powyższego stwierdzić należy, że w opisanym przypadku mamy do czynienia z odrębnymi świadczeniami, które należy opodatkować wg stawek właściwych dla poszczególnych oferowanych świadczeń – tj. usługę hotelową wraz ze śniadaniem wg stawki VAT w wysokości 8% (...), a dodatkowe usługi wg stawek właściwych dla poszczególnych świadczeń.*

Wyjątek dotyczy świadczeń, które wpisują się w sens wykupienia noclegu, tj. stanowią pewną spodziewaną konsekwencję, oczekiwany, naturalny skutek nabycia usługi noclegowej (zob. wyrok NSA z 6 maja 2015 r., sygn. akt I FSK 2105/13). Uznaje się je za element usług noclegowych, a w konsekwencji nie podlegają odrębnemu opodatkowaniu. Do takich świadczeń należy – o ile nie są to dodatkowo płatne opcje – serwowanie w hotelach śniadań (zob. przykładowo wiążącą informację stawkową Dyrektora KIS

eprasa.pl 339c99d798

z 11 lipca 2022 r., sygn. 0112-KDSL2-2.440.63.2022.5.IP), udostępnianie łóżeczek dziecięcych czy udzielanie zgody na pobyt zwierząt.

Wyrok TSUE

5 marca 2026 r. TSUE wydał wyrok w połączonych sprawach od C-409/24 do C-411/24. Stwierdził w nim, że:

TSUE *(...) artykuł 98 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 2006/112/WE (…) należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniom krajowym pozwalającym na wyłączenie z zakresu stosowania obniżonej stawki podatku od wartości dodanej mającej zastosowanie do usług krótkoterminowego zakwaterowania świadczonych w hotelach i podobnych obiektach świadczeń, które nie służą bezpośrednio takiemu zakwaterowaniu, takich jak udostępnianie miejsc parkingowych, sali sportowej i obiektów wellness, a także dostęp do sieci wi-fi hotelu i zapewnianie śniadań, nawet jeśli można je uznać za pomocnicze w stosunku do tego zakwaterowania, ze względu na to, że są one opłacane w ramach łącznej ceny ryczałtowej za wszystkie usługi świadczone w ramach wspomnianego zakwaterowania, pod warunkiem że uregulowania te przewidują stosowanie obniżonej stawki do określonych i swoistych aspektów kategorii usług zakwaterowania, o których mowa w pkt 12 załącznika III do wspomnianej dyrektywy, oraz że przestrzegana jest zasada neutralności podatkowej.*

Skutki wyroku TSUE

Przytoczony wyrok odnosi się do przepisów niemieckich. Z przepisów tych wprost wynika, że obniżona stawka VAT przewidziana dla usług wynajmu krótkoterminowego nie ma zastosowania do usług niezwiązanych bezpośrednio z wynajmem, nawet jeśli usługi te są objęte czynszem. Jednocześnie niemiecka instrukcja dotycząca stosowania VAT wymienia usługi objęte obniżoną stawką VAT wraz z usługami wynajmu krótkoterminowego.

Polskie przepisy nie są w tym zakresie tak precyzyjne. W tej sytuacji w Polsce przywołany wyrok TSUE należy uznać jedynie za potwierdzenie prawidłowości stanowiska, że poszczególne usługi wchodzące w skład pakietów noclegowych podlegają co do zasady odrębnemu opodatkowaniu.

Wyrok ten nie przesądza natomiast, że konieczne jest odrębne opodatkowywanie takich świadczeń, jak zapewnianie gościom śniadań (o ile nie jest to dodatkowo płatna opcja) czy dostęp do sieci wi-fi. W ocenie autora i redakcji świadczenia takie nadal mogą być traktowane jako stanowiące element kompleksowych usług noclegowych.

©℗

Tomasz Krywan
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych
oraz „Komentarza VAT 2026” wydanego nakładem INFOR PL S.A.

eprasa.pl 339c99d798

V. RACHUNKOWOŚĆ

1 Jak ująć w księgach rachunkowych spółki z o.o. wypłatę dywidendy w walucie obcej wspólnikom będącym krajowymi osobami fizycznymi

PROBLEM

Zgromadzenie wspólników spółki z o.o. prowadzącej działalność w zakresie doradztwa odbyło się w maju 2026 r. Na zgromadzeniu zatwierdzono sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2025 i podjęto uchwałę o podziale zysku. Czterej wspólnicy, będący krajowymi osobami fizycznymi, uzgodnili, że przysługująca im dywidenda w łącznej wysokości 240 000 zł (po 60 000 zł każdemu) zostanie wypłacona w funtach szterlingach (GBP). Spółka dysponuje własnym rachunkiem walutowym prowadzonym w tej walucie, na którym znajduje się 60 000 GBP. Różnice kursowe od własnych środków pieniężnych spółka ustala metodą FIFO. W dniu faktycznej wypłaty dywidendy kurs średni NBP z dnia poprzedzającego ten dzień wynosił 5,22 zł/GBP i według tego kursu spółka wycenia rozchód waluty z rachunku walutowego. W trakcie przygotowania dokumentacji wspólnicy rozważali dwa podejścia: przeliczenie dywidendy na GBP na dzień podjęcia uchwały według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień albo przeliczenie w dniu faktycznej wypłaty według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień. Jak wygląda ewidencja księgowa w każdym z tych przypadków i jakie są ich konsekwencje rachunkowe oraz podatkowe?

RADA

Sposób ujęcia wypłaty dywidendy w walucie obcej w księgach rachunkowych zależy bezpośrednio od momentu przeliczenia wskazanego w uchwale wspólników. Jeżeli przeliczenia dokonano na dzień podjęcia uchwały, powstaną bilansowe różnice kursowe na koncie rozrachunków ze wspólnikami. Jeżeli przeliczenia dokonano na dzień faktycznej wypłaty, różnice kursowe na rozrachunkach nie powstaną. W obu przypadkach, gdy do wypłaty wykorzystywany jest własny rachunek walutowy spółki, powstaną podatkowe różnice kursowe od własnych środków pieniężnych – niezależnie od wybranego momentu przeliczenia i celu wypłaty waluty. Szczegóły w uzasadnieniu.

eprasa.pl 339c99d798

UZASADNIENIE

Prawo wspólnika spółki z o.o. do udziału w zysku regulowane jest ustawą z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (dalej: k.s.h.). Warunkiem podjęcia uchwały o podziale zysku jest uprzednie zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego przez zgromadzenie wspólników, zgodnie z art. 53 ust. 3–4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor). Dywidendę co do zasady ustala się w złotych polskich. Nie ma jednak przeszkód, aby uchwała o podziale zysku przewidywała wypłatę w walucie obcej. Ani Kodeks spółek handlowych, ani ustawa o rachunkowości nie wskazują jednak, po jakim kursie i w którym momencie należy dokonać przeliczenia kwoty dywidendy z polskich złotych na wybraną walutę. Decyzję w tej sprawie jednostka podejmuje samodzielnie i powinna ją wprost zawrzeć w treści uchwały. Co istotne, na walutę obcą przelicza się kwotę faktycznie wypłacaną wspólnikom, tj. kwotę po potrąceniu zryczałtowanego podatku dochodowego. Od przychodów z dywidend otrzymywanych przez krajowe osoby fizyczne pobiera się bowiem 19% zryczałtowany podatek dochodowy (art. 30a ust. 1 pkt 4 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof), bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania (art. 30a ust. 6 updof). Podatek pobierany jest przez spółkę jako płatnika w dniu wypłaty dywidendy (art. 41 ust. 4 updof). Zryczałtowany podatek dochodowy od dywidendy jest ustalany i odprowadzany w złotych polskich, niezależnie od waluty wypłaty świadczenia. W walucie obcej wypłacana jest wyłącznie kwota pozostająca po potrąceniu podatku.

Dwa momenty przeliczenia dywidendy i ich skutki

W zależności od postanowień uchwały wspólników jednostka może przeliczyć kwotę dywidendy na walutę obcą albo na dzień podjęcia uchwały, albo na dzień jej faktycznej wypłaty. Wybór momentu przeliczenia ma bezpośrednie przełożenie na rachunkową i podatkową kwalifikację różnic kursowych.

Moment przeliczenia	Skutki rachunkowe i podatkowe
Dzień podjęcia uchwały wspólników (kurs z dnia uchwały lub kurs wskazany w uchwale)	Mogą powstać bilansowe różnice kursowe na rozrachunkach ze wspólnikami (różnica między kursem z dnia uchwały a kursem z dnia faktycznej wypłaty). Różnice te są wyłącznie bilansowe nie wpływają na wynik podatkowy przy metodzie podatkowej (art. 15a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop). Dodatkowo, przy użyciu własnego rachunku walutowego, powstaną podatkowe różnice kursowe od własnych środków pieniężnych.
Dzień faktycznej wypłaty dywidendy (kurs zakupu waluty lub kurs średni NBP z dnia poprzedzającego wypłatę)	Różnice kursowe na rozrachunkach nie powstaną – przeliczenie i wypłata następują po tym samym kursie. Przy użyciu własnego rachunku walutowego mogą natomiast powstać podatkowe różnice kursowe od własnych środków pieniężnych.

eprasa.pl 339c99d798

PRZYKŁAD

Przeliczenie dywidendy na dzień podjęcia uchwały

Na podstawie uchwały o podziale zysku wspólnicy postanowili wypłacić dywidendę w łącznej kwocie 238 000 zł w funtach szterlingach, przyjmując do przeliczenia kurs średni NBP z dnia poprzedzającego dzień podjęcia uchwały, wynoszący 5,10 zł/GBP. Ponieważ podatek jest pobierany od pełnej kwoty dywidendy brutto, spółka potrąciła w dniu wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19%, tj. 45 220,00 zł (238 000 zł × 19%), a na rachunki wspólników przelała kwotę netto wynoszącą 37 800,00 GBP [(238 000 zł – 45 220 zł) ÷ 5,10 zł/GBP]. Do wyceny rozchodu środków z rachunku walutowego spółka zastosowała kurs średni NBP z dnia poprzedzającego dzień wypływu, wynoszący 5,22 zł/GBP. W dniu wypłaty na rachunku walutowym znajdowało się 60 000 GBP pochodzących (dla uproszczenia przykładu) z jednego wpływu wycenionego po kursie 5,04 zł/GBP (302 400,00 zł); do ustalenia rozchodowanej waluty spółka stosuje metodę FIFO.

Obliczenia:

- wartość rozchodu z rachunku walutowego: 37 800,00 GBP × 5,22 zł/GBP = 197 316,00 zł,
- kwota zobowiązania z dnia uchwały: 37 800,00 GBP × 5,10 zł/GBP = 192 780,00 zł,
- bilansowa różnica kursowa na rozrachunkach: 197 316,00 zł – 192 780,00 zł = 4 536,00 zł (ujemna – koszty finansowe, konto 75-1),
- różnica kursowa od własnych środków pieniężnych (FIFO): 37 800,00 GBP × (5,22 – 5,04) zł/GBP = 37 800,00 × 0,18 = 6 804,00 zł (dodatnia – przychody finansowe, konto 75–0).

Kurs wypływu (5,22 zł/GBP) jest wyższy niż kurs uchwały (5,10 zł/GBP) – zobowiązanie zostaje uregulowane za więcej złotych niż początkowo zarachowano. Jednocześnie kurs wypływu (5,22 zł/GBP) jest wyższy niż kurs wpływu waluty na rachunek (5,04 zł/GBP). Tym samym spółka „wychodzi" na tej różnicy korzystnie, co daje sumarycznie dodatnią różnicę kursową od własnych środków.

Ewidencja w księgach rachunkowych:

1. PK – kwota dywidendy należna wspólnikom (uchwała o podziale zysku)

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" 238 000 zł

   Ma konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami" (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 238 000 zł

2. PK – zryczałtowany podatek dochodowy od dywidendy potrącony w dniu wypłaty: 238 000 zł × 19%

   Wn konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami" (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 45 220 zł

   Ma konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)" (w analityce: Rozrachunki z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od dywidend) 45 220 zł

eprasa.pl 339c99d798

3. WB – wypłata dywidendy z rachunku walutowego: 37 800,00 GBP × 5,22 zł/GBP = 197 316 zł

   Wn konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami” (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 197 316 zł

   Ma konto 13-5 „Rachunek walutowy” 197 316 zł

4. PK – rozliczenie ujemnej bilansowej różnicy kursowej na rozrachunkach ze wspólnikami: 197 316 zł – 192 780 zł

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe” (w analityce: ujemne różnice kursowe) 4 536 zł

   Ma konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami” (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 4 536 zł

5. PK – dodatnia różnica kursowa od własnych środków pieniężnych: 37 800 GBP × (5,22 – 5,04) zł/GBP

   Wn konto 13-5 „Rachunek walutowy” 6 804 zł

   Ma konto 75-0 „Przychody finansowe” (w analityce: dodatnie różnice kursowe) 6 804 zł

***22-3** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) (w analityce: Rozrachunki z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od dywidend)*

	45 220,00	(2)

***24-3** – Rozrachunki ze wspólnikami (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy)*

(2)	45 220,00	238 000,00	(1)
(3)	197 316,00	4 536,00	(4)
	242 536,00	242 536,00	

***82** – Rozliczenie wyniku finansowego*

(1)	238 000,00		

***13-5** – Rachunek walutowy*

(Sp)	xxx	197 316,00	(3)
(5)	6 804,00		

***75-1** – Koszty finansowe*

(4)	4 536,00		

***75-0** – Przychody finansowe*

		6 804,00	(5)

PRZYKŁAD

Przeliczenie dywidendy na dzień faktycznej wypłaty

Na podstawie uchwały o podziale zysku wspólnicy postanowili wypłacić dywidendę w łącznej kwocie 180 000 zł w funtach szterlingach, przy czym przeliczenia kwoty dywidendy na walutę obcą dokonano w dniu faktycznej wypłaty według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień, wynoszącego 5,00 zł/GBP. Spółka potrąciła w dniu wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19%, tj. 34 200 zł (180 000 zł × 19%), a na rachunki wspólników przelała kwotę netto wynoszącą 29 160,00 GBP [(180 000 zł – 34 200 zł) ÷ 5,00 zł/GBP]. Do wyceny rozchodu środków z rachunku walutowego spółka zastosowała ten sam kurs 5,00 zł/GBP, po którym dokonano przeliczenia dywidendy. W dniu wypłaty na rachunku walutowym znajdowało się 50 000 GBP pochodzących z jednego wpływu wycenionego po kursie 5,26 zł/GBP. Do ustalenia rozchodowanej waluty spółka stosuje metodę FIFO.

eprasa.pl 339c99d798

Obliczenia:

- wartość rozchodu z rachunku walutowego: 29 160,00 GBP × 5,00 zł/GBP = 145 800,00 zł,
- kwota zobowiązania z uchwały (przeliczona na dzień wypłaty): 29 160,00 GBP × 5,00 zł/GBP = 145 800,00 zł,
- bilansowa różnica kursowa na rozrachunkach: 145 800,00 zł – 145 800,00 zł = 0,00 zł (brak różnicy kursowej na rozrachunkach),
- różnica kursowa od własnych środków pieniężnych (FIFO): 29 160,00 GBP × (5,00 – 5,26) zł/GBP = 29 160,00 × (–)0,26 = (–)7 581,60 zł (ujemna – koszty finansowe, konto 75–1).

Ewidencja w księgach rachunkowych:

1. PK – kwota dywidendy należna wspólnikom (uchwała o podziale zysku)

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego" 180 000,00 zł

   Ma konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami" (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 180 000,00 zł

2. PK – zryczałtowany podatek dochodowy od dywidendy potrącony w dniu wypłaty: 180 000 zł × 19%

   Wn konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami" (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 34 200,00 zł

   Ma konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)" (w analityce: Rozrachunki z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od dywidend) 34 200,00 zł

3. WB – wypłata dywidendy z rachunku walutowego: 29 160 GBP x 5,00 zł/GBP = 145 800 zł

   Wn konto 24-3 „Rozrachunki ze wspólnikami" (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy) 145 800 zł

   Ma konto 13-5 „Rachunek walutowy" 145 800 zł

4. PK – ujemna różnica kursowa od własnych środków pieniężnych: 29 160 GBP × (5,00 – 5,26) zł/GBP

   Wn konto 75-1 „Koszty finansowe" (w analityce: ujemne różnice kursowe) 7 581,60 zł

   Ma konto 13-5 „Rachunek walutowy" 7 581,60 zł

***22-3** – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) (w analityce: Rozrachunki z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od dywidend)*

		34 200,00	*(2)*		

***24-3** – Rozrachunki ze wspólnikami (w analityce: Rozrachunki z tytułu dywidendy)*

(2)	*34 200,00*	*180 000,00*	*(1)*		
(3)	*145 800,00*				
	180 000,00	*180 000,00*			

***82** – Rozliczenie wyniku finansowego*

(1)	*180 000,00*				

***13-5** – Rachunek walutowy*

(Sp)	*xxx*	*145 800,00*	*(3)*		
		7 581,60	*(4)*		

***75-1** – Koszty finansowe*

(4)	*7 581,60*				

eprasa.pl 339c99d798

Skutki podatkowe różnic kursowych

Wypłata dywidendy w walucie obcej może rodzić dwa rodzajowo odrębne skutki podatkowe, które należy analizować niezależnie od siebie. Są to skutki różnic kursowych:

- powstałych na koncie rozrachunków ze wspólnikami,
- od własnych środków pieniężnych.

Różnice kursowe na rozrachunkach ze wspólnikami przy metodzie podatkowej. Ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) przewiduje w art. 15a dwie kategorie różnic kursowych uwzględnianych w wyniku podatkowym: różnice związane z przychodem należnym lub kosztem poniesionym w walucie obcej oraz różnice od własnych środków pieniężnych. Różnice kursowe na rozrachunkach ze wspólnikami z tytułu dywidendy nie mieszczą się w żadnej z tych kategorii. Wypłata dywidendy jest bowiem jedynie realizacją prawa wspólnika do udziału w zysku (art. 191 k.s.h.) i nie stanowi kosztu uzyskania przychodów spółki – a co za tym idzie powstałe różnice kursowe na rozrachunkach nie wpływają na dochód do opodatkowania. Potwierdził to Dyrektor KIS w interpretacjach z 16 czerwca 2021 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.161.2021.1.ASK) oraz z 12 sierpnia 2020 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.240.2020.1.ŚS).

Różnice kursowe na rozrachunkach ze wspólnikami przy metodzie rachunkowej (bilansowej). Odmienna sytuacja dotyczy podatników, którzy wybrali rachunkową metodę ustalania różnic kursowych na podstawie art. 9b updop – dostępną dla jednostek, których sprawozdania finansowe podlegają badaniu przez audytora. Jej istotą jest, że do przychodów lub kosztów podatkowych zaliczane są wszystkie różnice kursowe ujęte w księgach rachunkowych, również te związane z operacjami niestanowiącymi przychodów lub kosztów podatkowych na gruncie updop. W konsekwencji bilansowa różnica kursowa na koncie rozrachunków ze wspólnikami (4536 zł – wariant I) staje się u takiego podatnika automatycznie kosztem uzyskania przychodów. Dyrektor KIS w interpretacji z 2 lutego 2023 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.312.2022.1.IN) wyjaśnił, że zasada konsekwentnego zaliczania różnic kursowych do wyniku podatkowego nie jest modyfikowana przez inne przepisy updop i dotyczy również różnic związanych z operacjami neutralnymi podatkowo, takimi jak wypłata dywidendy.

Różnice kursowe od własnych środków pieniężnych (niezależnie od stosowanej metody). Odrębną kategorią są różnice kursowe od własnych środków pieniężnych (art. 15a ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 updop). Ich powstanie jest oderwane od celu wypłaty – decyduje wyłącznie sam fakt rozchodu waluty i porównanie kursu wpływu z kursem wypływu. W wariancie I powstała dodatnia różnica kursowa w wysokości 6804 zł (przychód podatkowy spółki), w wariancie II – ujemna w wysokości 7581,60 zł (koszt uzyskania przychodów). Obie mają pełny skutek podatkowy niezależnie od metody rozliczania różnic kursowych. Dyrektor KIS w interpretacji z 30 grudnia 2020 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.291.2020.1.AS), podtrzymanej w interpretacji z 7 maja 2025 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.109.2025.2.ED), podkreślił, że każda wypłata środków pieniężnych w walucie

eprasa.pl 339c99d798

obcej skutkuje powstaniem tego rodzaju różnic kursowych, niezależnie od tego, czy związana jest z zapłatą kosztu podatkowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 191 § 1, art. 193 § 3–4 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 18; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 187)
- art. 53 ust. 3–4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 640)
- art. 9b, art. 15a ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 30a ust. 1 pkt 4 i ust. 6, art. 41 ust. 4, art. 42 ust. 1, 1a i 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

©℗
Dorota Pietrasz
księgowa

2 Jak rozliczyć stratę w jednoosobowej działalności gospodarczej, gdy właściciel pobierał zaliczki na poczet zysku

PROBLEM

W trakcie roku właściciele (jednoosobowych działalności gospodarczych) pobierali zaliczki na poczet zysku, które na koniec roku pozostały nierozliczone. Sprawozdanie finansowe wykazało wynik odbiegający od ich oczekiwań (w jednym przypadku bezpośrednio stratę, a w drugim zysk niższy od pobranych wcześniej zaliczek). Jak prawidłowo rozliczyć w księgach 2026 r. zarówno wynik finansowy, jak i nierozliczone zaliczki?

RADA

Wynik finansowy za 2025 r. oraz nierozliczone zaliczki na poczet zysku rozlicza się w księgach 2026 r. Właściciel jednoosobowej działalności gospodarczej ma pełną swobodę decyzji – może zaliczki zwrócić na rachunek firmowy, przeznaczyć zysk na pokrycie pobranych zaliczek lub pokryć stratę z kapitału własnego. Szczegóły w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

W jednoosobowej działalności gospodarczej właściciel samodzielnie decyduje zarówno o sposobie podziału wypracowanego zysku, jak i o formie pokrycia powstałej ewentualnej straty. Ta elastyczność wynika z natury prawnej tego rodzaju działalności. Wyso-

eprasa.pl 339c99d798

kość kapitału właściciela nie jest bowiem określona żadną umową ani przepisami prawa, a jego wartość (wykazywana w pasywach bilansu w pozycji A.I. „Kapitał (fundusz) podstawowy") może swobodnie wzrastać lub maleć w zależności od sytuacji finansowej jednostki. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) kapitały własne należy ujmować w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. W przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej brak jest jednak zarówno statutu, jak i umowy, a przepisy prawa nie narzucają właścicielowi żadnej konkretnej struktury ani wysokości kapitału – stąd pełna swoboda w zakresie jego kształtowania. Kapitał ten nie ma stałej wielkości, bo przedstawia stan rzeczywiście wniesionych wkładów, których wartość jest korygowana na dzień bilansowy (lub bieżąco) o trwałe zmniejszenia i zwiększenia kapitału (w skrajnych przypadkach, jeśli wypłacone kwoty przekraczają wartość zainwestowanego kapitału, kapitał właściciela jest ujemny). Odnotowana w danym roku bilansowym strata może zostać pokryta z następujących źródeł:

- wpłat właściciela na rachunek firmowy,
- środków zgromadzonych jako niepodzielony wynik finansowy z lat poprzednich,
- kapitału własnego właściciela ujętego na koncie 80.

Wybór sposobu pokrycia straty leży wyłącznie w gestii właściciela i powinien znaleźć odzwierciedlenie w stosownej decyzji, będącej podstawą do dokonania odpowiednich zapisów księgowych.

Zaliczki na poczet zysku a pokrywanie straty

Sytuacja komplikuje się, gdy w trakcie roku obrotowego właściciel pobierał zaliczki na poczet przewidywanego zysku, który ostatecznie nie wystąpił lub okazał się niższy od łącznej kwoty pobranych środków. Zaliczki takie ewidencjonuje się w momencie wypłaty po stronie Wn konta 24: „Rozrachunki z właścicielem – zaliczki na poczet zysku", w korespondencji z kontem 13-1 „Rachunek bieżący" lub kontem kasowym. Na koniec roku obrotowego jednostka może pozostawić saldo konta 24 bez przeksięgowania. Wówczas kwota ta i tak pomniejsza wartość kapitału właściciela prezentowaną w pozycji A.I. pasywów bilansu. Alternatywnie saldo to można przenieść bezpośrednio na konto 80, zmniejszając je zapisem po stronie Wn. Jeżeli zysk okazał się niższy od sumy pobranych zaliczek lub w ogóle nie wystąpił (jak w przypadku opisanym w problemie), różnicę stanowiącą nadwyżkę zaliczek nad zyskiem właściciel może zwrócić do kasy lub na rachunek bankowy jednostki. Możliwe jest też potraktowanie tej nadwyżki jako zmniejszenia kapitału własnego.

Co istotne, inaczej niż w spółkach kapitałowych (sp. z o.o. i akcyjnych), przepisy ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (dalej: k.s.h.) nie nakładają obowiązku pełnego zwrotu zaliczek na poczet zysku, gdy spółka poniosła stratę. W przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej przepisy w ogóle nie zobowiązują właściciela

eprasa.pl 339c99d798

do zwrotu pobranych zaliczek. Decyzja o zwrocie środków lub ich przeksięgowaniu na zmniejszenie kapitału należy wyłącznie do właściciela.

PRZYKŁAD 1

Strata wyższa niż pobrane zaliczki (zaliczki zwracane przez właściciela)

Sprawozdanie finansowe za 2025 r. wykazało stratę netto w wysokości 120 000 zł. W trakcie 2025 r. pobrano zaliczki na poczet przewidywanego zysku w łącznej kwocie 80 000 zł. Zaliczki te zostały ujęte na koncie 24 i na dzień 31 grudnia 2025 r. pozostawały nierozliczone. Po sporządzeniu sprawozdania finansowego podjęto decyzję o zwrocie pobranych zaliczek oraz o pokryciu straty z kapitału własnego jednostki. Saldo konta 80 na dzień 1 stycznia 2025 r. wynosiło 200 000 zł po stronie Ma.

Ewidencja w księgach rachunkowych roku 2026:

1. PK – przeksięgowanie straty za 2025 r. do rozliczenia
   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 120 000 zł
   Ma konto 86 „Wynik finansowy” 120 000 zł
2. PK – pokrycie straty kapitałem własnym właściciela
   Wn konto 80 „Kapitał właściciela” 120 000 zł
   Ma konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 120 000 zł
3. WB – zwrot zaliczek pobranych przez właściciela w poprzednim roku
   Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący” 80 000 zł
   Ma konto 24 „Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku” 80 000 zł

***86** – Wynik finansowy*

(Sp)	*120 000,00*	*120 000,00*	*(1)*

***82** – Rozliczenie wyniku finansowego*

(1)	*120 000,00*	*120 000,00*	*(2)*

***80** – Kapitał właściciela*

(2)	*120 000,00*	*200 000,00*	*(Sp)*

***24** – Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku*

(Sp)	*80 000,00*	*80 000,00*	*(3)*

***13-1** – Rachunek bieżący*

(3)	*80 000,00*		

PRZYKŁAD 2

Strata niższa niż pobrane zaliczki (nadwyżka zaliczek zmniejsza kapitał właściciela)

Sprawozdanie finansowe za 2025 r. wykazało stratę w wysokości 30 000 zł. W trakcie 2025 r. właściciel pobrał zaliczki na poczet zysku w łącznej kwocie 70 000 zł, które zostały ujęte na koncie 24 i na dzień 31 grudnia 2025 r. pozostawały nierozliczone. Właściciel podjął decyzję o pokryciu straty z kapitału własnego oraz o zaliczeniu pobranych zaliczek jako dalszego zmniejszenia kapitału, bez obowiązku ich

eprasa.pl 339c99d798

zwrotu do jednostki. Saldo konta 80 na dzień 1 stycznia 2025 r. wynosiło 180 000 zł po stronie Ma.

Ewidencja w księgach rachunkowych roku 2026:

1. PK – przeksięgowanie straty za 2025 r. do rozliczenia
   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 30 000 zł
   Ma konto 86 „Wynik finansowy” 30 000 zł
2. PK – pokrycie straty kapitałem własnym właściciela
   Wn konto 80 „Kapitał właściciela” 30 000 zł
   Ma konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 30 000 zł
3. WB – zwrot zaliczek pobranych przez właściciela w poprzednim roku
   Wn konto 80 „Kapitał właściciela” 70 000 zł
   Ma konto 24 „Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku” 70 000 zł

***86** – Wynik finansowy*

(Sp)	*30 000,00*	*30 000,00*	*(1)*

***82** – Rozliczenie wyniku finansowego*

(1)	*30 000,00*	*30 000,00*	*(2)*

***80** – Kapitał właściciela*

(2)	*30 000,00*	*180 000,00*	*(Sp)*
(3)	*70 000,00*		

***24** – Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku*

(Sp)	*70 000,00*	*70 000,00*	*(3)*

PRZYKŁAD 3

Zysk niższy niż pobrane zaliczki (nadwyżka zaliczek zwrócona przez właściciela do jednostki)

Właściciel firmy osoby fizycznej w trakcie 2025 r. wypłacił zaliczki na poczet przewidywanego zysku za 2025 r. w kwocie 90 000 zł. Na dzień bilansowy, tj. 31 grudnia 2025 r., jednostka pozostawiła kwotę zaliczek na poczet zysku na koncie 24. Konto 80 „Kapitał właściciela” na 1 stycznia 2025 r. wykazywało saldo Ma w wysokości 180 000 zł. W 2026 r., po sporządzeniu sprawozdania finansowego i ustaleniu wyniku finansowego za 2025 r., który wyniósł 60 000 zł, właściciel firmy zdecydował o wypłacie zysku (po uwzględnieniu wypłaconych zaliczek). Kwota wypłaconych zaliczek w trakcie roku obrotowego okazała się wyższa od zysku za ten rok. W związku z tym kwotę zaliczek przewyższającą wartość faktycznie wypracowanego zysku przeksięgowano na zmniejszenie kapitału właściciela.

Ewidencja w księgach rachunkowych roku 2026:

1. PK – przeksięgowanie zysku za 2025 r. do rozliczenia
   Wn konto 86 „Wynik finansowy” 60 000 zł
   Ma konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 60 000 zł

eprasa.pl 339c99d798

2. PK – przeznaczenie zysku do wypłaty
   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 60 000 zł
   Ma konto 24 „Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku” 60 000 zł
3. PK – zmniejszenie kapitału właściciela o nadwyżkę pobranych zaliczek nad wypracowany zysk (90 000 zł – 60 000 zł)
   Wn konto 80 „Kapitał właściciela” 30 000 zł
   Ma konto 24 „Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku” 30 000 zł

24 *– Rozrachunki z właścicielem – zaliczkowe wypłaty na poczet zysku*

(Sp)	*90 000,00*	*60 000,00*	*(2)*
		30 000,00	*(3)*

82 *– Rozliczenie wyniku finansowego*

(2)	*60 000,00*	*60 000,00*	*(1)*

86 *– Wynik finansowy*

(1)	*60 000,00*	*60 000,00*	*(Sp)*

80 *– Kapitał właściciela*

(3)	*30 000,00*	*180 000,00*	*(Sp)*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ust. 1 ustawy ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 640)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

3 Czy biegły weryfikuje ważność i poprawność podpisów na sprawozdaniu finansowym

PROBLEM

W naszej jednostce dobiega do końca badanie sprawozdania finansowego za 2025 r. Zostało sporządzone w postaci elektronicznej i opatrzone podpisami elektronicznymi przez zobowiązane osoby. Czy biegły rewident, oprócz weryfikacji merytorycznej treści dokumentu, ma również obowiązek sprawdzić prawidłowość, kompletność i ważność złożonych podpisów – w tym, czy podpisały go właściwe osoby i czy same podpisy są technicznie ważne?

RADA

Tak, biegły rewident ma obowiązek zweryfikować prawidłowość, kompletność i ważność podpisów złożonych na sprawozdaniu finansowym. Obejmuje on

eprasa.pl 339c99d798

zarówno sprawdzenie kręgu osób podpisujących, jak i techniczną ważność samych podpisów elektronicznych. W przypadku gdy część członków organu wieloosobowego skorzystała z możliwości złożenia oświadczeń zamiast podpisu, weryfikacji podlega też treść tych oświadczeń, ich daty oraz to, czy sporządzono elektroniczną kopię dokumentu papierowego.

UZASADNIENIE

Kwestia ta była analizowana przez Ministerstwo Finansów, które zajęło w tej sprawie oficjalne stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pytania zamieszczone w serwisie podatki.gov.pl w zakładce E-sprawozdania-finansowe/pytania-i-odpowiedzi:

MF *Biegły rewident podczas badania powinien zweryfikować prawidłowość i kompletność złożonych na sprawozdaniu finansowym podpisów elektronicznych, w tym ich ważność. W przypadku gdy część osób wchodzących w skład kierownika jednostki skorzystała z możliwości złożenia oświadczeń, biegły rewident powinien również zweryfikować treść tych oświadczeń, daty, a także czy została wykonana elektroniczna kopia oświadczenia.*

To samo stanowisko resort potwierdził przy okazji odpowiedzi na kolejne, analogiczne pytanie, tym razem precyzując jego podstawę prawną:

MF *Jedną z czynności dokonywanych przez biegłego rewidenta w ramach prowadzonego badania sprawozdania finansowego (...) jest wydanie opinii, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego badanej jednostki zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi rachunkowości i sprawozdawczości finansowej (...) (art. 83 ust. 3 pkt 8 ustawy o biegłych rewidentach). (...) Zatem biegły rewident podczas badania sprawozdania finansowego powinien zweryfikować prawidłowość i kompletność złożonych na sprawozdaniu finansowym podpisów, w tym ich ważność.*

Konsekwencje stwierdzenia braków w podpisach.

Obowiązek weryfikacji podpisów wynika z art. 83 ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: ustawa o biegłych), który nakłada na biegłego obowiązek wyrażenia opinii nie tylko o rzetelności obrazu finansowego jednostki, ale również – odrębnie – czy sprawozdanie jest zgodne co do formy i treści z przepisami prawa. Skoro brak wymaganych podpisów lub ich nieważność narusza art. 52 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor), biegły nie może rzetelnie wydać tej drugiej opinii bez uprzedniej weryfikacji podpisów. Ocena wagi uchybienia należy do biegłego i zależy od okoliczności. Inaczej należy bowiem traktować brak podpisu osoby prowadzącej księgi rachunkowe, a inaczej brak oświadczenia jednego z członków organu wieloosobowego. W zależności od tej oceny biegły może wydać opinię z zastrzeżeniami, opinię negatywną albo odmówić jej wydania

eprasa.pl 339c99d798

(art. 83 ust. 5 ustawy o biegłych). Uchybienia mniejszej wagi odnotowuje w objaśnieniach (art. 83 ust. 3 pkt 13 ustawy o biegłych).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522)
- art. 83 ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1891)

©℗

Joanna Gawrońska
biegły rewident

4 Jak w księgach rachunkowych ująć prowizję bankową za prowadzenie rachunku ZFŚS

PROBLEM

Spółka z o.o. tworzy Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) oraz gromadzi jego środki na wyodrębnionym rachunku bankowym zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na koniec miesiąca bank automatycznie pobrał z rachunku ZFŚS miesięczną opłatę za prowadzenie rachunku w wysokości 35 zł. Operacja została wykazana na wyciągu bankowym jako obciążenie rachunku funduszu. W związku z zaistniałą sytuacją dział księgowości ma wątpliwości dotyczące prawidłowego sposobu ujęcia tej operacji w księgach rachunkowych oraz jej skutków podatkowych. Problem sprowadza się do ustalenia, czy pobrana prowizja bankowa powinna pomniejszać środki Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i obciążać konto 85-1 „Fundusze specjalne – ZFŚS", czy też powinna zostać zaliczona do kosztów bieżącej działalności pracodawcy. Czy opłata za prowadzenie rachunku ZFŚS może zostać uznana za koszt uzyskania przychodu pracodawcy w rozumieniu przepisów podatkowych? Jak prawidłowo zaksięgować pobranie tej prowizji z rachunku ZFŚS?

RADA

Opłata bankowa za prowadzenie wyodrębnionego rachunku ZFŚS nie obciąża funduszu. Powinna zostać ujęta jako koszt bieżącej działalności pracodawcy na koncie 40-2 „Usługi obce" (i ewentualnie równoległy zapis na koncie 55 „Koszty zarządu"). Ponieważ bank pobrał prowizję bezpośrednio z rachunku ZFŚS, pracodawca jest zobowiązany do niezwłocznej refundacji tej kwoty z rachunku bieżącego na rachunek ZFŚS. Prowizja stanowi koszt uzyskania przychodu pracodawcy. Skoro pracodawca ma ustawowy

eprasa.pl 339c99d798

obowiązek administrowania środkami funduszu, wydatki z tym związane są ponoszone w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i nie podlegają wyłączeniu z kosztów podatkowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ustawa o ZFŚS) środkami funduszu administruje pracodawca, a gromadzone są one na odrębnym rachunku bankowym (art. 10, art. 12 ust. 1 ustawy o ZFŚS). Obowiązek administrowania oznacza konieczność ponoszenia kosztów niezbędnych do funkcjonowania funduszu – w tym opłat bankowych za prowadzenie rachunku. Skoro pracodawca ma ustawowy obowiązek administrowania środkami funduszu (art. 10 ustawy o ZFŚS), wydatki z tym związane są ponoszone w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Oznacza to, że prowizja taka nie jest objęta wyłączeniem z art. 16 ust. 1 pkt 45 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów dotyczy bowiem jedynie sytuacji finansowania przez pracodawcę działalności socjalnej. Potwierdzenie takiego stanowiska można znaleźć również w nadal aktualnym piśmie Ministerstwa Finansów z 30 grudnia 1998 r. (sygn. PB3–5656/722-571/98), w którym bezpośrednio się stwierdza, że koszty ponoszone przez zakłady pracy przy prowadzeniu rachunku bankowego dla zakładowego funduszu świadczeń socjalnych stanowią dla tych zakładów koszty uzyskania przychodów w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Ewidencja pobranej prowizji w księgach rachunkowych. Ponieważ opłata za prowadzenie rachunku ZFŚS nie ma związku z finansowaniem działalności socjalnej, powinna zostać zrefundowana z rachunku bieżącego jednostki. Ewidencja księgowa obejmuje zatem dwie części: zaksięgowanie prowizji oraz jej refundację.

1. WB – obciążenie prowizją za prowadzenie wydzielonego rachunku ZFŚS

   Wn konto 40-2 „Usługi obce”

   Ma konto 13-6 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS”

   oraz równolegle:

   Wn konto 55 „Koszty zarządu”

   Ma konto 49 „Rozliczenie kosztów”
2. WB – obciążenie rachunku bieżącego kwotą refundacji:

   Wn konto 13-9 „Środki pieniężne w drodze”

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący”
3. WB – uznanie wydzielonego rachunku ZFŚS kwotą refundacji:

   Wn konto 13-6 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS”

   Ma konto 13-9 „Środki pieniężne w drodze”

Jednostka może również przyjąć w polityce rachunkowości rozwiązanie, w którym przelew między rachunkami bankowymi może przebiegać z pominięciem konta 13-9, tj.:

eprasa.pl 339c99d798

Wn konto 13-6 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS”

Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący”

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. tworzy ZFŚS i gromadzi jego środki na wyodrębnionym rachunku bankowym (konto 13-6). Saldo rachunku ZFŚS przed operacją wynosi 10 000 zł. Tyle samo wynosi saldo konta 85-1 „Fundusze specjalne – ZFŚS”. Na koniec miesiąca bank pobrał z rachunku ZFŚS prowizję za jego prowadzenie w kwocie 35 zł. Spółka prowadzi ewidencję kosztów na kontach zespołu 4 i 5. Zgodnie z polityką rachunkowości przelewy między rachunkami ujmowane są bezpośrednio na podstawie wyciągów bankowych, bez stosowania konta 13-9 „Środki pieniężne w drodze”.

1. WB – obciążenie prowizją za prowadzenie wydzielonego rachunku ZFŚS

   Wn konto 40-2 „Usługi obce” 35 zł

   Ma konto 13-6 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS” 35 zł

   oraz równolegle:

   Wn konto 55 „Koszty zarządu” 35 zł

   Ma konto 49 „Rozliczenie kosztów” 35 zł

Po tej operacji saldo konta 13-6 spada do 9965 zł, natomiast saldo konta 85-1 pozostaje niezmienione na poziomie 10 000 zł. Między rachunkiem ZFŚS a ewidencją funduszu powstaje różnica 35 zł wymagająca niezwłocznej refundacji.

2. WB – refundacja prowizji z rachunku bieżącego na rachunek ZFŚS:

   Wn konto 13-6 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS” 35 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 35 zł

Po refundacji saldo konta 13-6 wraca do poziomu 10 000 zł i jest zgodne z saldem konta 85-1 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS)”.

***13-1** – Rachunek bieżący*			
(Sp)	*xxx*	*35,00*	*(2)*

***13-6** – Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS*			
(Sp)	*10 000,00*	*35,00*	*(1)*
(2)	*35,00*		

***40-2** – Usługi obce*			
(1)	*35,00*		

***49** – Rozliczenie kosztów*			
	35,00	*(1)*	

***55** – Koszty zarządu*			
(1)	*35,00*		

***85-1** – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS)*			
		10 000,00	*(Sp)*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10, art. 12 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 25)
- art. 16 ust. 1 pkt 45 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

©℗
Dorota Pietrasz
księgowa

eprasa.pl 339c99d798

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1 Jak rozliczyć koszty wyburzenia budynku i wywozu gruzu

PROBLEM

Spółka kupiła nieruchomość gruntową z zamiarem realizacji inwestycji polegającej na budowie nowego budynku o przeznaczeniu użytkowym. Nabyta działka jest zabudowana budynkami, które – z uwagi na ich stan techniczny oraz brak przydatności do planowanej inwestycji – nie nadają się do wykorzystania i wymagają usunięcia. W związku z tym spółka planuje przeprowadzenie prac przygotowawczych obejmujących w szczególności rozbiórkę (wyburzenie) istniejących budynków, a także uporządkowanie terenu, w tym wywiezienie powstałego gruzu oraz innych odpadów budowlanych. Działania te są niezbędne do przygotowania gruntu pod realizację nowej inwestycji i stanowią warunek rozpoczęcia procesu budowlanego. Czy wydatki na wyburzenie istniejących budynków oraz uprzątnięcie terenu (wywóz gruzu) mogą zostać zaliczone bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów, czy też powinny zwiększać wartość początkową budynku, który zamierzamy wybudować?

RADA

Wydatki na wyburzenie istniejących budynków oraz wywóz gruzu będą podwyższały wartość początkową budynku, który spółka zamierza wybudować. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Aby dany wydatek mógł być uznany za koszt uzyskania przychodu, przede wszystkim musi zostać faktycznie poniesiony przez podatnika, mieć charakter definitywny (to jest nie może zostać podatnikowi zwrócony), pozostawać w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz być poniesiony w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów. Dodatkowo wydatek taki powinien być właściwie udokumentowany i nie może znajdować się w katalogu wydatków wyłączonych z kosztów podatkowych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop).

Nie wszystkie wydatki spełniające powyższe przesłanki mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów bezpośrednio w dacie ich poniesienia. Ustawodawca wprowadził bowiem szczególne zasady rozliczania wydatków o charakterze in-

eprasa.pl 339c99d798

westycyjnym, związanych z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych. Zgodnie z art. 15 ust. 6 updop wydatki te są rozliczane w czasie przez odpisy amortyzacyjne.

W przedstawionym stanie faktycznym spółka nabyła nieruchomość gruntową, na której znajdują się budynki. Obiekty te nie będą wykorzystywane w dalszej działalności spółki, lecz zostaną wyburzone w celu realizacji nowej inwestycji polegającej na budowie budynku. W związku z tym spółka będzie ponosić wydatki związane z rozbiórką istniejącej zabudowy oraz wywozem gruzu i uporządkowaniem terenu. Aby prawidłowo odpowiedzieć na pytanie spółki, należy odwołać się do przepisów dotyczących sposobu ustalania wartości początkowej środków trwałych wytwarzanych we własnym zakresie.

Jak ustalić wartość początkową wytwarzanego środka trwałego

Z art. 16g ust. 1 pkt 2 updop wynika, że w przypadku wytworzenia środka trwałego jego wartość początkową stanowi koszt wytworzenia. Za koszt wytworzenia uważa się wartość zużytych składników majątku, wykorzystanych usług obcych, kosztów wynagrodzeń oraz inne koszty, które można przypisać do wytworzenia środka trwałego (art. 16g ust. 4 updop). Katalog tych wydatków ma charakter otwarty. To oznacza, że obejmuje wszelkie koszty pozostające w związku przyczynowo-skutkowym z realizacją inwestycji i doprowadzeniem środka trwałego do stanu zdatnego do używania.

W praktyce do kosztu wytworzenia zalicza się nie tylko wydatki bezpośrednio związane z samą budową (na przykład materiały budowlane, usługi wykonawcze), lecz również wiele kosztów towarzyszących, takich jak koszty projektowe, geodezyjne, nadzoru inwestorskiego czy przygotowania terenu pod inwestycję.

Należy uznać, że wydatki ponoszone przez spółkę na wyburzenie istniejących budynków oraz wywóz gruzu stanowią element procesu przygotowania inwestycji i są niezbędne dla realizacji budowy nowego obiektu. Bez ich poniesienia nie byłoby możliwe rozpoczęcie prac budowlanych ani doprowadzenie środka trwałego do stanu zdatnego do używania.

Oznacza to, że istnieje bezpośredni związek między tymi wydatkami a wytworzeniem nowego środka trwałego. W konsekwencji wydatki te należy zakwalifikować jako element kosztu wytworzenia w rozumieniu art. 16g ust. 4 updop.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie zarówno w utrwalonej linii interpretacyjnej organów podatkowych, jak i w orzecznictwie sądów administracyjnych. Te konsekwentnie wskazują, że koszty rozbiórki istniejących obiektów, jeżeli są ponoszone w związku z realizacją nowej inwestycji, zwiększają wartość początkową nowo powstającego środka trwałego (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 maja 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.137.2025.2.BS).

Podsumowując, w przedstawionym stanie faktycznym wydatki na wyburzenie istniejących budynków oraz wywóz gruzu:

eprasa.pl 339c99d798

- nie stanowią bezpośrednio kosztów uzyskania przychodów,
- pozostają w bezpośrednim związku z procesem inwestycyjnym,
- powinny zostać zaliczone do kosztu wytworzenia nowego środka trwałego,
- zwiększają jego wartość początkową,
- podlegają rozliczeniu podatkowemu poprzez odpisy amortyzacyjne.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1, art. 16g ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 22 maja 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1--1.4010.137.2025.2.BS)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

2 Czy sprzedaż zabudowanej działki rolnej może korzystać ze zwolnienia z CIT

PROBLEM

Spółka z o.o. prowadzi działalność rolniczą w zakresie upraw rolnych. Planuje sprzedać działkę o powierzchni powyżej 1 ha, na której są postawione budynki gospodarcze. Spółka wykorzystuje je do produkcji rolnej. Działka ta jest kwalifikowana jako użytki rolne zabudowane. Została nabyta przez spółkę w 2001 r. Nabywca planuje prowadzić na działce działalność handlowo-usługową. Czy dochód ze sprzedaży tej działki będzie zwolniony z CIT?

RADA

Tak, w przedstawionym stanie faktycznym dochód ze sprzedaży działki będzie zwolniony z CIT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zwolniony z CIT jest dochód ze sprzedaży całości lub części nieruchomości lub udziału w nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego. Zwolnienie nie dotyczy dochodu uzyskanego ze sprzedaży, jeżeli sprzedaż ta następuje przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie całości lub części

eprasa.pl 339c99d798

zbywanej nieruchomości lub udziału w nieruchomości – art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop).

Z powołanego przepisu wynika, że aby dochód ze sprzedaży nieruchomości podlegał zwolnieniu z CIT:

- sprzedawane nieruchomości (albo udziały w tych nieruchomościach) muszą wchodzić w skład gospodarstwa rolnego oraz
- sprzedaż musi nastąpić po upływie pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie całości lub części zbywanych nieruchomości.

Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Co stanowi gospodarstwo rolne

Ilekroć w przepisach updop jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (dalej: u.p.r.) (art. 2 ust. 4 updop). W myśl art. 2 ust. 1 u.p.r.:

§ *Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.*

Artykuł 1 u.p.r. stanowi, że opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Na podstawie przepisów u.p.r. za gospodarstwo rolne w rozumieniu updop uznaje się nieruchomości, które spełniają łącznie następujące warunki:

- łączna powierzchnia gruntów wynosi ponad 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy,
- grunty są sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne,
- grunty nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Zasady dokonywania wpisów w ewidencji gruntów i budynków, wprowadzania zmian i aktualizacji ewidencji określa rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Zgodnie z § 8 ust. 1 tego rozporządzenia użytki gruntowe wykazywane w ewidencji dzielą się na następujące grupy:

1) grunty rolne,
2) grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione,
3) grunty zabudowane i zurbanizowane,
4) grunty pod wodami,
5) tereny różne.

Stosownie do treści § 9 ust. 1 tego rozporządzenia grunty rolne dzielą się na:

1) użytki rolne, do których zalicza się:

eprasa.pl 339c99d798

a) grunty orne, oznaczone symbolem R,

b) łąki trwałe, oznaczone symbolem Ł,

c) pastwiska trwałe, oznaczone symbolem Ps,

d) sady, oznaczone symbolem S,

e) grunty rolne zabudowane, oznaczone symbolem Br,

f) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, oznaczone symbolem Lzr,

g) grunty pod stawami, oznaczone symbolem Wsr,

h) grunty pod rowami, oznaczone symbolem W;

2) nieużytki, oznaczone symbolem N.

W przedstawionym przypadku sprzedawana przez spółkę działka jest użytkiem rolnym, ewidencjonowanym jako grunty rolne zabudowane (symbol Br). Wchodzi ona w skład gospodarstwa rolnego, a od końca roku, w którym nastąpiło jej nabycie przez spółkę, minęło pięć lat. Działka nie jest zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. W takim przypadku sprzedaż tej działki będzie zwolniona z CIT na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 updop, jako sprzedaż części nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- art. 2 ust. 1 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- § 8 ust. 1 i § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 219; ost.zm. Dz.U. z 2024 r. poz. 1954)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

3 Czy można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów utracone wadium

PROBLEM

Jedna z firm ogłosiła przetarg na sprzedaż nieruchomości gruntowej. Spółka z o.o. wzięła udział w przetargu i została wyłoniona jako jego zwycięzca. Warunkiem wzięcia udziału w przetargu było wpłacenie wadium. Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej zostało zapłacone przez spółkę przelewem na rachunek firmy przed wzięciem udziału w przetargu. Ostatecznie spółka nie zdecydowała się jednak na zakup nieruchomości z przyczyn leżących po jej stronie. Skutkiem tego było odstąpienie od zawarcia umowy oraz zachowanie przez sprzedającego sumy wadium uiszczonej w związku z przetargiem. Czy spółka może zaliczyć do kosztów podatkowych utracone wadium?

eprasa.pl 339c99d798

RADA

W przedstawionym stanie faktycznym utracone wadium nie stanowi dla spółki kosztu uzyskania przychodu. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) – art. 15 ust. 1 updop.

Kosztami uzyskania przychodów nie mogą być wydatki, których przyczyną poniesienia jest niewłaściwe postępowanie podatnika. Brak staranności w prowadzeniu własnych spraw nie daje prawa do pomniejszenia podstawy opodatkowania CIT. Nie można bowiem na Skarb Państwa przerzucać ryzyka gospodarczego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. W konsekwencji „kosztowy" charakter mają jedynie te wydatki, których poniesienie nie wynika z zawinienia podatnika, braku należytej staranności czy też braku nadzoru. Wszystkie bowiem rodzaje winy, w przypadku gdy można je przypisać postępowaniu podatnika, prowadzą do wniosku, że tak poniesiony wydatek ma charakter działań negatywnych. Poniesienie wydatku będącego rezultatem nienależytego postępowania nie chroni bowiem źródła przychodu i tym bardziej nie zabezpiecza go przed uszczerbkiem. Z tego powodu w przedstawionym stanie faktycznym należy uznać, że zatrzymane przez sprzedającego wadium nie stanowi dla spółki kosztu uzyskania przychodów. Spółka wskazała bowiem, że powodem zatrzymania wadium było odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po jej stronie. To wskazuje, że doszło do zawinienia po stronie spółki, a nie oferenta.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 15 ust. 1 i art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

4 Jak amortyzować znakowarkę laserową

PROBLEM

Spółka z o.o. nabyła znakowarkę laserową. Jak sklasyfikować ją w KŚT? Jak możemy ją amortyzować?

RADA

Znakowarkę laserową należy sklasyfikować w rodzaju KŚT 479. Spółka może ją amortyzować z zastosowaniem metody liniowej lub degresywnej. Jeżeli

eprasa.pl 339c99d798

zostaną spełnione warunki omówione w uzasadnieniu, spółka może również wybrać jednorazową amortyzację w ramach tzw. amortyzacji *de minimis*, jednorazową amortyzację fabrycznie nowego środka trwałego albo amortyzację według stawki indywidualnie ustalonej. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Środki trwałe klasyfikuje się według Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT). Należy uznać, że znakowarki laserowe powinny się klasyfikować w rodzaju 479 obejmującym pozostałe maszyny, urządzenia i aparaty do procesów materiałowych. Pewność w tym zakresie można uzyskać, występując do Urzędu Statystycznego w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii statystycznej. Najprościej można to zrobić, korzystając z formularza dostępnego na stronie https://lodz.stat.gov.pl/osrodki/osrodek-klasyfikacji-i-nomenklatur-urzedu-statystycznego-w-lodzi/formularz/.

Schemat KŚT (wyciąg)

Symbol KŚT			Wyszczególnienie	Powiązanie z:
grupa	podgrupa	rodzaj		PKWiU 2015
4	47	479	Pozostałe maszyny, urządzenia i aparaty do procesów materiałowych	28.99.39.0

Jakimi metodami można amortyzować znakowarki laserowe

Metoda liniowa. Znakowarki laserowe mogą być amortyzowane metodą liniową. W przypadku podjęcia decyzji o amortyzacji nabytej znakowarki laserowej tą metodą spółka powinna stosować roczną stawkę amortyzacyjną w wysokości 14% (zob. art. 16i ust. 1 w zw. z poz. 04 załącznika nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop).

Metoda degresywna. Znakowarki laserowe mogą być również amortyzowane metodą degresywną. Metoda ta ma zastosowanie do maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 3–6 i 8 KŚT oraz środków transportu (czyli środków trwałych klasyfikowanych w grupie 7 KŚT), z wyłączeniem samochodów osobowych (art. 16k ust. 1 updop). Przy tej metodzie odpisy amortyzacyjne dokonywane są od corocznie innej podstawy, tj. od wartości początkowej środka trwałego pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne. Spółka korzystająca z tej metody amortyzacji dokonuje jej przy zastosowaniu podwyższonych stawek amortyzacyjnych o współczynnik nie wyższy niż 2,0. W omawianym przypadku będzie to 28% (2 × 14%). Począwszy od roku podatkowego, w którym określona na powyższych zasadach roczna kwota amortyzacji miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, spółka powinna zacząć dokonywać dalszych odpisów amortyzacyjnych metodą liniową.

Amortyzacja jednorazowa. Jeżeli spółka jest małym podatnikiem, może również rozważyć jednorazową amortyzację znakowarki laserowej na podstawie art. 16k ust. 7–13 updop,

eprasa.pl 339c99d798

a więc w ramach tzw. amortyzacji *de minimis* (w 2026 r. status małego podatnika CIT posiada podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług nie przekroczyła w 2025 r. kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, tj. 8 517 000 zł). Prawo do jednorazowej amortyzacji na tej podstawie przysługuje do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości odpisów amortyzacyjnych. W 2026 r. łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć 213 000 zł. Korzystając z jednorazowej amortyzacji, podatnicy muszą pamiętać, że stanowi ona pomoc *de minimis* udzielaną w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*.

Ponadto, jeżeli znakowarka laserowa jest nowa, istnieje możliwość jej jednorazowej amortyzacji jako nowego środka trwałego na podstawie art. 16k ust. 14–21 updop. Prawo do jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych przysługuje do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 100 000 zł.

Amortyzacja według stawki indywidualnie ustalonej. Jeżeli znakowarka laserowa ma status:

- używanego środka trwałego; jest tak, jeżeli spółka jest w stanie udowodnić, że przed nabyciem była ona wykorzystywana przez inny podmiot co najmniej przez okres 6 miesięcy, lub
- ulepszonego środka trwałego; jest tak, jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych wydatki poniesione przez spółkę na jej ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej

– to może być ona również amortyzowana według stawki indywidualnie ustalonej (zob. art. 16j ust. 2 updop).

W przypadku wyboru tej metody amortyzacji okres amortyzacji znakowarki laserowej nie może być krótszy niż:

1) 24 miesiące (co odpowiada rocznej stawce amortyzacyjnej w wysokości 50%) – jeżeli jej wartość początkowa nie przekracza 25 000 zł,
2) 36 miesięcy (co odpowiada rocznej stawce amortyzacyjnej w wysokości 33,3%) – jeżeli wartość początkowa jest wyższa od 25 000 zł i nie przekracza 50 000 zł,
3) 60 miesięcy (co odpowiada rocznej stawce amortyzacyjnej w wysokości 20%) – jeżeli jej wartość przekracza 50 000 zł

– zob. art. 16j ust. 1 pkt 1 updop.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16i ust. 1, art. 16j ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 16k oraz poz. 04 załącznika nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 2016 r. poz. 1864)

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

eprasa.pl 339c99d798

5 Czy przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część mogą być przedmiotem leasingu – wyrok NSA

Przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część mogą być przedmiotem leasingu podatkowego – wyrok NSA z 17 września 2025 r. (sygn. akt II FSK 617/25).

Stan faktyczny

Spółka wystąpiła o interpretację indywidualną dotyczącą przepisów ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Kluczowym zagadnieniem było ustalenie, czy przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część (ZCP) mogą być przedmiotem leasingu podatkowego, a w konsekwencji – czy powstała w takim przypadku wartość firmy (goodwill) może podlegać amortyzacji przez korzystającego.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy stwierdził, że definicja leasingu zawarta w art. 17a pkt 1 updop nie obejmuje przedsiębiorstwa ani jego zorganizowanej części. Wskazywał, że przepis ten odnosi się wyłącznie do środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz gruntów. W ocenie organu leasing podatkowy może dotyczyć jedynie pojedynczych składników majątkowych (np. środków trwałych), a nie całych struktur gospodarczych. Jego zdaniem dopuszczenie leasingu przedsiębiorstwa prowadziłoby do obejścia przepisów dotyczących opodatkowania szczególnych struktur, jakimi są przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część. Dodatkowo podnosił, że możliwość powstania wartości firmy w przypadku oddania przedsiębiorstwa do korzystania wynika jedynie ze szczególnych regulacji (np. dotyczących komercjalizacji), a nie z przepisów o leasingu.

Spółka zaskarżyła interpretację do sądu administracyjnego.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił zaskarżoną interpretację. Uznał, że wykładnia przepisów zaprezentowana przez organ była zawężająca. WSA zwrócił uwagę, że przepisy o leasingu podatkowym należy interpretować systemowo, z uwzględnieniem innych regulacji updop – w szczególności dotyczących amortyzacji wartości firmy.

Zdaniem sądu, skoro ustawodawca dopuszcza powstanie wartości firmy w wyniku przyjęcia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części do odpłatnego korzystania, to oznacza, że taka forma korzystania musi być prawnie dopuszczalna – w tym także w ramach leasingu.

eprasa.pl 339c99d798

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną organu, podzielając stanowisko sądu pierwszej instancji.

NSA wskazał, że choć definicja leasingu w przepisach updop nie wymienia wprost przedsiębiorstwa ani jego zorganizowanej części, to nie można interpretować jej w oderwaniu od innych przepisów – w szczególności art. 16b ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy.

Sąd podkreślił, że:

1) ustawodawca wprost przewiduje możliwość amortyzacji wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części także w drodze przyjęcia do odpłatnego korzystania,
2) odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający – co jest charakterystyczne dla leasingu podatkowego,
3) podatkowe przepisy o leasingu mają szerszy zakres niż cywilnoprawna umowa leasingu i obejmują również inne stosunki prawne o podobnym charakterze.

NSA uznał, że nie byłoby racjonalne przyjęcie, iż możliwe jest powstanie i amortyzacja wartości firmy w takiej sytuacji, a jednocześnie wykluczenie samej możliwości oddania przedsiębiorstwa do korzystania w formie leasingu.

W konsekwencji sąd potwierdził, że przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część mogą być przedmiotem leasingu podatkowego.

Od redakcji

Wyrok ten ma ogromne znaczenie dla praktyki gospodarczej, ponieważ definitywnie potwierdza możliwość leasingowania całych zakładów lub pionów biznesowych.

Orzeczenie potwierdza szerokie rozumienie leasingu podatkowego, wykraczające poza pojedyncze składniki majątku i obejmujące również całe przedsiębiorstwa lub ich zorganizowane części. Szczególnie ważne jest potwierdzenie możliwości amortyzacji wartości firmy powstałej w takich transakcjach. Otwiera to podatnikom drogę do efektywnego planowania podatkowego przy wykorzystaniu leasingu jako narzędzia przejmowania lub korzystania z biznesu.

Wyrok wpisuje się także w linię orzeczniczą podkreślającą konieczność systemowej i racjonalnej wykładni przepisów podatkowych – z uwzględnieniem ich celu oraz wzajemnych powiązań.

W praktyce oznacza to większą elastyczność w strukturach transakcyjnych oraz ograniczenie ryzyka kwestionowania tego typu rozwiązań przez organy podatkowe.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 339c99d798

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1 Jak ustalać limit przychodów w ryczałcie, jeżeli podatnik osiąga przychody z najmu prywatnego oraz z wynajmu samochodów

PROBLEM

Prowadzę działalność gospodarczą w zakresie wynajmu samochodów. Ponadto wynajmuję mieszkania w ramach najmu prywatnego. Oba te źródła przychodów są opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych według stawki 8,5% oraz 12,5% przychodów od nadwyżki ponad kwotę 100 000 zł. Czy na potrzeby limitu 100 000 zł powinienem sumować przychody osiągane z obu źródeł?

RADA

W przedstawionym przypadku podatnik stosuje limit w wysokości 100 000 zł odrębnie dla każdego ze źródeł przychodów. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Usługi wynajmu i dzierżawy m.in.:

- samochodów osobowych i furgonetek, bez kierowcy (PKWiU 77.11.10.0),
- pozostałych pojazdów samochodowych (z wyłączeniem motocykli), bez kierowcy (PKWiU 77.12.1)

– są opodatkowane stawką 8,5% oraz 12,5% przychodów od nadwyżki ponad kwotę 100 000 zł (art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. f ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne; dalej: uzpd).

W ten sam sposób opodatkowane są również przychody uzyskiwane z najmu prywatnego (art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a uzpd).

Z pytania wynika, że podatnik osiąga przychody z obu wymienionych źródeł przychodów. Do każdego ze źródeł przychodów, tj. dla najmu prywatnego oraz działalności gospodarczej w zakresie wynajmu samochodów, powinien stosować odrębny limit w wysokości 100 000 zł. Na takie postępowanie zezwala podatnikowi brzmienie

eprasa.pl 339c99d798

art. 12 ust. 14 uzpd. Z przepisu tego wynika, że w przypadku osiągania przez podatnika przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, również gdy działalność ta jest prowadzona w formie spółki, oraz przychodów z najmu prywatnego, kwota przychodów określona w art. 12 ust. 1 pkt 4 uzpd, czyli kwota 100 000 zł, dotyczy odrębnie przychodów osiąganych z tych źródeł przychodów. Stanowisko to potwierdzają również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 27 lipca 2023 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.438.2023.1.MK) czytamy, że:

MF *(…) w przepisach ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym również wskazane są źródła przychodów w przepisach dotyczących stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Skoro ustawodawca odróżnia przychody z najmu (art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym) od przychodów z najmu składników majątku związanych z działalnością gospodarczą (art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. f Ryczałtu), to są to dwa odrębne od siebie źródła przychodów. Tym samym podatnik, który uzyskuje przychody z wynajmu prywatnego oraz wynajmu w ramach działalności gospodarczej, ma prawo stosować dwa oddzielne limity dla obu źródeł przychodów.*

PRZYKŁAD

Podatnik osiąga przychody z działalności gospodarczej w zakresie wynajmu samochodów oraz z najmu prywatnego. Dla obu źródeł przychodów stawka ryczałtu wynosi 8,5% oraz 12,5% przychodów od nadwyżki ponad kwotę 100 000 złotych. W 2026 r. przychód do opodatkowania z działalności gospodarczej wyniesie 85 000 zł. Przychód z najmu prywatnego wyniesie 55 000 zł. Do każdego z tych źródeł przychodów podatnik może zastosować odrębny limit przychodów w wysokości 100 000 zł. Pozwoli mu to na stosowanie przez cały 2026 r. stawki ryczałtu w wysokości 8,5% dla każdego ze źródeł przychodów. W 2026 r. podatnik zapłaci:

- 7225 zł (85 000 zł × 8,5%) ryczałtu z tytułu działalności gospodarczej,
- 4675 zł (55 000 zł × 8,5%) ryczałtu z tytułu najmu prywatnego.

Razem ryczałt należny za 2026 r. wyniesie u podatnika 11 900 zł (7225 zł + 4675 zł).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a i lit. f ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 27 lipca 2023 r. (sygn. 0115-KDIT1.4011.438.2023.1.MK)

©℗

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

eprasa.pl 339c99d798

2 Jak amortyzować fotobudkę

PROBLEM

Od ponad roku prowadzę działalność w zakresie organizacji wesel, chrzcin i innych uroczystości. Z uwagi na dużą popularność fotobudek zdecydowałem się na jej zakup. Cena 14 900 zł netto. Jak powinienem klasyfikować taki środek trwały? W jaki sposób mogę go amortyzować?

RADA

Fotobudkę należy klasyfikować w rodzaju KŚT 669. Może ją Pan amortyzować z zastosowaniem metody liniowej lub degresywnej. Jeżeli jest Pan małym podatnikiem, to dopuszczalna jest również jednorazowa amortyzacja fotobudki w ramach tzw. amortyzacji *de minimis*. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Środki trwałe klasyfikuje się według Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT). Należy uznać, że fotobudki powinno się klasyfikować w rodzaju 669, obejmującym pozostałe urządzenia nieprzemysłowe. Pewność w tym zakresie można uzyskać, występując do Urzędu Statystycznego w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii statystycznej. Najprościej to zrobić, korzystając z formularza dostępnego na stronie https://lodz.stat.gov.pl/osrodki/osrodek-klasyfikacji-i-nomenklatur-urzedu-statystycznegow-lodzi/formularz/.

Schemat KŚT (wyciąg)

Symbol KŚT			Wyszczególnienie	Powiązanie z:
grupa	podgrupa	rodzaj		PKWiU 2015
6	66	669	Pozostałe urządzenia nieprzemysłowe	22.23.1, 25.40.1, 25.99.21.0, 26.40.60.0, 26.51, 26.52, 26.60, 26.70, 27.51, 27.52, 27.90.11.0, 28.23, 28.24, 28.29.3, 28.99.3, dział 32

Jakimi metodami można amortyzować fotobudkę

Metoda liniowa. Fotobudki mogą być amortyzowane metodą liniową. Jeśli zdecyduje się Pan na tę metodę, powinien Pan stosować roczną stawkę amortyzacyjną w wysokości 10% (zob. art. 22i ust. 1 w zw. z poz. 06 załącznika nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof).

Metoda degresywna. Fotobudki mogą być również amortyzowane metodą degresywną. Metoda ta ma zastosowanie do maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 3–6 i 8 KŚT oraz środków transportu (czyli środków trwałych klasyfikowanych

eprasa.pl 339c99d798

w grupie 7 KŚT), z wyłączeniem samochodów osobowych (art. 22k ust. 1 updof). Przy tej metodzie odpisy amortyzacyjne dokonywane są od corocznie innej podstawy, tj. od wartości początkowej środka trwałego pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne. Podatnicy korzystający z tej metody amortyzacji dokonują odpisów amortyzacyjnych przy zastosowaniu podwyższonych stawek amortyzacyjnych o współczynnik nie wyższy niż 2,0. W omawianym przypadku jest to 20% (2 × 10%). Począwszy od roku podatkowego, w którym określona na powyższych zasadach roczna kwota amortyzacji miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, powinien Pan zacząć dokonywać dalszych odpisów amortyzacyjnych metodą liniową.

Amortyzacja jednorazowa. Jeżeli jest Pan małym podatnikiem, może Pan również rozważyć jednorazową amortyzację fotobudki na podstawie art. 22k ust. 7–13 updof, a więc w ramach tzw. amortyzacji *de minimis* (w 2026 r. status małego podatnika PIT posiada podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług nie przekroczyła w 2025 r. kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, tj. 8 517 000 zł). Prawo do jednorazowej amortyzacji na tej podstawie przysługuje do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości odpisów amortyzacyjnych. W 2026 r. łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć 213 000 zł. Korzystając z jednorazowej amortyzacji, podatnicy muszą pamiętać, że stanowi ona pomoc *de minimis* udzielaną w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*.

Ponadto, jeżeli fotobudka jest nowa, istnieje możliwość jej jednorazowej amortyzacji jako nowego środka trwałego (na podstawie art. 22k ust. 14–21 updof). Prawo do jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych przysługuje do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 100 000 zł.

Amortyzacja według stawki indywidualnie ustalonej. Jeżeli fotobudka ma status:

- używanego środka trwałego (jest tak, jeżeli jest Pan w stanie udowodnić, że przed nabyciem była ona wykorzystywana przez inny podmiot co najmniej przez okres 6 miesięcy) lub
- ulepszonego środka trwałego (jest tak, jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych wydatki poniesione przez Pana na jej ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej)

– to może być ona również amortyzowana przez Pana według stawki indywidualnie ustalonej.

W przypadku wyboru tej metody okres amortyzacji fotobudki, której wartość początkowa nie przekracza 25 000 zł, nie może być krótszy niż 24 miesiące (zob. art. 22j ust. 1 pkt 1 lit. a updof), co odpowiada rocznej stawce amortyzacyjnej w wysokości 50%.

eprasa.pl 339c99d798

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22i ust. 1, art. 22j ust. 1 pkt 1 lit. a i ust. 2 , art. 22k oraz poz. 06 załącznika nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- § 1 i § 2 rozporządzenie Rady Ministrów z 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 2016 r. poz. 1864)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

3 Czy zwrot kosztów najmu mieszkania na rzecz prezesa spółki stanowi dla niego przychód opodatkowany PIT

PROBLEM

W umowie zawartej z prezesem zarządu zobowiązaliśmy się do pokrywania uzasadnionych wydatków związanych z wykonywaniem przez niego obowiązków wynikających z tej umowy. Prezes zarządu posiada miejsce zamieszkania w znacznej odległości od siedziby naszej spółki, co uniemożliwia mu codzienne dojazdy. W celu zapewnienia stałej obecności i sprawnego zarządzania działalnością spółki zdecydował się na wynajem lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której znajduje się nasza siedziba. W związku z tym prezes będzie do nas występował o zwrot ponoszonych kosztów najmu, a my – zgodnie z postanowieniami zawartej umowy – będziemy dokonywali ich refundacji na podstawie przedkładanych wniosków. Czy zwracane przez nas kwoty będą stanowiły dla prezesa zarządu przychód podlegający opodatkowaniu PIT?

RADA

Zwrot kosztów najmu mieszkania dokonywany na rzecz prezesa zarządu będzie stanowił dla niego przychód podlegający opodatkowaniu PIT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Podstawową zasadą systemu podatku dochodowego od osób fizycznych jest zasada powszechności opodatkowania, zgodnie z którą opodatkowaniu podlegają wszelkiego rodzaju dochody uzyskiwane przez osoby fizyczne, z wyjątkiem tych, które zostały wyraźnie wyłączone z opodatkowania na podstawie przepisów szczególnych. Oznacza to,

eprasa.pl 339c99d798

że każde przysporzenie majątkowe uzyskane przez podatnika powinno zostać przeanalizowane pod kątem jego kwalifikacji podatkowej, w szczególności w zakresie ustalenia źródła przychodu oraz ewentualnych obowiązków płatnika.

W przedstawionym przypadku prezes zarządu wykonuje na rzecz spółki usługi zarządzania na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przychody uzyskiwane przez osoby wchodzące w skład organów osób prawnych, niezależnie od podstawy ich powołania lub zawartej umowy, kwalifikowane są do źródła przychodów określanego jako działalność wykonywana osobiście. Oznacza to, że wszelkie świadczenia otrzymywane przez prezesa zarządu w związku z pełnieniem funkcji w organie spółki – zarówno o charakterze pieniężnym, jak i niepieniężnym – co do zasady mieszczą się w tym właśnie źródle przychodów.

Jednocześnie jednak samo zakwalifikowanie danego świadczenia do określonego źródła przychodu nie przesądza jeszcze o jego opodatkowaniu. Kluczowe znaczenie ma bowiem ustalenie, czy dane świadczenie stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Przychodem są nie tylko otrzymane pieniądze, ale również wartość świadczeń w naturze oraz innych nieodpłatnych świadczeń. W praktyce oznacza to, że przychód podlegający opodatkowaniu PIT powstanie również w takich sytuacjach, w których podatnik nie otrzymuje bezpośrednio środków pieniężnych, lecz uzyskuje korzyść majątkową w innej postaci.

Kiedy nieodpłatne świadczenie jest przychodem podlegającym opodatkowaniu PIT

Ustawodawca nie zdefiniował wprost pojęcia „nieodpłatnych świadczeń", co oznacza konieczność odwołania się do jego wykładni wypracowanej w orzecznictwie sądów administracyjnych oraz Trybunału Konstytucyjnego. Zgodnie z tym dorobkiem interpretacyjnym za nieodpłatne świadczenie uznaje się wszelkie zdarzenia gospodarcze i prawne, których skutkiem jest uzyskanie przez podatnika korzyści majątkowej bez ponoszenia ekwiwalentnego świadczenia wzajemnego. Może to polegać zarówno na zwiększeniu aktywów, jak i na uniknięciu wydatku, który podatnik musiałby ponieść z własnych środków.

W tym kontekście istotne znaczenie mają kryteria wskazane przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 8 lipca 2014 r. (sygn. akt K 7/13), zgodnie z którym nie każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej stanowi przychód podatkowy. Aby można było mówić o powstaniu przychodu, świadczenie musi zostać spełnione za zgodą podatnika, być w jego interesie oraz prowadzić do realnej, wymiernej korzyści majątkowej, która jest przypisana indywidualnie do konkretnej osoby. Dopiero łączne spełnienie tych przesłanek pozwala na uznanie świadczenia za podlegające opodatkowaniu.

W przedstawionym stanie faktycznym prezes zarządu wynajmuje lokal mieszkalny we własnym imieniu i na własną rzecz, a następnie występuje do spółki o zwrot poniesio-

eprasa.pl 339c99d798

nych kosztów. Oznacza to, że to on jest stroną stosunku najmu i to on w pierwszej kolejności ponosi ekonomiczny ciężar związany z zapewnieniem sobie zakwaterowania w miejscu wykonywania obowiązków. Następnie koszty te są mu refundowane przez spółkę na podstawie obowiązujących postanowień umowy. W rezultacie dochodzi do sytuacji, w której prezes zarządu nie ponosi ostatecznie wydatku związanego z najmem mieszkania. To oznacza, że uzyskuje wymierną korzyść majątkową w postaci uniknięcia kosztu, który – w braku takiego zwrotu – musiałby zostać pokryty z jego własnych środków. Z perspektywy ekonomicznej nie ulega wątpliwości, że sytuacja ta prowadzi do poprawy jego sytuacji majątkowej.

Należy przy tym podkreślić, że zwrot kosztów najmu nie ma charakteru neutralnego ani czysto technicznego. Nie jest to jedynie element organizacji pracy spółki, lecz świadczenie, które realnie wpływa na sytuację majątkową prezesa zarządu. Otrzymuje on bowiem świadczenie, które pozwala mu na korzystanie z lokalu mieszkalnego bez ponoszenia ostatecznego ciężaru finansowego, co w normalnych warunkach stanowiłoby jego własny wydatek.

Ponadto w takiej sytuacji nie można przyjąć, że świadczenie to realizowane jest wyłącznie w interesie spółki. Owszem, zapewnienie możliwości zakwaterowania w miejscu wykonywania obowiązków służy efektywności zarządzania i ciągłości funkcjonowania spółki, jednak nie zmienia to faktu, że równolegle korzyść uzyskuje sam prezes zarządu. W jego przypadku dochodzi do zmniejszenia kosztów życia, które musiałby ponieść niezależnie od sposobu organizacji pracy.

Z punktu widzenia przesłanek wskazanych w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego należy uznać, że wszystkie warunki uznania świadczenia za przychód są spełnione. Po pierwsze, prezes zarządu korzysta ze świadczenia za swoją zgodą, co wynika z faktu zawarcia umowy najmu oraz występowania o zwrot kosztów. Po drugie, świadczenie to przynosi mu realną, wymierną korzyść majątkową w postaci zaoszczędzenia wydatku na zakwaterowanie. Po trzecie, korzyść ta ma charakter indywidualny i jest w pełni przypisana do jego osoby, ponieważ dotyczy konkretnych, ponoszonych przez niego kosztów.

Dodatkowo należy podkreślić, że świadczenie to nie stanowi warunku niezbędnego do zgodnego z prawem wykonywania obowiązków w takim znaczeniu, które wyłączałoby możliwość jego kwalifikacji jako przychodu. Nie jest to sytuacja, w której świadczenie ma charakter *stricte* organizacyjny i nie wiąże się z żadnym przysporzeniem po stronie beneficjenta, lecz przypadek, w którym dochodzi do rzeczywistego zwrotu kosztów ponoszonych przez konkretną osobę.

W konsekwencji należy uznać, że zwrot kosztów najmu mieszkania stanowi dla prezesa zarządu przychód z działalności wykonywanej osobiście. Oznacza to, że spółka jako podmiot dokonujący wypłat świadczeń jest zobowiązana do realizacji obowiązków płatnika wynikających z przepisów updof. W szczególności obejmuje to obowiązek obliczenia, pobrania oraz odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy od wartości świad-

eprasa.pl 339c99d798

czenia, a następnie przekazania jej do właściwego urzędu skarbowego w ustawowym terminie. Stanowisko to potwierdzają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 12 czerwca 2025 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.436.2025.2.JK2).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 13 pkt 7 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 12 czerwca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3--2.4011.436.2025.2.JK2)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

4 Kiedy sprzedaż mieszkań stanowi działalność gospodarczą – wyrok NSA

Wyszukiwanie okazji, remont i szybka odsprzedaż mieszkań z zyskiem świadczą o prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej w tym zakresie – wyrok NSA z 25 lutego 2025 r. (sygn. akt II FSK 823/22).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła podatniczki, która w latach 2014–2016 dokonywała transakcji zakupu i sprzedaży mieszkań. Schemat jej działania polegał na wyszukiwaniu lokali w atrakcyjnych lokalizacjach, lecz w złym stanie technicznym, ich remoncie (prowadzonym systemem gospodarczym), a następnie sprzedaży z zyskiem.

Organy podatkowe uznały, że czynności te nie stanowiły zwykłego zarządzania majątkiem prywatnym, lecz były przejawem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W konsekwencji uzyskane przychody zostały zakwalifikowane jako przychody z działalności gospodarczej, co wykluczało możliwość zastosowania preferencji podatkowych przewidzianych dla sprzedaży prywatnych nieruchomości (m.in. tzw. ulgi mieszkaniowej).

Podatniczka zakwestionowała skuteczność działań organów w zakresie zawieszenia biegu przedawnienia zobowiązań podatkowych, twierdząc, że wszczęcie postępowania karnego skarbowego miało charakter instrumentalny.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej uznał, że skala, częstotliwość oraz zorganizowany charakter działań podatniczki (wyszukiwanie okazji, remonty, szybka odsprzedaż

eprasa.pl 339c99d798

z zyskiem) świadczą o prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Organ odrzucił argument o przedawnieniu, wskazując, że postępowanie karne skarbowe zostało wszczęte zasadnie, a podatniczka została o nim skutecznie zawiadomiona, co zawiesiło bieg przedawnienia. Fiskus podkreślił, że zaciąganie kolejnych kredytów na zakup mieszkań przy jednoczesnym posiadaniu innych zadłużeń nie jest typowe dla zarządu majątkiem prywatnym, lecz wskazuje na nastawienie na zysk.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie oddalił skargę podatniczki. Potwierdził ustalenia organów, że aktywność kobiety wypełniała definicję działalności gospodarczej (zarobkowy charakter, ciągłość i działanie we własnym imieniu). WSA uznał również, że nie doszło do instrumentalnego wykorzystania prawa przy wszczęciu postępowania karnego skarbowego, ponieważ istniały realne podstawy do postawienia zarzutów niedeklarowania przychodów z działalności.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną, w pełni podzielając stanowisko sądu pierwszej instancji.

W odniesieniu do przedawnienia NSA wskazał, że wszczęcie postępowania karnego skarbowego nastąpiło przed upływem terminu przedawnienia i było powiązane z ustaleniami kontroli podatkowej. Podatniczce przedstawiono zarzuty, a samo zawieszenie postępowania karnego do czasu zakończenia sprawy podatkowej nie świadczy o jego instrumentalnym charakterze. W ocenie sądu brak było podstaw do przyjęcia, że działania organów miały wyłącznie na celu zawieszenie biegu przedawnienia.

Odnosząc się do meritum sprawy, NSA potwierdził, że aktywność podatniczki spełniała przesłanki działalności gospodarczej. Podkreślono, że działania miały charakter zarobkowy, były powtarzalne i zorganizowane, a podatniczka działała we własnym imieniu. Model polegający na zakupie nieruchomości, ich remoncie i sprzedaży z zyskiem wskazywał na świadome i planowe prowadzenie działalności nastawionej na osiąganie dochodu. Sąd zaznaczył również, że liczba transakcji nie ma decydującego znaczenia – kluczowe jest spełnienie ustawowych przesłanek działalności gospodarczej.

W konsekwencji przychody te nie mogły zostać uznane za przychody z odpłatnego zbycia nieruchomości w ramach majątku prywatnego, co wykluczało zastosowanie preferencji podatkowych.

NSA odniósł się także do zarzutów dotyczących postępowania dowodowego, uznając, że organy prawidłowo oceniły zgromadzony materiał i zasadnie odmówiły wiarygodności zeznaniom świadków, które pozostawały w sprzeczności z obiektywnymi okolicznościami sprawy.

eprasa.pl 339c99d798

Od redakcji

Wyrok ten jest ważnym sygnałem dla osób zajmujących się tzw. flippingiem mieszkań. Potwierdza on, że nawet niewielka liczba transakcji, jeśli towarzyszy im zorganizowany sposób działania (remonty, finansowanie kredytowe), może zostać uznana za działalność gospodarczą. Przy czym o kwalifikacji przychodów decydują obiektywne okoliczności, a nie deklaracje podatnika co do jego zamiaru. Jednocześnie wyrok wskazuje, że wszczęcie postępowania karnego skarbowego – jeśli jest uzasadnione przebiegiem sprawy – skutecznie zawiesza bieg terminu przedawnienia i nie może być automatycznie uznane za działanie instrumentalne.

W praktyce oznacza to zwiększone ryzyko podatkowe dla osób obracających nieruchomościami poza działalnością gospodarczą oraz ograniczone możliwości kwestionowania zawieszenia biegu przedawnienia.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1 Jak ewidencjonować w pkpir odsetki od kredytu firmowego

PROBLEM

Zaciągnąłem kredyt firmowy. W jaki sposób księgować w pkpir odsetki od tego kredytu płacone z rachunku bankowego? Na podstawie jakiego dokumentu i kiedy?

RADA

Odsetki od kredytu firmowego należy księgować w pkpir w dacie zapłaty na podstawie wyciągu bankowego. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zaciągnięcie kredytu firmowego jest powszechnym zdarzeniem gospodarczym w działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne. Jego prawidłowe ujęcie w pkpir wymaga rozróżnienia między częścią kapitałową a odsetkową zobowiązania oraz uwzględnienia zasad wynikających zarówno z ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku

eprasa.pl 339c99d798

dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof), jak i rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia pkpir).

Czy część kapitałowa raty kredytowej jest kosztem podatkowym

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków wprost wyłączonych z kosztów na podstawie art. 23 updof. Z art. 23 ust. 1 pkt 8 updof wynika, że za koszty podatkowe nie uznaje się wydatków na spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek (kredytów). Na podstawie tego przepisu podatnicy nie mogą zaliczać do kosztów podatkowych części kapitałowej raty kredytowej.

Kiedy odsetki od kredytu firmowego są kosztem podatkowym

Na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 32 updof nie stanowią kosztów uzyskania przychodów naliczone, lecz niezapłacone odsetki od zobowiązań. Oznacza to, że odsetki od kredytu mogą być zaliczone do kosztów podatkowych wyłącznie w momencie ich faktycznej zapłaty, a nie w momencie ich naliczenia przez bank. Tym samym moment potrącalności odsetek ma zawsze charakter kasowy. Przedsiębiorca prowadzący pkpir może ujmować w księdze wyłącznie zapłacone odsetki od zaciągniętego kredytu związanego z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Związek ten może mieć charakter bezpośredni (np. kredyt na zakup towarów handlowych) lub pośredni (np. kredyt obrotowy na finansowanie bieżącej działalności).

Na podstawie jakiego dowodu księgować w pkpir odsetki płacone od kredytu

Podstawą księgowania odsetek w księdze jest wyciąg bankowy, który dokumentuje faktyczne obciążenie rachunku bankowego przedsiębiorcy kwotą odsetek. Dodatkowo pomocniczo można posługiwać się harmonogramem spłat kredytu lub zestawieniem odsetek udostępnianym przez bank, jednak dokumentem księgowym pozostaje przede wszystkim dowód zapłaty.

Odsetki od kredytu ujmuje się w kolumnie 15 pkpir „Pozostałe wydatki". Kolumna ta służy do ewidencjonowania kosztów innych niż zakup towarów handlowych i materiałów czy wynagrodzeń. Odsetki jako koszt finansowy nie mieszczą się w kategoriach ujmowanych w pozostałych kolumnach księgi, dlatego prawidłowe jest ich ujęcie właśnie w tej kolumnie.

eprasa.pl 339c99d798

PRZYKŁAD

Podatniczka zawarła umowę kredytu na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej. Każdego 10. dnia miesiąca automatycznie z konta bankowego podatniczki bank ściąga ratę kredytu (kapitał plus odsetki). Podatniczka ma harmonogram spłaty kredytu, z wyszczególnieniem odsetek, dzięki czemu wie, ile one wynoszą w każdym miesiącu. 10 maja 2026 r. z rachunku podatniczki została ściągnięta kolejna rata. Kwota odsetek wyniosła 58 zł. Podatniczka zaksięgowała ją w pkpir za maj 10 maja 2026 r. na podstawie wyciągu bankowego.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Numer dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe wydatki	
				zł	gr
1	2	4	8	15	
45	10-05-2026	Wyciąg bankowy z 10.05.2026	Odsetki od kredytu	58	00

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 1 pkt 8 i pkt 32 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- § 6 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1299)

Monika M. Brzostowska
doradca podatkowy

IX. ZUS

1 Czy świadczenie usług przez psychologa w ramach działalności nierejestrowanej powoduje obowiązek ubezpieczeń społecznych

PROBLEM

Psycholog świadczy usługi na rzecz konsumentów w ramach działalności nierejestrowanej. Nie zawiera z nimi pisemnych umów zlecenia ani umów o świadczenie usług. Czy samo umówienie wizyty oznacza zawarcie umowy zlecenia? Czy w takiej sytuacji psycholog podlega ubezpieczeniom społecznym, a jeśli tak – kto jest płatnikiem składek?

eprasa.pl 339c99d798

RADA

Zasadniczo działalność nierejestrowana nie stanowi tytułu do ubezpieczeń. Zatem usługi dla konsumentów świadczone przez psychologa w ramach tej działalności też nie powinny być oskładkowane, gdyż żaden przepis tej kwestii nie reguluje. Natomiast ZUS stoi na stanowisku, że jeżeli tego rodzaju usługi (szczególnie jeśli będą to regularne konsultacje psychologiczne) zostaną zakwalifikowane jako umowa zlecenia lub umowa o świadczenie usług, wówczas osoba wykonująca działalność nierejestrowaną będzie podlegać ubezpieczeniom na zasadach dotyczących zleceniobiorców. Dotyczy to również sytuacji, w której nie została zawarta pisemna umowa, ale umówiona wizyta się odbyła. W takim przypadku dany konsument jako zleceniodawca powinien być płatnikiem składek, co w praktyce może okazać się trudne do zrealizowania. Szczegóły w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Osoby wykonujące działalność nierejestrowaną (która nie jest działalnością gospodarczą) często nawiązują współpracę z przedsiębiorcami czy z innymi osobami fizycznymi. Przedmiotem tej współpracy są niejednokrotnie różnego rodzaju usługi świadczone sporadycznie, jednorazowo albo cyklicznie.

W praktyce pojawiają się wątpliwości, czy świadczenie takich usług może powodować konieczność zgłoszenia takiej osoby do ubezpieczeń społecznych (i z jakiego tytułu), co o tym decyduje i kto będzie płatnikiem składek w takim przypadku.

Należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem ZUS, jeśli wykonywanie usług na rzecz innych podmiotów będzie nosiło cechy umowy zlecenia, to w danych okolicznościach osoba wykonująca działalność nierejestrowaną może podlegać ubezpieczeniom jako zleceniobiorca.

Warunki wykonywania działalności nierejestrowanej. Działalnością nierejestrowaną jest działalność spełniająca określone warunki, tj.:

- przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym kwartale 225% kwoty minimalnego wynagrodzenia (tj. 10 813,50 zł w 2026 r.),
- osoba wykonująca działalność nierejestrowaną w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Sama działalność nierejestrowana nie stanowi tytułu do ubezpieczeń społecznych.

WAŻNE! Działalność nierejestrowana, mimo że wyczerpuje kryteria wykonywania działalności gospodarczej określone w ustawie – Prawo przedsiębiorców, nie musi być zarejestrowana w CEIDG do czasu przekroczenia limitu przychodowego.

eprasa.pl 339c99d798

Gdy wskazany limit w danym kwartale zostanie przekroczony, wówczas działalność ta staje się działalnością gospodarczą. Obowiązkiem osoby wykonującej tę działalność będzie złożenie wniosku o wpis w CEIDG w ciągu 7 dni od daty przekroczenia wymienionego limitu. W konsekwencji należy także dokonać zgłoszenia w ZUS do odpowiednich ubezpieczeń z tytułu działalności gospodarczej.

Świadczenie usług w ramach działalności nierejestrowanej a składki ZUS. Jeżeli w ramach takiej działalności będą świadczone określonego rodzaju usługi noszące cechy umowy zlecenia (decyduje o tym sposób wykonywania umowy, a nie jej nazwa), nawet jeśli nie została zawarta umowa w formie pisemnej, wówczas osoba prowadząca działalność nierejestrowaną będzie podlegać ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu tak jak zleceniobiorca.

Zatem obowiązkowe będą ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne. Natomiast do ubezpieczenia chorobowego osoba ta może przystąpić na zasadzie dobrowolności, na swój wniosek.

Takie stanowisko prezentuje ZUS, m.in. w interpretacji indywidualnej z 12 grudnia 2024 r. (sygn. DI/200000/43/1118/2024):

ZUS *Natomiast, o prawidłowym określeniu rodzaju umowy cywilnoprawnej nie decyduje wyłącznie nazwa umowy, ani jej formalne postanowienia. Zasadniczo oceniany jest sposób wykonywania umowy, a w szczególności realizowanie przez strony cech charakterystycznych dla danego stosunku prawnego, które odróżniają zawartą i realizowaną umowę od innych umów cywilnoprawnych. Zgodny zamiar stron i cel umowy urzeczywistniają się nie w treści kontraktu, który zazwyczaj odpowiada kodeksowym wzorcom, lecz w sposobie jego realizacji ukazującym intencje stron. Określenie i nazwanie przez strony wzajemnego zobowiązania „porozumieniem" nie oznacza, że działania z niego wynikające nie będą miały znamion umowy o świadczenie usług. Podsumowując, porozumienie o współpracy jest formą umowy cywilnoprawnej, której treść jest kształtowana przez strony zobowiązania.*

ZUS stwierdził przy tym, że porozumienie o współpracy jest zobowiązaniem cywilnoprawnym, które przyjmuje postać umowy nienazwanej (do której stosuje się przepisy ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące umowy zlecenia). Z tego względu zastosowanie znajdzie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej: ustawa systemowa) dotyczący obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zleceniobiorcy.

W tej sytuacji płatnikiem składek jest jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna (np. konsument), z którą osobę wykonującą działalność nierejestrowaną łączy stosunek prawny uzasadniający objęcie ubezpieczeniami, tj. w tym przypadku umowa zlecenia.

Potwierdzeniem tego jest również stanowisko rządu. Mianowicie na stronie biznes.gov.pl możemy przeczytać:

Jeśli w ramach działalności nierejestrowanej chcesz świadczyć usługi, czyli wykonujesz umowę o świadczenie usług albo umowę-zlecenie, to podlegasz ubezpieczeniom jako zleceniobiorca. Podmiot zawierający z tobą taką umowę (zleceniodawca) pełni wtedy

eprasa.pl 339c99d798

obowiązki płatnika składek i ma obowiązek w ciągu 7 dni zgłosić cię do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego i opłacać składki ZUS.

Pamiętaj!

Nie będziesz mieć obowiązku opłacania składek społecznych ani zdrowotnych tylko wówczas, jeśli w ramach działalności nierejestrowanej sprzedajesz towary (na przykład rękodzieło).

Zgodnie z zasadami ogólnymi, wykonywanie pracy na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, może stanowić samoistny i odrębny tytuł do ubezpieczeń.

Z tego wynika dość rygorystyczne podejście do zakresu czynności, które mogą być wykonywane w ramach działalności nierejestrowanej i które nie powodują obowiązku ubezpieczeń z tytułu umowy zlecenia.

PRZYKŁAD

Wojciech K. wykonuje działalność nierejestrowaną od 1 stycznia 2026 r. Od 1 czerwca 2026 r. w ramach tej działalności, na zasadach współpracy, świadczy usługi psychologiczne dla pracowników Urzędu Miasta w Opolu. Zgodnie ze stanowiskiem ZUS osoba z tytułu współpracy z urzędem miasta powinna być objęta obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym jako zleceniobiorca. Urząd Miasta w Opolu, będący płatnikiem składek, powinien zatem dokonać zgłoszenia Wojciecha K. do tych ubezpieczeń na druku ZUS ZUA z kodem 0411 od 1 czerwca 2026 r.

Podsumowując, choć działalność nierejestrowana sama w sobie nie powoduje obowiązku ubezpieczeń, to w praktyce świadczenie usług – nawet bez pisemnej umowy – może zostać uznane za umowę zlecenia. W takiej sytuacji psycholog będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym, a płatnikiem składek stanie się jego klient (jako zleceniodawca).

Warto też zwrócić się do ZUS w sprawie wydania interpretacji indywidualnej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 pkt 2, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c i lit. e, art. 74 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost. zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)
- art. 5 ust. 1–4 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 750 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

©℗

Małgorzata Kozłowska
radca prawny, specjalista i praktyk
od wielu lat zajmuje się prawem ubezpieczeń społecznych

eprasa.pl 339c99d798

X. KADRY I PŁACE

1 Jak ustalić prawo i obliczyć odprawę pośmiertną

PROBLEM

Nasz wieloletni pracownik trafił do szpitala w lutym 2026 r. i przebywał tam w śpiączce przez kilka tygodni. W maju 2026 r. dowiedzieliśmy się o śmierci tej osoby. Jak obliczyć odprawę pośmiertną i komu należy ją wypłacić, jeżeli pracownik był kawalerem? Osoba ta była wynagradzana stałą miesięczną stawką, otrzymywała też wynagrodzenie za nadgodziny i pracę w porze nocnej. Nie miała prawa do składników wynagrodzenia za dłuższe okresy.

RADA

Odprawę pośmiertną należy obliczyć według zasad, które mają zastosowanie przy ustalaniu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. W tej podstawie należy ująć zarówno składniki stałe, jak i zmienne. Natomiast uprawnionymi do odprawy pośmiertnej będą dzieci zmarłego lub jego rodzice. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Stosunek pracy wygasa z dniem śmierci pracownika – art. 63^1 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.). Fakt, iż pracownik przebywał wcześniej w szpitalu w stanie śpiączki, nie wpływa na trwanie stosunku pracy, bowiem jego nieobecność w tym okresie była usprawiedliwiona, a zatrudnienie trwało aż do momentu zgonu w maju 2026 r.

Krąg osób uprawnionych do odprawy pośmiertnej. W przypadku pracownika będącego kawalerem krąg osób uprawnionych do odprawy pośmiertnej jest ściśle ograniczony i nie pokrywa się automatycznie z kręgiem spadkobierców ustawowych. Świadczenie to przysługuje małżonkowi (co w tym przypadku nie ma miejsca) oraz innym członkom rodziny spełniającym warunki do uzyskania renty rodzinnej (art. 93 § 4 k.p.).

W opisanej sytuacji uprawnionymi do odprawy pośmiertnej mogą być:

- dzieci zmarłego (własne, drugiego małżonka, przysposobione) – jeżeli pracownik je posiadał i spełniają one kryteria wiekowe (wiek do 16 lat albo do 25 lat, jeżeli kontynuują naukę) lub zdrowotne – bez względu na wiek (dzieci stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy);

eprasa.pl 339c99d798

- rodzice zmarłego (w tym ojczym, macocha, osoby przysposabiające) – pod warunkiem jednoczesnego spełnienia dwóch przesłanek:
  – wieku lub zdrowia: rodzic w chwili śmierci pracownika musiał ukończyć 50 lat lub być niezdolny do pracy albo wychowywać inne osoby uprawnione do renty po zmarłym,
  – alimentacyjnej: zmarły pracownik musiał bezpośrednio przed śmiercią przyczyniać się do ich utrzymania.

Pojęcie „przyczynianie się do utrzymania" nie jest tożsame z pełnym pozostawaniem na utrzymaniu zmarłego. W orzecznictwie wskazuje się, że wystarczy regularne wsparcie finansowe lub rzeczowe istotne dla egzystencji rodzica (wyrok SN z 21 listopada 2011 r., sygn. akt II UK 65/11, M.P.Pr. 2012/3/159–162). Jeśli powyższe warunki nie zostaną spełnione, odprawa pośmiertna nie jest wypłacana i nie wchodzi do spadku.

W sytuacji gdy do odprawy uprawniony jest tylko jeden członek rodziny (np. jeden rodzic), przysługuje mu odprawa w wysokości połowy należnej kwoty. Jeśli uprawnieni są oboje rodzice, każde z nich ma prawo otrzymać po połowie odprawy. Należy przy tym zweryfikować, czy pracownik był objęty ubezpieczeniem na życie finansowanym przez pracodawcę. Jeżeli odszkodowanie z polisy wypłacone uprawnionym osobom jest równe lub wyższe od odprawy, pracodawca może być zwolniony z jej wypłaty (art. 93 § 7 k.p.).

Zasady obliczania wysokości odprawy pośmiertnej. Wysokość odprawy pośmiertnej zależy od okresu zatrudnienia pracownika i wynosi:

- 1-miesięczne wynagrodzenie – w przypadku stażu wynoszącego poniżej 10 lat,
- 3-miesięczne wynagrodzenie – w przypadku stażu wynoszącego co najmniej 10 lat,
- 6-miesięczne wynagrodzenie – w przypadku stażu wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przy ustalaniu kwoty świadczenia należy stosować zasady obowiązujące przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Oznacza to, że w podstawie wymiaru uwzględniane są zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki określone w stałej stawce miesięcznej przyjmuje się w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do odprawy, czyli w tym przypadku z maja 2026 r. Okres hospitalizacji nie obniża tej podstawy. Należy więc przyjąć kwotę brutto wynagrodzenia wynikającą z umowy o pracę.

W przypadku składników zmiennych sytuacja jest bardziej złożona z powodu nieobecności pracownika w okresie referencyjnym (luty, marzec, kwiecień 2026 r.). Standardowo składniki zmienne za okresy nie dłuższe niż miesiąc obliczane są z okresu 3 miesięcy poprzedzających nabycie prawa do odprawy. W przypadkach znacznego wahania wysokości tych składników wynagrodzenia mogą być uwzględnione przy ustalaniu wynagrodzenia urlopowego w łącznej wysokości wypłaconej pracownikowi w okresie nieprzekraczającym 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu (§ 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypła-

eprasa.pl 339c99d798

cania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop; dalej: rozporządzenie urlopowe).

Jeśli pracownik w tym okresie nie wypracował składników zmiennych z powodu choroby, konieczne jest zastosowanie mechanizmu dopełniania podstawy (uzupełniania wynagrodzenia). Wynagrodzenie faktycznie wypłacone we wspomnianym okresie dzieli się przez liczbę dni pracy, za które przysługiwało, a wynik mnoży przez liczbę dni, które pracownik powinien przepracować zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy (§ 16 ust. 2 rozporządzenia urlopowego). W sytuacji gdy w tym okresie pracownik nie przepracował ani jednego dnia i nie otrzymał w tym czasie żadnych zmiennych składników, należy zastosować odpowiednio § 11 rozporządzenia urlopowego. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli przez cały okres przyjęty do ustalenia podstawy wymiaru, poprzedzający miesiąc, w którym należy ustalić odprawę pośmiertną, lub przez okres krótszy, lecz obejmujący pełny miesiąc kalendarzowy lub pełne miesiące kalendarzowe, pracownikowi nie przysługiwało wynagrodzenie zmienne przy ustalaniu podstawy wymiaru uwzględnia się najbliższe miesiące, za które pracownikowi przysługiwało takie wynagrodzenie. Natomiast w sytuacji gdy pracownik przed ustalaniem odprawy pośmiertnej otrzymał wynagrodzenie zmienne za okres krótszy niż przyjęty do ustalenia tej podstawy (krótszy niż za 3 miesiące), podstawę wymiaru stanowi wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres faktycznie przepracowany.

PRZYKŁAD

Pracownik od 5 lat zatrudniony w spółce „C" zmarł w maju 2026 r. Osoba ta otrzymywała ostatnio wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 7500 zł. W okresie od lutego 2026 r. do dnia śmierci w maju 2026 r. przebywał w szpitalu. Pracownik był kawalerem, ale prawo do odprawy pośmiertnej uzyskali jego rodzice.

Wariant I

W okresie od listopada 2025 r. do stycznia 2026 r. pracownik otrzymał 1200 zł wynagrodzenia wraz z dodatkiem za pracę nadliczbową. W tym czasie przepracował 56 dni z 58 dni do przepracowania. W podstawie wymiaru odprawy pośmiertnej należy uwzględnić składniki zmienne w wysokości ustalonej w następujący sposób:

- 21,43 zł (1200 zł : 56 dni) × 58 dni = 1242,94 zł (składnik zmienny po uzupełnieniu),
- 1242,94 zł : 3 = 414,31 zł (średnia wysokość składnika zmiennego),
- 7500 zł + 414,31 zł = 7914,31 zł (podstawa wymiaru odprawy pośmiertnej).

Odprawa przysługuje uprawnionym osobom w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia pracownika, czyli 7914,31 zł.

Wariant II

Pracownik został zatrudniony od 1 stycznia 2026 r. W lutym br. otrzymał 350 zł wynagrodzenia wraz z dodatkiem za pracę nadliczbową w styczniu 2026 r. (przepracował cały ten miesiąc). W podstawie wymiaru odprawy pośmiertnej należy uwzględnić

eprasa.pl 339c99d798

składnik zmienny w wysokości 350 zł a podstawa wymiaru odprawy wyniesie 7850 zł. Odprawa przysługuje uprawnionym osobom w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia pracownika, czyli 7850 zł.

Odprawa pośmiertna jest świadczeniem uprzywilejowanym, co oznacza, że:

- jest zwolniona z podatku dochodowego bez względu na wysokość (art. 21 ust. 1 pkt 7 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych),
- nie podlega oskładkowaniu składkami ZUS,
- pracodawca wypłaca kwotę brutto bezpośrednio osobie uprawnionej i nie wystawia z tego tytułu PIT-11.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 63^1, art. 93 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost. zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 67–71 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749; ost. zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 425)
- § 8 ust. 2, § 11, § 14–16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. Nr 2, poz. 14; ost. zm. Dz.U. z 2009 r., Nr 174 poz. 1353)
- art. 21 ust. 1 pkt 7 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok SN z 21 listopada 2011 r. (sygn. akt II UK 65/11, M.P.Pr. 2012/3/159–162)

©℗

Alicja Kozłowska
specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
praktyk z wieloletnim doświadczeniem w dziale kadrowo-płacowym

KONFERENCJA STACJONARNA

INFOR akademia

FORUM KADR I KSIĘGOWOŚCI 2026

16 czerwca 2026
Warszawa

2 równoległe ścieżki:
Kadry i Księgowość | Znakomici eksperci | Praktyczna wiedza | Stoły dyskusyjne | Networking

Szczegóły na: www.sklep.infor.pl | Kontakt: szkolenia@infor.pl 22 212 13 14

PATRONI MEDIALNI: INFORLEX, MK Monitor Księgowego, MP Monitor, DGP Dziennik Gazeta Prawna

PARTNERZY: COMARCH, EBI 24, wfirma, symfonia, Nest! Bank

eprasa.pl 339c99d798

XI. ORDYNACJA PODATKOWA

1 Wstrzymanie wykonania decyzji podatkowej jako środek wyjątkowy – postanowienie NSA

Zasadą jest wykonalność decyzji, a jej wstrzymanie ma charakter wyjątkowy. Może ono nastąpić jedynie w sytuacji, gdy strona wykaże istnienie realnego niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody lub powstania trudnych do odwrócenia skutków. Ciężar uprawdopodobnienia tych przesłanek spoczywa na podatniku składającym wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji. Same twierdzenia o możliwych negatywnych konsekwencjach, takich jak pogorszenie płynności finansowej czy ryzyko egzekucji, są niewystarczające. Konieczne jest ich poparcie konkretnymi dokumentami, w szczególności dotyczącymi sytuacji finansowej i majątkowej – postanowienie NSA z 10 marca 2026 r. (sygn. akt I FSK 2001/25).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wobec której organ podatkowy określił zobowiązanie w podatku od towarów i usług za okres od maja 2017 r. do października 2018 r. Po oddaleniu skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie spółka wniosła skargę kasacyjną, a jednocześnie wystąpiła o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że wykonanie decyzji może doprowadzić do wszczęcia postępowania egzekucyjnego i w konsekwencji naruszyć jej płynność finansową oraz uniemożliwić pokrywanie bieżących kosztów działalności. Zdaniem spółki groziło to wyrządzeniem znacznej szkody.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy konsekwentnie utrzymywał zasadność wydanej decyzji i nie dopatrzył się podstaw do jej niewykonania. W jego ocenie okoliczności podnoszone przez spółkę nie uzasadniały zastosowania nadzwyczajnej instytucji wstrzymania wykonania decyzji.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie oddalił skargę spółki, uznając decyzję organu za prawidłową. Tym samym otworzył drogę do jej wykonania, co skłoni-

eprasa.pl 339c99d798

ło podatnika do złożenia wniosku o ochronę tymczasową na etapie postępowania kasacyjnego.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny odmówił wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.

Sąd przypomniał, że zgodnie z przepisami postępowania sądowoadministracyjnego zasadą jest wykonalność decyzji, a jej wstrzymanie ma charakter wyjątkowy. Może ono nastąpić jedynie w sytuacji, gdy strona wykaże istnienie realnego niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody lub powstania trudnych do odwrócenia skutków.

NSA podkreślił, że ciężar uprawdopodobnienia tych przesłanek spoczywa na wnioskodawcy. Samo twierdzenie o możliwych negatywnych konsekwencjach, takich jak pogorszenie płynności finansowej czy ryzyko egzekucji, jest niewystarczające. Konieczne jest ich poparcie konkretnymi dokumentami, w szczególności dotyczącymi sytuacji finansowej i majątkowej.

W analizowanej sprawie spółka ograniczyła się do ogólnych stwierdzeń i nie przedstawiła pełnej dokumentacji pozwalającej ocenić rzeczywisty wpływ wykonania decyzji na jej sytuację ekonomiczną. Materiał dowodowy był niepełny i nie pozwalał na stwierdzenie, że zachodzą ustawowe przesłanki udzielenia ochrony tymczasowej.

NSA zwrócił również uwagę, że samo ryzyko egzekucji czy konieczność zapłaty zobowiązania podatkowego nie stanowią nadzwyczajnej szkody – są one normalną konsekwencją funkcjonowania systemu podatkowego. Instytucja wstrzymania wykonania decyzji nie służy ochronie przed każdą dolegliwością finansową, lecz wyłącznie przed skutkami, których nie dałoby się naprawić w przypadku wygrania sprawy.

W konsekwencji, wobec niewykazania przesłanek ustawowych, wniosek został oddalony.

Od redakcji

Postanowienie to stanowi ważne przypomnienie dla podatników, że wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji nie jest jedynie formalnością. Aby był skuteczny, musi zawierać głębokie uzasadnienie ekonomiczne, poparte konkretnymi dowodami (np. wyciągami z kont, wykazem zobowiązań, aktualnym bilansem).

Samo powołanie się na „ryzyko egzekucji” czy „utratę płynności” bez twardych danych finansowych jest niemal zawsze skazane na niepowodzenie przed NSA. Sąd traktuje wstrzymanie wykonania decyzji jako środek nadzwyczajny, a nie automatyczny mechanizm blokujący działania fiskusa na czas trwania sporu sądowego.

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 339c99d798

POLECAMY

w następnych numerach MONITORA księgowego:

- Działalność influencerów – rozliczenie podatkowe
- Dywidenda w spółce opodatkowanej estońskim CIT
- Odliczanie wydatków na wymianę dachu w ramach ulgi termomodernizacyjnej
- Tokeny jako element wynagrodzenia i przychód pracownika
- Księgowanie dokumentów zbiorczych dla potrzeb JPK_KR_PD i wypełnianie węzła RPD
- Czy należy ustalać wartość rezydualną środków trwałych
- Czy błędny kurs waluty na fakturze wpływa na prawo do odliczenia VAT

Nowości w INFORLEX:

- „Biuletyn VAT" nr 5: E-commerce – najczęściej spotykane problemy z rozliczeniem VAT od WSTO
- „Poradnik Gazety Prawnej" nr 5: Mobbing i staffing w księgowości – identyfikacja, prewencja, dobre praktyki
- „Monitor Bezpieczeństwa i Higieny Pracy" nr 2: Wypadek pracownika na hulajnodze elektrycznej lub rowerze a obowiązki pracodawcy
- webinarium: KKS w biurze rachunkowym – odpowiedzialność, ryzyka i skuteczna ochrona
- wideoporada: Czy można kilka razy pobrać z KSeF tę samą fakturę

PRENUMERATA 2026

MONITOR księgowego
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1315 zł
w wersji STANDARD (e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1150 zł

POLECAMY RÓWNIEŻ miesięczniki:

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

BIULETYN VAT
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

www.sklep.infor.pl
801 626 666, 22 761 30 30
bok@infor.pl

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.infor.pl

Dyrektor Centrum Wydawniczego
Grzegorz Błażejczyk
grzegorz.blazejczyk@infor.pl

Redaktor naczelna
Ewa Sławińska
ewa.slawinska@infor.pl

Zespół redakcyjny
Paweł Muż – zastępca redaktora naczelnego
Agata Pinzuł – redaktor
Katarzyna Wojciechowska – redaktor
Edyta Wojtecka – redaktor graficzna
Agnieszka Wójcik – sekretarz redakcji, korekta

Adres redakcji:
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.inforlex.pl/ewydania

Biuro Reklamy:
Ewa Gromek
e-mail: ewa.gromek@infor.pl
tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
e-mail: bok@infor.pl
www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.
Ⓒ – znak zastrzeżenia praw autorskich;
Ⓟ – znak odpłatności;
ⒸⓅ – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-00-93-066

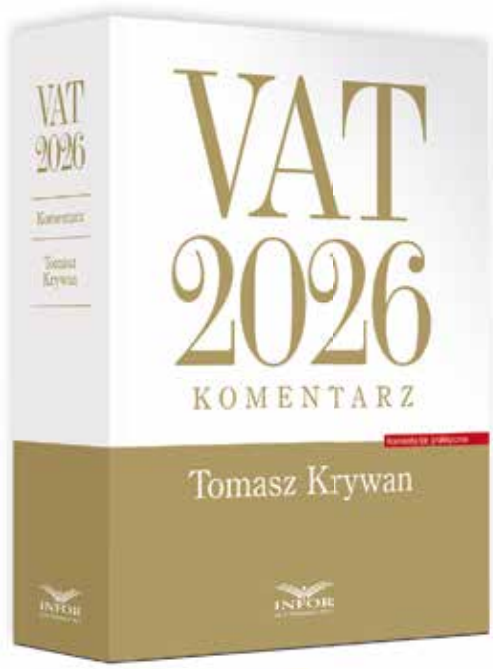
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 14 200 egz.

eprasa.pl 339c99d798

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Najnowsze zmiany w VAT 2026

Publikacja zawiera praktyczne omówienie każdego przepisu ustawy o podatku od towarów i usług. Uwzględnia zmiany, które weszły w życie **1 stycznia, 1 lutego i 1 kwietnia 2026 r.**, związane m.in.: z wprowadzeniem obowiązkowego KSeF, oraz ich wpływ na dotychczasowe zasady rozliczeń VAT. Komentarz zawiera również praktyczne tabele i niemal 300 przykładów pokazujących, jak rozliczać VAT (w tym, jak wypełniać JPK_VAT).

Najnowsze zmiany dotyczą m.in.:

- zasad wystawiania i doręczania faktur w **KSeF**,
- zasad rozliczania **faktur korygujących**,
- przechowywania faktur i wystawiania ich duplikatów po **wprowadzeniu KSeF**,
- anulowania faktur i zwrotu VAT,
- dokumentowania i rozliczania faktur dla **rolników ryczałtowych**,
- podniesienia **limitu zwolnienia podmiotowego**.

Szczegóły na: **sklep.infor.pl**

W SERII POLECAMY:

PIT 2026
Komentarz

CIT 2026
Komentarz

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

eprasa.pl 339c99d798

Wypróbuj Systim

stworzony przez księgowych, dla księgowych

Prosty w obsłudze i niedrogi program do księgowości i płac

- Księgi handlowe, KPiR, ryczałt
- CIT estoński
- Atrakcyjna cena, korzystne rabaty dla biur rachunkowych
- Umowy, listy płac, rachunki
- Wysyłanie deklaracji do US i ZUS prosto z programu
- Automaty do księgowania faktur
- Generuj Bilans, RZiS, sprawozdanie finansowe
- Automatyczne rozliczanie rozrachunków

SYSTIM
Twoja firma zawsze pod ręką

Już 12 lat na rynku!
Sprawdź naszą ofertę:
www.Systim.pl | 22 350 64 30

eprasa.pl 339c99d798

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl
MK MONITOR księgowego
e-dodatek
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Rozliczanie przychodów z najmu prywatnego nieruchomości – krok po kroku

Przychody z najmu prywatnego nieruchomości mogą być opodatkowane wyłącznie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Podatnicy nie mogą takich przychodów rozliczać na zasadach ogólnych. Przedstawiamy krok po kroku, jak prawidłowo rozliczać takie przychody.

Krok 1. Ustal wysokość przychodu

Co jest przychodem z najmu	Przychodem z najmu prywatnego nieruchomości jest czynsz, jaki płaci najemca. Wysokość przychodu ustala się na podstawie dowodów potwierdzających otrzymanie czynszu, np. przelewów dokonywanych przez najemcę na rachunek wynajmującego. Jeżeli z umowy najmu wynika, że najemca oprócz czynszu ma obowiązek ponoszenia opłat związanych z wynajmowaną nieruchomością, to opłaty te nie stanowią dla wynajmującego przychodu z najmu. W tym przypadku nie ma znaczenia, czy najemca przekazuje opłaty bezpośrednio wynajmującemu, czy też samodzielnie je reguluje. Jeśli z umowy najmu nie wynika obowiązek ponoszenia opłat przez najemcę, a najemca je ponosi, to stanowią one przychód wynajmującego.

eprasa.pl 339c99d798

	WAŻNE! **Małżonkowie, między którymi istnieje wspólność majątkowa, przychody z najmu wspólnej nieruchomości rozliczają po połowie. Mogą jednak złożyć do urzędu skarbowego oświadczenie, że przychody te będzie rozliczać tylko jedno z nich. Oświadczenie należy złożyć do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymano pierwszy przychód z najmu, albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy przychód osiągnięto w grudniu.**
Kiedy powstaje przychód z najmu	Przychód z najmu prywatnego powstaje w momencie otrzymania czynszu albo postawienia go do dyspozycji wynajmującego.
Czy przychód z najmu można pomniejszać o koszty uzyskania przychodów	Nie, podatnik rozliczający przychody z najmu prywatnego nieruchomości nie może ich pomniejszać o koszty uzyskania przychodów.
Czy rozliczając przychody z najmu, można korzystać z kwoty wolnej od podatku	Nie, podatnicy opłacający ryczałt ewidencjonowany z tytułu najmu prywatnego nieruchomości nie mogą korzystać z kwoty wolnej od podatku, która wynosi 30 000 zł rocznie. Kwota wolna przysługuje tylko podatnikom rozliczającym przychody opodatkowane według skali podatkowej.

Krok 2. Oblicz należny ryczałt

Ryczałt od przychodów z najmu wynosi:	■ 8,5% przychodu do kwoty 100 000 zł oraz ■ 12,5% przychodu od nadwyżki ponad 100 000 zł. **WAŻNE!** **W przypadku małżonków, którzy złożyli oświadczenie o opodatkowaniu przychodów z najmu prywatnego nieruchomości tylko przez jednego z nich, ryczałt wynosi:** **■ 8,5% przychodu do kwoty 200 000 zł oraz** **■ 12,5% przychodu od nadwyżki ponad 200 000 zł.**

Krok 3. Wpłać należny ryczałt

Za jakie okresy należy wpłacać ryczałt z najmu	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych z najmu prywatnego nieruchomości należy wpłacać za każdy miesiąc najmu. Wynajmujący może płacić ryczałt kwartalnie, jeżeli jest podatnikiem: ■ rozpoczynającym najem prywatny nieruchomości albo ■ jego przychody z najmu w roku poprzedzającym rok podatkowy nie przekroczyły równowartości 200 000 euro. W 2026 r. prawo do kwartalnego opłacania ryczałtu mają podatnicy, których przychody z najmu w 2025 r. nie przekroczyły kwoty 851 720 zł. Warunkiem wpłacania ryczałtu kwartalnie jest zawiadomienie o tym fakcie urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika. O wyborze kwartalnego sposobu opłacania ryczałtu podatnicy informują w zeznaniu rocznym składanym za rok podatkowy, w którym stosowali kwartalny sposób opłacania ryczałtu.

eprasa.pl 339c99d798

Do kiedy i jak należy wpłacić ryczałt z najmu	Ryczałt miesięczny wpłaca się za dany miesiąc do 20. dnia następnego miesiąca, a za grudzień w terminie do 20 stycznia następnego roku podatkowego. Ryczałt kwartalny wpłaca się za dany kwartał do 20. dnia następnego miesiąca po upływie kwartału, a za ostatni kwartał roku podatkowego – w terminie do 20 stycznia następnego roku podatkowego. **WAŻNE!** **Wpłaty ryczałtu należy dokonać na mikrorachunek podatnika. W polu symbol formularza należy wybrać „PPE".**

Krok 4. Sprawdź, z jakich ulg możesz skorzystać

Lp.	Podatnik rozliczający ryczałt z najmu prywatnego nieruchomości może skorzystać z ulgi:
1	rehabilitacyjnej
2	termomodernizacyjnej
3	na Internet
4	na zabytek
5	z tytułu wpłat na IKZE
6	z tytułu darowizn na cele pożytku publicznego
7	z tytułu darowizn na cele krwiodawstwa
8	z tytułu darowizn na cele kultu religijnego
9	z tytułu darowizn na odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie
10	z tytułu darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą kościoła
11	z tytułu wpłat na rzecz związków zawodowych

WAŻNE!

Uzyskiwanie przychodów z najmu prywatnego nieruchomości nie pozbawia prawa do rozliczenia jako osoba samotnie wychowująca dziecko albo wspólnie z mężem lub żoną. We wspólnym zeznaniu można rozliczyć wyłącznie dochody opodatkowane według skali podatkowej.

Krok 5. Złóż zeznanie roczne

W jakim zeznaniu rozlicza się przychody z najmu	Przychody z najmu prywatnego nieruchomości rozlicza się w zeznaniu rocznym PIT-28. Zeznanie to składa się: ■ papierowo albo ■ elektronicznie za pomocą systemu e-Deklaracje, albo ■ w usłudze Twój e-PIT.

eprasa.pl 339c99d798

Do kiedy należy złożyć zeznanie roczne	Zeznanie PIT-28 należy złożyć w terminie od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, w którym osiągano przychody z najmu prywatnego nieruchomości. **WAŻNE!** **Jeżeli podatnik złoży zeznanie przed wyznaczonym terminem, organ podatkowy uzna, że zostało ono złożone 15 lutego.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1a, art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a, ust. 6 i ust. 13, art. 21 ust. 1, ust. 1a, ust. 1b i ust. 2 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843)

eprasa.pl 339c99d798

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **6** (442) czerwiec 2026

dodatek

Temat na czasie

Rolnicy – wszystko o rozliczeniach podatkowych, zwolnieniach, fakturach VAT RR

1. Przychody osiągane przez rolników – rozliczenie podatku dochodowego 3
   1.1. Przychody z działalności rolniczej 3
   1.2. Przychody z działów specjalnych produkcji rolnej 7
      1.2.1. Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych podatkiem dochodowym od osób fizycznych 8
      1.2.2. Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych podatkiem dochodowym od osób prawnych 12
   1.3. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy 12
      1.3.1. Ewidencja sprzedaży 13
      1.3.2. Sposoby opodatkowania przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy 13
   1.4. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób przemysłowy 14

ISSN 1731-5786

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

eprasa.pl 339c99d798

2. Działalność rolnicza – rozliczenie VAT 14
2.1. Działalność rolnicza jako działalność gospodarcza w rozumieniu VAT 14
2.2. Rolnicy ryczałtowi 15
2.3. Zwolnienie obejmujące dostawę produktów rolnych oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego 17
2.3.1. Rezygnacja ze zwolnienia 17
2.3.2. Powrót do zwolnienia 18
2.4. Szczególna procedura dotycząca rolników ryczałtowych 18
2.4.1. Warunki stosowania procedury dotyczącej rolników ryczałtowych 19
2.4.2. Wypłata kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku rolnikowi ryczałtowemu 20
2.4.3. Faktury VAT RR 21
2.4.3.1. Termin wystawiania faktur VAT RR 21
2.4.3.2. Treść faktur VAT RR 22
2.4.3.3. Oświadczenie sprzedawcy 23
2.4.3.4. Kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku 23
2.4.3.5. Faktury VAT RR KOREKTY 24
2.4.3.6. Elektroniczne faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY 25
2.4.3.7. Ustrukturyzowane faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY 26
2.4.4. Zryczałtowany zwrot podatku jako kwota podatku naliczonego 26
2.4.4.1. Warunki odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwoty podatku naliczonego 27
2.4.4.2. Wyłączenia warunku zapłaty na rachunek bankowy lub rachunek w SKOK 29
2.4.4.3. Okres rozliczeniowy odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku 29
2.4.4.4. Znaczniki stosowane przy wykazywaniu faktur VAT RR w ewidencji VAT oraz pliku JPK_VAT 30
2.4.4.5. Obniżenie lub podwyższenie kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku 30
2.4.4.6. Brak możliwości zaliczania zryczałtowanego zwrotu podatku do kosztów podatkowych 31
2.4.5. Zwolnienie rolników ryczałtowych z obowiązków w zakresie VAT 31
Podsumowanie 32

eprasa.pl 339c99d798

Opodatkowanie przychodów osiąganych przez rolników zależy od rodzaju prowadzonej działalności. W artykule omówiono, kiedy rolnicy podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym oraz VAT i jak powinni rozliczać te podatki. Wskazano również, z jakich zwolnień podatkowych mogą korzystać. Nabywcy produktów rolnych od rolników ryczałtowych dowiedzą się, jak powinni wystawiać faktury VAT RR oraz VAT RR KOREKTA.

1. Przychody osiągane przez rolników – rozliczenie podatku dochodowego

Z punktu widzenia opodatkowania podatkiem dochodowym przychody osiągane przez rolników dzielą się na przychody z działalności rolniczej oraz pozostałe przychody. Z kolei osiągane przez rolników przychody z działalności rolniczej można podzielić na:

1) niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychody z działalności rolniczej niebędące przychodami z działów specjalnych produkcji rolnej (zob. pkt 1.1. Przychody z działalności rolniczej),

2) podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychody z działów specjalnych produkcji rolnej (zob. pkt 1.2. Przychody z działów specjalnych produkcji rolnej).

Ponadto rolnicy uzyskują niekiedy przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy. Przepisy ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) przewidują szczególny sposób opodatkowania takich przychodów (zob. pkt 1.3. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy).

1.1. Przychody z działalności rolniczej

Z art. 2 ust. 1 pkt 1 updof oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) wynika, że przepisów tych ustaw nie stosuje się do przychodów z działalności rolniczej. W konsekwencji przychody takie, co do zasady, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Dla zakresu wyłączenia opodatkowania podatkiem dochodowym przychodów z działalności rolniczej kluczowa jest definicja działalności rolniczej, którą prezentujemy poniżej. Została ona określona przepisami art. 2 ust. 2 updof oraz art. 2 ust. 2 updop.

DEFINICJA

Działalnością rolniczą jest działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb, a także działalność, w której minimalne okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost, wynoszą co najmniej:

eprasa.pl 339c99d798

1) miesiąc – w przypadku roślin,
2) 16 dni – w przypadku wysokointensywnego tuczu specjalizowanego gęsi lub kaczek,
3) 6 tygodni – w przypadku pozostałego drobiu rzeźnego,
4) 2 miesiące – w przypadku pozostałych zwierząt

– licząc od dnia nabycia.

Zdefiniowane we wskazany sposób pojęcie działalności rolniczej należy rozumieć ściśle. Jak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 1 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II FSK 881/12):

NSA *(…) w żadnym z przykładów określonych w art. 2 ust. 2 u.p.d.o.p. ustawodawca nie wskazał, by zaliczyć do działalności rolniczej pośrednie efekty tej działalności – zalicza tylko efekty bezpośrednie. Takie rozumienie tej definicji jest – jak się wydaje – istotne także dlatego, że przepis art. 2 ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. określa wyjątek od zasady opodatkowania przychodów podatkiem dochodowym od osób prawnych. To zaś oznacza obowiązek ścisłej, nierozszerzającej wykładni pojęcia „działalność rolnicza". Zatem z definicji działalności rolniczej zawartej w art. 2 ust. 2 u.p.d.o.p. i przykładowo wymienionych w niej produktów – będących wytworami tej działalności – wynika, że są nimi tylko produkty bezpośredniej działalności rolniczej.*

Pojęcie działalności rolniczej obejmuje przy tym również pojęcie działów specjalnych produkcji rolnej. Jak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z 20 maja 2016 r. (sygn. akt I SA/Op 100/16):

WSA *(…) pojęcie działalności rolniczej określone art. 2 ust. 2 u.p.d.o.p. zawiera w sobie pojęcie działalności rolniczej prowadzonej jako działy specjalne produkcji rolnej. Odrębne zdefiniowanie tych pojęć było konieczne ze względu na objęcie opodatkowaniem jednego z nich, czyli działów specjalnych produkcji rolnej. W tym kontekście zakres pojęcia „produkcji" użytego przy definiowaniu działalności rolniczej jest szerszy niż wyrażenia „uprawa" użytego w definicji działów specjalnych produkcji rolnej.*

Jednak przychody z działalności rolniczej będące przychodami z działów specjalnych produkcji rolnej – w przeciwieństwie do „zwykłych" przychodów z działalności rolniczej – podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Z określonej przepisami art. 2 ust. 2 updof oraz art. 2 ust. 2 updop definicji działalności rolniczej wynika, że podstawową cechą działalności rolniczej jest wytwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych. Przez wytwarzanie rozumie się działalność, która skutkuje powstaniem produktów roślinnych lub zwierzęcych, a więc ich produkcję. Przykładowo Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 20 maja 1998 r. (sygn. akt I SA/Gd 1422/96) orzekł, że:

NSA *(…) produkcja zwierzęca obejmuje takie czynności, jak hodowla trzody chlewnej, ubój tuczników wraz z rozbiórką poubojową włącznie. Produkcja ta nie obejmuje natomiast tzw. konfekcjonowania ani też sprzedaży detalicznej mięsa, gdyż czynności te mają charakter czynności handlowych.*

eprasa.pl 339c99d798

Z definicji tej wynika również wymóg, aby wytwarzane produkty rolnicze i roślinne były w stanie nieprzetworzonym. Stan nieprzetworzony to taki stan produktu, który nie różni się w sposób istotny od stanu, w jakim produkt ten znajdował się bezpośrednio po jego wytworzeniu. A zatem uznanie produktu za nieprzetworzony wyklucza zastosowanie wobec niego określonych procesów technologicznych, na skutek czego nabiera on nowych cech czy właściwości (zob. przykładowo interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 14 stycznia 2022 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.556.2021.1.ŚS, oraz z 23 marca 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.1036.2025.3.AK).

Nie wszystkie jednak działania na produktach roślinnych lub zwierzęcych stanowią ich przetwarzanie. Jak czytamy w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 24 marca 2010 r. (sygn. ITPB1/415-60/10/HD):

MF *(…) działania polegające na poddaniu produktów suszeniu i prasowaniu za pomocą urządzenia zwanego brykieciarką bez użycia żadnych dodatków typu klej, sznurek, folia, itp. – jeżeli produkty te pozostaną nadal w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) – nie wykraczają poza zakres działalności rolniczej (…). Stwierdzić należy także, iż (…) fakt użycia specjalistycznych maszyn i urządzeń, czy też poddanie czynnikom naturalnym powodującym ususzenie produktów pochodzących wyłącznie z własnych upraw, pozostaje bez znaczenia przy kwalifikowaniu tego rodzaju działań do działalności rolniczej.*

Z tych względów Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy uznał, że:

MF *(…) przychód uzyskany ze sprzedaży produktów roślinnych – słomy w postaci brykietu, pochodzącej wyłącznie z własnego gospodarstwa rolnego – podlega wyłączeniu od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.*

Aby można było mówić o działalności rolniczej, wytwarzane produkty zwierzęce lub rolnicze mają pochodzić z własnej, czyli samodzielnej i prowadzonej na własny rachunek uprawy, hodowli lub chowu. W szczególności uprawami takimi (hodowlami, chowem) są wymienione wprost w art. 2 ust. 2 updof oraz art. 2 ust. 2 updop: produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb. Nie są przychodami z działalności rolniczej przychody z tytułu zawartej z producentami rolnymi umów kontraktacji (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 lutego 1999 r., sygn. akt I SA/Gd 354/97).

Dodać przy tym warto, że hodowla ryb jest działalnością rolniczą, niezależnie od tego, czy oparta jest o własny materiał hodowlany czy też pochodzący z zakupu (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 października 2001 r., sygn. akt I SA/Wr 1724/99). Jednocześnie przychodami z działalności rolniczej mogą być również przychody ze sprzedaży ryb, które są łowione (np. ze stawu czy jeziora osoby prowadzącej działalność rolniczą) przez nabywców we własnym zakresie (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 24 stycznia 2011 r., sygn. ITPB1/415-1021b/10/AD).

eprasa.pl 339c99d798

Działalnością rolniczą jest, co do zasady, działalność polegająca na produkowaniu, a więc na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych, a nie na obrocie wytworzonymi produktami roślinnymi lub zwierzęcymi (zob. przykładowo wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 czerwca 2004 r., sygn. akt FSK 178/04). Wyjątek od tej zasady przewidziany został dla działalności polegającej na przetrzymywaniu zakupionych produktów roślinnych lub zwierzęcych przez określony w art. 2 ust. 2 pkt 1–4 updof oraz art. 2 ust. 2 pkt 1–4 updop minimalny okres, podczas którego następuje ich biologiczny wzrost. Przez biologiczny wzrost należy rozumieć taką sytuację, w której produkty roślinne lub zwierzęce powiększają swoje rozmiary – wyrażone masą, objętością czy też wymiarami, a następuje to na skutek zachodzących procesów biologicznych (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 24 listopada 2014 r., sygn. ITPB1/415-926/14/AK). Działalnością rolniczą nie jest zatem:

- przetrzymywanie zakupionych produktów roślinnych lub zwierzęcych przez okres krótszy niż wynikający z art. 2 ust. 2 pkt 1-4 updof oraz art. 2 ust. 2 pkt 1–4 updop, oraz
- przetrzymywanie zakupionych produktów roślinnych lub zwierzęcych, które nie podlegają biologicznemu wzrostowi (np. ziaren zbóż).

Działalnością rolniczą jest – jak wynika z art. 2 ust. 2 updof oraz art. 2 ust. 2 updop – również produkcja materiału reprodukcyjnego. W konsekwencji niepodlegającymi opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychodami z działalności rolniczej są np. przychody z prowadzenia punktu kopulacyjnego w ramach gospodarstwa rolnego (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 6 grudnia 2010 r., sygn. ITPB1/415-934/10/AD).

Przychodami z działalności rolniczej są wyłącznie przychody z działalności określonej przepisami art. 2 ust. 2 updof oraz art. 2 ust. 2 updop, a nie wszystkie przychody z rolnictwem powiązane. Jak bowiem czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 6 sierpnia 2010 r. (sygn. akt II FSK 746/09):

NSA *(…) zawarty w art. 2 ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. zwrot normatywny „przychodów z działalności rolniczej" oznacza, że ustawodawca odwołuje się w nim do efektów działalności rolniczej (jej przychodów), a nie do działalności rolniczej jako takiej. W związku z tym omawianym zwolnieniem przedmiotowym, którego zakresu nie można interpretować rozszerzająco, objęte są tylko te czynności (zdarzenia gospodarcze), które zostały wprost wymienione w art. 2 ust. 2 u.p.d.o.p.*

W konsekwencji, przykładowo, nie stanowi działalności rolniczej prowadzona przez rolników działalność polegająca na przyjmowaniu do przetworzenia osadów ściekowych (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 18 lutego 2015 r., sygn. ITPB3/423-604/14/KK).

Również dotacje uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością rolniczą nie stanowią co do zasady przychodów z działalności rolniczej. Dotyczy to również otrzymywanych przez rolników dopłat bezpośrednich. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 sierpnia 2017 r. (sygn. akt II FSK 2055/15):

eprasa.pl 339c99d798

NSA *(…) wykładnia językowa art. 2 ust. 2 updof pozwala na stwierdzenie, że do wyłącznych kryteriów określających działalność jako rolniczą należą wyłącznie czynności podejmowane w zakresie wytwarzania, hodowli, chowu i produkcji wymienionych w tym przepisie produktów, materiałów czy zwierząt. Niewystarczające do uznania za działalność rolniczą jest posiadanie statusu beneficjenta dopłat bezpośrednich, których wysokość zależy od powierzchni gruntów, niezależnie od tego, czy na gruntach tych podejmowana jest działalność w zakresie wytwarzania, hodowli, chowu lub produkcji. Pojęcie działalności rolniczej, zdefiniowane w art. 2 ust. 2 updof, nie obejmuje bowiem swoim zakresem uzyskiwania pomocy z UE w postaci dopłat bezpośrednich.*

1.2. Przychody z działów specjalnych produkcji rolnej

Szczególnym rodzajem przychodów z działalności rolniczej są przychody z działów specjalnych produkcji rolnej. Inaczej bowiem niż „zwykłe" przychody z działalności rolniczej, przychody z działów specjalnych produkcji rolnej podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Pojęcie działów specjalnych produkcji rolnej definiują przepisy art. 2 ust. 3 updof oraz art. 2 ust. 3 updop (zob. tabela 1). Przy czym nie stanowią działów specjalnych produkcji rolnej uprawy, hodowla i chów zwierząt w rozmiarach nieprzekraczających wielkości określonych w załącznikach nr 2 do updof i updop (zob. art. 2 ust. 3a updof oraz art. 2 ust. 5 updop).

Tabela 1. Działy specjalne produkcji rolnej

Lp.	Rodzaj działu specjalnej produkcji rolnej
1	2
1.	uprawy (w tym uprawy roślin „in vitro") w szklarniach (ogrzewanych i nieogrzewanych) powyżej 25 m^2
2.	uprawy (w tym uprawy roślin „in vitro") w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m^2
3.	uprawy grzybów i ich grzybni – powyżej 25 m^2 powierzchni uprawowej
4.	fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego powyżej 100 szt.
5.	fermowa hodowla i chów drobiu nieśnego powyżej 80 szt.
6.	wylęgarnie drobiu (bez minimalnej wielkości)
7.	hodowla i chów zwierząt futerkowych (w przypadku lisów, jenotów, norek, tchórzy i szynszyli – bez minimalnej wielkości; w przypadku nutrii oraz królików – powyżej 50 sztuk samic stada podstawowego)
8.	hodowla i chów zwierząt laboratoryjnych (bez minimalnej wielkości)
9.	hodowla dżdżownic (bez minimalnej wielkości)
10.	hodowla entomofagów (bez minimalnej wielkości)

eprasa.pl 339c99d798

1	2
11.	hodowla jedwabników (bez minimalnej wielkości)
12.	prowadzenie pasiek (powyżej 80 rodzin)
13.	hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym, tj.: – krów powyżej 5 sztuk, – cieląt powyżej 10 sztuk, – bydła rzeźnego powyżej 10 sztuk (z wyjątkiem opasów), – tuczników powyżej 50 sztuk, – prosiąt i warchlaków powyżej 50 sztuk, – owiec powyżej 10 sztuk (w przypadku chowu i hodowli) lub powyżej 15 sztuk (w przypadku tuczu), – koni rzeźnych (bez minimalnej wielkości), – koni hodowlanych (bez minimalnej wielkości), – ryb akwariowych (powyżej 700 dm3 objętości akwarium, obliczonej według wewnętrznych długości krawędzi), – psów rasowych (bez minimalnej wielkości), – kotów rasowych (bez minimalnej wielkości). **UWAGA!** Przez gospodarstwo rolne rozumie się gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (dalej: ustawa o podatku rolnym). Jest to obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne (z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza) o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki nieposiadającej osobowości prawnej (zob. art. 2 ust. 4 updof oraz art. 2 ust. 4 updop w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy o podatku rolnym).

1.2.1. Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych podatkiem dochodowym od osób fizycznych

Z przepisów updof wynika, że działy specjalne stanowią odrębne źródło przychodów (zob. art. 10 ust. 1 pkt 4 updof). Przy czym, co do zasady, dochodem (stratą) z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica między przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początek roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego (zob. art. 24 ust. 4 updof).

Ten sposób opodatkowania obowiązuje tylko, jeżeli podatnik prowadzi księgi rachunkowe albo podatkową księgę przychodów i rozchodów (dalej: księgi) – zob. art. 15 updof. Jeżeli bowiem podatnik nie prowadzi ksiąg, dochód z działów specjalnych ustala przy zastosowaniu tzw. norm szacunkowych, które określa załącznik nr 2 do updof.

Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych przez podatników prowadzących księgi. Jak stanowi art. 15 ust. 1 updof, przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w art. 14 updof, jeżeli podatnik prowadzi

eprasa.pl 339c99d798

księgi wykazujące te przychody. O zamiarze założenia takich ksiąg podatnik jest obowiązany zawiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego przed rozpoczęciem roku podatkowego albo przed rozpoczęciem prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli nastąpiło ono w ciągu roku. Od zasady tej jest jeden wyjątek. Jeżeli obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych wynika z przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, podatnik nie ma obowiązku zawiadamiania właściwego naczelnika urzędu skarbowego o ich założeniu (zob. art. 15 ust. 2 updof).

W omawianym przypadku przychodami z działów specjalnych produkcji rolnej są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług (zob. art. 15 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 updof). Do kosztów uzyskania tych przychodów podatnicy mogą zaliczać wszelkie koszty ponoszone w celu ich osiągnięcia lub zachowania albo zabezpieczenia działów specjalnych produkcji rolnej jako źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 updof (zob. art. 22 ust. 1 updof).

Nie tylko jednak przychody z działów specjalnych produkcji rolnej oraz koszty uzyskania tych przychodów uwzględniane są przy ustalaniu dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej. Jak bowiem stanowi art. 24 ust. 4 zdanie pierwsze updof, dochodem (stratą) z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica między przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początku roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego.

Dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie ksiąg są, co do zasady, opodatkowane według skali podatkowej. Istnieje jednak możliwość wyboru opodatkowania takich dochodów podatkiem liniowym. Warunkiem tego jest złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenia o wyborze tego sposobu opodatkowania w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został osiągnięty pierwszy przychód z tego tytułu w roku podatkowym, albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód został osiągnięty w grudniu tego roku podatkowego (zob. art. 9a ust. 7 w zw. z art. 9a ust. 2 updof).

Wybór opodatkowania dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej dokonany w powyższym oświadczeniu dotyczy również lat następnych, chyba że podatnik zawiadomi na piśmie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z tego sposobu opodatkowania. Termin dokonania takiego zawiadomienia upływa 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został osiągnięty pierwszy przychód z tego tytułu w roku podatkowym (zob. art. 9a ust. 7 i 8 w zw. z art. 9a ust. 2 updof).

Jak przy tym stanowi art. 44 ust. 14 updof, do podatników prowadzących działy specjalne produkcji rolnej i ustalających dochód na podstawie prowadzonych ksiąg przepisy art. 44 ust. 3, 3f–3i, 6 oraz 6b–6h updof stosuje się odpowiednio. Oznacza to, że podatnicy ustalający dochód z działów specjalnych produkcji rolnej na podstawie ksiąg zaliczki

eprasa.pl 339c99d798

na podatek dochodowy opłacają w wysokości określanej na takich samych zasadach jak podatnicy prowadzący działalność gospodarczą.

Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych przy zastosowaniu norm szacunkowych. Jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, dochody z działów specjalnych są ustalane przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej. Normy te są corocznie ogłaszane przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. W 2026 r. obowiązują normy określone przepisami rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 9 października 2025 r. w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1403).

Normy te – jak stanowi art. 24 ust. 4a updof – stosuje się od jednostek powierzchni upraw lub innych jednostek rodzajów produkcji określonych w kolumnie 3 załącznika nr 2 do updof (w praktyce – w kolumnie 3 rozporządzenia w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej), z tym że w przypadku:

1) upraw w szklarniach i tunelach foliowych – od 1 m^2 powierzchni ogólnej obliczanej według wewnętrznej długości ścian,
2) upraw grzybów i ich grzybni – od 1 m^2 powierzchni zajętej pod te uprawy,
3) wylęgarni drobiu – od 1 sztuki pisklęcia uzyskanego z wylęgu,
4) zwierząt laboratoryjnych – od 1 sztuki sprzedanych zwierząt – na podstawie zawartych umów dla potrzeb laboratoryjnych, badań i doświadczeń naukowych, analiz i testów prowadzonych w laboratoriach, a także kontroli procesów technologicznych,
5) hodowli i chowu zwierząt wymienionych pod lp. 15 lit. b–h załącznika nr 2 – od 1 sztuki zwierząt sprzedanych,
6) hodowli ryb akwariowych – od 1 dm^3 objętości akwarium, obliczonej według wewnętrznych długości krawędzi.

Przy ustalaniu dochodów z działów specjalnych przy zastosowaniu norm szacunkowych obowiązują następujące zasady:

- jeżeli rozmiary działów specjalnych produkcji rolnej przekraczają rozmiary określone w załączniku nr 2 do updof (w praktyce – w kolumnie 3 rozporządzenia w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej), opodatkowaniu podlegają dochody uzyskane w roku podatkowym z całej powierzchni upraw lub wszystkich jednostek produkcji,
- jeżeli w ciągu rocznego cyklu produkcji na tej samej powierzchni są prowadzone różne uprawy, dla których są ustalane różne normy szacunkowe dochodu, dochód z każdego rodzaju uprawy oblicza się przy zastosowaniu właściwej dla niej normy, proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których była prowadzona taka uprawa, wliczając w to okres przygotowania do zaprowadzenia tej uprawy; przepis ten stosuje się również w razie rozpoczęcia lub zaprzestania w ciągu roku prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej,
- w szklarniach nieogrzewanych stosuje się normę roczną bez względu na okres i rodzaj prowadzonej uprawy

– art. 24 ust. 4b–4e updof.

eprasa.pl 339c99d798

Przepisami art. 43 updof ustawodawca określił przy tym szczególne obowiązki ciążące na podatnikach, którzy dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalają przy zastosowaniu norm szacunkowych.

Podstawowym dodatkowym obowiązkiem ciążącym na takich podatnikach jest obowiązek składania deklaracji o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w roku podatkowym. Deklaracje te na formularzu PIT-6 należy złożyć do urzędu skarbowego w terminie do 20 stycznia roku podatkowego (zob. art. 43 ust. 1 updof).

Ponadto – jak wynika z art. 43 ust. 3 updof – podatnicy ustalający dochody z działów specjalnych produkcji rolnej przy zastosowaniu norm szacunkowych obowiązani są do zawiadomienia właściwego urzędu skarbowego w terminie 7 dni o:

a) zaistnieniu zmian w prowadzonej produkcji w stosunku do podanej w deklaracji PIT-6,
b) zaprzestaniu lub rozpoczęciu w ciągu roku eksploatacji obiektów umożliwiających całoroczny cykl produkcji,
c) rozpoczęciu w ciągu roku podatkowego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej; w tym przypadku podatnicy składają deklaracje o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w tym roku.

Zaliczki na podatek. Zarówno podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie ksiąg, jak i podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych ustalane na podstawie norm szacunkowych, obowiązani są do wpłacania miesięcznych zaliczek na podatek. Przy czym:

1) podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie ksiąg, wysokość tych zaliczek obliczają samodzielnie (na takich samych zasadach jak podatnicy prowadzący działalność gospodarczą),
2) podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych, ustalane na podstawie norm szacunkowych, wpłacają zaliczki miesięczne w wysokości ustalanej decyzją naczelnika urzędu skarbowego (zob. art. 43 ust. 4 updof); przy czym, jeżeli podatnicy tacy osiągają poza dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej inne dochody, od dochodów tych opłacają zaliczki według zasad określonych w art. 44 updof, bez łączenia tych dochodów z dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej (zob. art. 43 ust. 5 updof).

W obu przypadkach zaliczki na podatek za okres od stycznia do listopada uiszcza się w terminie do 20. dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. W przypadku wybrania przez podatnika możliwości opłacania zaliczek kwartalnych zaliczki za pierwszy, drugi i trzeci kwartał podatnicy wpłacają w terminie do 20. dnia każdego miesiąca następującego po kwartale, za który wpłacana jest zaliczka. Zaliczka za ostatni miesiąc lub ostatni kwartał wpłacana jest w terminie do 20 stycznia następnego roku podatkowego (zob. art. 44 ust. 14 w zw. z art. 44 ust. 6 updof oraz art. 44 ust. 6 w zw z art. 43 ust. 4 updof).

eprasa.pl 339c99d798

Zeznanie roczne. Dochody z działów specjalnych produkcji rolnej wykazywane są w zeznaniach PIT-36 lub PIT-36L. I tak:

1) dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie norm szacunkowych są zawsze wykazywane w zeznaniach PIT-36,
2) dochody z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie ksiąg są wykazywane:
   - w zeznaniach PIT-36 – w przypadku osób fizycznych, które nie korzystają z opodatkowania tych dochodów w formie podatku liniowego lub
   - PIT-36L – w przypadku osób fizycznych, które korzystają z opodatkowania tych dochodów w formie podatku liniowego.

1.2.2. Opodatkowanie dochodów z działów specjalnych podatkiem dochodowym od osób prawnych

Przepisy updop nie zawierają żadnych szczególnych regulacji dotyczących opodatkowania dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej. W konsekwencji u podatników CIT dochody te opodatkowane są na zasadach ogólnych jako dochody inne niż dochody z zysków kapitałowych lub w formie ryczałtu od przychodów spółek (tzw. estoński CIT).

1.3. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy

Rolnicy uzyskują niekiedy przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, które nie zostały uzyskane w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej. Takie przychody stanowią:

1) przychody z innych źródeł – jeżeli spełnione są warunki przewidziane w art. 20 ust. 1c updof (zob. tabela 2),
2) przychody z działalności gospodarczej – w pozostałych przypadkach.

Tabela 2. Warunki uznania przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy za przychody z innych źródeł

Lp.	Warunki
1	2
1.	Przetwarzane produkty nie są produktami roślinnymi lub zwierzęcymi uzyskanymi w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej ani produktami opodatkowanymi podatkiem akcyzowym
2.	Przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze (z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy)

eprasa.pl 339c99d798

1	2
3.	Jest prowadzona ewidencja sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1e updof
4.	Ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu, z wyłączeniem wody; za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy (zob. art. 20 ust. 1d updof)

1.3.1. Ewidencja sprzedaży

Podatnicy osiągający przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych są obowiązani prowadzić odrębnie za każdy rok podatkowy ewidencję sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych. Minimalny zakres danych, jakie muszą się znaleźć w takiej ewidencji, przedstawiamy w tabeli 3. Ewidencję należy posiadać w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych (zob. art. 20 ust. 1e i ust. 1f updof).

Tabela 3. Minimalny zakres danych jakie muszą się znaleźć w ewidencji sprzedaży

Lp.	Elementy ewidencji
1.	Numer kolejnego wpisu
2.	Data uzyskania przychodu
3.	Kwota przychodu
4.	Przychód narastająco od początku roku
5.	Ilość i rodzaj przetworzonych produktów

1.3.2. Sposoby opodatkowania przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy

Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy, które spełniają warunki do uznania ich za przychody z innych źródeł, są zwolnione od podatku dochodowego od osób fizycznych do kwoty 100 000 zł rocznie (zob. art. 21 ust. 1 pkt 71a updof). Nadwyżka ponad tę kwotę może być opodatkowana podatkiem dochodowym na jeden z dwóch sposobów.

Po pierwsze, taka nadwyżka może być opodatkowana według skali podatkowej jako dochód z innych źródeł. W takich przypadkach możliwe jest uwzględnianie kosztów uzyskania przychodów, zaś uzyskany dochód łączy się z innymi dochodami opodatkowanymi według skali podatkowej (np. dochodami z pracy). Dochód ten jest opodatkowany według stawki 12%, zaś po przekroczeniu I progu podatkowego – według stawki 32%.

eprasa.pl 339c99d798

Po drugie, taka nadwyżka może być opodatkowana ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (zob. art. 6 ust. 1d w zw. z art. 10 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne; dalej: uzpd). Ryczałt wynosi 2% uzyskanych przychodów (art. 12 ust. 1 pkt 8 uzpd). Warunkiem opodatkowania ryczałtem jest złożenie do urzędu skarbowego oświadczenia o wyborze tej formy opodatkowania (art. 9 ust. 1 uzpd). W przypadku wyboru opodatkowania ryczałtem, nie ma możliwości pomniejszania przychodów o koszty ich uzyskania.

Jeżeli warunki uznania przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy za przychody z innych źródeł nie są spełnione, przychody te stanowią dla rolnika przychody z działalności gospodarczej. Przychody takie są opodatkowane na wybranych przez rolnika zasadach opodatkowania działalności gospodarczej, a więc np. powiększają dochody z działalności gospodarczej opodatkowane na zasadach ogólnych albo są opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

1.4. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób przemysłowy

Rolnicy mogą osiągać przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnych upraw lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym. Tego rodzaju przychody mogą korzystać ze zwolnienia z PIT, jeżeli przerób polega na kiszeniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka albo na uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa (zob. art. 21 ust. 1 pkt 71 updof). Zwolnienie to przysługuje bez limitu.

2. Działalność rolnicza – rozliczenie VAT

Z punktu widzenia VAT rolników podzielić można na dwie grupy. Są to:

1) rolnicy będący rolnikami ryczałtowymi (zob. pkt 2.2. Rolnicy ryczałtowi),
2) rolnicy niebędący rolnikami ryczałtowymi; tacy rolnicy rozliczają VAT na zasadach ogólnych, w szczególności naliczają VAT należny z tytułu dokonywanych dostaw produktów rolnych lub świadczenia usług rolniczych, prowadzą pełną ewidencję VAT oraz przesyłają pliki JPK_VAT.

2.1. Działalność rolnicza jako działalność gospodarcza w rozumieniu VAT

Działalność gospodarcza w rozumieniu VAT obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody (zob. art. 15 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT). Na podstawie tego przepisu działalność rolnicza jest działalnością

eprasa.pl 339c99d798

gospodarczą w rozumieniu VAT. Należy podkreślić, że definicja działalności rolniczej zawarta w art. 2 pkt 15 ustawy o VAT jest nieco szersza od definicji działalności rolniczej obowiązującej w ustawach o podatku dochodowym. W porównaniu z działalnością rolniczą w rozumieniu ustaw o podatku dochodowym działalność rolnicza w rozumieniu VAT:

- obejmuje również świadczenie usług rolniczych,
- nie określa minimalnych okresów przetrzymywania zakupionych zwierząt, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost,
- obejmuje również sprzedaż produktów gospodarki leśnej i łowieckiej, z wyjątkiem drewna okrągłego z drzew tropikalnych (CN 4403 41 00 i 4403 49) oraz bambusa (CN 1401 10 00).

W konsekwencji rolnicy prowadzący działalność rolniczą są podatnikami VAT. W praktyce większość rolników korzysta jednak ze zwolnienia z VAT, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT. Zwolnienie to obejmuje dostawę produktów rolnych dokonywaną przez rolnika ryczałtowego oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego. Rolnicy posiadający status rolników ryczałtowych są zwolnieni z większości obowiązków w zakresie VAT, a jednocześnie przysługuje im zryczałtowany zwrot VAT (zob. pkt 2.4.2. Wypłata kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku rolnikowi ryczałtowemu).

2.2. Rolnicy ryczałtowi

Rolnikami ryczałtowymi są rolnicy spełniający łącznie trzy warunki określone w art. 2 pkt 19 ustawy o VAT (zob. tabela 4). Obowiązujące na potrzeby ustawy o VAT pojęcie „rolnika" zdefiniował NSA w wyroku z 13 maja 2015 r. (sygn. akt I FSK 210/14). Czytamy w nim, że:

NSA *(…) rolnikiem będącym podatnikiem podatku od towarów i usług jest podmiot prowadzący szczególny rodzaj działalności gospodarczej tzn. działalność rolniczą w ramach gospodarstwa rolnego (również gospodarstwa leśnego lub gospodarstwa rybackiego) i w jej zakresie jest producentem (wytwarza produkty rolne celem ich dostawy), jak i usługodawcą (świadczy usługi rolnicze) na rzecz podmiotów trzecich. Ma tym samym zamiar prowadzenia takiej działalności gospodarczej poprzez chęć produkowania, sprzedawania produktów rolnych czy świadczenia usług rolniczych innym podmiotom. Działalność rolnika jest tym samym działalnością odmienną od wskazanej w treści art. 15 ust. 2 ustawy o VAT działalności producenta, handlowca czy usługodawcy, jak też wykorzystywania towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych. Jej odmienność wynika z charakteru rolniczego dokonywanych przez niego dostaw towarów czy świadczonych usług. Z powyższego wynika, że nie każdy rolnik w znaczeniu potocznym jest rolnikiem w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług.*

eprasa.pl 339c99d798

Rolnikami ryczałtowymi mogą być nie tylko osoby fizyczne, ale również inne podmioty, o ile nie są obowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Z tego względu rolnikami ryczałtowymi nie mogą być np. spółki kapitałowe, gdyż są one zawsze obowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych. W szczególności rolnikami ryczałtowymi mogą być spółki cywilne (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 19 marca 2015 r., sygn. ITPP1/4512-10/15/BK).

Tabela 4. Warunki uznania rolnika za rolnika ryczałtowego

Lp.	Warunki
1.	Rolnik dokonuje dostaw produktów rolnych lub świadczy usługi rolnicze
2.	Rolnik korzysta ze zwolnienia od podatku, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT
3.	Rolnik nie jest zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych

Ad 1. Przez produkty rolne rozumie się towary pochodzące z własnej działalności rolniczej rolnika ryczałtowego oraz towary, o których mowa w art. 20 ust. 1c i 1d updof (zob. art. 2 pkt 20 ustawy o VAT). Zatem produktami rolnymi w rozumieniu VAT są:

1) wszystkie towary pochodzące z własnej działalności rolniczej rolnika ryczałtowego,
2) towary, o których mowa w art. 20 ust. 1c i 1d updof, a więc przetworzone w sposób inny niż przemysłowy produkty roślinne i zwierzęce, których sprzedaż generuje, według przepisów updof, przychody z innych źródeł (zob. również pkt 1.3. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy).

Usługami rolniczymi są:

1) usługi związane z rolnictwem oraz chowem i hodowlą zwierząt, z wyłączeniem usług weterynaryjnych (PKWiU ex 01.6), a także usług podkuwania koni i prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich (PKWiU ex 01.62.10.0),
2) usługi związane z leśnictwem (PKWiU ex 02.40.10), z wyłączeniem patrolowania lasów wykonywanego na zlecenie przez jednostki inne niż leśne (PKWiU ex 02.40.10.3),
3) usługi wspomagające rybactwo (PKWiU ex 03.00.7), z wyłączeniem usług związanych z rybołówstwem morskim (PKWiU 03.00.71.0),
4) wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń rolniczych, bez obsługi (PKWiU 77.31.10.0)

– art. 2 pkt 21 ustawy o VAT.

Ad 2. Warunkiem uznawania rolników za rolników ryczałtowych jest korzystanie przez nich ze zwolnienia od podatku, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, tj. ze zwolnienia obejmującego dostawę produktów rolnych dokonywaną przez rolnika ryczałtowego oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego. Powoduje to, że:

- rezygnacja ze zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, skutkuje utratą przez podatnika statusu rolnika ryczałtowego oraz

eprasa.pl 339c99d798

- wybór zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, skutkuje uzyskaniem przez podatnika statusu rolnika ryczałtowego (jeśli są spełnione dwa pozostałe warunki uznania rolnika za rolnika ryczałtowego).

Więcej na temat tego zwolnienia – zob. pkt 2.3. Zwolnienie obejmujące dostawę produktów rolnych oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego.

Ad 3. Warunkiem uznania rolnika za rolnika ryczałtowego jest również, aby nie był on zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Podmioty zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych wymienione zostały w art. 2 ust. 1 ustawy o rachunkowości. To właśnie te przepisy mają decydujące znaczenie przy ocenie istnienia obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych (zob. przykładowo wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 4 września 2014 r., sygn. akt I SA/Po 623/14). Treść innych przepisów, w szczególności przepisów ustaw o podatku dochodowym, nie ma znaczenia przy ocenie obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 września 2012 r., sygn. akt I FSK 1564/11).

2.3. Zwolnienie obejmujące dostawę produktów rolnych oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT zwalnia się od VAT dostawę produktów rolnych oraz świadczenie usług rolniczych przez rolnika ryczałtowego. Zwolnienie to jest ściśle powiązane z pojęciem rolnika ryczałtowego. Tylko bowiem rolnicy korzystający z tego zwolnienia mogą mieć status rolników ryczałtowych (zob. art. 2 pkt 19 ustawy o VAT).

Zwolnienie to ma charakter podmiotowo-przedmiotowy, tj. rolnicy ryczałtowi są zwolnieni od VAT tylko w zakresie określonym w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT. W pozostałym zakresie są zwykłymi podatnikami VAT. Oznacza to, że mogą być podatnikami zarejestrowanymi jako podatnicy VAT czynni, a wykonywane przez nich czynności podlegają opodatkowaniu VAT na zasadach ogólnych (zob. przykładowo interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 6 grudnia 2013 r., sygn. ITPP1/443-1062/13/BK).

2.3.1. Rezygnacja ze zwolnienia

Istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT. Konsekwencją takiej rezygnacji jest utrata statusu rolnika ryczałtowego i konieczność rozliczania dostaw produktów rolnych oraz świadczenia usług rolniczych na zasadach ogólnych.

W celu rezygnacji ze zwolnienia konieczne jest dokonanie przez rolnika zgłoszenia rejestracyjnego przez złożenie formularza VAT-R (zob. art. 43 ust. 3 ustawy o VAT). W przypadku rolników ryczałtowych zarejestrowanych jako podatnicy VAT z tytułu prowadzenia

eprasa.pl 339c99d798

działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza należy dokonać aktualizacji zgłoszenia VAT-R.

Rezygnacja ze zwolnienia jest dla byłego rolnika ryczałtowego wiążąca przez okres 3 lat. Z art. 43 ust. 5 ustawy o VAT wynika bowiem, że ponowne skorzystanie ze zwolnienia przysługującego rolnikom ryczałtowym jest możliwe dopiero po upływie 3 lat od daty rezygnacji ze zwolnienia.

2.3.2. Powrót do zwolnienia

Rolnicy, którzy zrezygnowali ze zwolnienia, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, mogą po pewnym czasie powrócić do korzystania z tego zwolnienia. Jest to możliwe, jeżeli:

- upłynęły 3 lata, licząc od daty rezygnacji ze zwolnienia,
- rolnik nie ma obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych; warunek ten wynika z definicji „rolnika ryczałtowego" określonej w art. 2 pkt 19 ustawy o VAT.

Jeżeli te warunki są spełnione, powrót do zwolnienia wymaga dokonania na piśmie zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego przed początkiem miesiąca (kwartału), od którego podatnik chce ponownie skorzystać ze zwolnienia (zob. art. 43 ust. 5 ustawy o VAT). Takim zawiadomieniem jest dokonanie aktualizacji zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R. Powrót do korzystania z zwolnienia skutkuje uzyskaniem przez rolnika statusu rolnika ryczałtowego.

2.4. Szczególna procedura dotycząca rolników ryczałtowych

Przepisami art. 115–118 ustawy o VAT określona jest szczególna procedura dotycząca rolników ryczałtowych. Istotą tej procedury jest zwolnienie od podatku czynności (dostaw produktów rolnych oraz świadczenia usług rolniczych) dokonywanych przez rolników ryczałtowych przy jednoczesnym wypłacaniu tym rolnikom przez nabywców zryczałtowanego zwrotu podatku. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 stycznia 2012 r. (sygn. akt I FSK 431/11):

NSA *(…) ustawa o VAT przewiduje uproszczony sposób opodatkowania rolników ryczałtem VAT. System zryczałtowanego opodatkowania rolnictwa tworzą dwa elementy: pierwszym jest zwolnienie podatkowe, obejmujące dostawę towarów rolnych z własnej produkcji oraz świadczenie usług rolniczych, a drugi stanowi obciążenie produktów rolnych oraz usług rolniczych specjalnym zryczałtowanym zwrotem podatku. Kwota zwrotu podatku obciąża nabywcę produktów rolnych i usług rolniczych, stanowiąc element ich ceny.*

Korzystanie z tej procedury ma swoje zalety i wady. Do zalet należy zaliczyć przede wszystkim zwolnienie od VAT, a więc brak obowiązku naliczania VAT od dokonywanych dostaw produktów rolnych i świadczonych usług rolniczych. Jednocześnie rolnik posiada uprawnienie do otrzymywania 7% zryczałtowanego zwrotu podatku, ale tylko

eprasa.pl 339c99d798

w przypadku sprzedaży produktów rolnych oraz usług rolniczych na rzecz czynnych podatników VAT.

Niewątpliwą zaletą szczególnej procedury dotyczącej rolników ryczałtowych jest również ograniczenie do minimum obowiązków nakładanych na podatników VAT.

Natomiast wadą korzystania z tej procedury jest wyłączenie możliwości korzystania z prawa do odliczenia podatku naliczonego w zakresie zakupów dotyczących produktów rolnych oraz usług rolniczych sprzedawanych przez rolnika ryczałtowego.

2.4.1. Warunki stosowania procedury dotyczącej rolników ryczałtowych

Szczególna procedura dotycząca rolników ryczałtowych ma zastosowanie, jeżeli łącznie spełnione są trzy warunki:

1) sprzedaż dokonywana jest przez rolnika ryczałtowego,
2) przedmiotem sprzedaży są produkty rolne lub usługi rolnicze,
3) nabywcą jest podatnik, który rozlicza VAT.

Ad 1. Definicję rolnika ryczałtowego określa art. 2 pkt 19 ustawy o VAT. Więcej na ten temat – zob. pkt 2.2. Rolnicy ryczałtowi.

Status rolnika ryczałtowego jest przez nabywców produktów rolnych oraz usług rolniczych ustalany na podstawie składanego przez rolnika ryczałtowego oświadczenia. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 marca 2010 r. (sygn. akt I FSK 739/09):

NSA *(…) nabywca produktów rolnych ma obowiązek wystawienia faktury VAT RR i dokonania zryczałtowanego zwrotu podatku w każdym przypadku, w którym dostawca podaje się za rolnika ryczałtowego składając na fakturze stosowne w tym zakresie oświadczenie, zgodnie z art. 116 ust. 3 ustawy o VAT. Nabywca nie ma prawnych możliwości weryfikacji złożonego oświadczenia, nie można też uznać, że ciąży na nim w tym zakresie obowiązek działań kontrolnych.*

Ad 2. Pojęcie produktów rolnych definiuje art. 2 pkt 20 ustawy o VAT, zaś pojęcie usług rolniczych – art. 2 pkt 21 ustawy o VAT. Więcej na temat tych pojęć – zob. pkt 2.2. Rolnicy ryczałtowi.

Ad 3. Szczególna procedura dotycząca rolników ryczałtowych ma zastosowanie, jeżeli nabywcą produktów rolnych lub usług rolniczych jest podatnik rozliczający VAT, a więc podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny. Procedura ta nie ma zatem zastosowania w przypadku nabywania produktów rolnych lub usług rolniczych przez:

1) podatników zarejestrowanych jako podatnicy VAT zwolnieni,
2) podatników niezarejestrowanych w związku z wykonywaniem wyłącznie czynności zwolnionych przedmiotowo od VAT lub korzystaniem ze zwolnienia podmiotowego, o którym mowa w art. 113 ustawy o VAT,
3) podmioty niebędące podatnikami, w szczególności przez osoby prywatne.

eprasa.pl 339c99d798

2.4.2. Wypłata kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku rolnikowi ryczałtowemu

Istotą szczególnej procedury opodatkowania dotyczącej rolników ryczałtowych jest przysługujący tym rolnikom zryczałtowany zwrot podatku. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 grudnia 2014 r. (sygn. akt I FSK 1679/13):

NSA *(…) istotą szczególnej procedury dotyczącej rolników ryczałtowych jest przysługujący im zryczałtowany zwrot podatku, który ma im zrekompensować podatek VAT zapłacony przy nabyciu towarów i usług wykorzystywanych w związku z prowadzoną działalnością. Polski ustawodawca przyjął zgodny z prawem unijnym model, w którym podatnik będący nabywcą produktów rolnych, zwraca rolnikowi ryczałtowemu podatek, niejako w imieniu organów podatkowych.*

Przyznanie rolnikom ryczałtowym prawa do otrzymywania zwrotu podatku uzasadnione jest tym, że nabywając środki produkcji dla rolnictwa, rolnicy ryczałtowi ponoszą często koszt podatku. Podatku tego rolnicy ryczałtowi nie mogą przy tym odliczać na zasadach ogólnych, gdyż wykonywane przez nich czynności są zwolnione od podatku. Zryczałtowany zwrot podatku ma im to zrekompensować.

Dlatego jeżeli spełnione są warunki zastosowania szczególnej procedury dotyczącej rolników ryczałtowych, obowiązkiem nabywcy produktów rolnych lub usług rolniczych jest wypłacenie rolnikowi kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku. Kwota ta wynosi 7% kwoty należnej z tytułu dostawy produktów rolnych lub usług rolniczych pomniejszonej o kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku (zob. art. 115 ust. 2 w zw. z art. 146ef ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT).

Kwota zryczałtowanego zwrotu podatku powinna być rolnikowi ryczałtowemu wypłacona, a więc przekazana w pieniądzu. Może to nastąpić w gotówce, jednak preferowaną przez ustawodawcę formą jest zapłata na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (dalej: SKOK), której jest członkiem. Zapłata należności za produkty rolne, w tym kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku, na wskazane rachunki stanowi bowiem, co do zasady, jeden z warunków możliwości odliczenia przez nabywcę kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku (więcej na ten temat – zob. pkt 2.4.4.1. Warunki odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwoty podatku naliczonego).

Kwota zryczałtowanego zwrotu podatku może również zostać „wypłacona" rolnikowi w drodze potrącenia z wierzytelnościami przysługującymi nabywcy wobec rolnika. W niektórych przypadkach taki sposób zapłaty należności za produkty rolne lub usługi rolnicze uprawnia nabywcę do odliczenia kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku (więcej na ten temat – zob. pkt 2.4.4.2. Wyłączenia warunku zapłaty na rachunek bankowy lub rachunek w SKOK).

Podmioty, które nienależnie otrzymały kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku, obowiązane są do zwrotu tych kwot organom podatkowym. Jak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 3 grudnia 2014 r. (sygn. akt I FSK 1679/13):

eprasa.pl 339c99d798

NSA *(…) skoro ustawodawca w art. 115 u.p.t.u. przyznaje rolnikowi ryczałtowemu dokonującemu dostawy produktów rolnych dla podatnika podatku, który rozlicza ten podatek, zryczałtowany zwrot podatku z tytułu nabywania środków produkcji dla rolnictwa opodatkowanych tym podatkiem, to w sytuacji, gdy okazało się, że taki rolnik ryczałtowy nie mógł nim być ale otrzymywał ten zwrot, to oczywistą rzeczą jest, że musi dokonać jego zwrotu do właściwego urzędu skarbowego. Przy czym nie staje się ten podatek u niego jako podatnika podatku od towarów i usług, rozliczającego się na zasadach ogólnych ani podatkiem naliczonym ani podatkiem należnym. Jest po prostu nienależnie pobranym zryczałtowanym podatkiem, który należy zwrócić organowi podatkowemu.*

2.4.3. Faktury VAT RR

Podatnicy dokonujący zakupów produktów rolnych oraz usług rolniczych w szczególnej procedurze dotyczącej rolników ryczałtowych obowiązani są do wystawiania szczególnego rodzaju faktur. Są to tzw. faktury VAT RR (zob. art. 116 ust. 1 ustawy o VAT). Szczególny charakter faktur VAT RR przejawia się tym, że są one obligatoryjnie wystawiane przez nabywców. Ich treść również znacznie odbiega od treści zwykłych faktur.

Faktur VAT RR nie trzeba (ani nie można) wystawiać, jeżeli rolnik ryczałtowy odmawia podania danych niezbędnych do ich wystawienia. W takich przypadkach w celu udokumentowania nabycia produktów rolnych czy usług rolniczych od rolnika należy udokumentować innym dokumentem niż faktura VAT RR (np. dowodem wewnętrznym).

Jeżeli jednak dostawca poda wymagane dane i złoży wymagane oświadczenie, nabywca produktów rolnych lub usług rolniczych ma obowiązek wystawić fakturę VAT RR. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 marca 2010 r. (sygn. akt I FSK 739/09):

NSA *(…) nabywca produktów rolnych ma obowiązek wystawienia faktury VAT RR i dokonania zryczałtowanego zwrotu podatku w każdym przypadku, w którym dostawca podaje się za rolnika ryczałtowego składając na fakturze stosowne w tym zakresie oświadczenie, zgodnie z art. 116 ust. 3 u.p.t.u. Nabywca nie ma prawnych możliwości weryfikacji złożonego oświadczenia, nie można też uznać, że ciąży na nim w tym zakresie obowiązek działań kontrolnych.*

2.4.3.1. Termin wystawiania faktur VAT RR

Do 31 marca 2026 r. przepisy VAT nie przewidywały szczególnych terminów wystawiania faktur VAT RR. W konsekwencji przyjmowano, że należy je wystawiać – zgodnie z art. 106i ust. 1 ustawy o VAT – do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy produktów rolnych lub wykonania usług rolniczych.

Z dniem 1 kwietnia 2026 r. stan prawny w tym zakresie uległ zmianie. Z dodanego tego dnia art. 116 ust. 5b ustawy o VAT wynika, że faktury VAT RR wystawia się co do zasady nie później niż 7. dnia od dnia nabycia towarów. Należy uznać, że w przypadku faktur VAT RR dokumentujących świadczenie usług rolniczych termin wystawiania faktur

eprasa.pl 339c99d798

VAT RR upływa 7. dnia od dnia wykonania tych usług. Wyjątek od tej zasady ma miejsce w przypadku zawarcia umowy dotyczącej dostawy produktów rolnych wykonywanej w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc. Wówczas fakturę VAT RR trzeba wystawić nie później niż 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonywane były te dostawy (zob. art. 116 ust. 5c ustawy o VAT).

2.4.3.2. Treść faktur VAT RR

Wymaganą treść faktur VAT RR określają przepisy art. 116 ust. 2–3 ustawy o VAT (zob. tabela 5). W przeciwieństwie do zwykłych faktur w przypadku faktur VAT RR ustawodawca wymaga ich podpisywania (zob. art. 116 ust. 2 pkt 13 ustawy o VAT). Może to być podpis elektroniczny – w przypadku faktur wystawionych w takiej formie.

Brak podpisu rolnika ryczałtowego na fakturze co do zasady wyłącza możliwość uznania jej za fakturę VAT RR. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 listopada 2015 r. (sygn. akt I FSK 1290/14):

NSA *(…) nie można też zgodzić się ze stroną skarżącą, by brak na fakturze VAT RR podpisu, czy też brak wskazania danych identyfikujących osobę rolnika ryczałtowego, bądź też daty zawarcia i określenia przedmiotu umowy był brakiem nieistotnym. Są to elementy istotne, których brak jak słusznie przyjął Sąd pierwszej instancji oznacza, że nie jest to faktura dokumentująca transakcję nabycia towarów od rolnika ryczałtowego.*

Tabela 5. Treść faktur VAT RR

Lp.	Faktury VAT RR powinny zawierać co najmniej:
1	2
1.	imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy
2.	numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy, w przypadku faktury VAT RR wystawionej przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur – numery identyfikacji podatkowej dostawcy i nabywcy
3.	datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury
4.	nazwy nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych
5.	jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów albo zakres wykonanych usług rolniczych
6.	cenę jednostkową nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku
7.	wartość nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku

eprasa.pl 339c99d798

1	2
8.	stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku
9.	kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych
10.	wartość nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku
11.	kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie
12.	czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób (wymóg ten jest niezgodny z przepisami unijnymi)
13.	oświadczenie sprzedawcy w brzmieniu: „Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług" – jeżeli konieczności umieszczania oświadczenia na fakturze VAT RR nie wyłącza art. 116 ust. 4 ustawy o VAT. W przypadku faktur VAT RR wystawianych przy użyciu KSeF oświadczenie to jest składane z chwilą wskazania przez rolnika ryczałtowego w KSeF nabywcy produktów rolnych lub usług rolniczych jako uprawnionego do wystawiania takich faktur

2.4.3.3. Oświadczenie sprzedawcy

Faktury VAT RR co do zasady powinny zawierać oświadczenie sprzedawcy, że jest rolnikiem ryczałtowym (zob. art. 116 ust. 3 ustawy o VAT). Wyjątek dotyczy sytuacji, gdy na podstawie art. 116 ust. 4 ustawy o VAT oświadczenie sporządzane jest jako osobny dokument. Możliwość ta dotyczy rolników ryczałtowych dokonujących dostaw produktów rolnych lub świadczących usługi rolnicze na podstawie umów kontraktacji lub innych umów o podobnym charakterze. Oświadczenie takie zastępuje oświadczenie na fakturze.

Oświadczenie może być wystawiane, podpisywane i przesyłane w postaci elektronicznej (zob. art. 116 ust. 4a ustawy o VAT). Warunkiem tego jest jednak opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym składającego oświadczenie rolnika ryczałtowego, co znacznie zmniejsza atrakcyjność korzystania z tego rozwiązania.

Od 1 kwietnia 2026 r. oświadczenie jest również składane z chwilą wskazania przez rolnika ryczałtowego w KSeF nabywcy produktów rolnych jako uprawnionego do wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu KSeF lub faktur elektronicznych zgodnie z udostępnionym wzorem przesyłanych następnie do KSeF (zob. art. 116 ust. 3h ustawy o VAT).

2.4.3.4. Kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku

Z dniem 1 kwietnia 2026 r. dodane zostały przepisy art. 116 ust. 2a–2d ustawy o VAT określające zasady wykazywania na fakturach VAT RR kwot należności ogółem wraz z kwotą

eprasa.pl 339c99d798

zryczałtowanego zwrotu podatku oraz kwot zryczałtowanego podatku (wcześniej przepisów takich nie było). Z przepisów tych wynika, że:

1) kwoty należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku oraz kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku wykazuje się w złotych,
2) kwoty należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku oraz kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu:
   - kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień dokonania nabycia, a w przypadku zawarcia umowy dotyczącej dostawy produktów rolnych wykonywanej w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc – na ostatni dzień roboczy poprzedzający ostatni dzień miesiąca, w którym były dokonywane nabycia, albo
   - ostatniego kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny na ostatni dzień poprzedzający dzień dokonania nabycia, a w przypadku zawarcia umowy dotyczącej dostawy produktów rolnych wykonywanej w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc – na ostatni dzień poprzedzający ostatni dzień miesiąca, w którym były dokonywane nabycia, przy czym w takim przypadku waluty inne niż euro przelicza się z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro,
3) kwoty wykazywane na fakturze VAT RR zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza,
4) w przypadku dokonywania korekty, gdy kwoty należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku określone w walucie obcej uległy zmianie, przeliczenia na złote tych kwot na fakturze VAT RR KOREKTA dokonuje się według kursu zastosowanego do przeliczenia tych kwot na korygowanej fakturze VAT RR.

2.4.3.5. Faktury VAT RR KOREKTY

Od 1 kwietnia 2026 r. z przepisów wprost wynika możliwość wystawiania faktur korygujących faktury VAT RR. Faktury te – oznaczane adnotacją „Faktura VAT RR KOREKTA" – wystawiane są przez nabywców usług produktów rolnych oraz usług rolniczych w przypadkach określonych przepisami art. 116 ust. 5d ustawy o VAT, a więc jeżeli po wystawieniu faktury VAT RR:

1) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwota zryczałtowanego zwrotu podatku wskazana na fakturze VAT RR uległa zmianie,
2) dokonano zwrotu produktów rolnych,
3) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zaliczki przekazanej na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem,
4) stwierdzono pomyłkę w jakiejkolwiek pozycji faktury VAT RR.

eprasa.pl 339c99d798

Wymaganą treść faktur VAT RR KOREKTA regulują przepisy art. 116 ust. 5e i 5f ustawy o VAT. Określone tymi przepisami elementy dzielą się na obligatoryjne oraz fakultatywny (zob. tabela 6).

Tabela 6. Treść faktur VAT RR Korekta

Elementy obligatoryjne	Element fakultatywny
1) numer kolejny oraz data wystawienia; 2) numer identyfikujący w KSeF fakturę VAT RR, której dotyczy faktura VAT RR KOREKTA – w przypadku gdy korygowana faktura VAT RR została wystawiona przy użyciu KSeF lub przesłana do KSeF; 3) określone przepisami dane zawarte na fakturze VAT RR, której dotyczy faktura VAT RR KOREKTA, tj.: ▪ imię i nazwisko lub nazwa albo nazwa skrócona dostawcy i nabywcy oraz ich adres, ▪ numery identyfikacji podatkowej dostawcy i nabywcy (w przypadku korygowania faktury VAT RR wystawionej przy użyciu KSeF lub przesłanej do KSeF) albo numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy (w przypadku korygowania innej faktury VAT RR), ▪ nazwa nabytych produktów rolnych lub usług rolniczych, ▪ data dokonania nabycia oraz data wystawienia i numer kolejny faktury; 4) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury VAT RR KOREKTA lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób; w przypadku korekt faktur VAT RR innych niż wystawiane przy użyciu KSeF; 5) kwota korekty wartości nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwota korekty kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku – jeżeli korekta wpływa na zmianę wartości nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku lub kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku; 6) prawidłowa treść korygowanych pozycji – w innych przypadkach niż wskazane w pkt 5	1) informacja o przyczynie korekty

2.4.3.6. Elektroniczne faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY

Z art. 116 ust. 3a ustawy o VAT wynika, że faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTA mogą być, za zgodą dostawcy, wystawiane, podpisywane i przesyłane w „zwykłej" formie elektronicznej. Przez przekazanie dostawcy oryginału takich faktur rozumie się przesłanie ich w postaci elektronicznej.

Zastrzec jednak należy, że warunkiem korzystania z tej możliwości jest opatrzenie wystawianych faktur kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi dostawcy i nabywcy. Znacznie zmniejsza to atrakcyjność wystawiania faktur VAT RR oraz faktur VAT RR korekty w „zwykłej" formie elektronicznej.

eprasa.pl 339c99d798

2.4.3.7. Ustrukturyzowane faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY

Od 1 kwietnia 2026 r. faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY mogą być, za zgodą dostawcy, wystawiane:

1) przy użyciu KSeF; odpowiednio w przypadkach takich stosowane będą przepisy art. 106na ustawy o VAT, a więc przepisy o uznawaniu faktur ustrukturyzowanych za wystawione i otrzymane (zob. art. 116 ust. 3b ustawy o VAT);
2) w postaci elektronicznej zgodnie z udostępnionym wzorem i przesyłane do KSeF na zasadach obowiązujących w przypadku trybu offline24 (zob. art. 116 ust. 3c ustawy o VAT); faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY uznawane są za wystawione w ten sposób, jeżeli data ich przesłania do KSeF jest późniejsza niż wskazana na nich data wystawienia (zob. art. 116 ust. 3g ustawy o VAT); w takim przypadku:
   - faktury VAT RR oraz faktury VAT RR KOREKTY są otrzymywane przez dostawcę przy użyciu KSeF (zob. art. 116 ust. 3d ustawy o VAT),
   - za datę wystawienia faktury VAT RR i faktury VAT RR KOREKTA uważana jest data wystawienia wskazana na nich przez nabywcę (zob. art. 116 ust. 3e ustawy o VAT),
   - za datę otrzymania faktury VAT RR i faktury VAT RR KOREKTA uważana jest data przydzielenia im numeru identyfikującego te faktury w KSeF (zob. art. 116 ust. 3f ustawy o VAT).

Wystawianie faktur VAT RR oraz faktur VAT RR KOREKT przy użyciu KSeF lub na drugi ze wskazanych sposobów jest rozwiązaniem dobrowolnym, a jego stosowanie wymaga uzyskania zgody dostawcy, czyli rolnika ryczałtowego. W praktyce wyrażenie takiej zgody polega na nadaniu przez rolnika – przy użyciu KSeF – nabywcy produktów rolnych lub usług rolniczych uprawnienia do wystawiania faktur VAT RR przy użyciu KSeF. Uzyskanie stosownego uprawnienia jest konieczne od każdego rolnika ryczałtowego, któremu nabywca produktów rolnych lub usług rolniczych ma wystawiać faktury.

W przypadku przyznania takiego uprawnienia do czasu jego odwołania nabywca produktów rolnych lub usług rolniczych jest obowiązany do wystawiania faktur na jeden z tych sposobów (zob. art. 116 ust. 3i ustawy o VAT). Wyjątek dotyczy faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA wystawianych w okresie trwania awarii KSeF oraz w okresie niedostępności KSeF (zob. art. 116 ust. 3j ustawy o VAT).

2.4.4. Zryczałtowany zwrot podatku jako kwota podatku naliczonego

Na podstawie art. 86 ust. 2 pkt 3 ustawy o VAT oraz art. 116 ust. 6 ustawy o VAT kwoty wypłacanego rolnikom zryczałtowanego zwrotu podatku mogą u nabywców powiększać kwotę podatku naliczonego, która obniża kwotę podatku należnego w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano zapłaty za produkty rolne lub usługi rolnicze.

Możliwości odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwot podatku naliczonego nie wyłącza przy tym fakt, że oświadczenie podatnika dokonującego dostawy produktów rolnych lub świadczącego usługę rolniczą jest nieprawdziwe. Jak czytamy

eprasa.pl 339c99d798

w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 marca 2010 r. (sygn. akt I FSK 368/09):

NSA *(…) czynny podatnik VAT, wykonując przewidziane w ustawie czynności związane z nabyciem produktów rolnych od rolnika ryczałtowego, uprawniony jest – po spełnieniu warunków z art. 116 ust. 6 ustawy o VAT – do zwiększenia kwoty podatku naliczonego o zryczałtowany zwrot podatku, niezależnie od tego, czy oświadczenie dostawcy produktów rolnych, o którym mowa w art. 116 ust. 3 tej ustawy, jest zgodne z prawdą, czy też nie.*

2.4.4.1. Warunki odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwoty podatku naliczonego

Prawo do odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwot podatku naliczonego przysługuje, jeżeli łącznie spełnione są warunki wynikające z art. 116 ust. 6 ustawy o VAT. Warunki te przedstawiamy w tabeli 7.

Tabela 7. Warunki odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwoty podatku naliczonego

Lp.	Warunek	Uwagi
1.	nabycie produktów rolnych lub usług rolniczych jest związane z działalnością opodatkowaną nabywcy	
2.	zapłata należności za produkty rolne lub usługi rolnicze, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem	istnieją wyłączenia stosowania tego warunku – zob. pkt 2.3.1.1. Wyłączenia warunku zapłaty na rachunek bankowy lub rachunek w SKOK
3.	w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów (albo numer identyfikujący taką fakturę w KSeF – w przypadku faktury wystawionej lub przesłanej do KSeF) albo na fakturze potwierdzającej nabycie produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty	z orzecznictwa sądów administracyjnych wynika jednak, że warunek ten nie obowiązuje (zob. przykładowo wyroki NSA z 3 listopada 2010 r., sygn. akt I FSK 1938/09, czy WSA w Warszawie z 24 sierpnia 2011 r., sygn. akt VIII SA/Wa 395/11)

Jednym z warunków przysługiwania prawa do odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku jako kwot podatku naliczonego jest, aby zapłata należności za produkty rolne lub usługi rolnicze (w tym kwota zryczałtowanego zwrotu podatku) nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem. W części, w jakiej należność zostanie zapłacona gotówką, prawo to nie przysługuje. Przyjmuje się bowiem, że częściowe naruszenie omawianego warunku wyłącza

eprasa.pl 339c99d798

możliwość odliczenia kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku tylko w tej części (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 22 listopada 2011 r., sygn. IBPP1/443-1298/11/AZb oraz interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 16 października 2014 r., sygn. ITPP1/443-885/14/DM). Jak czytamy w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z 11 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Bd 46/15):

WSA *(…) jeżeli zapłata na rzecz rolnika miała miejsce w formie gotówkowej, to bez względu na termin zapłaty, podatnik nie ma prawa do zwiększenia podatku naliczonego. Koniecznym zatem warunkiem do uzyskania tego prawa jest dokonanie zapłaty na rachunek bankowy podatnika* [lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem – przyp. aut.].

Warto dodać, że w przeszłości warunkiem przysługiwania prawa do odliczenia kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku było, aby zapłata należności za produkty rolne lub usługi rolnicze, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego w terminie 14 dni, a w przypadku zawarcia umowy z podmiotem nabywającym produkty rolne, określającej dłuższy termin płatności – w terminie wynikającym z tej umowy. Obecnie taki warunek nie obowiązuje.

W przypadku gdy umowa zawarta z rolnikiem ryczałtowym przewiduje płatności w ratach, możliwe jest przy tym częściowe odliczanie zryczałtowanego zwrotu podatku w miarę opłacania tych rat. Jak czytamy w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 kwietnia 2009 r. (sygn. akt I FSK 254/08):

NSA *(…) przepis art. 116 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (...) nie sprzeciwia się zwiększeniu u nabywcy produktów rolnych kwoty podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 2 tej ustawy, o stosowną część zryczałtowanego zwrotu podatku w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano częściowej zapłaty należności rolnikowi ryczałtowemu.*

Kwota zryczałtowanego zwrotu podatku stanowi kwotę podatku naliczonego, także wtedy gdy zapłata zamiast na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem, zostanie dokonana na rachunek wskazany przez organ egzekucyjny. Jak czytamy w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z 11 kwietnia 2007 r. (sygn. akt I SA/Bk 114/07):

WSA *(…) zapłata przez podatnika podatku od towarów i usług należności za produkty rolne nabyte od rolnika ryczałtowego na rachunek wskazany przez organ egzekucyjny, a nie na rachunek bankowy rolnika [lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem – przyp. aut.], nie pozbawia nabywcy produktów rolnych prawa do zwiększenia podatku naliczonego o kwotę dokonanego zryczałtowanego zwrotu podatku.*

eprasa.pl 339c99d798

2.4.4.2. Wyłączenia warunku zapłaty na rachunek bankowy lub rachunek w SKOK

Istnieje kilka wyjątków od konieczności spełnienia warunku zapłaty na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem.

Przede wszystkim – jak stanowi art. 116 ust. 8 ustawy o VAT – warunek ten dotyczy tylko tej części zapłaty, która stanowi różnicę między kwotą należności za dostarczone produkty rolne a kwotą należności za towary i usługi dostarczone rolnikowi ryczałtowemu przez nabywcę tych produktów rolnych. Przepis ten pozwala na dokonywanie, bez utraty prawa do odliczenia zryczałtowanego zwrotu podatku, kompensat wierzytelności istniejących między rolnikiem ryczałtowym a nabywcą produktów rolnych.

Ponadto, zgodnie z art. 116 ust. 9 oraz 9a ustawy o VAT, przez należności za towary i usługi dostarczane rolnikowi ryczałtowemu rozumie się również:

1) potrącenia z tytułu spłat rat pożyczek i zaliczek udzielanych rolnikowi ryczałtowemu dostarczającemu produkty rolne, dokonane przez podatnika nabywającego te produkty, pod warunkiem że:
   a) zaliczka została przekazana na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem, a na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu potwierdzającego dokonanie tej wpłaty,
   b) raty i pożyczki wynikają z umów sporządzonych na piśmie;
2) potrącenia, jeżeli wynikają z innych ustaw (w tym potrącenia dokonywane na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z art. 498 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 23 lutego 2016 r., sygn. akt I FSK 1721/14), rozporządzeń Rady UE lub tytułów wykonawczych (egzekucyjnych).

2.4.4.3. Okres rozliczeniowy odliczania kwot zryczałtowanego zwrotu podatku

Kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku mogą być przez nabywców produktów rolnych lub usług od rolników odliczane w ramach deklaracji za okresy rozliczeniowe, w których dokonano zapłaty za produkty rolne lub usługi rolnicze (zob. art. 116 ust. 6 ustawy o VAT). Do kwot zryczałtowanego zwrotu podatku nie mają przy tym zastosowania przepisy art. 86 ust. 11 i 13 ustawy o VAT. Brak zastosowania art. 86 ust. 11 ustawy o VAT powoduje, że zryczałtowany zwrot podatku wypłacany rolnikom ryczałtowym nie może być odliczany w ramach deklaracji za jeden z dwóch/trzech kolejnych okresów rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym powstania prawa do odliczenia w zależności od częstotliwości rozliczania VAT.

WAŻNE **Kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku wynikającą z faktury VAT RR nabywca może odliczyć w deklaracji za okres rozliczeniowy, w którym dokonał zapłaty za nabyte produkty rolne lub usługi rolnicze.**

eprasa.pl 339c99d798

Wyłączenie stosowania art. 86 ust. 13 ustawy o VAT oznacza natomiast, że kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku mogą być odliczane w drodze korekty deklaracji za okres rozliczeniowy powstania prawa do odliczenia aż do upływu terminu przedawnienia się zobowiązania podatkowego wynikającego z tej deklaracji (aktualna w tym zakresie pozostaje interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 9 listopada 2009 r., sygn. ILPP2/443-1124/09-3/AK).

2.4.4.4. Znaczniki stosowane przy wykazywaniu faktur VAT RR w ewidencji VAT oraz pliku JPK_VAT

Począwszy od pliku JPK_VAT za luty 2026 r. faktury VAT RR wykazywane są w ewidencji VAT oraz pliku JPK_VAT z zastosowaniem dwóch oznaczeń.

Pierwszym oznaczeniem jest zawsze „VAT RR". Obowiązek stosowania tego oznaczenia do faktur VAT RR wynika z § 11 ust. 8 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług.

Drugim jest oznaczenie DI albo – począwszy od 1 kwietnia 2026 r. (od tego bowiem dnia możliwe jest bowiem wystawianie faktur VAT RR jako faktur ustrukturyzowanych przy użyciu KSeF) – numer identyfikujący fakturę VAT RR w KSeF. Wynika to pośrednio z treści objaśnień co do sposobu wykazywania danych w ewidencji, które stanowią załącznik do ww. rozporządzenia. W punkcie 14 części II. SPOSÓB WYKAZYWANIA DANYCH W EWIDENCJI tych objaśnień przeczytać można, że:

MF *(…) numer identyfikujący w Krajowym Systemie e-Faktur fakturę, fakturę VAT RR potwierdzającą nabycie produktów rolnych lub usług rolniczych i fakturę VAT RR KOREKTA jest wykazywany w ewidencji, o ile został on nadany i nastąpiło to do dnia przesłania ewidencji. W przypadku wykazania w ewidencji numeru identyfikującego w Krajowym Systemie e-Faktur fakturę VAT RR potwierdzającą nabycie produktów rolnych lub usług rolniczych lub fakturę VAT RR KOREKTA nie wykazuje się oznaczenia „DI".*

2.4.4.5. Obniżenie lub podwyższenie kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku

Z dniem 1 kwietnia 2026 r. dodane zostały przepisy art. 116 ust. 6a i 6b ustawy o VAT określające zasady obowiązujące w przypadkach, gdy w wyniku zdarzeń skutkujących obowiązkiem wystawienia faktury VAT RR KOREKTY obniżeniu lub podwyższeniu uległa kwota zryczałtowanego zwrotu podatku. Z przepisów tych wynika, że jeżeli w wyniku tych zdarzeń kwota zryczałtowanego zwrotu podatku uległa:

1) obniżeniu – nabywca produktów rolnych jest obowiązany do odpowiedniego zmniejszenia kwoty podatku naliczonego o kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku:
   a) w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym rolnik ryczałtowy dokonał zwrotu tej kwoty ze swojego rachunku bankowego lub z rachunku w SKOK, której jest

eprasa.pl 339c99d798

członkiem – w przypadku zwrotu całości lub części tej kwoty przez rolnika ryczałtowego; w takim przypadku dokument stwierdzający dokonanie zwrotu powinien zawierać numer i datę wystawienia faktury VAT RR KOREKTA (zob. art. 116 ust. 6c ustawy o VAT),

b) w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym nabywca produktów rolnych wystawił fakturę VAT RR KOREKTA – w przypadku gdy korekta nie wpływa na zmianę wartości nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;

2) podwyższeniu – nabywca produktów rolnych ma prawo do odpowiedniego zwiększenia kwoty podatku naliczonego o kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonał zapłaty tej kwoty na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w SKOK, której jest członkiem; w takim przypadku dokument stwierdzający dokonanie zapłaty powinien zawierać numer i datę wystawienia faktury VAT RR KOREKTA (zob. art. 116 ust. 6c ustawy o VAT).

2.4.4.6. Brak możliwości zaliczania zryczałtowanego zwrotu podatku do kosztów podatkowych

Kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku, które ze względu na niespełnienie warunków określonych przepisami art. 116 ustawy o VAT nie stanowią kwot podatku naliczonego, nie mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów. Stanowisko takie reprezentują zarówno organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 29 stycznia 2014 r., sygn. ITPB1/415-1123/13/AK), jak i sądy administracyjne (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 marca 2016 r., sygn. akt II FSK 212/14).

2.4.5. Zwolnienie rolników ryczałtowych z obowiązków w zakresie VAT

Rolnicy ryczałtowi są zwolnieni z większości obowiązków przewidzianych przepisami VAT (zob. tabela 8). W konsekwencji ich obowiązki jako podatników VAT zostały ograniczone do minimum. Są to:

- obowiązek podawania danych niezbędnych do wystawienia faktury VAT RR oraz złożenia stosownego oświadczenia,
- obowiązek przechowywania oryginałów faktur VAT RR oraz kopii oświadczeń składanych w przypadku umów kontraktacji przez okres 5 lat, licząc od końca roku, w którym wystawiono fakturę (zob. art. 116 ust. 10 ustawy o VAT).

WAŻNE Rolnicy ryczałtowi są zwolnieni z większości obowiązków przewidzianych przepisami VAT. Nie muszą m.in. wystawiać faktur VAT o składać deklaracji VAT.

eprasa.pl 339c99d798

Tabela 8. Obowiązki VAT, z których rolnicy ryczałtowi są zwolnieni

Lp.	Rodzaj obowiązku	Podstawa prawna zwolnienia
1.	Wystawianie faktur	art. 117 pkt 1 ustawy o VAT
2.	Prowadzenie ewidencji dostaw i nabyć towarów i usług	art. 117 pkt 2 ustawy o VAT
3.	Składanie deklaracji VAT	art. 117 pkt 3 ustawy o VAT
4.	Rejestracja VAT	art. 117 pkt 4 ustawy o VAT
5.	Ewidencjonowanie za pomocą kas rejestrujących dostaw produktów rolnych oraz usług rolniczych	§ 2 ust. 1 w zw. z poz. 49 załącznika do rozporządzenia Ministra Finansów z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących

Wskazane jest, aby rolnik ryczałtowy posiadał rachunek bankowy lub rachunek w SKOK, której jest członkiem. Co do zasady tylko płatności dokonywane za ich pośrednictwem uprawniają nabywców produktów rolnych oraz usług rolniczych do odliczania zryczałtowanego zwrotu podatku wypłacanego rolnikom ryczałtowym. Zatem brak takiego rachunku w istotny sposób zmniejsza atrakcyjność oferty rolnika ryczałtowego.

Odnośnie zwolnienia rolników ryczałtowych z obowiązku wystawiania faktur wskazać należy, że zwolnienie to ma zastosowanie również w przypadkach, gdy rolnicy są, z tytułu prowadzenia działalności innej niż rolnicza, zarejestrowani jako czynni podatnicy VAT. W takich przypadkach rolnicy ryczałtowi:

- nie mają obowiązku wystawiania faktur dokumentujących dostawy produktów rolnych oraz świadczenie usług rolniczych,
- są obowiązani, na zasadach ogólnych, do wystawiania faktur w pozostałym zakresie.

Podsumowanie

1. Przychody rolników dzielą się na przychody z działalności rolniczej, przychody z działów specjalnych produkcji rolnej oraz przychody ze sprzedaży produktów przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy. Każda z tych kategorii podlega odmiennym zasadom opodatkowania podatkiem dochodowym.
2. Przychody z działalności rolniczej nie podlegają podatkowi dochodowemu.
3. Przychody z działów specjalnych produkcji rolnej podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Takie przychody mogą być ustalane na podstawie ksiąg rachunkowych, podatkowej księgi przychodów i rozchodów albo według norm szacunkowych.

eprasa.pl 339c99d798

4. Podatnicy osiągający przychody z działów specjalnych produkcji rolnej, którzy prowadzą księgi rachunkowe albo podatkową księgę przychodów i rozchodów, mogą wybrać opodatkowanie według skali podatkowej lub podatkiem liniowym.

5. Przychody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy, mogą być opodatkowane jako przychody z innych źródeł, jeżeli są spełnione warunki wskazane w art. 20 ust. 1c updof. W takim przypadku przychody te są zwolnione z PIT do kwoty 100 000 zł rocznie. Nadwyżka ponad tę kwotę może być opodatkowana według skali podatkowej albo ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w wysokości 2%.

6. Działalność rolnicza jest uznawana za działalność gospodarczą w rozumieniu VAT. Rolnicy mogą korzystać ze zwolnienia od tego podatku jako rolnicy ryczałtowi albo rozliczać VAT na zasadach ogólnych.

7. Rolnikiem ryczałtowym jest podmiot prowadzący działalność rolniczą, który korzysta ze zwolnienia z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT i nie jest zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

8. Rolnicy ryczałtowi są zwolnieni z większości obowiązków VAT, takich jak składanie deklaracji, prowadzenie ewidencji czy wystawianie faktur.

9. Rolnik ryczałtowy może zrezygnować ze zwolnienia od VAT, ale powrót do tego zwolnienia jest możliwy dopiero po upływie 3 lat, licząc od daty rezygnacji ze zwolnienia.

10. Nabywca produktów rolnych wypłaca rolnikowi ryczałtowemu 7% zryczałtowanego zwrotu podatku i wystawia fakturę VAT RR. Faktury te mają szczególne wymogi formalne, a od 1 kwietnia 2026 r. mogą być wystawiane także w KSeF.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2, art. 9a, art. 15, art. 20 ust. 1c-1f, art. 21 ust. 1 pkt 71 i pkt 71a, art. 24 ust. 4a-4e, art. 43-45 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- art. 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz. U. z 2026 r. poz. 554)
- art. 6 ust. 1d, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1 pkt 8 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 843)
- art. 2 pkt 15–21, art. 43 ust. 1 pkt 3, art. 86 oraz art. 115–118 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz. U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 2 ust. 1 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- § 11 rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 1988; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 245)
- § 2 ust. 1 w zw. z poz. 49 załącznika do rozporządzenia Ministra Finansów z 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2024 r. poz. 1902; ost zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 420)

eprasa.pl 339c99d798

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 marca 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2--1.4011.1036.2025.3.AK), z 14 stycznia 2022 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.556.2021.1.ŚS)
- interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 18 lutego 2015 r. (sygn. ITPB3/423-604/14/KK), z 24 marca 2010 r. (sygn. ITPB1/415-60/10/HD), z 24 stycznia 2011 r. (sygn. ITPB1/415-1021b/10/AD), z 24 listopada 2014 r. (sygn. ITPB1/415-926/14/AK), z 6 grudnia 2010 r. (sygn. ITPB1/415-934/10/AD), z 19 marca 2015 r., (sygn. ITPP1/4512-10/15/BK), z 6 grudnia 2013 r., sygn. (ITPP1/443-1062/13/BK), z 16 października 2014 r. (sygn. ITPP1/443-885/14/DM), z 29 stycznia 2014 r. (sygn. ITPB1/415-1123/13/AK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 22 listopada 2011 r. (sygn. IBPP1/443-1298/11/AZb)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 9 listopada 2009 r. (sygn. ILPP2/443-1124/09-3/AK)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyroki NSA z 9 sierpnia 2017 r. (sygn. akt II FSK 2055/15), z 23 lutego 2016 r. (sygn. akt I FSK 1721/14), z 3 marca 2016 r. (sygn. akt II FSK 212/14), z 24 listopada 2015 r. (sygn. I FSK 1290/14), z 13 maja 2015 r. (sygn. akt I FSK 210/14), z 3 grudnia 2014 r. (sygn. akt I FSK 1679/13), z 1 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II FSK 881/12), z 17 stycznia 2012 r. (sygn. akt I FSK 431/11), z 7 września 2012 r. (sygn. akt I FSK 1564/11), z 6 sierpnia 2010 r. (sygn. akt II FSK 746/09), z 25 marca 2010 r. (sygn. akt I FSK 739/09), z 25 marca 2010 r. (sygn. akt I FSK 368/09), z 3 listopada 2010 r. (sygn. akt I FSK 1938/09, z 7 kwietnia 2009 r. (sygn. akt I FSK 254/08), z 24 czerwca 2004 r. (sygn. akt FSK 178/04), z 3 października 2001 r., (sygn. akt I SA/Wr 1724/99), z 3 lutego 1999 r. (sygn. akt I SA/Gd 354/97), z 20 maja 1998 r. (sygn. akt I SA/Gd 1422/96)
- wyrok WSA w Opolu z 20 maja 2016 r. (sygn. akt I SA/Op 100/16)
- wyrok WSA w Bydgoszczy z 11 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Bd 46/15)
- wyrok WSA w Poznaniu z 4 września 2014 r. (sygn. akt I SA/Po 623/14)
- wyrok WSA w Warszawie z 24 sierpnia 2011 r. (sygn. akt VIII SA/Wa 395/11)
- wyrok WSA w Białymstoku z 11 kwietnia 2007 r. (sygn. akt I SA/Bk 114/07)

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

eprasa.pl 339c99d798

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Obowiązkowy KSeF

Jak prawidłowo wdrożyć w firmie

W komplecie **15% taniej!**

Teraz cena: **126 zł** ~~149,70 zł~~

W komplecie praktycznych poradników dotyczących KSeF wyjaśniono, jak funkcjonuje Krajowy System e-Faktur, jakie konsekwencje dla podatników VAT ma obowiązek korzystania z KSeF od 1 lutego 2026 r. i jak prawidłowo wystawiać i rozliczać faktury oraz korekty po wprowadzeniu obowiązkowego KSeF.

KUP: **sklep.infor.pl**

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

eprasa.pl 339c99d798

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

102 PRAKTYCZNE INSTRUKCJE I PROCEDURY DLA KSIĘGOWYCH

Książka z serwisem online bazuje na zestawie 102 praktycznych instrukcji objaśniających wybrane procedury podatkowe, księgowe, kadrowe oraz z dziedziny prawa cywilnego i gospodarczego.

KORZYŚCI:

- powiązane z instrukcjami **kalkulatory, formularze, wskaźniki, materiały wideo i akty prawne**
- **narzędzia** pozwalają w pełni skorzystać z procedur lub schematów postępowania
- **funkcjonalna wyszukiwarka** ułatwia wyszukanie odpowiedniej instrukcji i materiałów dodatkowych
- **wideoporady** pozwalają na pogłębienie wiedzy na temat wyjaśniony w instrukcji

Szczegóły na **sklep.infor.pl**

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

INFOR lex
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

PROSTO O BIZNESIE

Przewodnik dla osób, które chcą skorzystać z ulgi podatkowej z tytułu wpłat na IKZE

Z przewodnika dowiesz się, jakie są zasady korzystania z ulgi podatkowej związanej z wpłatami na Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE).

1. Czym jest ulga na IKZE?

Ulga na IKZE to preferencja podatkowa, która pozwala **odliczyć od podstawy opodatkowania wpłaty dokonane na dobrowolne konto emerytalne**. Środki gromadzone na IKZE pochodzą z wpłat własnych posiadacza konta i mają na celu zachęcenie podatników do dodatkowego oszczędzania na emeryturę.

2. Kto może skorzystać z odliczenia?

Z ulgi możesz skorzystać, jeśli gromadzisz i inwestujesz środki w ramach IKZE oraz dokonałeś wpłat na to konto w trakcie roku podatkowego. Odliczenie jest dostępne dla osób rozliczających się:

- ☑ **według skali podatkowej** (formularze PIT-36, PIT-37),
- ☑ **19% podatkiem liniowym** (formularz PIT-36L),
- ☑ **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych** (formularz PIT-28).

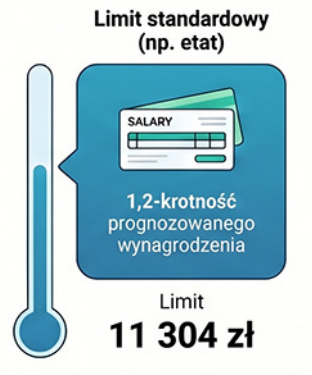

eprasa.pl 339c99d798

3. Jakie są limity wpłat i odliczeń?

Wysokość kwoty, którą możesz odliczyć, jest ograniczona ustawowo i zależy od Twojego statusu zawodowego. Limity te są powiązane z przeciętnym prognozowanym wynagrodzeniem miesięcznym w gospodarce narodowej. I tak:

- **limit standardowy**: wynosi 1,2-krotność przeciętnego wynagrodzenia,
- **limit dla przedsiębiorców**: osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą mogą skorzystać z wyższego limitu, wynoszącego 1,8-krotność przeciętnego wynagrodzenia.

W 2026 r.:

- **limit standardowy** wynosi **11 304 zł**. Dotyczy on osób uzyskujących dochody m.in. z pracy na etacie czy umów cywilnoprawnych,
- **limit dla przedsiębiorców** wynosi **16 956 zł**. Przysługuje on osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą.

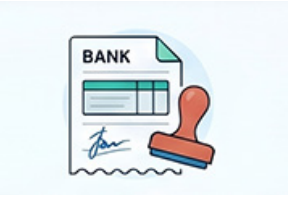

Wpłaty na IKZE nie mogą przekroczyć tych kwot, a odliczeniu podlegają wyłącznie środki mieszczące się w powyższych limitach.

4. Jak udokumentować wpłaty?

Aby móc skorzystać z ulgi, musisz posiadać dokumenty potwierdzające dokonanie wpłat. Prawidłowy dokument (np. **potwierdzenie przelewu bankowego**) powinien zawierać:

- dane wpłacającego i odbiorcy,
- tytuł wpłaty,
- kwotę wpłaty.

Jeśli wpłaty są przekazywane za pośrednictwem pracodawcy, musisz posiadać dowody potwierdzające wysokość tych wpłat oraz uprawnienie pracodawcy do ich potrącania.

eprasa.pl 339c99d798

5. Jak rozliczyć ulgę krok po kroku?

KROK 1 → **Zsumuj wpłaty:** Sprawdź, czy łączna kwota wpłacona na IKZE w danym roku nie przekroczyła Twojego ustawowego limitu.

KROK 2 → **Wypełnij zeznanie roczne:** Wybierz właściwy formularz (PIT-37, PIT-36, PIT-36L lub PIT-28).

KROK 3 → **Dołącz załącznik PIT/O:** To właśnie w tym załączniku (informacja o odliczeniach) wpisuje się kwotę dokonanych wpłat na IKZE.

KROK 4 → **Pomniejsz podstawę opodatkowania:** Kwota wpłat na IKZE (do wysokości limitu) pomniejsza Twój dochód (lub przychód w przypadku ryczałtu), co skutkuje obniżeniem podatku.

WAŻNE UWAGI:

Brak zaliczek: ulgi nie można uwzględniać przy obliczaniu bieżących zaliczek na podatek w ciągu roku.

Brak możliwości przeniesienia: jeśli Twój dochód w danym roku jest zbyt niski, aby odliczyć pełną kwotę wpłat na IKZE, niewykorzystanej części nie możesz przenieść na kolejne lata.

Termin: odliczenia dokonujesz wyłącznie w zeznaniu za rok, w którym fizycznie dokonałeś wpłaty.

Podstawa prawna:

- art. 26 ust. 1 pkt 2b, art. 30c ust. 2 pkt 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- art. 11 ust. 1 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843)
- art. 4 i art. 13a ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 91)
- obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 10 listopada 2025 r. w sprawie wysokości kwoty wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego w roku 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1156)

eprasa.pl 339c99d798

DODATEK INTERNETOWY

MK MONITOR księgowego

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

MONITOR księgowego **czerwiec 2026**

MONITOR Biur Rachunkowych

1. **Czy księgowa, która zobowiązała się do założenia spółki z o.o., musi ją zgłosić także do CRBR** 2

2. **Czy klient zapłaci podatek od zwrotu odsetek wypłaconych przez ubezpieczyciela biura** 4

3. **Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – czerwiec 2026 r.** 6

Termin złożenia przez rolników zaświadczenia o wysokości należnego podatku dochodowego 6

Termin na złożenie w ZUS zaświadczeń o przychodach przez osoby pobierające świadczenia przedemerytalne 7

Nowy okres wypłat świadczenia 800 plus przez ZUS 7

Ograniczenia w możliwości redukowania punktów karnych przez kierowców 8

Rekompensata za pracę w Boże Ciało 8

Obniżka VAT i akcyzy na paliwo przedłużona do 15 czerwca 2026 r. 9

Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego za 2025 r. 10

Termin na złożenie oświadczenia o braku obowiązku sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025 r. 11

Nowa wersja aplikacji e-Urząd Skarbowy 11

ORD-IN, WN-CFR, INF-FO – nowe formularze w e-Urzędzie Skarbowym 12

Sprawdzanie stanu prawnego nieruchomości – nowa funkcjonalność w aplikacji mObywatel 12

Odliczenie kosztów wymiany dachu w uldze termomodernizacyjnej – interpretacja ogólna MF 13

Wypełnianie węzła RPD w JPK_KR_PD przez spółki cywilne, jawne i partnerskie – wyjaśnienia MF 14

Moment ujęcia faktury korygującej „do zera” spowodowanej błędem w NIP nabywcy – wyjaśnienia MF 14

eprasa.pl 339c99d798

1 Czy księgowa, która zobowiązała się do założenia spółki z o.o., musi ją zgłosić także do CRBR

PROBLEM

Zgłosił się do mnie potencjalny klient, który szukał obsługi księgowej, gdyż zamierzał założyć spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka miała mieć około 100 faktur miesięcznie, więc chciałam ją pozyskać do obsługi. Zaproponowałam, że założę tę spółkę na preferencyjnych warunkach, jeśli powierzy mi prowadzenie księgowości tej spółki. Mogę zakładać spółki, gdyż spełniam warunki do uzyskania wpisu do rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów i taki wpis uzyskałam. Klient chciał również wiedzieć, czy ta usługa obejmie także zgłoszenie spółki do urzędu skarbowego i wszelkich innych rejestrów, do których powinno się zgłosić spółkę, jej wspólników lub członków zarządu. Odpowiedziałam twierdząco. Poprosił o warunki umowy o księgowość i cennik, które mu przesłałam. Na ich podstawie otrzymałam maila, że chce zawrzeć ze mną taką umowę. Spółka miała być „nievatowcem" i zajmować się działalnością edukacyjną. Potem dowiedziałam się, że spółka będzie miała piętrową strukturę właścicielską z bardzo różnorodnymi podmiotami. W związku z tym nie wiedziałam, jak wypełnić wniosek do CRBR w takiej sytuacji. Sprawdziłam, ile kosztowałaby mnie porada w tej kwestii. Większość prawników nie chciała podjąć tematu, gdyż się w tym nie specjalizuje. W końcu trafiłam do specjalisty, który zażądał ode mnie 1000 zł + VAT za samą poradę. Nie zgodziłam się na taką kwotę. Czy mogłabym powołać się przed tym klientem na to, że nie zobowiązałam się do zgłoszenia spółki do CRBR, lecz do KRS i urzędu skarbowego? Zgłaszanie wniosków do CRBR nie jest przecież typową działalnością biura rachunkowego. To nie to samo, co księgowanie dokumentów, doradztwo podatkowe i kontakt z urzędem skarbowym. Czy mogłabym powołać się na to, że żadnej umowy nie było, a jedynie wymiana wiadomości e-mail stanowiła zaproszenie do zawarcia umowy?

RADA

Księgowa zawarła umowę, na podstawie której zobowiązała się do złożenia wniosku do CRBR. Nie może sama jednostronnie jej zmienić.

UZASADNIENIE

Umowa najczęściej zostaje zawarta, gdy obie strony złożą zgodne oświadczenia woli. Treść zadanego pytania wskazuje, że strony takie oświadczenia złożyły. Księ-

eprasa.pl 339c99d798

gowa zobowiązała się do założenia spółki, zgłoszenia jej do urzędu skarbowego oraz wszelkich innych rejestrów, a klient zobowiązał się do tego, że nowo powstała spółka zawrze umowę o księgowość na warunkach przedstawionych przez księgową. Treść oświadczeń woli wyraźnie wskazuje, że nie mamy tutaj do czynienia z zaproszeniem do negocjacji ani z zaproszeniem do przedstawienia oferty. Strony zawarły umowę.

Kwestia typowej działalności biur rachunkowych

Bez znaczenia jest to, czy biura rachunkowe zgłaszają wnioski do CRBR. Takie okoliczności mogłyby być istotne, gdyby dane działanie nie było wskazane wprost w umowie, a zobowiązanie miałoby wynikać z ustalonych zwyczajów. W rozpatrywanej sprawie zobowiązanie biura rachunkowego wynika wprost ze złożonego oświadczenia woli. Jak bowiem stwierdziła księgowa:

„Wymienialiśmy się z tym klientem mailami i on zapytał się mnie, czy ta usługa obejmie także zgłoszenie spółki do urzędu skarbowego i wszelkich innych rejestrów, do których powinno się zgłosić spółkę, jej wspólników lub członków zarządu. Odpisałam na to, że tak."

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych to „wszelki inny rejestr", a księgowa zobowiązała się dokonać zgłoszenia do „wszelkich innych rejestrów".

Kwestia formy prawnej umowy

Same zgodne oświadczenia woli stron nie zawsze wystarczają dla ważności czynności prawnej i powstania zobowiązania. Czasami muszą być spełnione dodatkowe warunki, np. dotyczące formy czynności prawnej pod rygorem nieważności, jak w przypadku umowy przenoszącej własność nieruchomości. Wobec tego należy sprawdzić, czy strony mogły zawrzeć taką umowę w dowolnej formie. Zarówno umowa o świadczenie usług księgowych, jak i umowa o świadczenie usług prawnych (założenie spółki i zgłoszenie do rejestrów) nie wymagają dla swojej ważności żadnej szczególnej formy. Mogą zostać zawarte nawet ustnie. Zatem zawarta z klientem umowa jest ważna i księgowa jest obowiązana dokonać zgłoszenia do „wszelkich innych rejestrów". Jeśli księgowa nie jest w stanie samodzielnie złożyć wniosku do CRBR, należy skorzystać z pomocy specjalisty. Lepiej bowiem zapłacić komuś za wykonanie zobowiązania, niż narażać się na odpowiedzialność odszkodowawczą z powodu jego niewykonania.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56, art. 60, art. 353 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

Marcin Szabłowski
adwokat

eprasa.pl 339c99d798

2 Czy klient zapłaci podatek od zwrotu odsetek wypłaconych przez ubezpieczyciela biura

PROBLEM

Jeden z pracowników mojego biura błędnie rozliczył klientowi podatek dochodowy. Doszło do zaniżenia podstawy opodatkowania. Klient musiał złożyć korektę i zapłacić zaległość wraz z odsetkami za zwłokę. Oczywiście to my pomogliśmy mu tę korektę sporządzić. Sprawę udało się załatwić z ubezpieczycielem. Nasza polisa OC pokryła klientowi zwrot równowartości zapłaconych odsetek. Klient jest już uspokojony, relacja uratowana. Ale teraz klient wrócił z pytaniem, które nas zaskoczyło. Otóż jego znajomy księgowy powiedział mu, że powinien wykazać tę kwotę jako przychód i zapłacić podatek. Jak mamy mu to wytłumaczyć, żeby jeszcze raz nie stracić jego zaufania?

RADA

Odszkodowanie wypłacone klientowi przez ubezpieczyciela biura rachunkowego (w kwocie odpowiadającej zapłaconym odsetkom od zaległości podatkowej) nie stanowi przychodu podatkowego klienta i nie podlega opodatkowaniu ani w podatku dochodowym od osób fizycznych, ani w podatku dochodowym od osób prawnych. Rozmowa po błędzie popełnionym przez biuro rachunkowe zawsze jest trudna, ale właśnie wtedy warto przeprowadzić ją spokojnie i bez obronnej postawy, aby przywrócić klientowi poczucie bezpieczeństwa.

UZASADNIENIE

W rozpatrywanym przypadku błąd biura (np. zaniżenie przychodów, zawyżenie kosztów, błędne rozliczenie ulgi) skutkował tym, że klient zapłacił zaległość podatkową powiększoną o odsetki za zwłokę. Odpowiedzialność wobec urzędu skarbowego zawsze bowiem spoczywa na podatniku. Żaden przepis prawa podatkowego nie przewiduje odpowiedzialności biura bezpośrednio wobec fiskusa. Niezaprzeczalnie klient poniósł jednak realną szkodę majątkową z winy biura rachunkowego. Zgodnie z art. 471 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.) przysługuje mu roszczenie odszkodowawcze.

Jak wytłumaczyć klientowi, że odszkodowanie otrzymane przez klienta nie jest jego przychodem

Prawo podatkowe posługuje się tu pewną wewnętrzną logiką, którą warto klientowi przekazać w prostych słowach. Jej założeniem jest zasada symetrii. Jeśli wydatek nie

eprasa.pl 339c99d798

był kosztem podatkowym, to jego zwrot nie może być przychodem. Ta zasada wynika z art. 14 ust. 3 pkt 3a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) i art. 12 ust. 4 pkt 6a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Wskazuje się w nich jednoznacznie, że do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów. A odsetki od zaległości podatkowych nie stanowią kosztu uzyskania. Mówią o tym wprost art. 23 ust. 1 pkt 18 updof i art. 16 ust. 1 pkt 21 updop. Odsetki mają bowiem charakter sankcyjny. Nie można ich „przerzucać" w ciężar działalności gospodarczej. Potwierdza to również interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 kwietnia 2024 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.72.2024.2.RK), w której organ zajął się sprawą niemal identyczną do opisanej (biuro rachunkowe błędnie naliczyło klientce podatek dochodowy, ta zapłaciła podatek wraz z odsetkami, a następnie otrzymała od ubezpieczyciela biura odszkodowanie w wysokości zapłaconych odsetek):

MF *(..) odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowej wpłaty nie stanowią kosztu uzyskania przychodów na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 18 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W konsekwencji wypłacone (...) odszkodowanie odpowiadające wysokości zapłaconych odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowej wpłaty, nie stanowi przychodu podlegającego opodatkowaniu na podstawie art. 14 ust. 3 pkt 3a ww. ustawy. Otrzymane przez Panią odszkodowanie od ubezpieczyciela jest bowiem odpowiednikiem wydatku poniesionego tytułem odsetek za zwłokę od uiszczonego z opóźnieniem podatku dochodowego z winy biura podatkowego, który to wydatek nie został zaliczony do kosztów podatkowych.*

Rozmowa z klientem biura rachunkowego – co powiedzieć, czego unikać

Rozmowa z klientem po popełnionym przez biuro rachunkowym błędzie jest zawsze trudna. Ale właśnie w takich sytuacjach można postarać się przeprowadzić ją dobrze i nie broniąc się, przywrócić mu poczucie bezpieczeństwa. W rozpatrywanym przypadku warto przyznać klientowi rację, że pytanie jest słuszne i świadczy o uważności klienta (choć dla większości księgowych sprawa jest dość oczywista). Następnie wyjaśnić mu, krok po kroku (jak to przedstawiono wcześniej), mechanizm wskazujący, że do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków, niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów. A następnie, by już „zamknąć temat", pokazać interpretację KIS jako dowód. Można również zaproponować wystąpienie o własną interpretację indywidualną w jego sprawie (choć praktycznie nie ma i raczej nie powinno być takiej potrzeby).

Działania naprawcze (co zmienić w procedurach biura)

Każdy taki przypadek jest sygnałem do przeglądu wewnętrznych procedur. Niezależnie od posiadanej polisy OC, warto sprawdzić przynajmniej dwie rzeczy:

eprasa.pl 339c99d798

- czy suma gwarancyjna polisy pokryłaby sytuację, w której błąd dotyczy kilku lat wstecz i kilku klientów jednocześnie?
- czy (lub) jak funkcjonują procedury wewnętrznej kontroli, tj. czy istnieje system weryfikacji deklaracji przed wysłaniem, niezależny od osoby, która deklarację sporządziła?

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 471 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 14 ust. 3 pkt 3a, art. 23 ust. 1 pkt 18 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- art. 12 ust. 4 pkt 6a, art. 16 ust. 1 pkt 21 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

3 Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – czerwiec 2026 r.

1 czerwca 2026 r. **UWAGA! Termin przesunięty z 31 maja**

Termin złożenia przez rolników zaświadczenia o wysokości należnego podatku dochodowego

1 czerwca 2026 r. (termin przesunięty, ponieważ 31 maja przypada w niedzielę) upływa termin złożenia w KRUS przez rolników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, którzy opłacają składki na ubezpieczenia społeczne rolników, zaświadczenia z urzędu skarbowego (lub oświadczenia) o wysokości należnego podatku dochodowego od przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, tj. w 2025 r.

Kwota przychodu pozwalająca na pozostanie w KRUS zmienia się co roku. Aby pozostać w KRUS w 2026 r., należny podatek dochodowy za 2025 r. nie mógł przekroczyć 4576 zł.

UWAGA! W przypadku niedotrzymania terminu na powiadomienie KRUS o wysokości należnego podatku dochodowego albo przekroczenia dopuszczalnego limitu tego podatku rolnik zostaje wyłączony z ubezpieczenia rolniczego. Wyłączenie z KRUS powoduje, że rolnik prowadzący działalność gospodarczą ma obowiązek ubezpieczyć się z tego tytułu w ZUS.
Rolnik, który z przyczyn od niego niezależnych nie powiadomił KRUS o wysokości podatku, może złożyć w KRUS wniosek o przywrócenie terminu do złożenia takiego zawiadomienia. Jeżeli KRUS uzna, że nie zostały spełnione warunki przywrócenia terminu na złożenie zawiadomienia, rolnik straci prawo do ubezpieczenia z upływem ustawowego terminu.

eprasa.pl 339c99d798

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770)
- obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 18 kwietnia 2025 r. w sprawie rocznej kwoty granicznej (M.P. z 2025 r. poz. 351)

1 czerwca 2026 r. **UWAGA! Termin przesunięty z 31 maja**

Termin na złożenie w ZUS zaświadczeń o przychodach przez osoby pobierające świadczenia przedemerytalne

1 czerwca 2026 r. (termin przesunięty, ponieważ 31 maja przypada w niedzielę) upływa termin powiadomienia ZUS przez osoby pobierające świadczenia przedemerytalne o wysokości przychodu uzyskanego w okresie od 1 marca 2025 r. do 28 lutego 2026 r.

UWAGA! Pracodawcy zatrudniający osoby pobierające świadczenia przedemerytalne muszą im wystawić zaświadczenia o wysokości uzyskanego przychodu. W zaświadczeniu należy wykazać wszystkie przychody podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także przychody z tytułu służby (m.in. w wojsku, straży pożarnej czy Policji) oraz pracy wykonywanej za granicą. W zaświadczeniu nie należy uwzględniać zapomóg, diet za podróże służbowe czy odpraw.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 115)

1 czerwca 2026 r. **UWAGA! Złóż wniosek do końca czerwca, aby nie utracić świadczenia za czerwiec**

Nowy okres wypłat świadczenia 800 plus przez ZUS

Od 1 czerwca 2026 r. rozpocznie się nowy okres wypłat świadczenia 800 plus. Potrwa do 31 maja 2027 r. Jeżeli wniosek na nowy okres świadczeniowy zostanie złożony do 30 czerwca 2026 r., ZUS przyzna prawo do świadczenia od początku okresu świadczeniowego, tj. od 1 czerwca 2026 r. do 31 maja 2027 r. Jeżeli wniosek trafi do ZUS po 30 czerwca 2026 r., świadczenie będzie przysługiwało dopiero od miesiąca złożenia wniosku. W takiej sytuacji nie będzie już wyrównania za czerwiec.

UWAGA! Złożenie wniosku o świadczenie 800 plus po 30 czerwca 2026 r. spowoduje utratę prawa do świadczenia za ten miesiąc.
Wniosek o świadczenie 800 plus można składać wyłącznie drogą elektroniczną. Rodzice i opiekunowie mogą skorzystać z platformy eZUS, aplikacji mZUS, portalu Emp@tia albo bankowości elektronicznej.

eprasa.pl 339c99d798

ŹRÓDŁO:

- komunikat Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 14 kwietnia 2026 r. pt. „Rodzina 800 plus" – opubl. na gov.pl/web/rodzina

3 czerwca 2026 r.

Ograniczenia w możliwości redukowania punktów karnych przez kierowców

Od 3 czerwca 2026 r. kierowcom zostanie ograniczona możliwość redukowania posiadanych punktów karnych. Przed zmianą kierowcy posiadający prawo jazdy dłużej niż rok mogli zredukować liczbę przypisanych im punktów karnych – poddając się szkoleniu (tzw. kursowi reedukacyjnemu) organizowanemu przez WORD. Kierowcy odbywali szkolenie na własny koszt, nie częściej niż raz na 6 miesięcy. Maksymalna liczba punktów karnych podlegających wykreśleniu wynosiła 6, niezależnie od tego, za jakie naruszenie zostały one naliczone.

Od 3 czerwca 2026 r. kierowcy nadal mogą redukować posiadane punkty karne, uczestnicząc w kursach prowadzonych przez WORD. Redukcji będą jednak podlegały tylko punkty karne naliczone za wybrane rodzaje naruszeń w ruchu drogowych. Rodzaje tych naruszeń zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego.

UWAGA! Biura rachunkowe obsługujące firmy transportowe powinny poinformować swoich klientów o zmianach w zasadach redukcji punktów karnych. Kierowcy powinni zapoznać się z wykazem naruszeń, za które naliczone punkty karne będą mogły zostać zredukowane. Redukcji nie będą podlegały punkty karne naliczone za naruszenia, które mają istotny wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Do takich naruszeń należą m.in. naruszenia polegające na nieprawidłowym zachowaniu się wobec pieszych oraz większość naruszeń polegających na niestosowaniu się do przepisów o wyprzedzaniu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ust. 6a ustawy z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 2328; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 1676)

4 czerwca 2026 r. **UWAGA! Trzeba oddać pracownikowi dodatkowy dzień wolny**

Rekompensata za pracę w Boże Ciało

W 2026 r. święto Bożego Ciała przypada 4 czerwca 2026 r. Za pracę w święto pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi inny dzień wolny od pracy. Pracownik jest uprawniony do całego dnia wolnego, niezależnie od tego, ile dodatkowych godzin przepracował w święto. Może to być zarówno jedna, dwie, jak i cztery godziny. Pracodawca powinien

eprasa.pl 339c99d798

wyznaczyć dzień wolny za pracę w święto w ciągu okresu rozliczeniowego obowiązującego w zakładzie pracy. W sytuacji gdy pracownik nie będzie mógł wykorzystać dnia wolnego w tym czasie (np. z powodu choroby), przysługuje mu 100% dodatek do zwykłego wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w święto.

Jeżeli pracownik pracuje w dniu świątecznym więcej niż osiem godzin, ma prawo do wynagrodzenia i dodatku za pracę nadliczbową wynagradzanych na ogólnych zasadach, chyba że w zakładzie pracy obowiązują korzystniejsze od przepisów Kodeksu pracy rozwiązania w tym zakresie.

UWAGA! Pracodawcy, których pracownicy będą pracowali w święto Bożego Ciała, muszą pamiętać, aby udzielić im z tego tytułu dodatkowego dnia wolnego od pracy. Jeżeli tego nie zrobią, zapłacą za pracę w święto podwójnie, tj. oprócz normalnego wynagrodzenia będą musieli zapłacić dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130, art. 147, art. 151^1 i art. 151^{11} ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 1 pkt 1 ustawy z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 296)

15 czerwca 2026 r.

Obniżka VAT i akcyzy na paliwo przedłużona do 15 czerwca 2026 r.

W związku z utrzymującą się niestabilną sytuacją na rynkach paliw, spowodowaną konfliktem na Bliskim Wschodzie, rząd zdecydował się przedłużyć do 15 czerwca 2026 r. czasową obniżkę VAT i akcyzy na paliwa.

Obniżona z 23% do 8% stawka VAT ma zastosowanie do dostawy, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu:

1) benzyn silnikowych (CN 2710 12 45 lub 2710 12 49) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
2) olejów napędowych (CN 2710 19 42, 2710 19 44 i 2710 20 11) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
3) biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczonych do napędu silników spalinowych – bez względu na kod CN.

Akcyza na paliwa została zmniejszona do najniższego poziomu dopuszczonego przez Unię Europejską, tj. o 29 groszy na litrze benzyny oraz o 28 groszy na litrze oleju napędowego. Po obniżce wynosi ona 880 zł/1000 l dla oleju opałowego oraz 1239 zł/1000 l dla benzyny.

eprasa.pl 339c99d798

UWAGA! W okresie obowiązywania obniżonych stawek VAT na paliwa podmioty dokonujące ich sprzedaży są zobowiązane do stosowania ceny sprzedaży nie wyższej niż cena maksymalna publikowana w Monitorze Polskim. Cena ta obowiązuje od następnego dnia po jej ogłoszeniu. Cena ogłoszona w dniu roboczym poprzedzającym sobotę, niedzielę, święta oraz inne dni wolne od pracy jest stosowana do dnia roboczego następującego po tych dniach, łącznie z tym dniem roboczym. Biura rachunkowe obsługujące przedsiębiorców sprzedających paliwa powinny poinformować swoich klientów, że sprzedaż paliwa po cenach wyższych niż cena maksymalna jest zakazana i zagrożona karą do 1 mln zł. Do kontrolowania cen paliw oraz nakładania kar zostały upoważnione urzędy celno-skarbowe.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 699)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 698)
- ustawa z 27 marca 2026 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 415)

30 czerwca 2026 r.

Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego za 2025 r.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości zatwierdzenia sprawozdania finansowego należy dokonać nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. W jednostkach, w których rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, dzień bilansowy wypada 31 grudnia. To oznacza, że w takich jednostkach zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2025 r. należy dokonać do 30 czerwca 2026 r.

Zatwierdzone sprawozdanie finansowe należy złożyć do KRS (np. jednostki wpisane do KRS, które nie sporządzają sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości) albo do Szefa KAS (np. podatnicy CIT, niewpisani do KRS, którzy są zobowiązani do sporządzania sprawozdań finansowych).

UWAGA! Jednostki zobowiązane do sporządzania sprawozdania finansowego powinny dopilnować jego zatwierdzenia w terminie. Brak zatwierdzenia sprawozdania skutkuje tym, że jednostka nie może dokonać podziału lub pokrycia wyniku finansowego netto, a tym samym m.in. wypłacić dywidendy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 53 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

eprasa.pl 339c99d798

30 czerwca 2026 r.

Termin na złożenie oświadczenia o braku obowiązku sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025 r.

Do 30 czerwca 2026 r. spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, które nie mają obowiązku prowadzenia pełnej rachunkowości, muszą złożyć w KRS oświadczenie o braku obowiązku sporządzenia i złożenia sprawozdania finansowego za 2025 r. Chodzi o spółki, których przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły równowartości 2 500 000 euro (w przeliczeniu na złote).

UWAGA! Oświadczenie o braku obowiązku sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025 r. należy złożyć wyłącznie elektronicznie, przez Portal Rejestrów Sądowych, dostępny pod adresem: prs.ms.gov.pl.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 70a ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

Czerwiec 2026 r.

Nowa wersja aplikacji e-Urząd Skarbowy

Podatnicy mogą korzystać z nowej wersji aplikacji mobilnej e-Urząd Skarbowy 2.0. Nowa wersja aplikacji wprowadziła rozwiązania, które mają ułatwić korzystanie z usług administracji skarbowej za pośrednictwem smartfona.

Do kluczowych zmian należy umożliwienie użytkownikowi personalizacji pulpitu. Nawigując po aplikacji, użytkownik sam zadecyduje, co widzi na stronie głównej. Personalizowany pulpit umożliwia dodawanie skrótów do funkcji, z których korzysta się najczęściej.

W nowej wersji aplikacji została wprowadzona sekcja z aktualnościami, w której znajdują się informacje o nowościach w e-Urzędzie Skarbowym, a rozliczenia podatkowe są widoczne od razu po zalogowaniu.

UWAGA! Za pośrednictwem aplikacji można m.in. złożyć deklarację lub inny dokument, np. wniosek o wydanie zaświadczenia do urzędu skarbowego bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego, a także zapłacić podatek. Dodatkowo można sprawdzić informacje o swoich rozliczeniach, złożonych deklaracjach i dokumentach wysłanych do organów podatkowych.
Osoby, które wyraziły zgodę na e-korespondencję, mogą nie tylko wysyłać dokumenty do organów KAS, ale także odbierać je bezpośrednio na swoim smartfonie. Dzięki temu bezpłatnie uzyskają zaświadczenie o dochodach czy braku zaległości podatkowych.

eprasa.pl 339c99d798

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 19 maja 2026 r. pt. „Nowa odsłona aplikacji mobilnej e-Urząd Skarbowy” – opubl. na podatki.gov.pl

Czerwiec 2026 r.

ORD-IN, WN-CFR, INF-FO – nowe formularze w e-Urzędzie Skarbowym

W e-Urzędzie Skarbowym (e-US) zostały udostępnione nowe formularze, tj.:

- ORD-IN – wniosek o interpretację indywidualną,
- WN-CFR – wniosek o certyfikat rezydencji podatkowej,
- INF-FO – oświadczenie o wyborze lub zmianie formy opodatkowania.

W e-Urzędzie Skarbowym udostępniono również nową usługę, która pozwala przedsiębiorcom szybko sprawdzić formę opodatkowania zarejestrowaną w bazie KAS dla ich działalności gospodarczej – dla lat 2025 i 2026. Funkcjonalność znajduje się w sekcji „Twoje dane” i umożliwia m.in. bezpośrednie przejście do formularza zmiany formy opodatkowania.

UWAGA! Podatnicy, którzy chcą skorzystać z nowych formularzy, muszą zalogować się do e-US. Można to zrobić za pomocą login.gov.pl (przez profil zaufany, e-dowód, bankowość elektroniczną), danymi podatkowymi lub aplikacją mObywatel. Aby wysłać formularze online, konieczne jest wcześniejsze wyrażenie zgody na e-korespondencję z e-US.

ŹRÓDŁO:

- komunikat KAS z 13 kwietnia 2026 r. pt. „Nowe usługi w e-Urzędzie Skarbowym” – opubl. na podatki.gov.pl

Czerwiec 2026 r.

Sprawdzanie stanu prawnego nieruchomości – nowa funkcjonalność w aplikacji mObywatel

W aplikacji mObywatel udostępniono usługę Księgi wieczyste. Dzięki niej użytkownicy mogą szybciej i wygodniej sprawdzić kluczowe informacje o należących do nich nieruchomościach. Aby to zrobić, należy zalogować się do aplikacji mObywatel, następnie wejść w usługę Księgi wieczyste i wybrać zakładkę Twoje księgi. Tam znajdzie się wszystkie potrzebne dane.

UWAGA! W mObywatelu można nie tylko sprawdzić numer księgi swojej nieruchomości, ale też zamówić jej dokument: odpis zwykły i zupełny, wyciąg z wybranego działu oraz zaświadczenie o zamknięciu. Zamówienie dokumentu w aplikacji, jego opłacenie i otrzymanie na telefon zajmuje tylko kilka minut. To znacznie przyspiesza proces sprzedaży nieruchomości.

eprasa.pl 339c99d798

ŹRÓDŁO:

- komunikat Ministerstwa Cyfryzacji z 21 maja 2026 r. pt. „KPO napędza mObywatela. Kupujesz nieruchomość? Sprawdź jej stan prawny w aplikacji" – opubl. na gov.pl/web/cyfryzacja

Czerwiec 2026 r.

Odliczenie kosztów wymiany dachu w uldze termomodernizacyjnej – interpretacja ogólna MF

MF wydał interpretację ogólną, w które potwierdził, że w ramach ulgi termomodernizacyjnej podatnicy mogą odliczać wydatki na docieplenie dachu. Prawo to przysługuje w stosunku do wydatków poniesionych od 1 stycznia 2025 r., jak i przed tym dniem. Odliczeniu nie podlegają natomiast wydatki poniesione na wymianę pokrycia dachowego.

Wydając interpretację ogólną, MF rozwiał wątpliwości podatników, jakie jest aktualne stanowisko fiskusa w omawianej kwestii. Były one spowodowane zmianą stanowiska organów podatkowych, które początkowo przyznawały podatnikom prawo do odliczania w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatków na wymianę pokrycia dachowego (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 13 maja 2024 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.217.2024.3.JK). Następnie zaczęły odmawiać podatnikom takiej możliwości (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 26 stycznia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.935.2025.2.MB). Odmiennego zdania są sądy administracyjne, które twierdzą, że podatnicy mogą odliczać w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatki poniesione na wymianę pokrycia dachowego (zob. wyrok WSA w Krakowie z 16 września 2025 r., sygn. akt I SA/Kr 386/25, oraz wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 20 lutego 2025 r., sygn. akt I SA/Go 356/24; orzeczenie nieprawomocne).

UWAGA! Podatnik, który dokonał wymiany pokrycia dachowego, któremu towarzyszyło docieplenie dachu, wydatki poniesione na docieplenie może odliczyć w ramach ulgi termomodernizacyjnej. Jeżeli otrzymał od wykonawcy fakturę, na której nie zostały wyodrębnione koszty docieplenia dachu, to powinien zwrócić się do niego o wystawienie innego dowodu, z którego będzie wynikała wartość wydatków poniesionych na ten cel. Tak wyodrębniona kwota będzie mogła zostać przez niego odliczona w ramach ulgi termomodernizacyjnej. Jeżeli podatnik poniesie tego rodzaju wydatki w 2026 r. albo w kolejnych latach, to odliczenia dokona w zeznaniach rocznych składanych za te lata. Jeżeli podatnik poniósł wydatki na docieplenie dachu w poprzednich latach i nie skorzystał z przysługującego mu odliczenia, może to zrobić w drodze korekty zeznania złożonego za rok, w którym poniósł tego rodzaju wydatki. W 2026 r. podatnicy mogą dokonać korekty zeznań złożonych za lata 2020–2025.

ŹRÓDŁO:

- interpretacja ogólna MF z 7 maja 2026 r. (sygn. DD3.8203.2.2024) pt. „Ulga termomodernizacyjna i wydatki na pokrycia dachowe" – opubl. 14 maja 2026 r. na eureka.gov.pl

eprasa.pl 339c99d798

Czerwiec 2026

Wypełnianie węzła RPD w JPK_KR_PD przez spółki cywilne, jawne i partnerskie – wyjaśnienia MF

MF wydało wyjaśnienia dotyczące wypełniania węzła RPD w JPK_KR_PD przez spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych i spółki partnerskie, które same nie są podatnikami podatku dochodowego, tylko ich wspólnicy. Zdaniem MF takie spółki muszą złożyć JPK_KR_PD z wypełnionym węzłem RPD z danymi dotyczącymi spółki jako całości. Podawane dane nie powinny być rozbijane na poszczególnych wspólników spółki.

UWAGA! Wspólnicy spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich nie powinni składać odrębnego pliku JPK_KR_PD z wypełnionym węzłem RPD w odniesieniu do wartości przypadających na poszczególnych wspólników spółki. To spółka powinna złożyć jeden plik JPK_KR_PD z wypełnionym węzłem RPD zawierającym dane dotyczące spółki jako całości.

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów z 28 kwietnia 2026 r. (ID informacji: 689893) – opubl. 6 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

Czerwiec 2026 r.

Moment ujęcia faktury korygującej „do zera” spowodowanej błędem w NIP nabywcy – wyjaśnienia MF

Podatnik, który popełnił błąd w NIP nabywcy, powinien wystawić fakturę korygująca „do zera” a następnie fakturę z prawidłowymi danymi nabywcy. MF potwierdził, że fakturę korygującą „do zera” należy ująć w okresie rozliczeniowym, w którym została ujęta faktura pierwotna zawierająca błędny NIP nabywcy. Przyczyna korekty istniała bowiem już w momencie wystawienia faktury pierwotnej. Faktura ta nie dokumentowała rzeczywistej sprzedaży na rzecz podmiotu wskazanego w niej jako nabywca, lecz sprzedaż błędnie przypisaną do tego podmiotu.

UWAGA! Rozliczenie faktury korygującej „do zera” oraz nowej faktury w tym samym okresie rozliczeniowym niweluje ryzyko zaległości podatkowej i odsetek z tytułu „rzekomego” braku zapłaty VAT od nowej faktury.

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów z 20 maja 2026 r. (ID informacji: 692212) – opubl. 21 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 339c99d798

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **6 (442)** czerwiec 2026

e-dodatek

Wskaźniki i stawki

codziennie aktualizowane na **www.inforlex.pl**

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Czerwiec 2026

Stan prawny na 20 maja 2026 r.

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r. 4
2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r. 4
3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości 5

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie 7
1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych 7
1.3. Opłata prolongacyjna 7
1.4. Zastaw skarbowy 8
1.5. Kary porządkowe 8

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa 8
2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku 8
2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej 8
2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich 9
2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych 9
2.6. Ulga dla młodych 9
2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów 10
2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu 10
2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku 12
2.10. Mały podatnik PIT 12
2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów 13

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku 13
3.2. Mały podatnik CIT 14
3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi 15

ISSN 1731-5786

eprasa.pl 339c99d798

4. Amortyzacja
4.1. Jednorazowa amortyzacja ... **15**
4.2. Tabela stawek amortyzacji ... **15**
5. VAT
5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe ... **20**
5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME ... **20**
5.3. Mały podatnik VAT ... **21**
5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej ... **21**
5.5 Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania ... **22**
5.6. INTRASTAT – progi statystyczne ... **22**
5.7. Sprzedaż towarów na odległość ... **22**
6. Podatek od czynności cywilnoprawnych
6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych ... **23**
7. Podatki lokalne
7.1. Podatek od nieruchomości ... **24**
7.2. Podatek od środków transportowych ... **25**
7.3. Podatek rolny ... **26**
7.4. Podatek leśny ... **26**
7.5. Opłata reklamowa ... **27**
7.6. Opłata od posiadania psów ... **27**
7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa ... **27**
8. Podatek od spadków i darowizn
8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych ... **27**
8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn ... **28**
8.3. Skale podatku od spadków i darowizn ... **28**

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki
1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych ... **29**
1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ... **29**
1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników ... **29**
1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe ... **29**
1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne ... **31**
1.6. Składka na FGŚP ... **32**
1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy ... **32**
1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych ... **33**
1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność ... **33**
1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą ... **33**
1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus ... **34**
1.12. Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK) ... **34**
1.13. ZMIANA! Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych ... **34**
1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych ... **35**
1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS) ... **35**
1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników ... **36**
1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika ... **36**
2. Zasiłki
2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego ... **37**
2.2. Zasiłek pogrzebowy ... **37**

eprasa.pl 339c99d798

2.3. Zasiłek rodzinny ... 37
2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego ... 37
2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ... 38
2.6. Świadczenia opiekuńcze ... 38
3. Emerytury i renty
3.1. Najniższe emerytury i renty ... 38
3.2. Kwota bazowa ... 39
3.3. ZMIANA! Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów ... 39
3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty ... 39
3.5. Dodatki do emerytur i rent ... 39
3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków ... 40
3.7. ZMIANA! Renta socjalna – wysokość i limit przychodów ... 40
IV. PRAWO PRACY
1. Nominalny wymiar czasu pracy ... 41
2. Podróże służbowe i jazdy lokalne
2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ... 41
2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu ... 41
2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu ... 41
2.4. Podróże służbowe w kraju ... 42
2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju ... 42
3. ZFŚS i świadczenia urlopowe
3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS ... 44
3.2. Świadczenie urlopowe ... 45
4. Wynagrodzenia
4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników ... 45
4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług ... 45
4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej ... 46
4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy ... 46
4.5. ZMIANA! Wynagrodzenia młodocianych ... 46
4.6. Kwoty wolne od potrąceń ... 47
4.7. ZMIANA! Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ... 48
4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie ... 48
5. Odszkodowania za wypadki przy pracy ... 48
6. PFRON
6.1. ZMIANA! Wpłaty na PFRON ... 49
6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych ... 49
V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY
1. Opłata paliwowa i reprograficzna
1.1. Opłata paliwowa ... 50
1.2. Opłata reprograficzna ... 50
2. Opłaty sądowe
2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym ... 50
2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ... 52
3. Inne wskaźniki
3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami ... 52
3.2. ZMIANA! Wskaźnik inflacji ... 52

W 2026 r. dodatek **Wskaźniki i stawki** jest publikowany co miesiąc w wydaniu elektronicznym, dostępnym po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

www.inforlex.pl

eprasa.pl 339c99d798

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 24a ust. 4, 4b, 4c, 4e oraz 4f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r.	
Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki cywilne osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie oraz przedsiębiorstwa w spadku działające zgodnie z ustawą o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz.U. z 2021 r. poz.170) są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r., jeżeli ich przychody za 2025 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 500 000 euro przeliczone według kursu średniego NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzajacego rok obrotowy. Kurs ten na dzień 1 października 2025 r. wynosił 4,2586 zł/euro.	**10 646 500 zł** (2 500 000 euro × 4,2586 zł/euro)

2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 14b ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)
- art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność jednostek wymienionych w art. 64 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o rachunkowości. Pozostałe jednostki (spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych) podlegają badaniu, jeżeli w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, spełniły co najmniej dwa z poniższych warunków:

Warunki	**Sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega badaniu, gdy w 2025 r. były spełnione co najmniej dwa z trzech warunków:***
Warunek 1. Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej	**50 osób**
Warunek 2. Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 3 125 000 euro	**13 208 437,50 zł** (3 125 000 euro × 4,2267 zł/euro)
Warunek 3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 6 250 000 euro	**26 416 875 zł** (6 250 000 euro × 4,2267 zł/euro)

* Do przeliczenia przyjęto średni kurs ogłoszony dla euro przez Narodowy Bank Polski 31 grudnia 2025 r., który wyniósł 4,2267 zł/euro.

eprasa.pl 339c99d798

Badaniu podlegają także sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR, roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy (por. art. 64 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości).

Obowiązek poddania badaniu swoich sprawozdań finansowych mają również jednostki prowadzące księgi rachunkowe, które dla celów podatkowych wybrały bilansową metodę ustalania różnic kursowych.

3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 1a–1e ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)

Kategoria jednostki	Warunki uzyskiwania statusu	Warunki utraty statusu
1	2	3
Jednostka mikro	Jednostka, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 2 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 4 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki mikro, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.
Jednostka mała	Jednostka niebędącą jednostką mikro, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 33 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 66 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki małej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3
Jednostka średnia	Jednostka niebędącą jednostką mikro ani jednostką małą, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki średniej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości
Jednostka duża	Jednostka która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, przekroczyła co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki dużej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech tych wielkości
Duża grupa	Grupa kapitałowa, która w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła: a) po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, oraz b) przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowosci, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 132 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 264 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Grupa kapitałowa traci status dużej grupy, jeżeli w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech wielkości określonych w lit. a lub b.

Przy stosowaniu uproszczeń przewidzianych dla poszczególnych kategorii jednostek należy uwzględnić ich charakter prawny (patrz. art. 3 ust. 1h, art. 3 ust. 1i oraz art. 80 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości).

eprasa.pl 339c99d798

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 359 i 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm.).
- art. 4 pkt 3 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1790)

Rodzaje odsetek	Stawka odsetek obowiązująca w 2026 r.	Podstawa prawna
Stawka odsetek ustawowych	**7,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Maksymalna stawka odsetek	14,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Stawka odsetek ustawowych za opóźnienie	**9,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie	18,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	**12% w stosunku rocznym w I półroczu 2026 r.**	M.P. z 2025 r. poz. 1257
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	14% w stosunku rocznym w I półroczu 2026 r.	M.P. z 2025 r. poz. 1257

Kalkulatory odsetek ustawowych, odsetek za opóźnienie oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych są dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56 § 1, art. 56a i 56b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Rodzaje stawek odsetek	Wysokość stawek (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
Stawka podstawowa (100%)	**10,5% (od 5.03.2026 r.)**	M.P. z 2026 r. poz. 269
Stawka obniżona (50%)	**5,25% (od 5.03.2026 r.)**	
Stawka podwyższona (150%)	**15,75% (od 5.03.2026 r.)**	

Kalkulator odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.3. Opłata prolongacyjna

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 57 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Stawka opłaty prolongacyjnej (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
od 5.03.2026 r.	**5,25%**	M.P. z 2026 r. poz. 269

Kalkulator opłaty prolongacyjnej jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 339c99d798

1.4. Zastaw skarbowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Minimalna wartość poszczególnych rzeczy ruchomych lub zbywalnych praw majątkowych, które mogą być obciążane zastawem skarbowym	Podstawa prawna
2026 r.	**19 000 zł** (wartość na dzień ustanowienia zastawu)	M.P. z 2025 r. poz. 745

1.5. Kary porządkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 262 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Maksymalna wysokość kary porządkowej	Podstawa prawna
2026 r.	**3800 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 761

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Skala podatkowa obowiązująca w 2026 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
120 000 zł		**10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł**

2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Kwota zmniejszająca podatek obowiązująca w 2026 r.		Kwota wolna od podatku
miesięczna	roczna	
300 zł	3600 zł	30 000 zł

2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

eprasa.pl 339c99d798

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Dla osoby zatrudnionej:	Miesięczne	Roczne
na jedną umowę o pracę	**250 zł**	**3000 zł**
na więcej niż jedną umowę (w jednym lub w więcej niż jednym zakładzie pracy)	**250 zł**	**4500 zł**
w jednym zakładzie pracy położonym w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**3600 zł**
w kilku zakładach pracy położonych w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**5400 zł**

2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 9 i 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Wysokość kosztów	Maksymalna kwota kosztów (w zł) w roku podatkowym
50%	koszty łącznie w roku podatkowym nie mogą przekroczyć kwoty **120 000 zł,** tj. kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej. Podatnik może zastosować faktyczne koszty uzyskania, nawet jeżeli w roku podatkowym przekroczyły ww. limit, pod warunkiem że jest w stanie udokumentować, że takie koszty poniósł **Uwaga!** Prawo do 50% kosztów z praw autorskich przysługuje tylko podatnikom uzyskującym przychody z działalności wymienionej w art. 22 ust. 9b updof

2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a–2c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych w 2026 r.

Rodzaj pojazdu	Miesięczny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego	Dzienny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego
samochód o mocy silnika do 60 kW albo elektryczny, albo napędzany wodorem	**250 zł**	**8,33 zł***
samochód inny niż wyżej wymienione	**400 zł**	**13,33 zł***

* W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 miesięcznej kwoty ryczałtu. Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy wartością ustaloną według ww. zasad a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

2.6. Ulga dla młodych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

eprasa.pl 339c99d798

Uprawnieni do ulgi dla młodych	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Osoby fizyczne do ukończenia 26. roku życia	przychody z pracy i zleceń, przychody z praktyk absolwenckich oraz stażów uczniowskich, zasiłki macierzyńskie	85 528 zł*

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 152–154 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Rodzaj ulgi	Uprawnieni do ulgi	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Ulga na powrót	Osoby, które przeniosły swoje miejsce zamieszkania do Polski	ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy; z umów zlecenia zawartych z firmą; z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej, podatkiem liniowym, 5% podatkiem z kwalifikowanych praw własności intelektualnej albo ryczałtem ewidencjonowanym; z zasiłków macierzyńskich	85 528 zł*
Ulga dla rodzin 4+	Osoby, które wychowują co najmniej czwórkę dzieci	jw.	jw.
Ulga dla pracujących seniorów	Kobiety po ukończeniu 60 roku życia i mężczyźni po ukończeniu 65 roku życia	jw.	jw.

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–26he art. 30ca i art. 52jb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
1	2
Ulga rehabilitacyjna (art. 26 ust. 1 pkt 6 i ust. 7a updof) dotyczy wydatków poniesionych na: - cele wskazane w art. 26 ust. 7a pkt 1–3, 4–6b, 9–11, 13 i 15 updof	**wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym**
- zakup leków, których stosowanie zalecił lekarz specjalista	nadwyżka **ponad 100 zł** miesięcznie
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa	**do 2280 zł** rocznie
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej	**do 2280 zł** rocznie
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia	**do 2280 zł** rocznie

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 339c99d798

1	2
▪ pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne	**do 2280 zł** rocznie
Darowizny przekazane na:	
▪ rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele krwiodawstwa (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c updof)	**kwota odpowiadająca wysokości iloczynu kwoty rekompensaty** określonej przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi **i litrów oddanej krwi lub jej składników** nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ul. Królewskiej w Warszawie (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu** **Uwaga!** Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a–e updof, nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu
Ulga internetowa (art. 26 ust. 1 pkt 6a updof)	do wysokości **760 zł rocznie**
Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (art. 26 ust. 1 pkt 2b updof)	wpłaty dokonane w roku podatkowym 2026, nie więcej niż: ▪ **16 956 zł** – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.), ▪ **11 304 zł** – dla pozostałych osób (M.P. z 2025 r. poz. 1156)
Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (przepisy ustaw o stosunku państwa do poszczególnych związków wyznaniowych)	w wysokości dokonanej darowizny
Odsetki od kredytu – w ramach tzw. praw nabytych (art. 9 ustawy z 16 listopada 2006 r. o zmianie updof – Dz.U. z 2006 r. Nr 217, poz. 1588)	odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekroczyła kwoty odpowiadającej w 2026 r. kwocie **540 400 zł** (M.P. z 2025 r. poz. 1275)
Ulga na działalność badawczo-rozwojową (art. 26e updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane), wymienione w art. 26e ust. 2 i 3 updof. Odliczenie nie może przekroczyć **od 100% do 200% kosztów kwalifikowanych** (patrz art. 26e ust. 7 updof)
Ulga termomodernizacyjna (art. 26h updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. Odliczenie nie może przekroczyć **53 000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć
Składki członkowskie zapłacone na rzecz związków zawodowych (art. 26 ust. 1 pkt 2c updof)	w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym **840 zł**
Ulga na prototyp (art. 26ga updof)	**30%** sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia go na rynek **Uwaga!** Wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **10%** dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej
Ulga na ekspansję (art. 26gb updof)	koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż **1 000 000 zł** w roku podatkowym
Ulga na wsparcie sportu, kultury oraz szkolnictwa wyższego i nauki (art. 26ha updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność sportową, kulturalną oraz wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

eprasa.pl 339c99d798

1	2
Ulga na zabytki (art. 26hb updof	**50%** poniesionych wydatków wskazanych w art. 26hb ust. 1 pkt 1 i 2 updof
Ulga dla inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne (art. 26hc updof)	**50%** poniesionych wydatków **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **250 000 zł**
Ulga na terminal (art. 26hd updof)	▪ **2500 zł** w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących ▪ **1000 zł** w roku podatkowym – w przypadku pozostałych podatników Podatnicy będący małymi podatnikami spełniającymi warunki wskazane w art. 26hd ust. 2 updof mogą odliczyć **200%** poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż **2000 zł** w roku podatkowym. Odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym taki podatnik poniósł wydatki. **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z działalności gospodarczej
Ulga na żołnierzy WOT i aktywnej rezerwy (art. 26he updof)	**od 12 000 zł do 24 000 zł** za każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza; kwota odliczenia jest uzależniona od czasu pełnienia służby przez żołnierza
Ulga dla podatników osiągających dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (art. 30ca ust. 9a updof)	kwota kosztów kwalifikowanych wskazanych w art. 26e ust. 2–3b updof, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika prawa własności intelektualnej
Ulga na robotyzację (art. 52jb updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27f i art. 27g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
Ulga na dzieci (art. 27f updof)	**za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonuje władzę rodzicielską, pełni funkcję opiekuna prawnego, sprawuje opiekę lub utrzymuje dziecko, limit wynosi:** ▪ na jedno dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł) – w przypadku jednego dziecka warunkiem zastosowania odliczenia jest spełnienie kryterium dochodowości; kryterium to nie ma zastosowania do rodziców/opiekunów dziecka niepełnosprawnego, ▪ na drugie dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł), ▪ na trzecie dziecko – **166,67 zł** (rocznie 2000,04 zł, dziennie 5,56 zł), ▪ na czwarte i każde kolejne dziecko – **225 zł** (rocznie 2700 zł, dziennie 7,5 zł)
Ulga abolicyjna (art. 27g updof)	Odliczeniu podlega kwota stanowiąca różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego za ten rok podatkowy przy zastosowaniu do dochodów wymienionych w art. 27g ust. 1 updof metody wyłączenia z progresją, nie więcej niż 1360 zł (z zastrzeżeniem art. 27g ust. 5 updof)

2.10. Mały podatnik PIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a pkt 20 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 339c99d798

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 4 i 6, art. 21 ust. 1b ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.)

Uprawnieni do ryczałtu	2026 r.
Podatnicy mogą wybrać opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli w poprzednim roku podatkowym uzyskali: - przychody z działalności gospodarczej prowadzonej wyłącznie samodzielnie w wysokości nieprzekraczającej 2 000 000 euro* - przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 2 000 000 euro* - przychody z działalności prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki, opodatkowane wyłącznie w formie karty podatkowej, lub za część roku opodatkowane w formie karty podatkowej i za część roku na zasadach ogólnych, a łączne przychody nie przekroczyły kwoty 2 000 000 euro*	**8 517 200 zł** (równowartość 2 000 000 euro)
Prawo do kwartalnego rozliczenia ryczałtu mają podatnicy, których przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki – w roku poprzedzającym rok podatkowy – nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 200 000 euro*	**851 720 zł** (równowartość 200 000 euro)

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł.

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19, 22, 24a, 24aa, 24b, 24ca, 24d, 24f, 28o, 24q, 24r, 38aa–38ad ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Dochody osób prawnych	19% podstawy opodatkowania
Dochody osób prawnych w przypadku: a) małych podatników, b) podatników rozpoczynających działalność – w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność	9% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pk 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) podatkową grupą kapitałową, w skład której wchodzi bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w części, w jakiej dochód tego banku pozostaje do sumy dochodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej	30% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, b) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową	27% podstawy opodatkowania

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, c) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową – którzy mają status małych podatników a ich przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro; przeliczenia na złote dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł	17% podstawy opodatkowania	
Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Dochody zagranicznej jednostki kontrolowanej uzyskane przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Podatek od przerzuconych dochodów	19% podstawy opodatkowania	
Dochody ze niezrealizowanych zysków	19% podstawy opodatkowania	
Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia walut wirtualnych	19% uzyskanego dochodu	
Dochody spółki nieruchomościowej, której udziały (akcje), ogół praw i obowiązków, tytuły uczestnictwa lub prawa o podobnym charakterze są zbywane	19% dochodu ze zbycia	
Przychody ze środka trwałego będącego budynkiem, który: 1) stanowi własność albo współwłasność podatnika, 2) został oddany w całości albo w części do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, 3) jest położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	0,035% podstawy opodatkowania* za każdy miesiąc	
Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych	10% podstawy opodatkowania	
Dochody z dysponowania prawami własności intelektualnej	5% podstawy opodatkowania	
Ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT)	1) 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności; 2) 20% podstawy opodatkowania – w przypadku podatnika innego niż wskazany w pkt 1	
Stawka podatku od świadczenia lub mienia przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną	15% podstawy opodatkowania	
Stawka podatku w przypadku fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres ujęty przepisami	25% podstawy opodatkowania	

* Podstawę opodatkowania stanowi przychód odpowiadający sumie wartości początkowych środków trwałych ustalanej na pierwszy dzień każdego miesiąca wynikającej z prowadzonej ewidencji, pomniejszonej o kwotę 10 000 000 zł.

3.2. Mały podatnik CIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a pkt 10 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

eprasa.pl 339c99d798

3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11k i 11o ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

Obowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji lub innych zdarzeń są podatnicy:	Kiedy pojawia się obowiązek dokumentacyjny
dokonujący transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym	gdy wartość przekracza w roku obrotowym następujące progi dokumentacyjne: 1) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji towarowej; 2) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 3) 2 000 000 zł – w przypadku transakcji usługowej; 4) 2 000 000 zł – w przypadku innej transakcji niż określona w pkt 1–3
dokonujący transakcji kontrolowanej z podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub z zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeśli wartość transakcji wynosi: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa
dokonujący transakcji innej niż transakcja kontrolowana podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeżeli wartość transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi – za rok obrotowy, przekracza: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa

4. Amortyzacja

4.1. Jednorazowa amortyzacja

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16k ust. 7–21 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- art. 22k ust. 7–21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 22026 r. poz. 592)

Jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych*

Warunki jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych	w 2026 r.
Nabywcy fabrycznie nowych środków trwałych Podatnicy, którzy nabędą fabrycznie nowe środki trwałe zaliczone do grupy 3–6 i 8 KŚT w roku podatkowym, w którym środki zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 000 zł. Kwota obejmuje sumę odpisów amortyzacyjnych i wpłaty na poczet nabycia środka trwałego zaliczonej do kosztów uzyskania przychodów. Warunkiem jednorazowej amortyzacji tych środków jest, by: 1) wartość początkowa jednego środka trwałego, nabytego w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł lub 2) łączna wartość początkowa co najmniej dwóch środków trwałych nabytych w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł, a wartość początkowa każdego z nich przekraczała 3500 zł.	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **100 000 zł**

eprasa.pl 339c99d798

Jednorazowa amortyzacja u małych podatników i podatników rozpoczynających działalność*

Zasady określania limitów w amortyzacji jednorazowej	w 2026 r.
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Do jednorazowej amortyzacji ma prawo podatnik rozpoczynający działalność i mały podatnik. Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży w poprzednim roku nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro**. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy. **Ważne!** Nie można jednorazowo zamortyzować zakupu samochodów osobowych.	Małym podatnikiem jest podatnik, u którego przychód w 2025 r. nie przekroczył **8 517 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w roku podatkowym nie może przekroczyć równowartości kwoty 50 000 euro**	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **213 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych rozpoczynający działalność Jednorazowej amortyzacji nie mogą stosować podmioty rozpoczynające działalność, które zostały utworzone m.in. przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10 000 euro**	**43 000 zł**

* Mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą, w związku z nabyciem środka trwałego mają prawo do skorzystania z preferencyjnej amortyzacji do limitu 50 000 euro albo zasad dotyczących jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych (do 100 000 zł). Muszą dokonać w tym zakresie wyboru.

** Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

4.2. Tabela stawek amortyzacji

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)
- załącznik nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592)

Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m^3 – trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze – trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny
02	2,5	224	Budowle wodne, z wyłączeniem urządzeń melioracji wodnych, doków stałych załadowionych, wałów i grobli
		21	Budowle sklasyfikowane jako budowle do uzdatniania wód, z wyjątkiem studni wierconych
		290	Budowle sportowe i rekreacyjne, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych
		291	Wieże przeciwpożarowe
		225	Urządzenia melioracji wodnych podstawowych
		226	Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych
	4,5	2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4
	10	211	Przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych
		221	Urządzenia zabezpieczające ruch pociągów
	14	202	Wieże ekstrakcyjne
	20	200	Wieże wiertnicze, wieżomaszty
03	7	3	Kotły i maszyny energetyczne
	14	322	Silniki spalinowe na paliwo lekkie (niezespolone)
		323	Silniki spalinowe na paliwo ciężkie (niezespolone)
		324	Silniki spalinowe na paliwo gazowe (niezespolone)
		325	Silniki powietrzne
		343	Zespoły elektroenergetyczne przenośne z silnikami spalinowymi na paliwo lekkie
		344	Zespoły elektroenergetyczne z silnikami spalinowymi na paliwo ciężkie
		349	Reaktory jądrowe
04	7	431	Filtry (prasy) błotniarki Cedzidła mechaniczne
		450	Piece do przerobu surowców (z wyjątkiem pieców do przerobu surowców wielokomorowych)
		451	Piece do przetwarzania paliw (z wyjątkiem pieców koksowniczych)
		454	Piece do wypalania tunelowe
		473	Aparaty bębnowe
		475	Suszarki komorowe (z wyjątkiem suszarek z półkami obrotowymi i zgarniaczami)
	10	4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
	14	41	Obrabiarki do metali
		44	Maszyny i urządzenia do przetłaczania i sprężania cieczy i gazów
		46	Aparaty do wymiany ciepła (z wyjątkiem wymienników przeponowych rurowych oraz chłodnic odmulin i prób kołowych rozkładni gazu)
		47	Maszyny, urządzenia i aparaty do operacji i procesów materiałowych, w tym suszarki z półkami obrotowymi i zgarniaczami (z wyjątkiem: – kolumn, – aparatów bębnowych, – suszarek komorowych bezpółkowych, tradycyjnych, owiewnych, półkowych owiewnych, próżniowych z grzejnymi półkami, suszarek z górnym i dolnym rozpylaniem cieczy oraz suszar ek z pneumatycznym rozpylaczem ciał stałych i innych suszarek, – odbieralnic hydraulicznych rozkładni gazu)
	18	449	Urządzenia dystrybucyjne do benzyny i olejów elektryczne i przepływomierze składowe do cieczy i paliw płynnych
		461	Wymienniki płynów obiegowych przy produkcji sody
		469	Chłodnice odmulin i prób kołowych rozkładni gazu
		472	Kolumny nitracyjne i denitracyjne
		479	Odbieralnice hydrauliczne rozkładni gazu
		481	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem chemicznym i elektrogalwanicznym
		482	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem cieplnym
		484	Urządzenia do spawania i napawania łukowego w ochronie gazów oraz do spawania i napawania plazmowego Wytwornice acetylenowe przenośne wysokiego ciśnienia Zgrzewarki oporowe i tarcicowe Urządzenia do metalizacji natryskowej i do natryskiwania tworzywami sztucznymi
		486	Maszyny i urządzenia do przygotowywania maszynowych nośników danych oraz maszyny analityczne
		488	Samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami
		489	Roboty przemysłowe
	20	434	Maszyny do zamykania słoi Maszyny do zamykania puszek
		461	Wymienniki przeponowe rurowe sklasyfikowane jako chłodnice kwasu siarkowego
	30	487	Zespoły komputerowe
05	7	506	Aparaty do rektyfikacji powietrza
		507	Krystalizatory Komory potne
		548	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji materiału zecerskiego
		583	Koparki i zwałowarki w kopalniach odkrywkowych węgla Koparki w piaskowniach przemysłu węglowego
	10	512	Maszyny i urządzenia do eksploatacji otworów wiertniczych
		513	Maszyny i urządzenia do przeróbki mechanicznej rud i węgla

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4
		514	Maszyny i urządzenia aglomerowni
			Maszyny i urządzenia wielkopiecowe
			Maszyny i urządzenia hutnicze stalowni
			Nożyce hutnicze do cięcia na gorąco, tabor hutniczy, walcowniczy
			Inne maszyny, urządzenia i aparaty hutnicze
		520	Maszyny i urządzenia dla przemysłu kamieniarskiego:
			Traki ramowe i tarczowe
			Cyrkularki
			Szlifierki
			Tokarki i wiertarki do kamienia
			Kombajny do robót przygotowawczych
		523	Maszyny i urządzenia dla przemysłu cementowego
		525	Autoklawy
		529	Maszyny i urządzenia do produkcji elementów z lastriko i sztucznego kamienia
		56	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu rolnego
		582	Maszyny do robót drogowych:
			pojemniki do bitumu stalowe o pojemności powyżej 20 000 l
			odśnieżarki dróg, ulic i placów o mocy silników powyżej 120 KM
	14	50	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu chemicznego
		517	Maszyny i urządzenia torfiarskie
		52	Maszyny dla przemysłu surowców mineralnych
		53	Maszyny do produkcji wyrobów z metali i tworzyw sztucznych
		54	Maszyny, urządzenia i aparaty do obróbki i przerobu drewna, produkcji wyrobów z drewna oraz maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu papierniczego i poligraficznego
		55	Maszyny i urządzenia do produkcji wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz do obróbki skóry i produkcji wyrobów z niej
		561	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji napojów
		568	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu piekarniczego (z wyjątkiem pieców ceramicznych, cyklotermicznych i specjalnych)
		57	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego
		59	Maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze i gospodarki leśnej
	18	505	Piece prażalnicze fluidezyjne
		51	Maszyny, urządzenia i aparaty wiertnicze, górnicze, gazownicze, odlewnicze, torfiarskie oraz geodezyjne i kartograficzne
		58	Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych
	20	506	Odgazowywacze
		510	Maszyny i urządzenia wiertnicze
		511	Obudowy zmechanizowane
		518	Aparaty i urządzenia do:
			pomiarów magnetycznych,
			pomiarów geologicznych,
			pomiarów sejsmicznych i radiometrycznych,
			elektrycznego profilowania odwiertów, karotażu gazowego,
			perforacji otworów wiertniczych
		535	Aparaty specjalne do wytwarzania kwasu wolframowego i maszyny do redukcyjnych, próżniowych i specjalnych wytopów metali
			Maszyny do produkcji węglanów i past emulsyjnych Urządzenia do produkcji półprzewodników
		579	Dystrybutory Młynki młotkowe
			Maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych na mąkę pastewną i tłuszcze utylizacyjne
			Inne maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych
		580	Maszyny do robót ziemnych i fundamentowych
		581	Maszyny do robót budowlanych
		582	Szczotki mechaniczne i osprzęt do utrzymania dróg
	25	501	Aparaty szklane i porcelanowe do destylacji Porcelanowe młyny kulowe
		511	Maszyny górnicze, z wyłączeniem obudów zmechanizowanych
		524	Piece do topienia żużla wielkopiecowego i bazaltu
		571	Autoklawy do hydrolizy
			Neutralizatory stalowe oraz neutralizatory i hydrolizatory betonowe lub murowane
		581	Wibratory
			Wibromłoty oraz zacieraczki do tynku

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4
06	4,5	600	Zbiorniki naziemne ceglane
		601	Zbiorniki naziemne betonowe (z wyjątkiem wyposażonych w wykładzinę chemoodporną dla kwasu ponitracyjnego)
		623	Urządzenia telefoniczne systemów nośnych na liniach WN
		641	Wyciągi kopalniane (bez wyciągów przy głębieniu szybów)
		648	Towarowe kolejki linowe i dźwignice linowe
		656	Akumulatory hydrauliczne
		660	Wagi pojazdowe, wagonowe i inne wbudowane
	10	6	Urządzenia techniczne
	18	61	Urządzenia rozdzielcze i aparatura energii elektrycznej przewoźna
		641	Dźwigniki, wciągarki i wciągniki przejezdne oraz nieprzejezdne, kołowroty, wyciągniki (z wyjątkiem kołowrotów szybowych oraz wyciągników kopalnianych łącznie z wyciągami przy głębieniu szybów, a także wyciągi kolei i kolejek linowych)
		662	Projektory przenośne 16 mm i 35 mm
		681	Kontenery
	20	629	Telefony komórkowe
		669	Kasy fiskalne i rejestrujące (z wyjątkiem zaliczonych do poz. 04 – zespoły komputerowe)
		633	Baterie akumulatorów elektrycznych stacjonarnych
			Baterie akumulatorów elektrycznych zasadowych
		662	Ekrany kinowe
		644	Przenośniki w kopalniach i zakładach przetwórczych rud i węgla
		664	Urządzenia do przeprowadzania badań technicznych
	25	644	Przenośniki zgrzebłowe ciężkie i lekkie
07	7	70	Tabor kolejowy naziemny
		71	Tabor kolejowy podziemny
		72	Tabor tramwajowy
		73	Pozostały tabor szynowy naziemny
		77	Tabor pływający
	14	700	Drezyny i przyczepy do drezyn
		710	Lokomotywy akumulatorowe
			Lokomotywy ognioszczelne i typu „Karlik” Wozy kopalniane
		770	Kontenerowce
		773	Wodoloty
		780	Samoloty
		781	Śmigłowce
		743	Samochody specjalne
		745	Trolejbusy i samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym
		746	Ciągniki
		747	Naczepy i przyczepy
		76	Pozostały tabor bezszynowy (wózki jezdniowe akumulatorowe, widłowe i inne wózki jezdniowe)
	18	745	Pozostałe samochody o napędzie elektrycznym
		783	Balony
		789	Pozostałe środki transportu lotniczego
		79	Pozostałe środki transportu
	20	740	Motocykle, przyczepy i wózki motocyklowe
		741	Samochody osobowe
		742	Samochody ciężarowe
		744	Autobusy i autokary
		782	Szybowce
08	10	805	Wyposażenie kin, teatrów, placówek kulturalno-oświatowych oraz instrumenty muzyczne
		806	Kioski, budki, baraki, domki kempingowe – niezwiązane trwale z gruntem
	14	803	Maszyny biurowe piszące, liczące i licząco-piszące Dalekopisy do maszyn matematycznych
	20	8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie
	25	801	Elektroniczna aparatura kontrolno-pomiarowa do przeprowadzania badań laboratoryjnych
		802	Aparaty i sprzęt do hydro- i mechanoterapii
		804	Wyposażenie cyrkowe

1. Za pogorszone warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. a, uważa się używanie tych środków trwałych pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu.

eprasa.pl 339c99d798

2. Za złe warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. b, uważa się używanie tych środków trwałych pod wpływem niszczących środków chemicznych, a zwłaszcza gdy służą one produkcji, wytwarzaniu lub przechowywaniu żrących środków chemicznych. Dotyczy to również przypadków silnego działania na budynek lub budowlę niszczących środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu.
3. Przez maszyny, urządzenia i środki transportu wymagające szczególnej sprawności technicznej, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 2, rozumie się te obiekty, które używane są w pracy na trzy zmiany, mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, używane w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, pod ziemią lub innych wskazujących na bardziej intensywne zużycie.
4. Przez maszyny i urządzenia grupy 4–6 i 8 Klasyfikacji, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 3, rozumie się maszyny, urządzenia i aparaturę, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostałą aparaturę naukowo-badawczą i doświadczalno-produkcyjną.

5. VAT

5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe*	Limit w 2026 r.
Podatnicy kontynuujący działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u którego wartość sprzedaży netto nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty	240 000 zł
Podatnicy rozpoczynający działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju rozpoczynającego działalność, u którego przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty wyliczonej według wzoru	$\frac{240\,000 \text{ zł} \times \text{liczba dni prowadzenia działalności}}{365}$

* Zwolnienie przysługuje do momentu przekroczenia w trakcie roku podatkowego kwoty limitu. Zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono tę kwotę.

5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113a i art. 113b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla podatnika z innego kraju UE

Lp.	W 2026 r. zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
1.	całkowita roczna wartość dostaw towarów i świadczenia usług dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium Unii Europejskiej, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym wartość sprzedaży na terytorium kraju, z wyłączeniem podatku, zwana dalej „rocznym obrotem na terytorium Unii Europejskiej", nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	wartość sprzedaży u tego podatnika, z wyłączeniem podatku, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym limitu wartości sprzedaży obowiązującego krajowych podatników VAT, czyli kwoty **240 000 zł** określonej w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT albo indywidualnego limitu zwolnienia podmiotowego wyliczanego proporcjonalnie – w przypadku podatników rozpoczynających działalność, o których mowa w art. 113 ust. 9 ustawy o VAT (zob. pkt 5.1)[2]. Do obliczenia wartości sprzedaży należy odpowiednio stosować art. 113 ust. 2 ustawy o VAT.
3.	podatnik nie dokonuje na terytorium kraju dostaw towarów ani świadczenia usług, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT, czyli rodzajów dostaw i usług, które wyłączają prawo do korzystania z krajowego zwolnienia podmiotowego.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

eprasa.pl 339c99d798

Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

[2] Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla krajowego podatnika VAT

Lp.	Podatnik, który posiada siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, może skorzystać ze zwolnienia dla dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska, pod warunkiem że:
1.	Jego roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej nie przekroczył w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	Spełnia warunki zwolnienia określone przez państwo członkowskie, w którym chce korzystać ze zwolnienia.
3.	Złoży powiadomienie o zamiarze skorzystania ze zwolnienia, zwane „uprzednim powiadomieniem".
4.	Otrzyma informację o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego poprzedzonego kodem PL i zawierającego kod EX, zwanego „polskim numerem identyfikacyjnym EX", na potrzeby korzystania ze zwolnienia albo potwierdzenie o nadaniu takiego numeru – w przypadku gdy w uprzednim powiadomieniu podatnik wskazał więcej niż jedno państwo członkowskie, w którym zamierza korzystać ze zwolnienia.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

UWAGA! W przypadku gdy roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej podatnika w poprzednim lub bieżącym roku podatkowym przekroczył kwotę 100 000 euro właściwy naczelnik urzędu skarbowego niezwłocznie wydaje postanowienie o dezaktywacji polskiego numeru identyfikacyjnego EX, na które służy zażalenie i które podlega natychmiastowemu wykonaniu, oraz dezaktywuje ten numer.

5.3. Mały podatnik VAT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 25 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Limity obrotu uprawniające do korzystania ze statusu małego podatnika VAT w 2026 r.

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**8 517 000 zł** (2 000 000 euro)
Podatnik prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu – jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**192 000 zł** (45 000 euro)
Podatnik rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności opodatkowanych VAT, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży odpowiednio kwoty 2 000 000 euro lub 45 000 euro	

Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (www.nbp.pl).

5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Podmiot uprawniony	Podatnik, który rozpoczął ewidencjonowanie obrotu w kasie online, a także podatnik, który obowiązkowo wymienia kasy starego typu na kasy online
Podstawa obliczenia ulgi	Kwoty wydatkowane na zakup każdej z kas rejestrujących online
Wysokość ulgi	**90%** ceny zakupu kasy online (netto), nie więcej niż **700 zł**
Uprawnienie podatnika	Prawo do odliczenia kwoty ulgi na zakup kasy online od należnego podatku VAT lub prawo otrzymania zwrotu tego wydatku

eprasa.pl 339c99d798

5.5. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Wartość WNT uprawniająca do wyłączenia od podatku VAT w 2026 r.*

Lp.	Podmioty zwolnione z obowiązku rozliczenia WNT	Warunki zwolnienia z obowiązku rozliczenia WNT	
1.	Rolnicy ryczałtowi dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej	**Warunek 1.** Całkowita wartość WNT w poprzednim roku nie przekroczyła kwoty **50 000 zł**	**Warunek 2.** Całkowita wartość WNT w trakcie roku nie przekroczy kwoty **50 000 zł**
2.	Podatnicy, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane VAT i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług		
3.	Podatnicy, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9		
4.	Osoby prawne, które nie są podatnikami		

* Wyłączenie nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem nabycia są:
- nowe środki transportu,
- wyroby akcyzowe.

5.6. INTRASTAT – progi statystyczne

- źródło: komunikat GUS pt. „Wartości progów statystycznych na 2026 r. w systemie INTRASTAT" – www.stat.gov.pl

Rodzaj progu statystycznego	Rodzaj obrotu	Próg statystyczny obowiązujący w 2026 r.
Próg podstawowy	dla przywozu	6 000 000 zł
	dla wywozu	2 800 000 zł
Próg szczegółowy	dla przywozu	105 000 000 zł
	dla wywozu	148 000 000 zł

5.7. Sprzedaż towarów na odległość

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7a, art. 22 ust. 1 pkt 1a), art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny	Dotyczy to przesyłek, których wartość nie przekracza
	w 2026 r.
W przypadku gdy podatnik ułatwia, poprzez interfejs elektroniczny, sprzedaż na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości rzeczywistej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 150 euro, uznaje się, że podatnik ten samodzielnie otrzymał towary i dokonał ich dostawy.	639 zł

Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość – miejsce dostawy towarów

Lp.	W przypadku wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy, z wyjątkiem, gdy łącznie zostaną spełnione następujące warunki:
1	2
1.	Dostawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu tylko na **terytorium jednego państwa członkowskiego**

eprasa.pl 339c99d798

1	2
2.	**Towary są wysyłane** lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1
3.	**Suma:** ▪ całkowitej wartości dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 2, oraz ▪ całkowitej wartości usług, o których mowa w art. 28k ust. 1 ustawy o VAT świadczonych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 28k ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT, pomniejszona o kwotę podatku lub podatku od wartości dodanej, **nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10 000 euro** lub jej równowartości wyrażonej w walucie krajowej państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, przy czym w przypadku dostawcy posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju, **wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42 000 zł.**

UWAGA! Jeżeli w trakcie roku podatkowego limit wskazany w pkt 3 **(10 000 euro lub odpowiednio 42 000 zł)** zostanie przekroczony, miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy – począwszy od dostawy, w związku z którą przekroczono tę kwotę.

6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 i 9 ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 191)

Rodzaj czynności	Stawka
1	2
Umowa sprzedaży: – nieruchomości – rzeczy ruchomych – prawa użytkowania wieczystego – własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego – wynikających z prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym	**2%**
Umowa sprzedaży szóstego i kolejnych lokali mieszkalnych	**6%**
Umowa sprzedaży innych praw majątkowych	**1%**
Umowa zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności oraz darowizny: – przy przeniesieniu własności: nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych	**2%** **1%**
Umowa ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności	**1%**
Umowa pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego	**0,5%***
Ustanowienie hipoteki: – na zabezpieczenie wierzytelności istniejących – od kwoty zabezpieczonej wierzytelności – na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej	**0,1%** **19 zł**
Umowa spółki	**0,5%**

* Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub kontroli celno-skarbowej:
1) podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkowania nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony;
2) biorący pożyczkę, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. b, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.

eprasa.pl 339c99d798

Limitowane kwotowo zwolnienia z PCC

Lp.	Rodzaj czynności zwolnionej z PCC	Ograniczenie kwotowe zwolnienia
1.	Sprzedaż rzeczy ruchomej	Zwolnienie obowiązuje, jeżeli cena sprzedaży nie przekracza **1000 zł**
2.	Pożyczka pieniężna udzielona na podstawie umowy zawartej między osobami bliskimi (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha)	Zwolnienie dotyczy pożyczek w wysokości przekraczającej **36 120 zł** Warunkiem zwolnienia jest: – złożenie deklaracji PCC w terminie 14 dni od zawarcia umowy pożyczki – wpłata pożyczki na rachunek pożyczkobiorcy lub przekazanie pożyczki przekazem pocztowym
3.	Pożyczka udzielona na podstawie umowy zawartej z osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w podatku od spadków i darowizn (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie)	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **36 120 zł**
4.	Pożyczki udzielane na podstawie umów z innymi osobami niż wymienione w pkt 2 i 3	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **1000 zł**

7. Podatki lokalne

7.1. Podatek od nieruchomości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Kwoty stawek podatku od nieruchomości określa uchwała rady gminy w wysokości nie wyższej niż stawki podane w tabeli poniżej.

Przedmiot podatku	Maksymalna stawka podatku w 2026 r.
Budynki mieszkalne lub ich części	**1,25 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	**35,53 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	**16,64 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń	**7,27 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**12,00 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budowle	**2%** wartości
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	**1,45 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	**7,15 zł** od 1 ha powierzchni
Pozostałe grunty, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**0,77 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	**4,72 zł** od 1 m^2 powierzchni

eprasa.pl 339c99d798

7.2. Podatek od środków transportowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 10 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 października 2025 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2026 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1113)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Stawki podatku od środków transportowych określa uchwała rady gminy, na terenie której podatnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Uchwała rady gminy określa wysokość stawek podatku od środków transportowych w granicach stawek minimalnych i maksymalnych podanych w tabeli poniżej.

Stawki maksymalne w 2026 r.		**Stawki minimalne w 2026 r.**			
Podział stawek w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc siedzących (w przypadku autobusów)	**Maksymalna stawka podatku nie może przekroczyć**	**Dopuszczalna masa całkowita w tonach**		**Minimalna stawka podatku w złotych**	
	w 2026 r.	**Nie mniej**	**Mniej niż**	**Oś z zawieszeniem pneumatycznym lub równoważnym**	**Inne systemy zawieszenia**
1	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton					
– powyżej 3,5 do 5,5 tony włącznie – powyżej 5,5 do 9 ton włącznie – powyżej 9 ton	1259,09 zł 2100,42 zł 2520,48 zł	–	–	–	–
2. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton					
–	4809,70 zł	Dwie osie			
		12	13	0	136,13
		13	14	136,13	376,18
		14	15	376,18	529,95
		15		529,95	1199,27
		Trzy osie			
		12	17	136,13	236,78
		17	19	236,78	485,68
		19	21	485,68	630,63
		21	23	630,63	971,34
		23	25	971,34	1510,12
		25		971,34	1510,12
		Cztery osie i więcej			
		12	25	630,63	639,49
		25	27	639,49	997,90
		27	29	997,90	1584,23
		29	31	1584,23	2349,79
		31		1584,23	2349,79
3. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton					
–	2940,51 zł	–	–	–	–
4. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton					
– do 36 ton włącznie – powyżej 36 ton	3717,57 zł 4809,70 zł	Dwie osie			
		12	18	0	36,54
		18	25	254,50	460,25
		25	31	536,59	880,65
		31		1353,03	1856,37

eprasa.pl 339c99d798

1	3	4	5	6	7
		Trzy osie i więcej			
		12	40	1193,73	1650,62
		40		1650,62	2441,61
5. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą do 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
–	2520,48 zł	–	–	–	–
6. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
– do 36 ton włącznie	2940,51 zł	Jedna oś			
– powyżej 36 ton	3717,57 zł	12	18	0	24,39
		18	25	170,40	306,48
		25		306,48	537,69
		Dwie osie			
		12	28	201,40	296,54
		28	33	587,47	814,27
		33	38	814,27	1236,87
		38		1100,79	1628,50
		Trzy osie i więcej			
		12	38	648,33	902,75
		38		902,75	1226,92
7. Autobusy					
W zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:		–	–	–	–
– mniejszej niż 22 miejsca	2976,21 zł				
– równej lub większej niż 22 miejsca	3762,73 zł				

7.3. Podatek rolny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1085)

Przedmiot opodatkowania:	Stawka podatku w 2026 r.
1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (równowartość pieniężna 2,5 dt* żyta)	**166,05 zł**
1 ha gruntów pozostałych (równowartość pieniężna 5 dt* żyta)	**332,10 zł**

* Średnia cena skupu żyta za 11 kwartałów, będąca podstawą do ustalenia podatku rolnego na 2026 r. wynosi 66,42 zł za 1 dt.

7.4. Podatek leśny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 176)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2025 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1086)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy (z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna)	**61,90 zł**

* Równowartość pieniężna 0,220 m^3 drewna obliczana według średniej ceny sprzedaży drewna za I–III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za I–III kwartał 2025 r. – 281,37 za 1 m^3.

eprasa.pl 339c99d798

7.5. Opłata reklamowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat reklamowych. W tabeli podajemy górną wysokość tej opłaty.

Część opłaty	Przedmiot opodatkowania	Maksymalna stawka dzienna opłaty w 2026 r.
stała	Tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe służące ekspozycji reklam	**3,89 zł**
zmienna	Powierzchnia tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służącego ekspozycji reklam	**0,36 zł** za 1 m^2

7.6. Opłata od posiadania psów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18a, art. 19 pkt 1 lit. f ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Obowiązek zapłaty opłaty od posiadania psów oraz wysokość stawek i terminy płatności może określić uchwałą rada gminy.

Przedmiot opłaty	Maksymalna stawka opłaty w 2026 r.
Posiadanie psa	**186,29 zł** od jednego psa

7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Wysokość stawek, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłat może określić uchwałą rada gminy. Kwoty stawek określone przez gminę w uchwale nie mogą przekroczyć stawek podanych w tabeli.

Rodzaj opłaty	Maksymalna stawka dzienna w 2026 r.
opłata targowa	**1176,67 zł**
opłata miejscowa	**3,46 zł**
opłata miejscowa w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowiskowej	**4,89 zł**
opłata uzdrowiskowa	**6,67 zł**

8. Podatek od spadków i darowizn

8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)

Osoby, którym przysługuje zwolnienie z podatku od spadków i darowizn
1. Małżonek
2. Zstępni (za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)
3. Wstępni (za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)

eprasa.pl 339c99d798

4. Pasierbowie
5. Rodzeństwo
6. Ojczym
7. Macocha
Warunki zwolnienia
1. Zgłoszenie nabycia do US w terminie 6 miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego
2. Udokumentowanie otrzymania środków pieniężnych na rachunek lub przekazem pocztowym (dotyczy nabycia środków pieniężnych w kwocie przekraczającej wartość **36 120 zł**)

8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 i 14 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)

Kwota wolna od podatku dla nabywców zaliczanych do:		
I grupy podatkowej	**II grupy podatkowej**	**III grupy podatkowej**
małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teściowie	zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych	inni nabywcy
36 120 zł	**27 090 zł**	**5733 zł**

UWAGA! Za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

8.3. Skale podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz.U. z 2023 r. poz. 1226)

Podatek od spadków i darowizn oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku.

Skale podatku od spadków i darowizn dla I, II i III grupy podatkowej

Kwoty nadwyżki ponad kwotę wolną		**Podatek wynosi**
ponad	**do**	
1) od nabywców zaliczonych do **I** grupy podatkowej		
	11 833 zł	3%
11 833 zł	23 665 zł	355 zł i 5% nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23 665 zł
2) od nabywców zaliczonych do **II** grupy podatkowej		
	11 833 zł	7%
11 833 zł	23 665 zł	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		1893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23 665 zł
3) od nabywców zaliczonych do **III** grupy podatkowej		
	11 833 zł	12%
11 833 zł	23 665 zł	1420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		3313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23 665 zł

eprasa.pl 339c99d798

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki

1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Rok kalendarzowy	Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Podstawa prawna
2026	**282 600 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 1206

1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Maksymalna podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Podstawa prawna
styczeń–grudzień 2026 r.	**23 550 zł** (tj. 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia)	M.P. z 2025 r. poz. 1216

1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16, art. 22 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)
- art. 79 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Składki na ubezpieczenia	Finansujący	
	pracodawca	pracownik
Emerytalne	9,76%	9,76%
Rentowe	6,50%	1,50%
Chorobowe	–	2,45%
Wypadkowe	stopa procentowa składki jest ustalana w sposób opisany poniżej	–
Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP)	1,5%	–
Zdrowotne	–	9%
FP i FS	2,45%	–
FGŚP	0,10%	–

1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27–33 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1644 ze zm.)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1874.)

eprasa.pl 339c99d798

Stopa procentowa składki wypadkowej od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Okres obowiązywania	Rodzaj płatnika	Stopa procentowa składki wypadkowej
1.04.2025–31.03.2026	Płatnik składek podlegający wpisowi do rejestru REGON, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych	**1,67%** (50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy)
	Płatnik składek niepodlegający wpisowi do rejestru REGON	

Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe dla grup działalności od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Lp.	Grupa działalności	Kod PKD	Kategoria ryzyka	Stopa procentowa składki (%)
1	2	3	4	5
1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	A-01	5	1,47
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	A-02	6	1,73
3	Rybactwo	A-03	4	1,20
4	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	B-05	12	3,33
5	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	B-06	6	1,73
6	Górnictwo rud metali	B-07	8	2,26
7	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	B-08	6	1,73
8	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	B-09	12	3,33
9	Produkcja artykułów spożywczych	C-10	4	1,20
10	Produkcja napojów	C-11	4	1,20
11	Produkcja wyrobów tytoniowych	C-12	4	1,20
12	Produkcja wyrobów tekstylnych	C-13	4	1,20
13	Produkcja odzieży	C-14	2	0,67
14	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	C-15	3	0,93
15	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	C-16	6	1,73
16	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	C-17	5	1,47
17	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	C-18	3	0,93
18	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	C-19	5	1,47
19	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	C-20	4	1,20
20	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	C-21	3	0,93
21	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	C-22	5	1,47
22	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	C-23	5	1,47
23	Produkcja metali	C-24	6	1,73
24	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	C-25	5	1,47
25	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	C-26	3	0,93
26	Produkcja urządzeń elektrycznych	C-27	4	1,20
27	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	C-28	5	1,47
28	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	C-29	4	1,20
29	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	C-30	5	1,47
30	Produkcja mebli	C-31	4	1,20
31	Pozostała produkcja wyrobów	C-32	4	1,20
32	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	C-33	6	1,20
33	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D-35	4	1,20
34	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	E-36	4	1,20
35	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	E-37	5	1,47
36	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	E-38	6	1,73

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4	5
37	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	E-39	4	1,20
38	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	F-41	3	0,93
39	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	F-42	5	1,47
40	Roboty budowlane specjalistyczne	F-43	3	0,93
41	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	G-45	2	0,67
42	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	G-46	3	0,93
43	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	G-47	3	0,93
44	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	H-49	3	0,93
45	Transport wodny	H-50	4	1,20
46	Transport lotniczy	H-51	2	0,67
47	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	H-52	4	1,20
48	Działalność pocztowa i kurierska	H-53	4	1,20
49	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	2	0,67
50	Informacja i komunikacja	J	2	0,67
51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	2	0,67
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	2	0,67
53	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	2	0,67
54	Wynajem i dzierżawa	N-77	3	0,93
55	Działalność związana z zatrudnieniem	N-78	3	0,93
56	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	N-79	2	0,67
57	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	N-80	3	0,93
58	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	N-81	4	1,20
59	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	N-82	2	0,67
60	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, organizacje i zespoły eksterytorialne	O, U	2	0,67
61	Edukacja	P	3	0,93
62	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	4	1,20
63	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	2	0,67
64	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	S, T	2	0,67

1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79, art. 79a, art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i jej wysokość

Ubezpieczeni	Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej w 2026 r.	Wysokość składki zdrowotnej w 2026 r.
1	2	3
pracownik	Przychód uzyskany z umowy o pracę pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	9% podstawy wymiaru
zleceniobiorca	Przychód uzyskany z umowy zlecenia pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	
osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurent, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie,	Kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tytułu powołania	

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3
z wyłączeniem osób uzyskujących przychody na podst. art. 13 pkt 5 i 6 ustawy o pdof (m.in. z tytułu wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich) których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł		
osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą	**Skala podatkowa** – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Podatek liniowy – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	4,9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Karta podatkowa – 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego 1 stycznia danego roku (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru czyli **432,54 zł**
	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (5537,18 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł, – **100%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (9228,64 zł), jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł, – **180%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (16611,55 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 300 tys. zł	9% podstawy wymiaru **498,35 zł** 9% podstawy wymiaru **830,58 zł** 9% podstawy wymiaru **1495,04 zł**
	Pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wspólnicy spółek, twórcy i artyści) – kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (9228,64 zł)	9% podstawy wymiaru **830,58 zł**
	Osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami korzystającymi z „ulgi na start” – 75% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (6921,48 zł)	9% podstawy wymiaru **622,93 zł**

1.6. Składka na FGŚP

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
2026	**0,10%** kwot wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez ograniczenia

1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 25 i 26 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy
2026	**2,45%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne bez ograniczenia (w tym 1% na FP i 1,45% na FS)

eprasa.pl 339c99d798

1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Emerytur Pomostowych
2026	**1,5%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 8 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2026 r. wynosi 9420 zł

Składki na ubezpieczenia społeczne i FP	Styczeń–grudzień 2026 r.
Podstawa wymiaru	**5652 zł** (tj. 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 2026 r.)
Składki na ubezpieczenie: – emerytalne – rentowe – chorobowe – wypadkowe	 **1103,27 zł** (tj. 19,52%) **452,16 zł** (tj. 8%) **138,47** (tj. 2,45%) liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności
Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	**138,47 zł** (tj. 2,45%)

1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6a, art. 18a, art. 18aa ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Preferencje składkowe dla rozpoczynających działalność

Lp.	Rodzaje preferencji	Okres korzystania z ulgi	Na czym polega ulga
1.	Działalność nierejestrowana	Od dnia rozpoczęcia działalności do dnia przekroczenia przychodu w kwocie 225% płacy minimalnej w kwartale	Przedsiębiorca nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS oraz składki zdrowotnej
2.	Ulga na start	Pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności (z wyjątkiem działalności wymienionej w pkt 1)	Przedsiębiorca: – nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS, – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej
3.	Składki preferencyjne	Okres kolejnych 24 miesięcy prowadzenia działalności – przypadający po okresie ulgi na start – zob. pkt 2)	Przedsiębiorca: – ma obowiązek odprowadzania składek na ZUS obliczonych od obniżonej podstawy wymiaru (30% minimalnego wynagrodzenia), – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej (zob. tab. „Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność")

Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność

Składki na ubezpieczenia społeczne	2026 r.
1	2
Podstawa wymiaru	**1441,80 zł** (tj. 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosi 4806 zł)

eprasa.pl 339c99d798

1	2
Składki na ubezpieczenie:	
– emerytalne	**281,44 zł** (tj. 19,52%)
– rentowe	**115,34 zł** (tj. 8%)
– chorobowe	**35,32 zł** (tj. 2,45%)
– wypadkowe	liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności

1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18c ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres	Wysokość współczynnika
2026 r.	0,5*

* Współczynnik stały stosowany do wyliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, których roczny przychód z tytułu tej działalności w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 000 zł. W tym przypadku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne należy wyliczyć od średniomiesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego pomnożonego przez współczynnik.

1.12 Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–27, art. 31–32 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 192 ze zm.)

Uczestnik PPK	Podmiot zatrudniający	Państwo
▪ wpłata podstawowa 2% wynagrodzenia* ▪ wpłata dodatkowa do 2% wynagrodzenia	▪ wpłata podstawowa 1,5% wynagrodzenia ▪ wpłata dodatkowa do 2,5% wynagrodzenia	▪ wpłata powitalna 250 zł ▪ dopłaty roczne 240 zł

* Zarabiający poniżej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia mogą deklarować wpłatę podstawową od 0,5%.

1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I kwartale 2026 r. wyniosło 9562,88 zł (komunikat Prezesa GUS z 11 maja 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r. – M.P. z 2026 r. poz. 457).

- **I rok nauki pracownika młodocianego**

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**765,03 zł** (nie mniej niż 8% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**74,67 zł** (tj. 9,76%)	**74,67 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**49,73 zł** (tj. 6,5%)	**11,48 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**18,74 zł** (tj. 2,45%)

eprasa.pl 339c99d798

- II rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**860,66 zł** (nie mniej niż 9% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**84,00 zł** (tj. 9,76%)	**84,00 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**55,94 zł** (tj. 6,5%)	**12,91 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**21,09 zł** (tj. 2,45%)

- III rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**956,29 zł** (nie mniej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**93,33 zł** (tj. 9,76%)	**93,33 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**62,16 zł** (tj. 6,5%)	**14,34 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**23,43 zł** (tj. 2,45%)

1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 81 ust. 8 pkt 10 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)
- art. 6 ust. 1 pkt 19, art. 18 ust. 5b, ust. 14 i 15 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres obowiązywania	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe		Ubezpieczenie zdrowotne
	Maksymalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)	Minimalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia)	Podstawa wymiaru składki (równa kwocie specjalnego zasiłku opiekuńczego)
2026 r.	**5652 zł**	**3604,50 zł**	**620,00 zł**

1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 17, art. 40 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa KRUS z 9 marca 2026 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w II kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 266)

eprasa.pl 339c99d798

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników za II kwartał 2026 r.							
Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	Wysokość składek na ubezpieczenie w zł						Składki łącznie od jednego ubezpieczonego kwartalnie
	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		
	podstawowa składka miesięczna	dodatkowa składka miesięczna	razem składka miesięczna (2 + 3)	kwartalnie	składka miesięczna	kwartalnie	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	178,00	214,00	392,00	1176,00	78,00	234,00	1410,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	178,00	427,00	605,00	1815,00	78,00	234,00	2049,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	178,00	641,00	819,00	2457,00	78,00	234,00	2691,00
– powyżej 300 ha	178,00	855,00	1033,00	3099,00	78,00	234,00	3333,00
Domownik (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
II. Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	356,00	214,00	570,00	1710,00	78,00	234,00	1944,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	356,00	427,00	783,00	2349,00	78,00	234,00	2583,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	356,00	641,00	997,00	2991,00	78,00	234,00	3225,00
– powyżej 300 ha	356,00	855,00	1211,00	3633,00	78,00	234,00	3867,00
Domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00

1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 24 sierpnia 2004 r. r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wielkość gospodarstwa rolnego	Sposób obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników za II kwartał 2026 r.**	Sposób finansowania
do 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	budżet państwa
powyżej 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	rolnik

* Nie dotyczy rolników prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

** Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego.

1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika

PODSTAWA PRAWNA:

- art.7 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 197 ze zm.)
- art. 66 ust. 1 pkt 1ba, art. 80 ust. 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wysokość składek na ubezpieczenie pomocnika za czerwiec 2026 r.	
rodzaj ubezpieczenia	wysokość składki
wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie	obowiązuje składka dzienna* Z tytułu podlegania ubezpieczeniu przez pełny miesiąc składka wynosi 78 zł
zdrowotne	257 zł (składka miesięczna)

* Kwoty składek dziennych publikujemy we wskaźnikach dostępnych po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 339c99d798

2. Zasiłki

2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenia Prezesa ZUS z 16 lutego 2026 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjętej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w II kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 210)

Okres obowiązywania	Wskaźnik waloryzacji
styczeń–marzec 2026 r.	**97,87%** (wskaźnik nie przekracza 100%, dlatego w I kwartale 2026 r. podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie należy waloryzować)
kwiecień–czerwiec 2026 r.	**105,1%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w II kwartale 2026 r. r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)

2.2. Zasiłek pogrzebowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Wysokość zasiłku
w 2026 r.	**7000 zł**

2.3. Zasiłek rodzinny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5–6 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Okres zasiłkowy	Zasiłek przysługuje na dziecko w wieku:	Kwota (miesięcznie)
1.11.2025–31.10.2026	do ukończenia 5. roku życia	95 zł
	powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124 zł
	powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135 zł

2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8–15b ustawy z 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 5–11 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Dodatki do zasiłku rodzinnego od 1.11.2025 r. do 31.10.2026 r. z tytułu:	Kwota świadczenia	Uwagi
1	2	3
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci
	273 zł	miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia
	110 zł	miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	na dziecko wypłacany raz w roku (dodatek ten przysługuje także na dzieci w zerówkach)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł	miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
	69 zł	miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej

Dziecko ma prawo do dodatków wymienionych w tabeli, pod warunkiem że przysługuje na nie zasiłek rodzinny. Granica dochodu uprawniającego do wypłaty zasiłku rodzinnego (obowiązująca od 1 listopada 2017 r.) to 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku osób wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł na osobę.

2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Rok	Wysokość zapomogi
2026	**1000 zł**

2.6. Świadczenia opiekuńcze

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 13 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)
- M.P. z 2025 r. poz. 1127

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w 2026 r. (miesięcznie)
Zasiłek pielęgnacyjny	**215,84 zł**
Świadczenie pielęgnacyjne	**3386,00 zł**

3. Emerytury i renty

3.1. Najniższe emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. 2025 r. poz. 1749)
- art. 20 ust. 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

eprasa.pl 339c99d798

Rodzaj świadczenia	Najniższa kwota świadczenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	**1978,49 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	**1483,87 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	**2374,19 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	**1780,64 zł**

3.2. Kwota bazowa

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa GUS z 9 lutego 2026 r. r. w sprawie kwoty bazowej w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 191)

Okres obowiązywania	Wysokość kwoty bazowej
1 marca 2026 r.–28 lutego 2027 r.	**7770,04 zł**

3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 7 i 8 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Kwoty przychodu odpowiadające		Podstawa prawna
	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
1.06–31.08.2026 r.	**6694,10 zł**	**12 431,80 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 499**

3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 8–9 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- Komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Rodzaj świadczenia	Kwota maksymalnego zmniejszenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**989,41 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**742,10 zł**
Renta rodzinna dla jednej osoby	**841,05 zł**

3.5. Dodatki do emerytur i rent

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 75–76 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- komunikat Prezesa ZUS z 27 stycznia 2026 r. w sprawie kwoty dodatku dopełniającego do renty socjalnej (M.P. z 2026 r. poz. 153)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty dodatku do emerytury lub renty za tajne nauczanie (M.P. z 2026 r. poz. 227)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w w sprawie kwoty dodatku kombatanckiego do emerytury lub renty (M.P. z 2026 r. poz. 222)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (M.P. z 2025 r. poz. 229)

eprasa.pl 339c99d798

- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (M.P. z 2026 r. poz. 228)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota
dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	**366,68 zł**
dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	**550,02 zł**
dodatek dla sieroty zupełnej	**689,17 zł**
dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	**366,68 zł**
dodatek kompensacyjny	**55,00 zł**
świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych	**366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	**od 18,39 zł do 366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych	**1978,49 zł**
dodatek dopełniający do renty socjalnej	**2704,71 zł**

3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 421)
- komunikat Prezesa ZUS z 12 lutego 2026 r. w sprawie dopuszczalnej kwoty przychodu, granicznej kwoty przychodu oraz rocznej dopuszczalnej kwoty przychodu i rocznej granicznej kwoty przychodu, stosowanych przy zmniejszaniu lub zawieszaniu świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych (M.P. z 2026 r. poz. 208)

Wysokość świadczenia przedemerytalnego od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Limity zarobków obowiązujące od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	
	Rodzaj limitu	Wysokość limitu
1993,76 zł	Dopuszczalna miesięczna kwota przychodu	**2225,90 zł**
	Graniczna miesięczna kwota przychodu	**6232,50 zł**
	Dopuszczalna roczna kwota przychodu	**26 710,80 zł**
	Graniczna roczna kwota przychodu	**74 790,00 zł**

3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 420 ze zm.)

Wysokość renty socjalnej od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota przychodu odpowiadająca			Podstawa prawna
	Okres obowiązywania	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1978,49 zł	1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
	1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
	1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
	1.06–31.08.2026 r.	**6694,10 zł**	**12 431,80 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 499**

eprasa.pl 339c99d798

IV. PRAWO PRACY

1. Nominalny wymiar czasu pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2026 r.*			
Miesiąc	**Wymiar**	**Miesiąc**	**Wymiar**
styczeń	160 godz.	lipiec	184 godz.
luty	160 godz.	sierpień	160 godz.
marzec	176 godz.	wrzesień	176 godz.
kwiecień	168 godz.	październik	176 godz.
maj	160 godz.	listopad	160 godz.
czerwiec	168 godz.	grudzień	160 godz.

* Wymiar dla osób pracujących w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

2. Podróże służbowe i jazdy lokalne

2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)

Lp.	Samochód służbowy	Miesięczna kwota ryczałtu
1	o mocy silnika do 60 kW	250 zł
2	stanowiący pojazd elektryczny lub pojazd napędzany wodorem	250 zł
3	inny niż wymienione w pkt 1 i 2	400 zł

2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Samochód osobowy		Motocykl	Motorower
	o poj. skok. do 900 cm^3	o poj. skok. powyżej 900 cm^3		
2026 r.	**0,89 zł**	**1,15 zł**	**0,69 zł**	**0,42 zł**

2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Gmina i miasto	Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika	
		do 900 cm^3	powyżej 900 cm^3
2026 r.	do 100 tys. mieszkańców (limit 300 km)	**267,00 zł**	**345,00 zł**
	ponad 100 tys. do 500 tys. mieszkańców (limit 500 km)	**445,00 zł**	**575,00 zł**
	ponad 500 tys. mieszkańców (limit 700 km)	**623,00 zł**	**805,00 zł**

eprasa.pl 339c99d798

2.4. Podróże służbowe w kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7–11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Należności z tytułu podróży służbowej w kraju

Rodzaj świadczenia	Przysługująca kwota
Dieta	Jeśli podróż trwa nie dłużej niż dobę: **0 zł** za podróż trwającą mniej niż 8 godzin **22,50 zł** za podróż trwającą od 8 do 12 godzin **45,00 zł z**a podróż trwającą powyżej 12 godzin
	Jeśli podróż trwa dłużej niż dobę: **45,00 zł** za każdą dobę **22,50 zł** za każdą rozpoczętą dobę do 8 godzin **45,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę ponad 8 godzin
Zwrot kosztów noclegów	Ryczałt **67,50 zł** – jeśli pracownikowi nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku
Zwrot udokumentowanych kosztów noclegu	Zwrot następuje w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie większej za jedną dobę hotelową niż 20-krotność stawki diety, tj. **do 900 zł**
Zwrot kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej	Ryczałt **9,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę pobytu

2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 13–19 rozporządzenia Ministra Pracy I Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w hotelu

Lp.	Państwo	Waluta	Kwota diety	Kwota limitu na nocleg
1	2	3	4	5
1.	Afganistan	EUR	47	140
2.	Albania	EUR	41	120
3.	Algieria	EUR	50	200
4.	Andora	EUR	50	200
5.	Angola	USD	61	180
6.	Arabia Saudyjska	EUR	50	200
7.	Argentyna	USD	50	150
8.	Armenia	EUR	42	145
9.	Australia	AUD	95	270
10.	Austria	EUR	57	150
11.	Azerbejdżan	EUR	43	150
12.	Bangladesz	USD	50	120
13.	Belgia	EUR	55	200
14.	Białoruś	EUR	42	130
15.	Bośnia i Hercegowina	EUR	41	100
16.	Brazylia	EUR	43	120
17.	Bułgaria	EUR	40	120
18.	Chile	USD	60	120
19.	Chiny	EUR	55	170
20.	Chorwacja	EUR	42	125
21.	Cypr	EUR	43	160
22.	Czarnogóra	EUR	40	110
23.	Czechy	EUR	41	120
24.	Dania	DKK	446	1430
25.	Demokratyczna Republika Konga	USD	66	220
26.	Egipt	USD	55	150

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4	5
27.	Ekwador	USD	44	110
28.	Estonia	EUR	45	110
29.	Etiopia	USD	55	300
30.	Finlandia	EUR	53	180
31.	Francja	EUR	55	200
32.	Grecja	EUR	50	160
33.	Gruzja	EUR	48	160
34.	Hiszpania	EUR	50	200
35.	Holandia	EUR	50	150
36.	Indie	EUR	42	210
37.	Indonezja	EUR	41	110
38.	Irak	USD	60	120
39.	Iran	EUR	41	95
40.	Irlandia	EUR	52	160
41.	Islandia	EUR	56	160
42.	Izrael	EUR	70	200
43.	Japonia	JPY	7532	22 000
44.	Jemen	USD	48	160
45.	Jordania	EUR	50	130
46.	Kambodża	USD	45	100
47.	Kanada	CAD	71	190
48.	Katar	EUR	41	200
49.	Kazachstan	EUR`	45	155
50.	Kenia	EUR	41	150
51.	Kirgistan	USD	41	150
52.	Kolumbia	USD	49	120
53.	Kongo	USD	66	220
54.	Korea Południowa	EUR	46	170
55.	Korea Północna	EUR	48	170
56.	Kostaryka	USD	50	140
57.	Kuba	EUR	50	140
58.	Kuwejt	EUR	39	200
59.	Laos	USD	54	100
60.	Liban	USD	57	150
61.	Libia	EUR	52	100
62.	Liechtenstein	CHF	88	220
63.	Litwa	EUR	45	150
64.	Luksemburg	EUR	55	200
65.	Łotwa	EUR	57	132
66.	Macedonia Północna	EUR	43	138
67.	Malezja	EUR	41	140
68.	Malta	EUR	43	180
69.	Maroko	EUR	41	130
70.	Meksyk	USD	58	154
71.	Mołdawia	EUR	45	94
72.	Monako	EUR	55	200
73.	Mongolia	EUR	45	154
74.	Niemcy	EUR	49	170
75.	Nigeria	EUR	46	240
76.	Norwegia	NOK	496	1650
77.	Nowa Zelandia	USD	58	180
78.	Oman	EUR	40	240
79.	Pakistan	EUR	38	200
80.	Palestyna	EUR	70	200
81.	Panama	USD	52	140
82.	Peru	USD	50	150
83.	Południowa Afryka	USD	52	275
84.	Portugalia	EUR	49	150

eprasa.pl 339c99d798

1	2	3	4	5
85.	Rosja	EUR	48	200
86.	Rumunia	EUR	42	110
87.	San Marino	EUR	53	192
88.	Senegal	EUR	44	120
89.	Serbia	EUR	40	110
90.	Singapur	USD	56	230
91.	Słowacja	EUR	47	132
92.	Słowenia	EUR	45	143
93.	Stany Zjednoczone Ameryki (USA), w tym:	USD	59	200
	– Nowy Jork			350
	– Waszyngton			300
94.	Syria	USD	50	150
95.	Szwajcaria	CHF	88	220
96.	Szwecja	SEK	510	2000
97.	Tadżykistan	EUR	41	140
98.	Tajlandia	USD	42	110
99.	Tanzania	USD	53	150
100.	Tunezja	EUR	37	100
101.	Turcja	USD	53	185
102.	Turkmenistan	EUR	47	90
103.	Ukraina	EUR	41	180
104.	Urugwaj	USD	50	80
105.	Uzbekistan	EUR	41	140
106.	Watykan	EUR	53	192
107.	Wenezuela	USD	60	220
108.	Węgry	EUR	44	143
109.	Wielka Brytania	GBP	45	220
110.	Wietnam	USD	53	160
111.	Włochy	EUR	53	192
112.	Wybrzeże Kości Słoniowej	EUR	33	100
113.	Zimbabwe	EUR	39	90
114.	Zjednoczone Emiraty Arabskie	EUR	43	220
115.	Państwa inne niż wymienione w lp.1–114	EUR	41	140

Przy podróżach do:
– Gibraltaru – dieta i kwota limitu na nocleg wynoszą tyle samo co przy podróżach do Wielkiej Brytanii,
– Hongkongu – dieta wynosi 55 USD, a kwota limitu na nocleg – 250 USD,
– Tajwanu – dieta wynosi 40 EUR, a kwota limitu na nocleg – 142 EUR.

3. ZFŚS i świadczenia urlopowe

3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Podstawa naliczania odpisów na ZFŚS w 2026 r.		**7848,60 zł**
Odpis podstawowy w 2026 r.		
Na jednego zatrudnionego w normalnych warunkach	37,5%	**2943,23 zł**
Na jednego zatrudnionego wykonującego pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych	50%	**3924,30 zł**
Na pracownika młodocianego w I roku nauki	5%	**392,43 zł**
Na pracownika młodocianego w II roku nauki	6%	**470,92 zł**
Na pracownika młodocianego w III roku nauki	7%	**549,40 zł**

eprasa.pl 339c99d798

Fakultatywne zwiększenia odpisu/funduszu w 2026 r.	
Na każdą osobę zatrudnioną, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Na każdego emeryta lub rencistę, nad którym pracodawca sprawuje opiekę socjalną, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy żłobek lub klub dziecięcy, mogą zwiększyć fundusz na każdą zatrudnioną osobę o 7,5%, pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego	**588,65 zł**

3.2. Świadczenie urlopowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 3–4 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Pracownik	Kwota świadczenia urlopowego
	od 1.01. do 31.12.2026 r.
Zatrudniony w normalnych warunkach pracy	**2943,23 zł**
Wykonujący prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze	**3924,30 zł**
Młodociany w I roku nauki	**392,43 zł**
Młodociany w II roku nauki	**470,92 zł**
Młodociany w III roku nauki	**549,40 zł**

4. Wynagrodzenia

4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

Termin obowiązywania	Minimalne wynagrodzenie
w 2026 r.	**4806 zł**

4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8a ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

eprasa.pl 339c99d798

Termin obowiązywania	Minimalna stawka godzinowa
w 2026 r.	**31,40 zł**

4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 151^8 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Miesiąc w 2026 r.	Sposób wyliczenia dodatku	Kwota brutto dodatku za 1 godz.
Styczeń	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Luty	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Marzec	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Kwiecień	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Maj	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Czerwiec	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Lipiec	(4806,00 zł : 184 godz.) × 20%	**5,22 zł**
Sierpień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Wrzesień	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Październik	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Listopad	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Grudzień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**

* Wysokość dodatku dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm.)

Okres obowiązywania	Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego*
od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.	**20,92**

* Wysokość współczynnika dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku w pełnym wymiarze czasu pracy.

4.5. Wynagrodzenia młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 i 20 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Okres obowiązywania	Pierwszy rok nauki (8%)*	Drugi rok nauki (9%)*	Trzeci rok nauki (10%)*
1.09.2025 r.–30.11.2025 r.	699,89 zł	787,38 zł	874,86 zł
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	701,74 zł	789,45 zł	877,17 zł
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	735,82 zł	827,80 zł	919,78 zł
1.06.2025 r.–31.08.2026 r.	**765,03 zł**	**860,66 zł**	**956,29 zł**

* Podstawą obliczenia jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

eprasa.pl 339c99d798

4.6. Kwoty wolne od potrąceń

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87–87[1] ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)
- § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

1. Kwoty wolne od potrąceń w 2026 r. dla pracownika niekorzystającego ze zwolnień podatkowych, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy*

Rodzaj należności	Podstawowe KUP, PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, PIT-2, z PPK**	Podstawowe KUP, bez PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, bez PIT-2, z PPK**
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych								
Alimenty	Brak kwoty wolnej od potrąceń							
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2704,39 zł	2479,39 zł	2708,89 zł	2483,89 zł	2626,30 zł	2401,30 zł	2630,80 zł	2405,80 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3245,27 zł	2975,27 zł	3250,67 zł	2980,67 zł	3151,56 zł	2881,56 zł	3156,96 zł	2886,96 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych								
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2884,68 zł	2644,68 zł	2889,48 zł	2649,48 zł	2801,38 zł	2561,38 zł	2806,18 zł	2566,18 zł

2. Kwoty wolne od potrąceń dla pracownika korzystającego ze zwolnień podatkowych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152–154 updof, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w 2026 r.

Rodzaj należności	z wpłatą na PPK**	bez wpłaty na PPK
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych		
Alimenty (na podstawie tytułu wykonawczego)	Brak kwoty wolnej od potrąceń	
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2758,30 zł	2830,39 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3309,96 zł	3396,47 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych		
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2942,18 zł	3019,08 zł

* Jeżeli pracownik zatrudniony jest w niepełnym wymiarze czasu pracy, określone wyżej kwoty ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru etatu.

** Z uwzględnieniem podatku od wpłaty PPK finansowanej przez pracodawcę.

eprasa.pl 339c99d798

4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA

- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 21 kwietnia 2026 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w pierwszym kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 406)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 11 maja 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale 2026 r. (M.P z 2026 r. poz. 457)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw włącznie z wypłatami z zysku
II kwartał 2025 r.	8748,63 zł	8919,94 zł
III kwartał 2025 r.	8771,70 zł	8854,61 zł
IV kwartał 2025 r.	9197,79 zł	9228,64 zł
I kwartał 2026 r.	**9562,88 zł**	**9278,19 zł**

4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2026 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. z 2025 r. poz. 1206)

Okres obowiązywania	Kwota
2026 r.	**9420 zł**

5. Odszkodowania za wypadki przy pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12–14 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 10 marca 2026 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2026 r. poz. 292)

Jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

W okresie od 1 kwietnia 2026 r. do 31 marca 2027 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1–4 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą:	
1781 zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu
1781zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko

eprasa.pl 339c99d798

160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko
31 162 zł	jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego

6. PFRON

6.1. Wpłaty na PFRON

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Kwota 40,65% przeciętnego wynagrodzenia
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	9197,79 zł	3738,90 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
01.06.2026 r.–31.08.2026 r.	**9562,88 zł**	**3887,31 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**

6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26a ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Maksymalne kwoty dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Stopień niepełnosprawności	Dofinansowanie
Znaczny (ze schorzeniem specjalnym)	4140 zł
Znaczny (bez schorzenia specjalnego)	2760 zł
Umiarkowany (ze schorzeniem specjalnym)	2585 zł
Umiarkowany (bez schorzenia specjalnego)	1550 zł
Lekki (ze schorzeniem specjalnym)	1265 zł
Lekki (bez schorzenia specjalnego)	575 zł

eprasa.pl 339c99d798

V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY

1. Opłata paliwowa i reprograficzna

1.1. Opłata paliwowa

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z 4 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości stawki opłaty paliwowej na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1238)

Produkty objęte opłatą paliwową	Stawka opłaty w 2026 r.
1) benzyny silnikowe o kodach: CN 2710 12 45 lub CN 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami	**210,29 zł** za 1000 l
2) oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 42, CN 2710 19 44 lub CN 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, a także biokomponenty stanowiące samoistne paliwa bez względu na kod CN	**453,52 zł** za 1000 l
3) gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe oraz gazowe węglowodory alifatyczne skroplone i w stanie gazowym, przeznaczone do napędu silników spalinowych, o kodach: CN 2711 i CN 2901	**256,75 zł** za 1000 kg
4) wyroby inne niż określone w pkt 1–3, przeznaczone do użycia, oferowane na sprzedaż lub używane do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN	

1.2. Opłata reprograficzna

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z 27 czerwca 2003 r. w sprawie opłat uiszczanych przez posiadaczy urządzeń reprograficznych (Dz.U. Nr 132, poz. 1232)

Jeżeli w strukturze zwielokrotnianych materiałów utwory kopiowane do własnego użytku osobistego osób trzecich stanowią:	Stawka opłaty wynosi:
do 25%	1% od wpływów uzyskanych z działalności
od 26% do 75%	1,5% od wpływów uzyskanych z działalności
powyżej 75%	3% od wpływów uzyskanych z działalności

2. Opłaty sądowe

2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52–64b ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1228)
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Krajowego Rejestru Sądowego oraz za udostępnianie kopii dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek (Dz.U. z 2018 r. poz. 547)

Rodzaj dokumentu	Wysokość opłaty
1	2
– wniosek o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym	500 zł
– wniosek o zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz prostej spółki akcyjnej, w których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców umowy udostępnionych w systemie teleinformatycznym	250 zł

eprasa.pl 339c99d798

1	2
– wniosek o: ▪ zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	250 zł
▪ jeśli wyżej wymieniony wniosek dotyczy jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców	500 zł
– wniosek o wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorców lub z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej połączone z wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego	300 zł
– wniosek o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru	250 zł
– wniosek o zarejestrowanie w KRS zmiany dotyczącej spółki jawnej, spółki komandytowej i spółki z o.o. dokonanej z wykorzystaniem wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym	200 zł
– wniosek o: ▪ dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego tylko w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, niewpisanego do rejestru przedsiębiorców	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru przedsiębiorców – bez wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru dłużników niewypłacalnych	150 zł
– skarga na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyła kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	100 zł
– wnioski inne niż wymienione powyżej, jeżeli należą do właściwości sądu dokonującego wpisów w KRS	300 zł
– wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru zastawów	200 zł
– wniosek o zmianę wpisu w rejestrze zastawów	100 zł
– wniosek o wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów	100 zł
– wniosek o przyjęcie dokumentów, o których sąd czyni wzmiankę w rejestrze, oraz dokumentów zawierających dane niepodlegające według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Krajowego Rejestru Sądowego	40 zł
– wniosek o uwierzytelnienie odpisu statutu w postępowaniu rejestrowym	100 zł
– zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych	500 zł
– wniosek o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych	250 zł
– odpis pełny z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu pełnego	60 zł
– odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu aktualnego	30 zł
– wyciąg z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz wydany na wniosek o wydanie wyciągu dotyczący działu 1	10 zł
– za każdy następny dział	5 zł
– zaświadczenie z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydane na wniosek o wydanie zaświadczenia	15 zł
– informacja z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wydana na wniosek o udzielenie informacji	5 zł
– za dokument złożony w postaci elektronicznej i kopię dokumentu złożonego w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek, wydane na wniosek o ich udostępnienie	50 zł

W przypadku jednoczesnego wniesienia przez tego samego wnioskodawcę, na kilku formularzach, kilku wniosków o wpis lub o dokonanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym – pobiera się tylko jedną opłatę, z tym że jeżeli przepis przewiduje dla danego rodzaju spraw opłaty w różnych wysokościach – pobiera się opłatę wyższą.

eprasa.pl 339c99d798

2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1957)

Lp.	Wyszczególnienie	Wysokość opłaty*
1	Za ogłoszenie lub obwieszczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego**	100 zł
2	Za ogłoszenie publikowane w toku postępowania sądowego inne niż wymienione w pkt 1 oraz za ogłoszenie sprawozdania finansowego w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	500 zł
3	Inne ogłoszenia i obwieszczenia	za jeden znak 0,70 zł, nie mniej niż 60 zł za ogłoszenie
	– za użycie szczególnej czcionki, podkreślenia, wytłuszczenia	opłatę zwiększa się o 30%

* Maksymalna wysokość opłaty za zamieszczenie w MSiG ogłoszenia lub obwieszczenia nie może być wyższa niż 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 1 ust. 3b ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego).

** 29 listopada 2025 r. został zniesiony obowiązek publikacji ogłoszeń i obwieszczeń o wpisach do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Na dzień publikacji dodatku zmiana nie została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego.

3. Inne wskaźniki

3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami

PODSTAWA PRAWNA

- art. 19 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.)

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza **15 000 zł** lub równowartość tej kwoty*.

* Transakcje w walutach obcych przelicza się wg średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

3.2. Wskaźnik inflacji

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 kwietnia 2026 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w I kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 384)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 stycznia 2026 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 81)

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wyniósł:	
w 2025 r. w stosunku do 2024 r.	**103,6% (wzrost cen o 3,6%)**
w I kwartale 2026 r. w stosunku do IV kwartału 2025 r.	**101,3% (wzrost cen o 1,3%)**

eprasa.pl 339c99d798